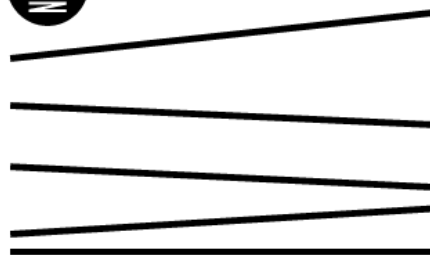

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Oehlenschläger, Adam.; udg. af F. L. Liebenberg.
Titel Title:	<u>Oehlenschlägers Poetiske Skrifter</u>
Bindbetegnelse Volume Statement:	Vol. 14
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kjøbenhavn : Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter, 1857-1862
Fysiske størrelse Physical extent:	32 bd.

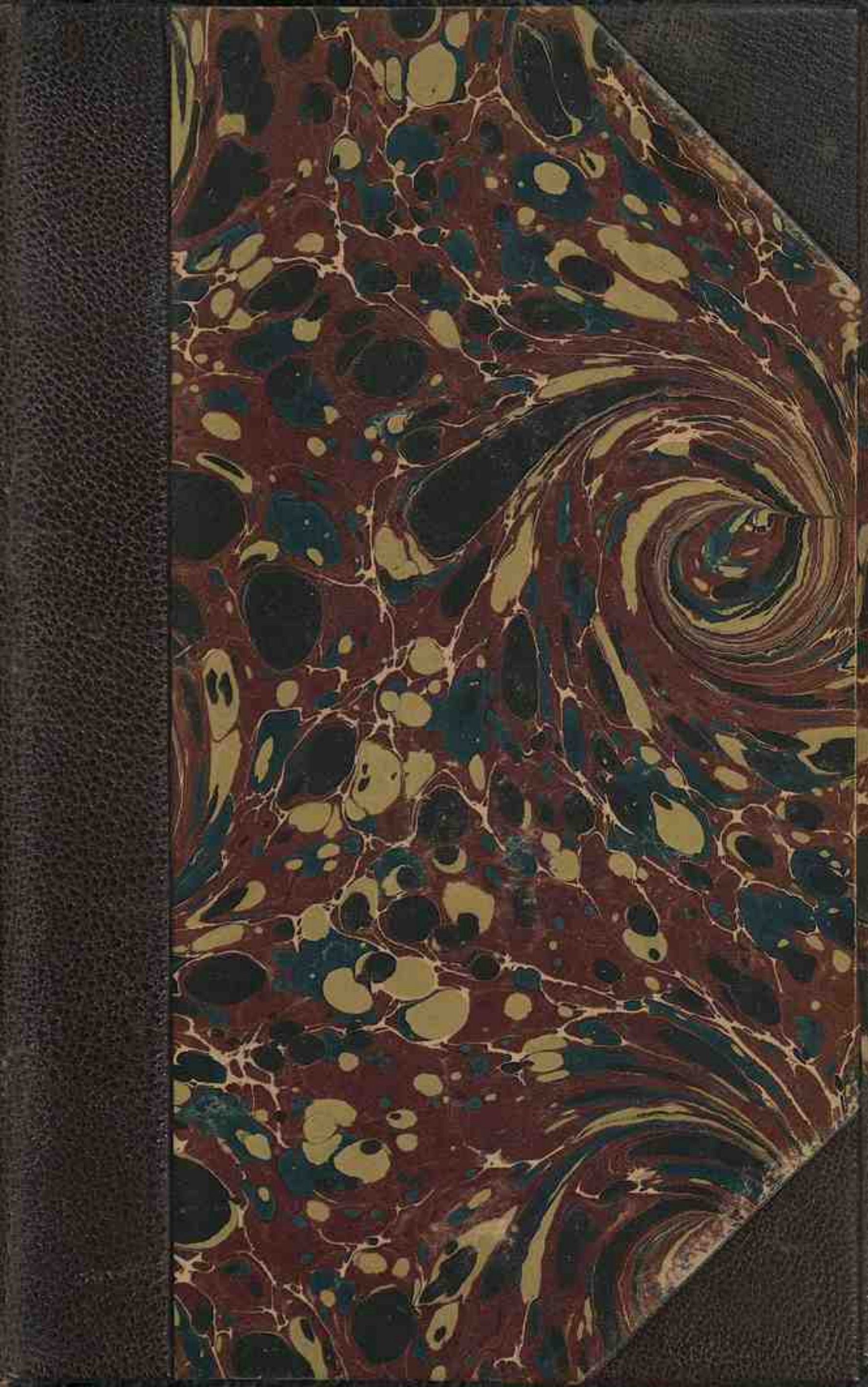
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

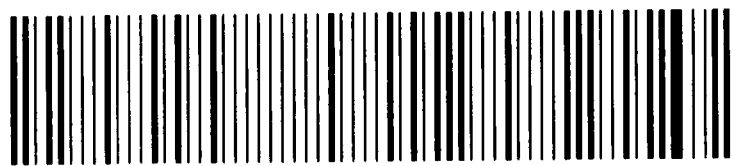
UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 52 8°

1 1 52 0 8 05748 0

+ Rex

Oehlenschlägers

Poetiske Skrifter.

Udgivne af K. V. Liebenberg.

12te Levering.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

Hovedkommissionær: Rudolph Klein.

Nedsat Pris.

Oehlenschlägers poetiske Skrifter,

udgivne af J. L. Liebenberg.

Denne fuldstændige Udgave af Oehlenschlägers poetiske Skrifter, gjengivne i deres oprindelige Skikkelse, og ledsagede af oplysende Anmærkninger af stor literærhistorisk Betydning har overalt vundet fortjent Bifald, og sikket sig en varig Plads i den danske Literatur.

For imidlertid at skaffe den en endnu større Udbredelse, og give selv den mindre Bemidlede Leilighed til at komme i Besiddelse af den, saa at den store Digters Værker i Virkeligheden kunne blive Folkets almindelige Eiendom, har Selskabet besluttet sig til at nedsætte Prisen betydeligt.

Hele Samlingen udgjør ialt 33 Bind (omtrent 742 Ark), inddeelte i følgende 7 Afdelinger:

- I. Episke Digte: Heltedigte og Sagaer. (Nordens Guder, Vaulundur's Saga, Helge, Groars Saga, Hrolf Krake, Orvarodds Saga, Ragnar Lodbrok). 4 Bind. Bogladepris 3 Rdl; **nedsat Pris 4 Kr.**
- II. Lyriske Digte og Romancer. 6 Bind. Bogladepris 4 Rdl 64 β; **nedsat Pris 4 Kr.**

Oehlenschlägers
Poetiske Skrifter.

Udgivne

af

F. L. Liebenberg.

Fjortende Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

Hovedcommissiønaire: L. h. Lind, Store Kjøbmagergade Nr. 6.

1859.

Trykt hos J. S. Schults.

Oehlenschlägers
Sungespil, Lustspil og Skuespil,
samt
Forspil, Prologer og Epiloger.

Udgivne
af
F. L. Liebenberg.

Anden Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

Hovedkommissionair: Th. Lind, Store Kjøbmagergade Nr. 6.

1859.

Trykt hos J. H. Schults.

Indhold.

	Side.
Ludlams Hule	1.
Røverborgen	113.
Robinson i England	217.

Dramatiske Digte.

Syngespil, Lystspil og Skuespil,

samt

Forspil, Prologer og Epiloger.

Anden Deel.

Ludlams Hule.

Syngeſpil.

Personerne.

Sir Harry Turner, Godseier i Skotland.

Miss Clara, hans Søsterdatter.

Sir Oliver Lenox, Hovding.

Sir John Bull, en Englænder.

Peter Robin, Landmand.

Jaunq, hans Kone.

Betty, deres Barn.

William, Robins Son af første Ægteskab.

Dick, en Bondefarl.

Sara Nickels, hans Moder.

En Læge.

George Wilkins, en gammel Soldat.

Tom, Sir Harrys gamle Tiener.

Borgcapellanen.

Sir Harrys Huusfolk.

En Troupe Biergskotter.

Moder Ludlam, et Gienfærd.

Handlingen foregaaer paa Sir Harry Turners Gods, paa Grændsen af Skotland og England.

Første Handling.

Landeneien forbi en Klippehule,
hvis Åbning udgør største Dele af den synlige Baggrund. I
Hulen en Marmorbrønd og en Bænk. Aften og Tusmørke.

William og Dick komme forbi.

Dick.

Nei, William! nei!

Jeg gjør det ei,

Jeg gaaer, jeg gaaer ei denne Veie,
Gi her forbi.

Der er en Sti

Bag Krattet hist, den vandre vi.

William.

Hvad er der nu?

Hvi gyser du?

Betager dig alt Angst og Gru,

Saa vend kun om,

Hvorfra du kom!

Dick.

Åh, mange Veie gaae til Rom!

Hvorfor juist her,

Det Hul saa nær?

William.

Hvi gyser du for Hulen der?

Dick.

Jeg maa vel gyse, maa vel skiælve;
Men Gud forlade dig din Synd!

William.

De brune Stene roligt hvælve
Sig om den hvide Marmorbrønd.

Dick.

Af, husk dog paa, hvad præker Præsten:
Du Fanden ikke friste maa!

William.

Guldgule Sol gaaer ned i Vesten,
Og Maanen staaer paa Himlens Blaa.

Dick.

William.

Har jeg seet Mage
Vel mine Dage
Til Tusentast?
Med Hexer, Trolde
Bag Biergets Bolde
Han gier om Natten
Sig selv i Kast!

Har jeg seet Mage
Vel mine Dage
Til sliig Hans Qvast?
For tomme Huler,
Som Intet skiuler,
Han taber Hatten
Af bare Hast!

Dick.

Er du da reent ravruskende? Er det ikke nok, at du bytter dit fredelige Landliv med Død og Ddelæggelser, meier Soldater i Stedet for Aa, forvandler dig fra en skikkelig Bondemand's Søn til en Hugas i den skotske og britiske Gnawpose? Er det ikke nok, at jeg følger dig som din Vaabendrager? Skal jeg endnu standses midt paa Grens Bane af en Hex, som vrider Halsen om paa mig?

William.

Hør, min gode Dick! du skal have Tak, fordi du fulgte

mig saa langt. Men du seer selv: Naturen gaaer over Optugtelsen. Gaa du i Guds Navn hjem igien til din Moder! Jeg vil tage Billien i Gierningens Sted.

Dick.

Nei, siger jeg dig, nei! Det er nu een gang afgjort. Jeg følger dig til Verdens Ende. Vi have striffet Strømper sammen som Børn hos Skolemadamen, spillet Klink paa Kirkemuren i Degnens Skole som Poge, stiaalet Æbler og Pærer i Naboens Have som Unglinger, og givet hinanden blodige Næser som Mænd. Det glemmer jeg dig aldrig. Du er min Ungdomsven. Jeg følger dig som din Sancho Pansa, som din tro Drabant. Jeg har belavet mig paa at gaae i Krig mod Mennesker; men tien mig nu ogsaa i, at lade Hæxer og Spøgelse staae ved deres Værd. Denne Hule fik du mig ikke forbi, om du slog mig ihjel.

William.

Gre vi ikke hundrede Gange gaaet her forbi?

Dick.

Jo! men aldrig saa sild om Aftenen, mindst Sanct Hans Aften.

William.

Hvad er der da saameget ved den Moder Ludlam, som de kalde hende?

Dick.

Har du ikke hørt hundrede Gange, at det er et Spøgelse, som boer i denne Hule, og som kommer frem, naar man tre Gange gaaer Brønden rundt, banker paa Randen, og siger: Gode Moder Ludlam! laan mig dit eller dat, saa bringer jeg det igien til den eller den Tid?

William.

Faaer man det saa?

Dick.

Ja vist faaer man det. Men Gud hielpe dig, naar du ikke bringer det til rette Tid!

William.

Hvad saa?

Dick.

Beed du ikke, hvordan det gif Peter Trimp, som laante den store Suppekiedel til sin Bryllupsfest?

William.

Nu?

Dick.

Han gif til Ludlams Hule
I mørke Midienat,
Mens Maanen hist, den gule,
Gaae giennem Busk og Krat.
„Laan mig en Kobberbolle,“
Sang han i Hulens Grund,
„En tinnet Kasserolle
Til næste Midnatstund!“

Hiem gif den tappre Peter
Med Bollen paa sin Bag.
Der stødtes i Trompeter,
Det var hans Bryllupsdag.
Der var stor Lyst og Gammen,
Han gif med Bruden seent,
De slumrede tilsammen,
Han glemte Ludlam reent.

Man fandt ham næste Morgen
I Sengen ganske død.

Dig her at skildre Sorgen
 Naturen mig forbød.
 Man bragte den tilbage;
 Der staaer den, hvor den stod.
 Hun vil den ikke tage,
 Den er betalt med Blod.

William.

Der staaer den virkelig, den gamle Kiedel,
 Spanskgrøn af Jær, halv sænket ned i Sandet.

Dick.

Nu ja, der har du Syn for Sagen da.
 Der staaer den, og den stakkels Peter Trimp
 Har længe hvilet alt i sorten Muld,
 Fordi han glemte Tiden og sit Løfte.

William.

Nu ja, den, som forglemmer Tiden, den
 Maa sættes ud af Tiden, det er billigt.
 Men altsaa, naar man holder, hvad man lover,
 Saa bringer Ludlam, hvad man ønsker sig.
 Det er dog artig.

Dick.

Ja vist er det artig;
 Banartigt, notabene. Kom, for Guds Skyld —
 Jeg troer — min Siæl — jeg troer, du kunde fristes —

William.

Jeg gaaer i Kamp; mit Ungdomsmod skal aabne
 Mig Grens Bane, eller ende snart
 Et Liv, som ingen Blomster har for mig.
 Jeg drager hjem med Vaaben som en Ridder,
 Hvis ikke, døer jeg som en brav Soldat.

Dick.

Det hørte vi saa tidt. Af, Gud forlade

En sliq kiærmindeøiet Lilievand,
 Som satte dig de Fluer i dit Hoved!
 Hvi og din Faders Hytte skulde ligge
 Saa nær ved Ridderborgen!

William.

Men mig mangler
 Et Sværd, et stærkt, et jævngodt Riddersværd;
 Og Bærge maa der til, om jeg skal hielpe
 Sir Oliver i Nat at storme Skandsen.

Dick.

Nu skal man see, at han vil bede Ludlam
 Om sliq et Sværd! Et Trolddomssværd! Herre Jesu!

William.

Ei noget Trolddomssværd; et ærligt Sværd,
 Men stærkt og stort, og af et hærdet Staal.

Dick.

Det Sværd blier dig en Pind til din Liigkiste.

William.

Kan være; men jeg maa dog prøve det.

Gaaer hen imod Hulen, og synger:

Moer Ludlam i den mørke Kielder,
 Hvor Kilden dybt i Grunden vælder!
 Jeg beder om et jævngodt Sværd,
 Som træffer vist i Heltefærd.
 Naar Skotlands Mænd med Seir hjemdrage,
 Saa kommer ogsaa jeg tilbage;
 Og dersom Lykken det har skaant,
 Saa bringer jeg, hvad jeg har laant.

Han gaaer tre Gange Brønden rundt, og pikker paa Randen.

Dick.

Det hielper dig ikke. Naar du ikke siger Tid og Time,
 laaner hun dig ikke et Fiirtommeføm.

En dyb Klang, ledsaget af en sagte Musik, lyder fra Brønden.
 Et Sværd stiger frem af Abningen, med Hæftet opad.
 William tager det; imidlertid synger Dick i den største
 Angst med tillukkede Dine:

O, Himmel! der er hun! Moer Ludlam! hu! hu!
 Det damper af Brønden. Der kommer hun! nu!
 Sanct Dunstan! forsvar mig. O, hvilket Uhyre!
 Ti tusind Raketter af Svælgene fyre!
 En Drage med Binger, en frygtelig Giest
 Med Kløer som en Bædder, og Horn som en Hest!
 Af, spar dog en Mand, allernaadigste Biv!
 Ustyldig som Barnet i Moderens Liv.

William.

Bed Himlen! ja, et Sværd saa godt, saa fagert,
 Som fra den gamle Heltetid. Godt, Ludlam!
 Jeg lover dig, jeg gjør ei Sværdet Skam.
 Jeg bringer dig det brugt med Tak tilbage.
 Kom, Dick! Nu hen at tage Afsked med
 Min Clara! Denne maanelyse Nat
 Skal høre Kiærlighedens milde Stemme,
 Før aarle Morgen hører Kampens Røst.

Dick.

Nu er jeg desperat. Skee, hvad der vil!
 Men før mig nu luft lige ind i Krigen,
 Før Heden sætter sig! Har jeg seet Hæjer,
 Saa kan jeg ogsaa taale vel see Blod.

William.

Først til min Elskte!

Dick.

Nei, nei! strax i Krig,
 Før disse græsselige Trolddomssyner
 Udslættes af min Hu! Seer jeg din Kiærest,

Saa glemmer jeg de fæle Drnefløer
 For hendes hvide Hænder, Dragesvandsen
 For hendes Haar, og Skorpionspectaklen
 For hendes Talemaader.

William leer.

Han er tosset.

Men, ved mit Liv! det var en fielden Fangst.
 Kom, Dick! Det duer ei at gruble længe;
 Nu har vi Sværdet — lad os bruge det!

Dick.

Ja, lad os vel indrette vore Sager:
 Vær du en Ridder, jeg er Baabendrager.

De gaae.

Et gothisk Værelse paa Ridderborgen, med et Stuenhr.

Sir Harry. Miss Clara. Den gamle Tom.

Sir Harry.

Hvor det glæder mig, Clara! at have dig hos mig!
 Et Huus uden en smuk Pige er det Samme, som en Dag
 uden Sol. Det er det, der giver Samtalen Liv, Selskabet
 Munterhed, og Tonen mellem Mænd Venlighed og Ynde.
 O, hvor gierne seer jeg dig, enten det nu er om Formid-
 dagen som en flittig Huusholderske med Forklæd og Røgle-
 knippe, eller om Aftenen ved Bordet i Silkeflæder som en
 Dame! Du vil lægge Dage til mine Aar, Clara!

Clara kysser hans Haand.

Gud give det, fiære Morbroder!

Sir Harry.

Hvad hialp det, at denne Borg aabnede sine Porte
 og havde rummelige Haller for fremmede Gæster? De gad

ikke besøge mig gamle Knark. Ikke engang Vinen i mine Kieldere kunde lokke Andet, end den violetnæsedede Abbed og den tykmavede Ridder. Kiedsommeligheden byggede sine Reder i hver en Krog under Taget med Svalerne. — Nu, du er her — ha, hvor har det forandret sig! Nu flagre de omkring dig, som Spurveene om mine Kirsebær; og jeg er vel snart nødt til at slaae et Net over dig, og stille mig selv hen som en Fuglestræk, hvis jeg vil have No.

Clara.

Frygt ikke for Spurveene, kære Morbroder!

Sir Harry.

Heller ikke for Gierdesmutteren, Clara?

Clara.

En saa lille Fugl vover sig ikke til eders stolte Borg.

Sir Harry.

Virkelig ikke? Nu, desbedre! Saa vil jeg heller ikke græmme mig. Har jeg ingen Børn, jeg har dog en Søsterdatter. Jeg vil ikke sukke, naar jeg ruller mit Stammetræ op, og seer den harniskede Mand med Træet ud af Brystet, hvoraaf der springer Baaben og Navne, som Blomster og Blade. Jeg har en Søsterdatter. Du skal ægte en Ridder af prøvet Retskaffenhed. Det er sandt, det bliver en Side-linie; men det kan ikke altid gaae saa lige i denne Verden, som man ønsker.

Clara.

Nei tilvisse, kære Morbroder! og der er selv dem, der mene, at de frumme Linier ere de smukkeste.

Sir Harry affides.

Den frumme Linie løber ned til Bondehuset. Fordømt!

Clara.

Har I hørt, at Hæren gaaer bort i Morgen tidlig, for at jage Briten over Grændserne?

Sir Harry.

Ja, ganske rigtig. Endeel af vort unge Mandskab gaaer med endnu i Nat under Sir Olivers Anførsel, for at bestorme den næsvise Skandse, de har fastet lige for vore Dine paa vor Grund. William Robin gaaer ogsaa med.

Clara sukker.

Sir Harry.

Clara! Clara! for Guds Skyld! Er det muligt? Overlad dig dog ikke til denne Daarlighed! En Bondesøn, og en adelig Frøken!

Clara.

Skaan mig, kiære Morbroder! Kysser hans Haand. Det er allerede nær Midnat. God Nat, sov vel!

Hun gaaer.

Sir Harry.

Hvad skal der blive af, Tom? Gud forlade mig min Synd! er hun ikke forelsket i den unge William.

Tom.

Det har hun lært af sin Moder Eva i Paradiis, Sir! Den forbudne Frugt smager altid bedst.

Sir Harry.

Man maa have Agtelse for en dyb og i Grunden uskyldig Følelse, Tom! William er en brav Knøs; der mangler ham Intet uden et Stammetræ og en Ridderborg, saa kunde jeg ikke selv ønske mig bedre Svigersøn.

Tom.

William er en Phønix. Man finder ikke slig en Karl i Egnen paa tyve Mil i Omfreds. Han tager alle Nabolavets Adelsknøse paa sin Samvittighed.

Sir Harry.

Men han maa dog holde sig til sin Hytte i Dalen. Ridderborgen ligger ham for høit.

Tom.

Det kommer an paa, hvor høit han kan flyve. Han gaaer i Kamp med Sir Oliver; hvem veed, hvad Ulykken kan bringe?

Sir Harry.

Ikke meer om det! Man maa lade, som man Intet mærkede. Hun er endnu ung her i Huset; hvis jeg holdt hende strengt, kunde jeg staae Fare for at miste hende.

Tom.

Men vil J dog ikke snart indvie hende i Borgens Hemmeligheder?

Sir Harry.

For Alting ikke! Det vilde forstrække hende, og maaskee bidrage meer, end Andet, til at hun forlod mig.

Tom.

Men om det nu engang møder hende uforvarende, hvad staaer eder inde for, at hun ikke forfærdes saa stærkt, at —

Sir Harry.

Jeg har det bedste Haab. Her har nu i tre Aar, siden min salig Datters Død, været stille og roligt paa Borgen. Jeg haaber, den ulykkelige Skygge lider ikke meer af natlig Dval, men har fundet Ro i sin Grav.

Tom ryster paa Hovedet.

Nei, Sir! bedrag eder ikke med et falskt Haab. Det er allerede otte Dage, siden Frøken Clara kom til mig en Morgen og sagde: „Siig mig, Tom! hvem er dog den smukke gammelagtige Kone i de sneehvide Klæder, med Nøglesnippet, som jeg saa tidt møder paa Gangen om Aftenen sildig, naar jeg gaaer til Sengs? Er det Huusholdersken? Hvorfor seer man hende aldrig om Dagen? Hun er bleg og tungsindig, og maa have meget travelt,

thi hun iler mig altid svævende forbi, nisser venligt, og flirrer med Nøglerne."

Sir Harry.

Er det muligt?

Tom.

Som jeg siger.

Sir Harry efter en kort Taushed.

Jeg har lagt Mærke til, at dette Spøgelse søger unge Pigers Selskab af min Familie. Ti, Tom! lad ingen forvovne Ord komme over dine Læber. Er det en Mand, saa er det en god Mand, og den vil ikke fornærme Uskyldigheden. Klokken slaaer tre Kvarteer til tolv. Det er silde; følg mig til mit Sovestue!

De gaae.

Clara

kommer tilbage med et Lys.

Gif du til No, min gamle Fader? Al,
For Elskerindens Bryst er ingen No.

Det flapper i Hænderne nedenunder.

Der er han alt! Jeg veed, han kommer, og
Dog gyser jeg. Hvor er nu Strikfestigen?

Hun tager den frem.

Den gamle Tom gaaer ned ad Bindetrappen;
Jeg haaber dog, min Dufel gaaer til Sengs.
Du kommer alt for tidlig, William! Gud,
I Fald man overrumples os!

Det flapper stærkere.

Tys! tys!

For Himlens Skyld!

Hun aabner Vinduet, og knytter Strikfestigen til Posten.

Tag dig nu vel i Agt!

Jeg tør ei see derud. I Fald den brast!
I Fald han styrted ned for mine Dine!

William

springer ind af Vinduet, og iler i hendes Arme.
Min søde Clara!

Clara.

Elste William! seer
Jeg dig igien? O, Gud! saa skal det være!

William.

Sir Oliver, vor tappre Hovedsmand,
Dø falder alt.

Clara.

Og veed du, William! veed du,
At farlig er din Gang? I Fald du gaaer
I Døden, hvad skal Clara da?

William.

Begræde

Sin William; plante venligt Rosmarin
Paa Ungersvends Grav; troe, det er ham,
Naar Aftenstiernen blinker muntert ned
I hendes Taare; viske Taaren bort,
Og styrke Diet paa den grønne Laurbær,
Som skygger over Graven.

Clara.

Gud! hvor er jeg
Bedrøvet. Var det kun i Krig, du gif;
Men løbe Storm imod en fiendtlig Fæstning,
Den farligste, den værste Daad af alle!

William.

Var Daaden farlig ei, hvad var den mig?
Hvad var der da for mig at høre, Clara!
Jeg takker Gud, han saae min Nød, jeg trængte
Til sliig Anledning. Nu, Gud signe dig!
Giv mig et Kys til Afsked, saa afsted!

Clara.

Stærk er du, fuld af Mod, og heel behændig;
Men, William! du var aldrig før i Krig.
Bogt dig, min Ven! for al Forvovenhed.

William.

Den, haaber jeg, skal just beskierme mig.
Jeg er en Nattevandrers, elskte Pige!
Som stiger paa den farlige Gefims
Af Borgens Tag i Drømme. Var jeg vaagen,
Troer du, jeg voved det? Ti, lad mig gaae,
Kald mig ei alt for kierligt ved mit Navn!
Kun Frygten kunde faae mig til at styrte.

Clara.

Saa gaa da i den grumme Fare
Forvoven, elskelige Ven!

William.

Din Kierlighed skal mig forsvare,
Og du skal see mig snart igien.

Clara.

Tag denne Lof, og lad den smile
Med gule Bølger til din Trøst!

William.

I Fald jeg falder, skal den hvile
I Graven paa mit kolde Bryst.

Clara.

O, Gud! forfærdelige Tanke!

William.

Er Graven da vel Elskovs Sfranke?

Clara.

Lad i dit Sværd et Baand mig binde!

Forundret.

Hvor fik du dette fagre Sværd?

William.

Det gielder kun, min Elskerinde!

J Nat at vorde Gaven værd.

Clara.

Ths! hvad er det, som hisset lyder?

William.

Krumhornet os at ile byder.

Begge.

Himmel! hør de Elskendes Bøn,

Og naar $\left. \begin{array}{l} \text{vi} \\ \text{de} \end{array} \right\}$ drage

Med Seier tilbage,

Skienf da $\left. \begin{array}{l} \text{mit Hierte} \\ \text{den Række} \end{array} \right\}$ Rærligheds Løn.

Dick

styrter ind af Vinduet paa Gulvet, saa lang som han er.

Gud i Himlen være lovet og takket! den Gang slap jeg med en blodig Næse og to ømme Ræskaller. Han føler efter. Nei, de ere hele endnu, de bevæge sig med Lethed frem og tilbage paa deres Nerver. Gud skee Lov! Det var en stor Lykke for mig.

William.

Var det en Lykke?

Dick.

Ja gu var det en Lykke! Dersom jeg nu var faldet ud til den anden Side, ned af Borgen, som en Blyrende fra Taget? Jeg havde aldrig reist mig igien.

William.

Hvad vil du her, Menneſke?

Dick.

Menneſke? Er det at falde Følk af min Stand? Er du en Ridder, saa er jeg en Baabendrager. Har du en

Frøken, som du er forelsket i, saa har jeg en tilkommende Frue, som jeg skal smigre mig ind hos; som jeg maa kiende, naar jeg skal bringe hende Bytte fra Krigen, eller Efterretningen om dit Endeligt, Gud bedre os!

William.

Ti, Ulykkesfugl!

Dick.

Menneske! Fugl! hvad det er for Talemaader til Folt, der falder ind af Vinduet paa alle Fire.

William.

Du gjør en Larm, som om hele Borgen skulde falde ind.

Dick leer af fuld Hals.

Borgen gjør sig ikke gal, og falder ind af sit eget Vindue.

William.

Tilgiv denne Karls Enfoldighed, bedste Clara! Han har et godt Hierte og megen Hengivenhed for mig.

Dick.

Det maa I ikke troe er hans Mening, Frøken! Han kan ikke bare sig for at lee af mine Vittigheder; men han er bange for at rose mig i mine Dine. — Man er vel nødt til at slaae Befymringen hen i Spøg. Jeg bærer mig ad ligesom Franskmændene: han synger, naar han er sulsten, jeg harcelerer, naar jeg er bange.

William.

Hvilken Dævel bragte dig paa dette fortvivlede Indfald? Hvis man har hørt dig!

Dick.

Den samme Dævel, som fik Eva til at spise Æbler, og Noah til at drikke Viin: Nysgierrigheden! Kan jeg see Binduer aabne med nedhængende Strikkestiger, uden at frybe ind af dem? Desuden kommer jeg for at skynde paa

dig. Vore Kammerater vente os i Røddestoven. Trompeteren blæser, som Engelen paa den yderste Dag. Kom! — Farvel, Frøken! Tilgiv vore Galskaber, og hav Medlidenhed med vore Udsigter!

Clara.

Jeg takker dig, min gode Dick! fordi du følger William saa tro. Jeg haaber at see eder begge friske og vel igien.

Dick.

Ja, hvad mig angaaer, saa skal det ikke mangle paa Forsigtighed. Jeg er Baabendrager, Frøken! og har ikke med Baaben at gjøre, undtagen naar de ikke blive brugte. Jeg vil staae som Moses paa Bierget med opløstede Hænder og see paa Striden langt fra, saa tænker jeg nok, de slaar Mallefitterne. J maa ellers vide, Sir Oliver drager her forbi om en halv Times Tid; saa seer J ogsaa William endnu engang, og paa en smuk Musik skal det ikke mangle.

William.

Farvel, min elskte Pige!
Hem dine Taarer nu.

Clara.

Min Tanke skal ei vige
Fra dig i Slagets Gru.

Dick.

Gid denne Strikkestige
Kun ikke gaaer itu!

Alle Tre.

Kun Mod i største Fare
Kan Heltene forsvare.

Clara.

Naar Værken Clara vækker,
Da Solen mig ei leer.

William.

Om Saaret end mig dækker,
Din Elsker dog du seer.

Dick.

Hvis nu jeg Halsen brækker,
Saa skeer det aldrig meer.

Alle Tre.

Farvel! det maa nu være;
Den grumme Skiebne bød.

William og Clara
Men Kiærlighed og Ære
Staaer over Grav og Død.

og Dick.

Jeg haaber, den vil bære
Mig ned i Græssets Skød.

Under Slutningen af denne Sang er Dick klavret ud af Vinduet. William river sig af Claras Arme, og følger ham.

Clara efter at have gienet Strikketigen.

Nu er det skeet, nu er da Loddet kastet:
Seir eller Død! Grav eller Kiærlighed!
Du spiller høit, min William! Kan din Pige
Da Intet offre paa sit Hiertes Alter?
Kun græde kan hun!

Efter et Ophold.

Moderlige Harpe!

Min Siæls Fortrolige! du eneste,
Som Clara vover at betroe sin Sorg!
Kom, lad mig trykke tæt dig til mit Bryst,
Og lad i Beemod mine Taarer flyde,
Mens til min Klage dine Toner lyde.

Sun synger ved Harpen:

Der er en D i Livet,
Dens rette Navn er Elskovs D,
Af steile Fjeld omgivet,
Midt i den bittre Sø.
Enhver, som hører Dens Fryd,
Sig ønsker derhen, og iler derhen,
Men kommer snart tilbage
Med revne Seil igien.

Thi mod den haarde Klippe
Fælt lyder brudte Bølgers Raab;
Dog vil ei Hjertet slippe
Med Ankeret sit Haab.
Saamangen Skipper stolt og vild
Omseiled den D ved Nat og ved Dag,
Indtil han sank i Havet
Med sønderknuset Brag.

-Men er man først deroppe,
Har overvundet Fjeldets Gis,
Da bag de golde Toppe
Grønt smiler Paradiis.
Der finder hver en Beiler god
I kølige Lund sin kære Mø;
Og Maanens fulde Lue
Bestraaler Glædens D.

Dog i den skønne Have
Bed Floden er en Kirkegaard;
Saamange stunkne Grave
Med sorte Kors der staaer.

O, salig den, som hviler der!
 Han bleguede med sin Hjertenstro.
 Sig Ewiggrønt og Roser
 Om deres Grave snøe.

Det rasler uden for Døren.

Hvad hører jeg? Den travle Kone gaaer
 Igien forbi. — Hun har et venligt Ansigt,
 Hun seer saa tidt med moderlige Miner
 Mig i mit Dø. Jeg har megen Lust til
 At tale ret engang med hende. Stille!
 Hun nærmer sig. Vil hun besøge mig?
 Saa vilde! — Gud! om hun maaskee har hørt —
 Men hun vil ei forraade mig; hun bliver
 Mig før en tro, en trøstende Veninde.

Det banker sagte paa Døren.

Der er hun!

Farer uvilkaarlig sammen af Skræk.

Uf! hvi gyser det da i mig?

Kom ind!

Døren aabner sig. En smekker midaldrende Kone staaer uden-
 for i en hvid Klædedragt af et gammeldags Snit, men af
 det fineste Linned. Det dødblege Ansigt bærer Præget af
 en Skionhed, som Tungsind har udsløttet. Et Nøglesnippe
 hænger ved hendes Side. Hun hilser Clara venligt.

Clara.

Der staaer hun virkelig. — Velkommen!
 Gjør ei Omstændigheder, kære Kone!

Den hvide Kone bøier sig.

Clara gaaer hende i Møde.

Kom, ræk mig eders Haand, træd over Tærsklen!

Den hvide Kone med huul Røst.
 Naar selv J ønsker det —

Clara.

Jert Navn er?

Den hvide Kone.

Clara?

Clara.

Besynnderligt! Jer Haand er kold, Fru Clara!

Slipper hende.

Den hvide Kone.

Det er lidt koldt dernede.

Clara.

Altsaa Clara?

Jeg hedder ogsaa Clara. Vi er Navner.

Den hvide Kone

gør en Bevægelse, som vidner om, at Liigheden i Navnet
behager hende, men holder sig altid i en Afstand.

Clara efter en kort Taushed.

J har i Huset meget vist at syse;
Man seer jer kun saa sjelden.

Den hvide Kone ryster sit Nøgleknippe.

Clara.

Jert Besøg

Har noget saa Høitideligt. J ønsker
Maaskee, det skulde holdes hemmeligt?

Den hvide Kone lægger Pegesingren paa Munden.

Clara.

J er saa bleg, jert Ansigt er bedrøvet,
J er vist ikke lykkelig?

Et dybt Suk, og et Blik til Himlen.

Clara.

Men eders Udfærd er saa ædel dog,
J kan umulig være kun en Tiener.

Den hvide Kone.
Jeg er af Turnerslægten.

Clara.

O, det aned
Mit Hierte strax. Tillad mig, fiære Tante!
Lad mig omfavne jer.

J det hun vil omfavne den Anden, træder denne saa hurtig tilbage, at Clara Intet faaer i sine Arme.

Clara.

Al, J er vred!
J undgaaer min Fortrolighed, som dog jeg
Saa gierne skienked eder. Jeg har meget
At spørge om, er endnu ung i Huset.
Min Onkel tier, og den gamle Tom
Beed Intet. — Jeg er meget for at læse.
Den gamle Saga, vore Stammefædres
Jdrætter, som de selv har skrevet op
Paa Pergament med broget Munkeskript,
Skal være saa forunderlig. J kunde
Maaskee vel give mig en Efterretning?

Den hvide Kone.
Kom hen i Riddersalen næste Midnat!

Clara.
Vil J ledsage mig derhen, min Tante?

Den hvide Kone.
Der seer du mig.

Clara.
Vel! Næste Midnat altsaa.

Den hvide Kone.
Glem ei dit Løfte!

Clara.

Nei, i Sandhed ei. —

Men vil I ikke sætte eder lidt?

Den hvide Kone.

Jeg har ei Ro. Jeg hørte dig ved Harpen,
Dens Toner lofte mig. Syng mig et Vers,
Saa gaaer jeg.

Clara.

Hvilket ønsker I?

Den hvide Kone.

Det sidste.

I det Clara tager Harpen, stiller den hvide Kone sig hen bag
en Stol.

Clara synger:

Dog i den skønne Have
Bed Floden er en Kirkegaard;
Saamange sunnne Grave
Med sorte Kors der staaer.

O, salig den, som hviler der —

I dette Dieblis slaaer Klokken tolv paa Stueuhret. Den hvide
Skikkelse bevæger sig hen imod Døren, kysker et Par
Gange hurtigt paa Fingeren ad Clara, og forlader Bærel-
set. Man hører hende klinge paa Gangen med Røglerne.

Clara.

Gud! hvad er det? Hvad skulde det betyde?

Hun lytter med Frygt; i det samme hører man langt borte en
Marsch af de sig nærmende Krigere.

Åh, det er William! Det var det, hun hørte.

Vel, at hun gif, at i mit Vindue jeg

Kan sige ham mit færligste Farvel,

Og fæste ham en Blomsterkøst i Hielmen!

Hun iler ind i sit Bærelse.

Landearien,

med Skov til den ene Side, Ridderborgen til den anden.

En flok Biergskotter nærmer sig under sagte Musik.

Chor.

Til Kamp, til Storm nu rask afsted,
Med snelle Skridt, med lette Fied,
I Nattens mørke Time!
See, blege Stierne! Britens Død;
Men Sol skal blusse dobbelt rød
Paa Fjeldet frem af Havets Skød
Med festlig Purpurstrime.
Som Nattens Rovdyr ile vi
Ad tusen Sti,
Den gamle Ridderborg forbi,
Med skarp og fældet Landse;
Men Retfærd følger vore Fied,
Og Seieren skal drage med
Og storme Britens Skandse.
Troer han at tvinge Klippens Mand?
Vi holde Stand,
Thi Skotland er vort Fædreland.

De ere standsede ved Ridderborgen.

Sir Harry, Clara og den gamle Tom aabne deres Vinduer, og tage Deel med i Sangen.

Enkelte Stemmer.

De sorte Skyer dække snildt
Forræderiske Maanes Lue.
Kun nogle Straaler falde vildt —
Ha, det er Fingals Land, vi skue!
Han sidder paa sin Sølversky,
Og følger os til Morgengry,

Dg synger høit i Stormens Stemme:
 Kan Fiældets Søn sin Adel glemme?
 Hvor er den gamle, gridske Biørn,
 Hvis Heltemod ei Faren rokker? —
 O, Fingal! ryst ei dine Lokker!
 End er vi Kampens ægte Børn.

Sir Harry.

Ja, J vil Klipperne forsvare,
 J vil beskierme gamle Borg.
 Gaaer, raske Unglinger! Ei Sorg
 Skal flynke feig til eders Fare.
 En Gubbe vogte maa sit Huus;
 Men, har J seiret, kommer alle!
 Her venter eder Fredens Halle
 Med egeløvomfrandste Kruus.

Clara.

Dg om den blanke Heltelandse
 Skal Pigen vinde Rosenfrandse.
 Hun kaster Blomsterdusken ned til William.

William stikker den paa sin Hielm.
 O, søde Blomster! J skal smykke
 Med eders Busk den blanke Hat,
 Afværge Fiendens Hug i Nat,
 Dg være Vidner til min Lykke.

Sir Oliver til Harry.

Ret saa, min gamle Ven! Ei frygte!
 Jeg drager med en udsøgt Flok.
 Af stærke Landser har vi nok,
 Dg Briten kiender Skottens Rygte.
 Snart Fingals Søn i fri Natur
 Skal hilse dig med Seiersminer,

Naar først til malerſke Ruiner
 Forvandlet er den stolte Muur.

Tom til Dick.

Hvad ſeer jeg hiſt? Der kommer Taaben.
 Na, Dick! tøv dog et Dieblif.

Dick.

Hold inde med din plumpe Naaben!

Affides.

Hvad vil han mig, den gamle Strik?

Tom.

Du ligner i de blanke Taaben
 En Budding i en Form af Bliſ.

Dick ſlaaer ſig paa Maven.

En Marvebudding? Ja, med Wren!
 Min Form har Marv, ſom det ſig bør.

Tom.

Du bliver hængt, ſom Deſerteur.

Dick.

Prostituer mig ei for Hæren!

Den Tid, den Sorg.

William kaſter et Kys til Clara.

Du Dyrebare!

Sir Harry og Clara.

Beſkiærm, o Gud! din Helteſkare.

Choret,

i det Marſchen igien begynder.

Til Kamp, til Storm nu raſt afſted,
 Med ſnelle Skridt, med lette Fied,
 I Nattens mørke Time!
 See, blege Stierne! Britens Død;
 Men Sol ſkal blusſe dobbelt rød
 Paa Fieldet frem af Havets Skød

Med festlig Purpurstrime.
Som Nattens Rovdyr ile vi
Ad tausen Sti,
Den gamle Ridderborg forbi,
Med skarp og fældet Landse;
Men Retfærd følger vore Fied
Og Seieren skal drage med
Og storme Britens Skandse.
Troer han at tvinge Klippens Mand?
Vi holde Stand,
Thi Skotland er vort Fædreland.

William.

I det han gaaer forbi Claras Vinduer, hæver han sin
Haand op til Blomsterne paa sin Hielm, og synger:

O, søde Blomster! I skal smykke
Med eders Busk min blanke Hat,
Afværge Fiendens Hug i Nat,
Og være Bidner til min Lykke.

Anden Handling.

Et Bærelse i Robins Huus.

Han sidder i en Lænestol og grunder. **Fanny** sidder ved Alfoven med noget Haandarbeide, og synger for den lille **Betty**, som er i Seng.

Tommeliden var sig en Mand saa spæd:
 I Fingerbøls Harnisk var han klæd,
 Hans Hielm var hvælveth og hvid og reen,
 Det var en udhulet Kirsebærsteen,
 En Knappenaal var hans Landsestang;
 Selv var han iffun en Tomme lang.

Tommeliden sidder i Tommeltot;
 Der morer han sig saa jævnt og godt.
 Tommeliden drager paa Eventyr,
 Han vog en Glue, det frygtelig Dyr!
 Tommeliden drager i fremmede Land,
 Han svømmed sig over en Melkespand.

Der var stor Frygt over al den Gaard:
 Af Landværk leed den kongelig Maard.
 Svanhvide sig havde saa liden en Mund,
 Den var et Kirsebær, rød og rund.

De Læger komme med skarpen Tang,
Den Kirsebærmund var dem alt for trang.

O, hvo, som uddrager den hule Tand,
Skal vorde Drot i det halve Land!
Lommeliden sprang ind med Hielm og Stang,
Hun mærked i Munden det knap engang.
Af Sadlen han kasted den frække Giest;
Hun mærked neppe det Landsefæst.

Der var stor Fryd over al den Gaard:
Lommeliden ægted den vene Maard.
Prindsessen ham pynted med Sindalsbaand,
Hun bar ham til Kirken paa hviden Haand.
Foragte skal man just ei de Smaae,
Tidt naae de, hvor ei de Store kan naae.

Hun sover alt, den lille, søde Glut!
See, hvor hun ligger der, med røde Roser
Paa Kinderne! De smaae sneehvide Hænder
Hun folder fromt i Søvn, som hun bad
For sin Halvbroder, for sin fiære William.

Robin sidder i dybe Tanker, og svarer Intet.

Fanny.

See, fiære Mand!

Robin.

Hvad nu?

Fanny.

Den lille Pige,

Hun sover der saa sødt.

Robin.

Lad hende sove!

Hun vaagner tidsnof.

Fanny.

Kære Ven! hvad er det?
Hvad fattes dig? Du er saa takkesfuld.
Kold tog i Gaar du Afsked med din Søn,
Mens jeg og Betty græd ved Williams Hals.

Robin i andre Tanker.

Hvad skrive vi i Dag? Hvor har du gjort
Af Almanakken?

Fanny.

Lille Betty har
I Aftes revet den i Stykker, Kære!
Bliv ikke vred! Jeg kjober een igjen
I Overmorgen, naar jeg gaaer til Byen.
Er det saa vigtigt dig at vide Dagen?

Robin.

Letsindige! du seer, den gule Maane
Med blegen Ansigt svæver over Heden,
Og veed ei, at hun tæller dine Timer?

Fanny.

Du ængster mig. Hvad grubler du? Naar hørte
Jeg slige vilde Ord fra dine Læber?

Robin efter en kort Taushed.

Du spotter Faren, William? Du gjør vel!
Hvad er da Livet? Er den Skat saa stor?

Fanny.

Hvor Betty smiler!

Robin gaaer hen til Sengen.

Søde lille Betty!

Du sønderrev Tidsregningen i Aftes;
Betyder det, din Fader skal betale?

Du elskte Noer! I himmelsk Hvile
 Hun slumrer som en Engel her.
 De runde Kinder venligt smile
 Med Sundhedsæblets Purpurflær.
 Vaagn ei! Du vaagner kun til Rummer.
 Sov saligt i en evig Slummer,
 Stig til den Gud, som har dig fæder!
 Og naar du er en Engel der,
 Saa beed til ham, som Synd forlader:
 Tilgiv, o Gud! min arme Fader.

Fanny.

Gud! hvad er det? du ønsker Barnet Døden?

Robin.

Støi ikke, lad den lille Staffel sove!

Fanny med udbrydende Taarer.

O, hvor jeg er ullykkelig! Har Alting
 Forvandlet sig? Du var en driftig Landmand,
 Rask, stærk og munter, elskte mig, og Alt
 Gik godt. Med dine Hæders Arbeid skaffed
 Du Huset Velstand. Strax i Førstningen
 Forstod du med den skønne velske Ploug,
 Som selv du opfandt, at behandle Marken
 Med dobbelt Flid. Den gav dig dobbelt Løn.

Robin.

Den velske Ploug! saa husker du den Ploug?

Fanny.

Jeg husker Alt: du rejste glad til Staden,
 Og købte Sæd, som var af sielden Kraft;
 Det skønne Foraar saae dig haabefuld,
 Og Høsten saae dig rig.

Robin.

Det var naturligt;

Ei sandt?

Fanny.

Det fandt Enhver. Al, havde du
 Kun været saa forsigtig, Robin! som du
 Var flink og arbeidsom. Men, af desværre,
 Dit Ungdomsliv, Soldaterstandens Baner
 Formaaede du ei reent at kaste bort.
 Det flemme Tærningspil, den Viin!

Robin.

Som vundet,

Ulykkelige Hustru! saa forsvundet.
 Betsignelsen er ei ved slige Gaver.
 Det er kun Satans Net, som han udspænder,
 Kun Sodoms Vbler, Fanny! purpurøde
 Paa Skallen, men indvendig fyldt med Aske.

Fanny.

Hvi ængster du mig? Aabenbar mig Alt!

Robin.

Ja, det er Tid, jeg kan ei dvæle længer.
 Saa hør mig, Ulyksalige! Grindrer
 Du fra vort Samlivs første Dage, Fanny!
 Den Hule, dybt i Høien, ikke langt fra
 Det Huus, vi boede, nær ved Weverley,
 Ei langt fra Ridderborgen, hvor man sagde
 Moer Ludlam spogte?

Fanny.

Jeg har ikke glemt den;

Vi gif den mange maanefflare Nætter
 Forbi, naar vi i Weverley besøgte

Din gamle Fader og kom jilde hjem,
Men mærkte Intet.

Robin.

Hørte du ei tidt
Hvad man fortalte der om Ludlams Hule?

Fanny.

Jo, som saamangen Ammestufortælling.

Robin.

O, Fanny! veed du mere nu, end Barnet
I Ammestuen, om Naturens Kræfter,
Og om den skjulte Magt, som styrer dem?

Fanny.

Man sagde, Moder Ludlam laante gierne,
Men den, som ei til rette Tid og Stund
Tilbagebragte Laanet, fandt man død
I Sengen over den bestemte Midnat.

Robin ængstelig.

Ekynd dig, gaa ind — hvor mange Penge har du?
Jeg gav dig ofte meget. Du har meget!

Fanny.

Min Gud! hvad fattes dig?

Robin.

Hvor meget har du?

Fanny.

Halvtredsindstyve Kroner.

Robin.

Ikke fleer?

Jeg gav dig meer, jeg gav dig hundred Kroner.

Fanny.

Jeg deelte Hælvten med de Fattige,
Selv har jeg ikke ødt en Skier, det veed jeg.

Robin flaaer Hænderne sammen.
Ulykkelige! du har dræbt din Mand.

Fanny.

Fortvivlelse! Hvad aner mig?

Robin.

Det Rette!

Jeg skylder Ludlam fire hundred Kroner,
Og skal betale dem i denne Nat.

Fanny.

Du Evige!

Robin.

Bereed dig paa det Værste!

Jeg holdt det hemmeligt, saa længe muligt,
Nu brister Dæmningen. — Den velske Ploug,
Som skaffed mig min første Velstand, laante
Jeg først af Ludlam. Dengang vidste jeg
End at forbinde Gliden med min Lykke.
Jeg eftergiorde den, og bragte den
Tilbage strax til rette Tid. Saa gif det
Med Sæden; saa med Summen, hvorfor jeg
Har bygget dette Huus.

Fanny.

O, gode Himmel!

Saaledes er du kommen til din Velstand?

Robin.

Ja, til den skønne, klare Sæbeboble!

Fanny.

Gaa, sælg dit Huus, sælg al din Eiendom!
Skynd, skynd dig, før det er for silde!

Robin.

Fanny!

Det er for silde. Alt er solgt — og tabt.

Fanny.

Du eier Intet?

Robin.

Jo, to hundred Kroner.

Jeg stolte paa, du havde hundrede;
Saa mangled mig kun eet.

Fanny.

Er det en Drøm?

Hvad har du gjort, Ulykkelige?

Robin med et fortvivlet Smil.

Hvad

Saa Mangen gjorde. Fanny! ingen Rudlam
Behøves for at friste Mennesket.

Det gyselige Lykkespil — du seer

Det daglig, og dog tvivler du om Hæxer?

Jeg kunde levet rolig og beskedent,

Da loffed mig det gustne Haab om Binding,

Jeg greb i det forræderiske Søl,

Skum blev det i min Haand — nu er jeg fangen!

Fanny.

Saa hører dig da Intet til?

Robin.

O, Fanny!

Elet Intet. Huset er for lang Tid siden

Alt pantsat, ligesom vort Bofkab. Ofte

Jeg laante hos den gyselige Rudlam,

Forspilte, hvad jeg havde, maatte laane

Hos Andre, for at tilfredsstille hende.

Med en skaansom Bebreidelse.

Du savned af og til mig mangen Nat —

Fanny slaaer sine Dine ned.

Alf ja!

Robin.

Du gjorde mig Bebreidelser;
Jeg taug, skøndt det var usfortient, thi aldrig
Har jeg ophørt at elske dig, og være
Dig tro.

Sukker.

Da var jeg i Moer Ludlams Hule,
For at betale Gielden.

Fanny.

Arme Robin!

Robin.

I Morgen, før det dages, skal jeg atter
Betale — jeg har Intet — og maa døe.

Fanny med kjærlig Ild.

Min elskte Husbond!

Omfavner ham.

Nei, du skal ei døe!

Har jeg fornærmet dig, og gjort dig Uret?

Robin.

Hvad vil du?

Fanny.

See, der mangler i din Sum
Halvandet hundred Kroner.

Robin.

Ingen Udvei!

Fanny.

Jeg gaaer!

Robin.

Hvorhen?

Fanny.

Til Ridderborgen.

Robin.

Den stolte Turner agter ei din Bøn;
Han hader mig: er William ei min Søn?

Fanny.

Læm, elskte Robin! Sorgen,
Jeg skaffer Trøst;
En qvindlig Taare smelte skal hans Bryst,

Robin.

O, Fanny! skælv:
Tomhændet kom jeg nys fra ham tilbage.

Fanny.

Det er ei let at trygle for sig selv;
Men Jld for dig skal give Kraft min Klage.

Robin.

Evige Miskundhed!
Skuer du naadigt ned?
Etyrker i Dødens Harm,
Fader! din Arm?
Venlig en Engel her
Har en Forbryder fiær;
Redder en Engels Bøn
Kummerens Søn?

Fanny.

Haabet forsvinder ei,
Lyser paa Livets Bei.
Skaaner tidt Stormen ei
Svageste Siv?

Begge.

Haabet forsvinder ei,
Lyser paa Livets Bei.
Stormen nedbryder ei
Skælvende Siv.

Fanny.

Elskede! stol paa mig,
Himlen vil redde dig.

Robin.

Dg hvis den redder mig,
Hvad er vort Liv?

Fanny.

Jeg tager Betty ved mit Bryst,
Du Spaden i din Arm;
Vi gaae i Verden ud med Trøst,
Dg trodse Skiebne's Harm.

Robin.

Dg Himlen er ei længer mørk;
Med vore Børn vi gaae,
Dg snart skal i den øde Ørk
En venlig Hytte staae!

Fanny.

Som Eva med vor første Fader,
Den skionne Hauge jeg forlader;
Men trøste skal mit hulde Noer,
Dg glad vi dyrke fremmed Jord.

Begge.

Ægtefærlighedens Trøst er stor;
Selv paa golde, skyggefulde Steder
Voxer Haabets Blomst i $\left. \begin{array}{l} \text{Fader=} \\ \text{Moder=} \end{array} \right\} \text{glæder.}$

Fanny.

O, denne Tanke, Robin! mildner Alt.
Held Fanny, at du kun besøgte Ludlam
I Rattens Huler! Ja, nu er jeg trøstet.
Mod Ludlams Grumhed er der Raad at finde,
Jeg frygter ei den gamle, gultne Qvinde.

Robin.

Dit Mod, min Fanny! vederqvæger mig.
 Min værste Qual var den bespændte Taushed.
 Du var min Siæls Fortrolige — nu kom der
 En Hemmelighed, som jeg maatte skiule.
 Hvergang du smilte til mig, var det mig,
 Som om et fælt, langarmet Spøgelse
 Drog mig i Haaret, milevidt fra dig,
 Og trued mig, og holdt sin flamme Haand
 For mine Læber.

Fanny.

Men — det bliver silde.
 Bliv her, og vent mig hos din lille Betty!
 Jeg bringer Trøst og Redning. Stol paa mig!
 Hun river sig løs fra ham, og gaaer.

Robin

alene, efter at have stirret ned for sig i dybe Tanker.

Jeg var en Knøs af ærligt Blod,
 Jeg gif i Striden, hvor den førtes;
 Naar Hornet lod, naar Trommen rørtes,
 Da fiæf jeg ved Standarten stod.
 Jeg skifted om min raske Stand,
 Og blev en rolig Uegtemand.
 En deilig, ung, en dydig Pige
 Mig skienkede sit Hiertes Tro —
 Mit Hierte havde ingen Ro,
 Og Glæden saaes fra mig at vige.
 I Lyffens vildtforvovne Hiul
 Min høire Haand var vant at gribe —
 Den taug, den fræffe Krigens Pibe,
 Da søgte jeg til skumle Skiul.
 Blougjernet gif for langsomt mig,

Mig Marken kieded med sin Tørke;
 Da loffed mig det lumste Mørke,
 Og Helvede forførte mig. —
 O, Engel! mon paa Sølvvinger
 Du atter min Forløsning bringer?

Den Lille sover. Det er lummert her;
 Jeg maa lidt ud i Aftenrodens Skær,
 De sagte Vindpust skal min Pande køle.
 Mit Hierte skal Naturens Skønhed føle;
 Nu sukker det sig ikke længer til.
 Paa Bænken jeg min Fanny vente vil.
 Beed, lille Betty! for din Faer i Drømme,
 At ei han i sit eget Blod skal svømme.
 Han gaaer.

Bærelse paa Ridderborgen.

Sir Harry. Miss Clara. Sir John Bull
 sidder ved et lille Bord og spiser.

John Bull.

Naar J tager i Betænkning, Miss! at jeg skal hjem
 endnu i Nat, at min Skimmel har forstrakt det venstre
 Bagbeen, saa vil J ikke undres over, at jeg reiser tidlig
 bort, og at jeg tager lidt Spirituosa og Animalia til mig,
 af Frygt for den febrile Aftenluft.

Clara.

Vel bekomme eder, Sir!

John Bull.

Man siger, forelskede Folk har ingen Appetit; men det
 er Løgn. Man har aldrig meer Appetit, end naar man

er forelsket. Det er let at begribe: Hjertet banker stærkere, Hjertet staaer i Forbindelse med Lungerne ved arteria pulmonalis, Lungerne trykke Mellemgulvet, Mellemgulvet hænger sammen med Larmene, Larmene skrige, og naar Larmene skrige, maa man have Mad.

Clara.

Det er billigt.

Sir Harry i Lænestolen ved sin Pibe.

Lutter Humor, Clara! Lutter Humor. Som jeg siger dig: et forslaget Hoved min Ven Sir John Bull!

John Bull.

Herlig Porter, God bless me! God Beafsteef, God dam! Det er bedre, end Thee. Af Thee faaer man blege Kinder, lange Dine og tynde Haar, ligesom Chineseerne. Tykke Maver faaer man, hvordan saa Satan man bær sig ad. Naa, eders Skaal! En Ven som en Hercules, en Pige som en Adonis! Hvad mangler endnu John Bull, for at være det lykkeligste Menneske?

Sir Harry.

Pigens Samtykke, Sir John!

John Bull.

Ja! og lidt mindre Omfang, Broder Harry! Deri stikker det. Hun er af denne Verden, hun forlanger Smekkerhed. Hvor skal den komme fra? Om to Matroser vinde mig et Loug omkring Livet, og surre mig til en Mast, saa vinde de ikke en Linie i en Time. Men de fede Folk ere de bedste. De synde mindst, thi de sove meest. De ere et Billed paa Universum, thi Jorden er rund. Ere de hidsege, saa varer det ikke længe. Der er Fugtighed i deres Krudt; det dræber ikke som af Bøsse, men sprutter kun som en Troldfiælling. Jeg indlader mig ikke i politiske Stridig-

heder. Jeg lever paa mit Slot, og gaaer paa Jagt som Nimrod efter vilde Dyr, især efter Ræven, den lumske Hund!

Clara.

Endnu et Stykke, Sir John?

John Bull griber hendes Haand.

Ja, et Pigestykke! Vil du ha'e mig, saa ta' mig, og griin ikke af mig.

Clara.

J gaaer hurtig til Bærkø, Sir!

John Bull.

Vil du leve som en Prindsesse, saa kom! Spleen har jeg ikke. Jeg havde en Onkel, som hængte sig, fordi han havde for mange Guincer, og en Broder, som druknede sig, fordi han havde for faa. Jeg holder Middelveien mellem Galgen og Bandet, sidder paa Landet, spiser Plumbudding og drikker Porter. Vil du være min Halvedeel?

Clara.

Det vilde være for meget for mig, Sir!

John Bull.

Rad alt Nationalhad fare ad Helvede til! Du gjør Engælænderen Uret. Han er stolt? egennyttig? Snif Snaf! Føi ham bare lidt, saa skal du see, hvor artig han bliver. Giv ham Frihed paa Søen til at kapre, hvad han vil; giv ham Skotland og Irland, giv ham Derne i Vestindien, giv ham Asien og America, giv ham Africa og Landene i Sydhavet, giv ham alle de Gnallinger, som ligge rundt omkring Europa: Sicilien og Sicælland, Sardinien og Fyen, Maltha og Anholt, og hvad det Dævelskab hedder! God dam! han forlanger ikke meer. Og jeg er fornøiet, naar jeg faaer dig, og beholder, hvad jeg har.

Clara.

J maa undskyldte, Sir! at jeg endnu ikke kan give eder bestemt Svar.

Sir Harry.

Clara! du faaer ingen bedre Hgtemand. Han er saa god, som Dagen er lang.

Clara.

Bedste Morbroder! maa jeg tale et Par Ord med eder i Genrum?

John Bull.

Det var ret; der maa overlægges og voteres i Parlamentet. Midlertid sidder jeg her udenfor, spiser Beassteak, drikker Porter, og lader eder gjøre, hvad J vil. Kommer du tilbage og giver mig Ja — godt! Gaaer jeg Nei — slemt! Men jeg hænger mig ikke, det har jeg forsvoret. Jeg er fillen, jeg kan ikke taale Noget om Halsen, derfor gaaer jeg med sort Baand i Skiorten. Jeg drukner mig ikke, jeg har Vandstræk, jeg er bidt af en gal Hund. Jeg er en Stoiker, Broder Harry! i Tænkemaade, en Epicuræer i Levemaade, og en Gyniker i Handlemaade. Jeg har studeret i Oxfort. — Gud være med eder! Dette Glas tømmer jeg imidlertid paa eders Sundhed.

Sir Harry og Miss Clara gaae.

John Bull alene ved Bordet.

O, hvor det dog er skönt, at have
Himmels Gave,
Herlige Fjeldslot, rummelig Have,
Tribelig Mave!
O, hvor det dog er skönt, at have
Alting fuldstændigt og godt!

Af, men hvad hjælper den hele Gave?
 Uden en Evalil i min Have
 Blier jeg en Slave
 Dog paa mit Slot.

Alderen kommer, hvem skal arve?
 Altid kan man ei saae, ei harve,
 Løbe paa Jagt og sigte, skyde,
 Stedse ved Bordet ei sig fryde;
 Hjertet har og sit Krav.
 Skønneste Clara! du har smertet
 Jnderligt din John Bull for Hjertet,
 Læg mig for Tiden ei i min Grav.

Bliver du min — ha, hvilke Dineer,
 Skønne Soupeer,
 Herlige Baller og Afssembleer,
 Alt hvad der kjøbes kan for Guineer!
 Tiener, Lafai
 Mangler dig ei!
 Vil du ha'e Maaner og Nattergaler?
 Elskte! saa mange, som du befaler.
 Kiærlighed taler,
 Elskeren lyder.
 Vil du et Kildevæld? Det flyder!
 Alt skal du faae —
 Vel at forstaae:

John Bull maa glide med i Kiøbet,
 Thi uden den bevidste Bull
 Gaaer hele Drømmen strax i Løbet,
 Og svinder i sit eget Mul!

Fanny kommer forlegen ind.

Man sagde mig, at jeg her vilde træffe Sir Harry —
men — her er Fremmede.

John Bull.

Hvad vil hun? Mon det er en Pige her af Huset?

Fanny.

Tienerinde, min Herre! Kunde jeg ikke maaskee faae
Sir Harry i Tale?

John Bull.

Jo, i Morgen, mit Barn!

Fanny.

Jeg maa endelig tale med ham i Aften, min Herre!

John Bull.

Det gaaer ikke an; han har Forretninger.

Fanny.

Hvert Dieblif stiger min Angst. Hav den Godhed,
min Herre! beed ham komme ud.

John Bull.

Da havde jeg Noget at gjøre! Der delibereres om
Sager derinde af yderste Vigtighed.

Fanny.

Kommer han ikke, saa har jeg for evig tabt min
Mand.

John Bull.

Bliver han der ikke, saa har jeg for denne Gang tabt
min Kone.

Fanny.

O, min Herre! De har Synd af at spotte en Ulykkelig.

John Bull.

Jeg spotter Ingen. Men nu skal I lade mig have
Ro. Der er Tid nok til at tale med Manden i Morgen,
naar jeg er borte.

Fanny.

Nei, nei, jeg gaaer ikke bort uden Trost, uden at bringe min ulykkelige Mand et Redningsmiddel.

John Bull.

Et Redningsmiddel? Hvad fattes ham? Skal han have Noget af Frøken Claras Haandapothek? Rhabarbra? Campher? Dyrvelsdræf?

Fanny.

Hvis ikke Sir Harry gjør os et Laan, saa ere vi grændseløs ulykkelige.

John Bull.

Et Laan? Hvad for et Laan? J vil dog ikke laane hans Søsterdatter?

Fanny sukkende.

Det er et Pengelaan, Sir!

John Bull.

Penge? Ikke Andet end det! Er det Noget at gjøre saadan Blæst for? Hvor mange skal J have?

Fanny.

Det vilde blive for vidtløftigt at udvikle eder —

John Bull.

Jeg er heller ingen Ven af Vidtløftigheder; jeg er saa vidtløftig nok selv.

Fanny.

Vi behøve nødvendig halvandet hundrede Kroner.

John Bull.

Og for saadan en Bagatel vil J holde mig Tiden op, og maaſtee forspilde mig det gunstige Dieblif?

Fanny.

Al, Sir! vor hele Skiebne hænger —

John Bull falder hende i Talen.

Saa skynd jer at skære den ned igien, inden den gvaels.

Forklædet i Beiret! Kan du gramse? Han kaster hende en Pung i Forklædet. Der er hundred og halvfierdsindstyve Kroner i denne Pung.

Fanny knæler.

Edle Mand —

John Bull.

Dumme Streger! Staa op, gaa jeres Bei! Nu er jeg ikke stemt til at høre Belsignelser.

Fanny.

Er det en Drøm? Vil I virkelig laane os disse Penge?

John Bull lytter.

Der kommer han tilbage! Nu gielder det at holde Drenge stive.

Fanny.

Modtag endnu engang min —

John Bull stamper i Gulvet.

Hør, Riælling! gjør mig ikke gal i Hovedet. Vil du gaae?

Fanny.

O, min elskte Robin! du er reddet. Himlen velsigne eder, min Herre!

John Bull.

Det er da en Satans Mund, der sidder paa den Riælling!

Fanny gaaer.

Sir Harry kommer forlegen.

Min gode Ven!

John Bull.

Nu, Broder Harry? nu?

Hvad synes Pigen om mig?

Sir Harry.

Hvad hun synes?

Jh nu, hun synes intet uden godt.

John Bull.

Det er mig fiært. Saa vil hun ægte mig?

Sir Harry.

Hun veed, at du er rig, at du er brav,
En løierlig godhiertig Bulderbasse;
Tilgiv mig, Broder! det er hendes Ord.

John Bull.

En løierlig godhiertig Bulderbasse?
Det kan jeg lide; det er altid godt Tegn,
Naar Pigerne blier næsviis. Svar igien:
Hun er en sød, veemodig Violin!
God dam! der kommer Noget ud af, Harry!
Naar i Duet vi føre en Concert op.

Sir Harry.

Hun siger, at hun aldrig kunde ønske
Sig bedre Mand, end dig —

John Bull.

Det er mig fiært.

Sir Harry.

J Fald hun vilde gifte sig.

John Bull.

J Fald?

Sir Harry.

Men — da hun synes, at det er for tidligt —

John Bull.

For tidligt for en Mø paa sytten Aar?

Sir Harry.

Og vel i visse Maader og for silde —
Du veed, hvordan de unge Piger ere.

John Bull

gaaer hen til Brødkurven, kommer den, og rækker den til Sir Harry.
Fly hende den fra mig!

Sir Harry.

Hvad vil det sige?

John Bull.

Nu er det mig, forstaaer du, som har givet
Din Søsterdatter Kurven.

Sir Harry.

Å! saaledes.

John Bull.

Forstaaer du mig? — Jack! Tom! hvor er min Kleppert?

Tom kommer.

I Stalden, Sir!

Sir Harry.

Filgiv mig, Broder John!

Det er ei min Skyld.

John Bull.

Din Skyld, at jeg giver

Din Søsterdatter Kurven? Nei, naturlig.

Du er vel ikke gal? — Er Mæren sadlet?

Tom.

Den staaer parat.

John Bull.

God Nat, min Kammerat!

Sir Harry.

Du skilles dog vel ei i Brede fra mig?

John Bull.

Paa ingen Maade! Jeg har al Respect
For dig og for din lille Søsterdatter;
Men ægte hende, Broer! det kan jeg ikke,
Jeg har min Årsag.

Raaber ud af Vinduet:

Jack! træk Hesten frem.
Farvel, min Broer! Du glemmer dog vel ikke
Snart at besøge mig?

Sir Harry.

Nei, sikkert ikke!

John Bull.

Tag lille Clara med! Det er mig fiært,
I Fald jeg ellers kan fornøie hende
Paa andre Maader; men med Ægteskabet,
Forstaaer du mig, der bliver Intet af.
Farvel! — Jack! Jack! God dam, jeg laer dig hænge,
Hvis du ei skynder dig. — Glem ikke Kurven!

Han tager en Muffe, der ligger paa Stolen, stikker den under
Armen, og vil gaae.

Sir Harry.

Hvad tog du der?

John Bull.

Min Hat.

Sir Harry smilende.

Miss Claras Muffe!

John Bull.

En Muffe? Jeg er gal. Den sorte Farve
Bedrog mig.

Kaster den hen, og stamper ad Sir Harry, som vil følge ham.
Bliv du der! jeg vil ei følges.

Jeg sætter aldrig meer min Fod i dette
 Fordømte Huus. Gaa til din Søsterdatter!
 Du er en gammel Mæhæ, og jeg er
 En Nar, fordi jeg ærgrer mig derover.

Han gaaer.

Tom.

Den Ben var vred.

Sir Harry.

Det bilder han sig ind.

Tom.

Jeg veed ei, hvad han tænker paa: Tør flig
 En skaldet Herre beile til vor Frøken?
 Han kom tilpas!

Sir Harry.

Gid hun i Alting var

Saa fræsen, Tom! For at adsprede hende
 Har jeg tilladt, hvad ei man burde.

Tom.

Hvad da?

Sir Harry.

Hun bad mig saa indstændigt og saa venligt
 At maatte gaae i Nat til Riddersalen,
 Jeg — loved det.

Tom.

J spørger.

Sir Harry.

Staffels Pige!

Hun sad og græd i Dag den hele Tid.
 Jeg var lidt haard, maaskee lidt alt for haard.
 Hvis det kan trøste hende! Man har sagt,
 At stundom Phantasiens Drømmeværk
 Adspredet bedre Sorgen, end Fornuften.

Tom.

Hvad vover J? Grindrer J ei, hvad
Der selv er hændet jer i denne Sal
For femten Aar?

Sir Harry.

Jo, meget vel. Fra den Tid
Staaer Salen luft. Men skal den altid staae
Som et affides Spøgelsegemak,
Der gjør min Borg berøgtet og forhadet?
Hun frygter ei. Du siger selv, Gienfærdet
Har ofte mødt paa Gangen hende, hilst
Med Venlighed. Maaskee er Clara den,
Der er bestemt til hurtig at opdage
En Hemmelighed, som alt hundred Aar
Har skjult med Rædsels frygtelige Tæppe.

Tom.

J vover meget, Sir!

Sir Harry.

Jeg vover Intet.

Om der er Spøgelser, om der er ingen —
Min faste Tro er, at de Intet mægte
Mod reen Uskyldighed. Lad hende gaae!
Jeg selv med dig og alle Husets Folk
Vil være rede. Skulde Noget høres,
Saa maae vi ile hende flux til Hielp.
For Støi og Lys er slige Gæster bange.

Tom gysende.

Jeg var tilfreds, John Bull var her igien;
Deßlige corpulente Spøgelser
Er ei saa frygtelige, som de mavre.
Alting forener sig, for ret at gjøre

Det melancholisk i Aften. Gartnerens,
Den gamle Stoffers Kone —

Sir Harry.

Er hun død?

Tom.

Det lod, som ganske vist hun vilde himle.
Ligkisten var bestilt. I Middags blev
Hun bedre. Men i Dæmringen nu nylig,
Kom Enefermesteren med sine Dreng,
Og bragte den i Procession. Nu staaer den
I Gangen, lugter frisk af Fyrretræ,
Og støder Folt med sine skarpe Kanter,
Som gaae forbi i Mørke.

Sir Harry.

Gamle Gief!

Tom.

For hvem er den bestilt?

Sir Harry leer.

For Spøgelseset!

Jeg haaber, at det alt er Selvbedrag,
En panisk Skræk, der har indsneget sig
I Borgens Krog, som yngler nu i Mørket,
Og som forsvinder i sit eget Mulm,
Saasnart vi nærmer os med vore Fæller.

Begge.

Naar Mørket slukker Aftenrøden,
Og synker over Dal og Krat,
Da staaer som Billede paa Døden
Den høie, stjerneklare Nat.
En Anelse vi dybt fornemme,
Der leder Sielen vidt omkring,

Dg Stormen varsler, som en Stemme,
Der aabenbarer skjulte Ting.
Men neppe flygter Granens Ugle
For Østens unge Purpurfryd,
For lifligt alle Himlens Fugle
Tilqviddre Hjertet: haab og nyd!
O, Nat! du Billede paa Sorgen!
Hvi skal jeg da din Rædsel skye?
Med Rosen aabner sig i Morgen
Mit Haab for Straalerne paa ny.

De gaae.

Tredie Handling.

Uden for Robins Huns.

Bord og Bænk.

Robin alene.

Jo længer Fanny udeblier, desmeer
Det gyser i mig. Aftenen er kold,
Skiondt dog det burde være luun Sanct Hans Nat.
Mørkt vil det aldrig blive.
Man tænker, det er Dag endnu, saa er det
Dog vel ei langt fra Midnat. Og i Morgen,
I Morgen Kloffen tre,
Naar Østersfiæret feirer over Bestens
End neppe slutte Skin; naar Alt, hvad aander,
I Dynen hyller sig for Morgenfulden —
Da skeer Henrettelsen, da skeer den, hvis
Jeg bringer ei de fire hundred Kroner,
Og lægger dem i Ludlams blege Haand.
Den gustne Maane staaer saa fælt derhenne
Og leer i Horizonten. Hu! mig synes,
Den ligner Ludlam. Hvor hun griner ind
Ad Forstudøren paa mit gamle Sværd,
Der hænger sort paa Bæggen. Dette Sværd,
Der spotter mine sidste Dages Ladhed,

Dg som min Søn forsmaaede, fordi Tiden
 Haant havde rustnet det. Det flinger, synes mig.
 Man siger, naar det flinger i et Sværd
 Hos Boddelen — Hu, hvilke fæle Tanter! —
 O, kom, min Fanny! — Sover du, min Betty?

Han seer ind af Vinduet.

Ja, sødt! Du kiender ei din Faders Uro.
 Hvert Dieblif den voxer, som paa Skibet
 Den salte Død, uagtet Pumpen gaaer.
 Det staaer mig alt til Hagen — end et Blund,
 Saa har mit Fartøi endt sin korte Gang,
 Og hvor er da den Biælke, som kan redde?

Han sætter sig ved Bordet, og støtter sit Hoved paa sin Haand.

George

kommer med Kornister paa Ryggen, syngende:

Piben lyder, Trommen skralder;
 Nu afsted til munter Dyst!
 Kort kun er den raske Alder,
 Skynd dig, Landsmand! før du falder,
 Lev dit Liv med dobbelt Lyst.

Bange Sorg, og Frygt for Døden
 Svinder ved Kartovens Larm.
 Blussende, som Morgenrøden,
 Staaer Soldaten, spotter Døden,
 Møder Faren med sin Barm.

Feighed ved den lave Hytte
 Engster med sit Hundebiaf.
 Rask Forandring! dagligt Bytte!
 Staa bag Busken, grønne Skytte!
 Lad din Riffel, sigt — og træf.

Stærke Løver ei forsage,
Naar end Tigre paa dem sprang.
Helten bør i Dyften drage,
Den, som Magten har, skal tage,
Det er i Naturens Gang.

Lad i Dorstshed Bondemanden
Tærste Kornet paa sin Lo;
Selv med sølvgraae Haar i Banden
Hylder jeg Soldaterstanden,
Og i Teltet vil jeg boe.

Robin.

Hvad seer jeg der? George Wilkins!

George.

Peter Robin!

Hvad Dævl'en, gamle Kammerat! du her?
Og i en Bondevams?

Robin.

Velkommen, George!

Ja, jeg er Bonde, her du seer mit Huus.

George.

Det var da Satan! Du et Huus? Du Bonde?
Hy, skam dig, Robin! Sneglen har et Huus.
Du Bonde? Nu, man skal dog Ingenting
Forsværge her i Verden; men det vilde
Jeg dog vel svoret paa, naar vi i Flandern
Sad ved et Træ i Leiren; naar du skød
Casquetten op paa skraa, og lod paa Trommen
Den lette Tærning flinge; eller naar,
Med Blus paa Kinden af den gamle Biin,

Vi fulgte Fienderne med spændte Bøsser,
Dg skød dem Kappelær af Hælene.

Robin.

Ungdom og Viisdom følges fælden ad.

George.

Det gjør de vel i. Viisdom fik sin Hælsot;
Den er kun slet til Beens. Men er det rigtig
Dig selv med dette Bededagsansigt?
Kom, lad mig see! Jeg troer dog, det er dig.
Men hvor er nu de martialske Dine,
De skarpe Træk? Behængt med Dovenfedt!
Dg Dovenfedtet atter blegt indforet
Med Angest for at miste Lænestolen,
Rødgryden og den magelige Rede!

Robin.

Du er endnu den samme vilde Knekt,
Som for en Snees Aar siden.

George.

Det var ilde
Bestedt med mig, i Fald jeg ikke var det.
Han slaaer Ild, og tænder sin Pibe.

Robin.

Hvad vil du nu?

George.

I Krig.

Robin.

For at forsvare
Dit Fædreland? Hvad vil du da i Skotland?
Du er en Brite.

George.

Kampen er mit Land,

Dg hvor der er en Helt, der er min Herre.
 Den, som betaler meest, den tiener jeg,
 Dg hvad jeg tiener, øder jeg. Hvis ei
 Der leved Folk, som jeg, saa gif Naturen
 Tilsidst af Stilstand i Forraadnelse.

Han kaster en stor Pengepung paa Bordet.

Robin.

Hvad har du der?

George.

Fem hundred gamle Kroner.

Den Ballast er mit lette Skib for tung.
 Jeg haaber snart at tabe dem igien;
 Der er jo Krig, hvad skal man saa med Penge?
 De er for Høfre kun i Fred.

Robin.

Fem hundred?

Ei, du er rig!

George.

Ja, lige fra i Aftes!

Jeg vandt dem fra en mæsket Hestep ranger,
 Til Straf fordi den Gavtyv spillede Huden
 Paa Hestene, og forede dem med Lust.

Han aabner sit Tornister, tager en Flaske frem og tvende Bægere,
 som han sætter paa Bordet; spodsk:

Du drikker vel ei heller mere Biin?

Robin.

Naar den er god, et Glas imellemstunder.

George.

Du fik den ikke bedre hos en Churfyrst
 I Tydskland, hos en Riigmand i Bordeaux,
 Dg hos en Sultan i Constantinopel.
 Jeg maa vel ikke byde dig et Bæger?

Robin.

Hvorfor ei det, min gamle Kammerat?

George.

Ei! du har Tolerance, Taalerads —
Hvad er det nu, de Lærde kalde det?
Naa, paa fornyet Bekiendtskab!

Klinker.

Robin.

Taf!

De drikke.

Din Viin

Er meget god.

George.

I Fald saa er, saa maa
Der synges til den. Drik foruden Sang
Er som en deilig Mund foruden Kys.

Robin.

Jeg kan slet ingen udenad. Jeg har
Ei sunget muntre Viser nu i lang Tid.

George.

Det kan jeg tænke. Alle skønne Kunster
Har han paa Hyliden lagt. Hy, skamme dig!
Erindrer du den gamle Vise, som
Vi sang saa ofte, mangen kølig Aften
I Brabant, naar den trinde flamske Pige,
Med røde Kinder og med gule Loffer
Bag Huen, satte skylte Glas paa Bordet?

Robin.

Jeg troer, jeg kan den.

George.

Vel, den maae vi synge.

De sætte sig; George skienker i begge Bægre, og synger:

Bil du være stærk og fri,
 Pres de røde Druer!
 Bil du staae Fortuna bi,
 Nær din Ungdoms Luer!
 Fro til Kampen ile vi
 Da, naar Faren truer;
 Hilse paa vor Blomstersti
 Jomfruer og Fruer.

Robin.

Kort fun er den grønne Baar,
 Livets Timer ile;
 Snart den hvide Vinter spaaer
 Om den lange Hvile.
 Men selv under solvgraae Haar
 Rød kan Kinden smile,
 Og hvor Bacchus' Bæger staaer,
 Træffer Amors Pile.

Begge.

Lær af Rosen i sin Lund
 Purpurvarm at fryde!
 Lær i Kampens raske Stund
 Fiendens Landse bryde!
 Ingen Blet paa Jordens Rund
 Reent er uden Lyde;
 Den er lykkelig, som fun
 Ret forstaaer at nyde.

Robin.

Hvor underlig den gamle Sang har stemt mig!
 Den minder mig om mangen munter Time,
 Som længst forsvandt, som kommer aldrig meer.

George.

Og hvorfor aldrig meer? Er du alt død?
Er du et Gienfærd alt, som seer tilbage
Paa Livet fra din Grav?

Robin flinker.

Din Skaal, min Broder!

Du lader til at være lykkelig;
Jeg var maaskee det paa en anden Maade,
Hvis det var Skiebne's Villie.

George.

Nu, saa maa
Du friste Skiebne. Hvordan staaer du dig?
Er det dit eget Huus?

Robin.

Det kaldes mit.

Jeg har et yndigt Barn, en kjærlig Hustru,
Det er min bedste Rigdom.

George.

Ja, ja, ja!

Det er ret godt for Krigen og for Hæren,
At der anlægges rundt Børnesfabriker.
Der skydes meget bort imellem Aar
Og Dag; det Hul maa atter fyldes. Men
Du havde jo en ældre Søn?

Robin.

Ja, med

Min første Kone. Han er nu Soldat.

George.

Det kan jeg lide. Nu Bellona's Skaal!
Man sige, hvad man vil, det er en Dame,
Som er al Værd værd. Vel har hun Fregner

Og Koparr, naar man skuer hende nær ved;
Men Hielmen flæer forbandet godt, og Panden
Er majestætisk, Næsen kongelig.

Robin drifker.

Forvar din Pung! den kunde komme bort.

George.

Saa blev jeg ei utrøstelig for det.

Jeg agter ei det Mammon. Vil du vinde

Dem fra mig? vil du spille Tærninger?

Han tager Tærninger af sin Lomme, og kaster paa Bordet.

Robin ghyser.

Hvorledes?

George.

Vil du spille Tærninger

Om hundred Kroner? Hvis du vinder dem,

Skal det fornøie mig, og taber du,

Saa skal det ikke græmme mig. Du sidder

I Velstand; hvad er det for dig?

Robin affides.

Min Gud!

Er det en Styrelse fra dig? Ham nytte

De Intet. — Hvis jeg vandt? — Den arme Fanny!

Hun tøver, kommer sikkert trøstesløs;

Saa er der ingen Redning. Vinder jeg,

Saa er min Nød forbi; og taber jeg,

Saa er ei Nøden større nu, end før.

George

rasler med Tærningerne i Bægeret.

Betænkter du dig, gamle Kammerat?

Robin.

Ja, jeg vil spille høiest Dine med dig

Om hundred Kroner.

George.

Det var ret. See her,
Du seer, min Pung er fuld af Sølv.
Robin tager sin frem.

Her er
To hundred Kroner.

George.

Godt! saa lad os lægge
Dem begge her paa Bordet da.
Robin sukker.

Belan!
Om hundred Kroner høiest Dine.

George.

Rigtig!
Jeg vil begynde.

Kaster.

Fem og Tre er Otte.
Robin ængstelig.

Hvad? Otte? Det var høit.

George.

Nu?

Robin glad, efter at have kastet.

Sejer alle!

George.

Der vandt du hundred Kroner. Om igien!
Robin.

Nu vel!

Affides.

Kun eengang til, du gode Skiebne!
Saa aldrig mere Tærning i min Haand.

George.

Kast nu! Qvit eller dobbelt?

Robin.

Ja!

George.

Saa skynd dig!

Robin.

Ja!

Kaster; med stigende Glæde:

Fem og Fem er Ti.

George.

Det var forbandet.

Kaster.

Men Sex og Fem er Elleve. Qvit!

Robin nedslaaet.

Qvit!

George.

Det varer mig for længe. Skal vi tage
En Gang for alle, Broer! om hvad du har
i Pungen?

Robin spændt.

Ja!

Det lille Barn vaagner derinde, og græder.

Uf, Barnet vaagner!

George.

Nu,

Hvad siger det?

Robin.

Jeg tykke maa paa hende.

George.

Kast først! saa gaaer jeg.

Barnet indenfor grædende.

Fader! gode Fader!

Robin bespændt.

Hun falder mig med Graad.

George.

Vær ingen Nar!

Spil først! saa er det gjort.

Robin.

Nu da i Guds Navn!

Kaster.

To Esser! Jeg Ulykkelige!

Han river sig fortvivlet i Haaret.

George tør.

Hvad

Har Gud at gjøre med Hazardspil?

Kaster.

Gen —

Dg To er Tre. Get Die meer, end du.

Robin med et Skrig.

Run eet?

George rolig.

Jeg bruger ingen fleer.

Han tager Pungene.

Nu da,

God Nat, min gamle Kammerat! Jeg vil
 Ei holde dig; de falde dig derinde,
 Den Lille skriger.

Robin griber ham i Brystet.

Nedrige Bedrager!

Giv mig min Pung igien.

George.

Saa sagte, sagte!

Du river mig Rabatterne fra Riolen.

Robin rasende.

Jeg river dig dit Hjerte ud af Livet,
Fordømte Karl!

George vrider sig fra ham.

Den lille Draabe Viin
Har gjort ham ør i Hovedet alt.

Robin

springer ind i Forstuen, og henter sit Sværd.

Her staaer jeg!

Død eller Penge! Giv mig dine Kroner,
Hvis ikke, tag mit Liv!

George trækker.

Nu vaagner jo

Det martialske Væsen pludselig.

Det kan jeg lide. Vel! en lille Prøve.

De fegte. George saarer Robin, han tumler hen paa Bænken
og kaster sig over Bordet.

George.

Traf det?

Robin.

Jeg haaber, jeg har nok.

George.

Aa, Snak!

Det var jo kun et Stik ved Nøglebenet.

Det bløder ikke stærkt.

Robin.

Jeg føler det!

George.

Det gjør mig ondt for dig, min Kammerat!

Men, paa min Siæl, det var din egen Skyld.

Naar du vil drikke, maa du taale Viin;

Naar du vil spille Tærninger, saa maa

Du finde dig i Tab; og vil du fegte,
Maa du ei glemme contre d'égager.

Robin.

Sørg for min Kone, for mit staffels Barn,
Naar jeg er død!

George.

Det maa vor Herre gjøre.

Jeg sørger ikke meer for dig, min Broer!
Dg ikke meer for dem, end for mig selv.
Jeg synger, drifter, og gaaer videre.
Dg hvis i Morgen hændes mig det Samme,
Som dig, saa synger jeg, i Fald jeg kan,
Det sidste Vers af den, jeg nylig sang;
Dg det vil jeg nu synge dig til Afsted.

Falmer hen den skønne Mø,
Som du nylig kyste;
Skal du ei paa Verdens D
Længer dig forlyste —
Blomsten visner, Kiød er Hø,
Høet maa man høste;
Gengang skal vi alle døe.
Lad saa det dig trøste!

Der har du tyve Kroner til en Feltstær;
Farvel, og brug herefter din Forstand!

Han lægger Pengene paa Bordet, og gaaer.

Fanny

kommer med en Torvespand.

Med Glæde Fanny kommer
Til elskte Bo.

Du skønne grønne Sommer!
Nu har jeg Ro.

Mit vilde Blif, min Smerte
Har rørt den Riges Hierte;
Nu er jeg fro.

Robin.

O, Bee! o, Bee! det er fuldbragt,
Jeg maa i Græsset bide.
Du arme stakkels Fanny!
Hvad hjælper det at stride
Mod Skiebneus Magt?

Fanny.

Hvo ligger der i Blod og Saar?
Gud! jeg forgaaer.
Min Mand!

Robin.

Sørg for din Betty, hvis du kan!
Med mig er det forbi.

Fanny glad.

Min elskte Robin! du er fri:
Jeg bringer her, hvad Ludlam kan formilde.

Robin fortvivlet.

Du bringer det? Ulykkelige Liv!
Det er for silde.
Jeg har forspilt mit Liv.

Betty kommer grædende.

Min lille Moer! min stakkels Faer! ikke græde, ikke
ligge paa Bænken. Betty er bange, Betty kan ikke sove.

Robin.

Kom, Fanny! lad dig trykke
Op til et blodigt Bryst;
Og du, mit Barn, min sidste Lyst! —
Saa kaster jeg min Krykke.

Fanny holder sit Dorklæde for hans Saar.

Begge.

Gud! din Hielp i Nøden!

Gode Gud! tilgiv.

Robin.

Styrk min Siæl i Døden!

Fanny.

Skaan en Faders Liv!

Hun leder ham ind.

Fjerde Handling.

Børrelse hos Robin.

Fanny. En Læge.

Fanny.

Saa kan jeg være vis derpaa, Herr Doctor!
At Saaret ei er dødeligt?

Lægen.

Ei, Snak!

Det har ei naaet Ribbenet ret engang,
Arteria mammae externa
Er kun læderet, og ved Compressionen
Jeg hindret har, at han forbløder sig.
Han har ei mistet meget Blod, men lidt
Endeel af Sindssurolighed. Han fabler
Beständig om at døe i Morgen tidlig!
Om Kloffen tre! Det er det Værste; thi
Man har Exempler paa, at manges Syg
Just henses til bestemte Kloffeslet,
Fordi han troede det.

Fanny.

Ja, I har Ret,
Deßlige Griller ere farlige.

Dg derfor, tænker jeg, det er vel bedst,
 At stille Uhret over Kloffen tre,
 Naar næste Gang han slumrer ind. Naar da
 Han vaagner, vil han troe, den fæle Time
 Er overstaaet. Er først Frygten borte,
 Saa er vel ogsaa Hielpen nær. Ei sandt?
 Lægen.

J taler som en snild, erfaren Kone.
 Har J studeret Medicin?

Fanny.

Nei, aldrig.

Lægen.

Man skulde troe det. J det mindste har J
 Dog læst endeel om Physiologien?
 Pathologien er jer velbekiendt.

Fanny.

Paa ingen Maade! Hvad jeg siger, lærer
 Jo sund naturlig Menneskeforstand.

Lægen.

Ja, seer man vel! Dg Menneskeforstand
 Den læser man sig ikke til af Bøger;
 Det har jeg selv erfaret.

Fanny.

Min Herr Doctor!

J er en god, en hielpsom Mand, det veed jeg.
 Dg J vil staae mig bi i Nødens Time.
 Seer J — jeg maa forlade jer, forlade
 Min stakkels Mand, jeg maa et Grind ud,
 Saa filde som det er.

Lægen.

Gaa J med Gud!

Han er forbunden; nu beroer det kun

Paa at han ligger stille. Hvad især
 Nødvendig fordres, er, at smukt han holder
 Affecten i Fornuftens stramme Toile.
 Naar J er borte, vil det bedre ssee;
 Saa falder alle Suk, Lamentationer,
 Haandtryk, og Blik, og hvad det hedder, bort.
 Gaa J! jeg skal nok vaage ved hans Seng.

Fanny.

Gud lønne jer! jeg kan det ei.

Lægen.

Ei, hvad!

Enhver kan komme let paa Kneene
 J disse Tider; jeg forlanger Intet.
 Min Datter Fikke har jer dog saa kjær;
 Hun lærer meget af jer, sidder gierne
 Og sladdrer med jer, naar J strikke Strømper.
 Ei sandt, den Pige lover godt?

Fanny.

Tilviiselse!

Lægen.

Gaa J med Gud! jeg skal nok vaage for jer.

Robin indenfor.

Min Fanny!

Lægen.

Bliv J her! Jeg skal nok give
 Ham lidt at drikke. Har J kun en Pibe?
 Har J Tobak?

Fanny.

J Binduet derinde.

Lægen.

Godt! og i Pulsterfamret har jeg funden

En gammel sønderlidt Pharmacopœ.
 Gud veed, hvor den er kommet der!

Fanny.

Vi have

Dog nogle Morfskabshøger, hvis I vil —
 Lægen.

Jeg læser aldrig for at more mig,
 Men for at lære Noget.

Robin kalder.

Ja! ja! ja!

Nu kommer jeg. Naar sig en Patient
 Gaaer sig et lille Fluestik ved Halsen,
 Saa troer han strax, det hele Solsystem
 Er kommet af sin Rigevægt. Taalmodig!

Han gaaer.

Fanny alene.

Det er besluttet: der maa voves Alt.
 Jeg gaaer i Mørket ud til Ludlams Hule.
 Snart er det Midnat. Dette lille Guldfor,
 Som salig Moder gav mig, da hun døde,
 Jeg lægger til de Hundred og halvfems;
 Og Bettys lille Skæ, og Sølvmedaillen
 Af hendes Sparebøsse; mine Klæder,
 Mit Silketørklæd, og det fine Lagen
 Fra Brudesengen. Af, det kan vist ei
 Forflaae, det gjør ei fire hundred Kroner;
 Men saa skal mine Suk og mine Taarer
 Og mine varme Bønner gjøre fyldest
 For Manglen i den skyldte Sum. Og hvis
 Det ei kan være Andet — nu, saa vil
 Jeg gierne døe for dig, min Robin! hvis
 Mit Liv kan redde dit.

Farvel, min Mand! min Elskelige!
 Din Fanny gaaer i Graven glad for dig.
 Af, stakkels Betty! arme Pige!
 Skal aldrig meer du savne mig?
 Ti, Fanny! Lad ei Taaren rinde,
 Om end i Hulen flyde skal dit Blod!
 Nu gielder det at vise Mod
 Og Trost som en Ugteqvinde.
 Farvel, min Mand! min Elskelige!
 Din Fanny gaaer for dig i Graven glad.
 Og du, min Betty! arme Pige!
 Hift skal vi aldrig skilles ad.

Sun gaaer.

Riddersalen paa Borgen, gammel gothisk, stor og hvelvet.

Et stort Bord af Ibenholt med dreiede Sneglebeen staaer midt paa
 Gulvet, opfyldt med Manuscripter og Pergaments-
 ruller.

Clara

kommer med en Borsstabel.

Her er jeg da. End smerter det min Haand,
 Saaledes har jeg maattet dreie Nøglen.
 Det lader til, her har ei været Folk
 I mange Aar. Dog har i Nat min Tante
 Bestilt mig hid.

Smilende.

Min gode Onkel Harry!

Den gamle Tom! jeg mærkte, de var bange.
 Jeg frygter ogsaa, men for Williams Liv,
 Deraf det kommer vel, min Phantasie
 Gaaer ikke Tid til ørkesløse Frygt.

Seer paa Gulvet.

Hvad ligger der? En stor sølvarmet Stage
Med Børlys i. Det lader til, den eengang
Er tabt af Haanden i Forstræffelse.
Men, o! jeg elsker denne Riddersal.
Hvor dog det er høitideligt! Og selv
Det Skræffelige har en egen Pirren.

Her sad de gamle Fædre
Bed bredden Bord,
For Dagens Fæst at hædre
Med Gammensbord,
I Staal, som halve Guder,
Med Blus paa Kind.
Fra farvebrændte Ruder
Flød Solens Skin.

Det kunstigskaarne Bæger
Med Druesaft,
Som Hiertet vederqvæger,
Gav dobbelt Kraft.
Høit for de hulde Koner
Da Skialden sang,
Og mellem Harpens Toner
Lød Bægrets Klang.

Hvor er den gamle Bælde?
Mon Kraften dør?
End staae de stærke Fielde
Saa høit, som før.
Men længe sank i Dalen
De visne Løv;

Nu sørger Riddersalen,
Bedæft med Støv.

Mon jeg vel sørge skulde,
For her var skønt?
Af Vintersneens Kulde
Staaer Vaarens Grønt.
Hvi klynke blandt de Døde
I Gravens Læ,
Naar nye Frugter gløde
Paa Livets Træ?

Ja, William! du skal atter hæve dig
Fra Dalens Hytte til den stolte Borgsal.
Som David skal du fælde Goliath
Med Kampestenen i din Hyrdeslynge.
Din hvide Stav skal trylles til en Landse,
Din Hat til Hielm, din Taske til et Skjold,
Og Oldtids rustne, stolte Adelsværd
Skal ydmygt bøie sig imod din Skulder.
Da skal i denne buehvalte Sal
Bort Bryllup staae;
Og mine Stammefædres Heltestygger
Skal glæde sig, at Livet ei er dødt,
Men at en Kilde springer frem paa ny,
Naar gamle Bæld er stoppet og fortørret.

Hun sætter sig ved Bordet.

Her ligge disse gamle Skrifter. Ja,
Hvis kun man kunde finde Rede i dem!
Det maa min Tante hjælpe mig lidt med. —
Man kan ei see. Jeg tage vil den store

Sølvlysestage der paa Gulvet, tænde
Dens Lys, og slukke saa Vøgstabelen.

Hun tænder de tre Lys.

Hvad ligger der? Et gammelt Pergament,
Heel tæt beskrevet, og med mange Pletter
Af Fugtighed.

Læser.

„Balladen om Fru Clara,
Det hvide Gienfærd paa det gamle Blackstone."
Blackstone? Det er jo dette Slot! Om Clara,
Min Navne? Tante hedder ogsaa Clara.
Det Navn maa være gammelt i vor Slægt.
Den maa jeg læse. Men den er udslettet
Paa mange Steder. Det vil koste meget
At faae en Mening ud deraf.

En sagte Musik, som Clara ikke mærker, begynder nu, naar hun
tier, og hører op, naar hun taler.

Hun læser:

„Hør du, som finder Tiden lang
Bed Lampens blege Lue!
Jeg synger dig en gammel Sang
Om Borgens første Frue.
Hun glimred rigt i Edelsteen;
Nu ligge hendes møre Been
I linnedhvide Klæder
Bag Fiælen, hvor du træder.“

Hielp, Himmel!

Hun springer op med Pergamentet i Haand
Der? Ja, ved Himlen! Bræderne var løse;
Det mærkede jeg tydeligt. Gud! stod
Jeg paa min Stammemoders Liig?

En sagte Sørgemusik.

Nu maa

Jeg læse meer. Det er en gyfelig,
En svar Misgierning, som desværre jeg
For silde skal opdage. — Pergamentet
Er plettet her; jeg kan ei finde ud
Deraf. Her er det atter læseligt.

Læser:

„Da hendes Barn nu døde snart,
Fordi hun ei det hæged;
Og da med hendes Glaneart
Hun Hierterne bevæged;
Da —“

Atter udsluft, atter uden Mening.

Musiken stiger, og udtrykker Lidenfkaab.

Uagtet alle mugne Pletter, al
Udviffning, maa jeg giette mig til Resten.

Læser:

„Sig Oven hen til bratte Strand
Har loffet hendes Egtemand.
Nu ligger han begravet,
Hvor Stenen staaer i Havet.“

Stærke truende Toner.

Hvad maa jeg høre! Hundred Gange saae jeg
Den spidse Steen imellem Bølgerne,
Naar jeg om Aftenen stod ved Solens Nedgang.
Lidt sad en Maage der og skreg saa fælt,
Og stirred hen paa mig. — Her bliver Skriften
Saa rød som Blod, men mere tydelig.

Læser:

„Retfærdigheden slumrer ei.
Snart følte hun det værre;
Hun maatte gaae den samme Wei,

Som hendes Egteherre.
 Her Boleren i Midfærhed
 Har hende stødt med Dolken ned.
 Hun laae med blege Miner
 Bag blodige Gardiner.

Sorgetoner.

En Kiste nu bag Altret staaer,
 Kun fyldt med Gruus og Stene;
 Men hver en Nat Fru Clara gaaer
 Sorgmodig og alene.
 Til Straf for hendes Odselhed
 Af Bindetrappen op og ned
 Narvaagent maa hun trippe
 Med huusligt Nøglesnippe.

Og dybt i Hulen, hvor hun først
 Sin Boler satte Stævne,
 Der maa hun nu med blodig Tørst
 Letsindigheden hevne,
 Maa give Hver, som give bød,
 Men straffe strax med bedste Død
 Den dvælende Betaler,
 Naar Tiden han forhaler.

Læser det sidste Vers med stigende Følelse.

Først naar en Mø af hendes Slægt
 Paa denne Borg vil bygge,
 Som tager i sin Varetægt
 Den arme, blege Skygge;
 En Mø uskyldig, huld, og reen,
 Som lader hendes trætte Been

I Christenjord begrave;

Da — —"

Utter flettet ud!

Holder Pergamentet utaalmødig for Lyset.

Hvad da? hvad da?

Bed at holde Skriftet for Lyset, mørkner hun den modsatte Side af Riddersalen; i det hun nu tager det tilbage igien, staaer den hvide Kone lige overfor, bag den Stol, hun sad paa, læner sig til Ryggen med sammenslynget Arme, og betragter hende veemødig.

Den hvide Kone.

Da faaer hun Ro i Graven!

Clara yderst forfærdet.

O, min Gud!

Frels mig. Der staaer hun med sit Nøglesnippe!

Ave Maria!

Melodier udtrykke hendes Forfærdelse og det Høitidelige i Diebliffet.

Gienfærdet

under Mellemklang af gyselige Sørgetoner.

Clara! frygter du

En lustig, let, en ulyksalig Skygge?

O, skienk mig atter Ro!

O, skienk mig atter Ro! Du kan, du kan!

Begrav de trætte Been!

Beger paa Gulvet.

Her ligger jeg, med Strikker sammensnørt;

Mit arme Hoved skændigt bundet ned

Mod Hælene. Linfisten var saa trang.

Begrav i Christenjord din Stammemoder!

Du redder mangt et Liv;

Thi nede, dybt i Hulen, fold og grum —

Som Havets Bølge, der har dræbt min Husbond

I Morgendæmringen — jeg myrde maa,
 Som følesløs Natur,
 Mens Hjertet brænder i sin Skjærsild.
 Forløs mig,
 Bring mine støvbedæfte Been til Graven,
 Lad Siælemesser synges over mig
 Forbi den fæle Ludlams Hule!
 Men skynd dig
 Før Morgenhanens Gal,
 Skal ei dit Smil forvandle sig til Taarer!
 God Nat!
 Jeg kommer aldrig meer, hvis selv du vil.
 Reed mig en Seng af fire lange Fiæle!
 Jeg er saa træt.
 Farvel!

Hun synker i Jorden.

Clara.

O, Himmel! hjælp! Maria! Alle Helgen!

Sir Harry Turner, med Tom og alle Borgens folk, styrter ind
 med Gæfker. Borgcapellanen foran med et Kogelskar.

Chor.

Hun skriger! Af, den Arme!
 Maria sig forbarne!
 Hun ligger bleg paa Jorden der.
 Hvo vover sig vel nær?
 Gaa, Broder Martin! I foran;
 I er en from, behiertet Mand.
 Om Helved end vil spøge,
 Saa kan os Himlen frie.

Munken.

Jeg vil begynde med at røge
 Og læse Vitanie.

Signum salutis impone, Domine!
Super hanc domum, et non permittas
Introire in eam angelum percutientem. *)

Ghor.

Omnes sancti Angeli et Archangeli!
Orate pro nobis. Amen! **)

Sir Harry iler til Clara.
Bedste Clara, elskte Datter!
Hem din Angest, reiß dig atter.
Luften her er tung og kvalm.

Ghor.

Luften her er tung og kvalm.
Munken kommer Rogelse paa Jlden.
Aabner Vinduet, lad Luften
Blande sig med Virakduften!
Saa er den ei længer kvalm.

Man aabner et Vindue.

Ghor.

Ro paa Fjeldet, Ro i Dalen!
Nedenunder Rattergalen
Venligt slaaer i høien Alm.

Clara,

som har fattet sig noget, peger forfærdet hen for sig, og siger:
Der sank hun ned!

Sir Harry.

Hvem, elskte Clara?

Clara slaaer Hænderne sammen.
O, Gud! hvad maa jeg aabenbare!

---

*) Sæt, o Herre! din Frelses Tegn over dette Huus, og tillad ei
Fordærvsens Engel at betræde det.

**) Alle hellige Engle og Erkeengle! beder for os. Amen!

Tom.

Her er ei Stedet, her er ei Tiden;
 Dvæle vi her, da, troer mig, kun siden
 Border vor Tak.

Sir Harry.

Alt kan i Fred man afgjøre siden;
 Lad os forlade det fæle Gemak!

Chor.

Lad os forlade det fæle Gemak!

Munken.

Miserere, Deus! secundum magnam misericordiam
 tuam, et libera nos a malo.*)

Choret.

Amen!

De gaae.

---

*) Forbarmes, o Gud! for din store Barmhertigheds Skyld, og fri
 os fra det Onde.

Femte Handling.

Ludlams Hule.

Mørkt.

Fanny alene.

Her er jeg da! Derhenne hvælver sig
Den gyfselige Hule. Der kan ikke
Nu være længe til Dagbrækningen.
Det er saa koldt. Det graaner alt i Østen.
Den vaade Dug opfylder Natteluften,
Den er ei faldet end. Saa skynd dig, strenge
Retfærdige! før Solens Purpur kommer.
Lad Alt da være overstridt. O, Gud!
Skal Morgenduggen, naar dens Berler synke,
Opreise Haabets Blomster? eller skal
Den fugte Sandet kun paa vore Grave?

Gaaer hen til Brønden, og lægger de Penge og Sager, hun
har, paa Randen; derpaa træder hun angst ud af Hulen
igien, og knæler i Forgrunden.

Strenge Fru Ludlam i Biergenes Slotte!
Dig nu tilhører min Skiebne, mit Liv.
Naadig dig viis! Ved din truende Grotte
Knæler en tro, en ulykkelig Viv.

Ei for at vinde dit Mammon hun banker
 Driftig paa Randen af sneehvide Brønd;
 Bæklende hid hun med Taarer kun banker,
 For at afbede den Elskedes Synd.

Vær nu ei grusom, tag, hvad vi eie,
 Skaan kun hans Blod!

Men — hvis kun Blodet kan Synden opveie,
 Vel! til at døe for min Mand har jeg Mod.

Med Hænderne forslagte paa Brystet venter hun sin Skiebne.
 Man hører Noget pusle i Baggrunden.

Fanny.

Der kommer hun! O, Himmel! staa mig bi.

Den lille Betty kommer grædende.

Moder! Moder! hvor blev du af?

Fanny springer op.

Hvad hører jeg! Min Bettrys Røst!

Betty.

Der er du!

Løber hen og omfavner hende.

Fanny.

Betty! mit elskte Barn! er det en Drøm?
 Er det dig selv?

Betty.

Betty gaar med Moder, Betty tør ikke blive hjemme
 hos den fremmede Doctor.

Fanny.

Hvorledes kom du her den lange Vej?

Betty.

Betty fulgte Moder i Hælene. Kom, Moder! Ikke
 gaar ind i den fugtige Hule!

Fanny.

Ulykkelige!

Tager hende i sine Arme, og kysser hende.

O, min Gud! var det,
Fordi jeg skulde sige dig det sidste
Farvel, mit elskte Barn?

Betty.

See, søde Moder!

Den rare hvide Frue, som der sidder
Paa Bænken henne.

Fanny

sætter Barnet ned i Forskrækkelse.

Hvor? Jesu! Maria!

Betty.

Derhenne, Moder!

Den hvide Kone sidder i Baggrunden ved Brønden, i Skinnets
af en blegblaa Straale, som falder ned fra Loftet tværs
igiennem Hulen.

Betty.

See, hun vinker mig!

Hun viser mig en Kage! Faaer jeg den?

Barnet løber hen og omfavner den hvide Skikkelse; denne slynger
sine Arme om Barnets Hals.

Fanny.

Gud! frels mig. Betty! kom tilbage, Betty!

Min Betty! kom.

Ludlam

strækker Barnet tre Gange med Fingerspidserne fra Panden ned over
Skuldrene, saa det strax falder i en magnetisk Søvn. Til Fanny
streng og rolig:

Hvad vil du i min Hule,

Forrovne Dødelige?

Fanny.

Streng Ludlam!

Tilgiv. Jeg vil — jeg kom for at betale
Min Robins Gæld.

Ludlam.

Du bringer kun det Halve.

Fanny.

Lidt meer! Jeg bringer Alt, hvad jeg formaaer.

Ludlam.

Men kun det Halve.

Fanny.

Streng Moder Ludlam!

Til Takke tag. Han eier intet meer.

Ludlam.

Naar Solens første Straale falder ind
Paa Brøndens Rand, og speiler sig ei i
De fire hundred blanke Sølvkroner,
Saa maa min Skyldner døe.

Fanny.

Barmhiertighed!

Ludlam.

Betal mig mine Kroner!

Fanny.

O, staa hans Blod!

Ludlam.

Hans Blod for mine Kroner!

Fanny.

Tag mit!

Ludlam.

Det er ei hans.

Fanny.

Saa døer jeg med ham!

Vil gaae.

Rudlam.

Bliv, Fanny! Du kan redde ham — du kunde,
Hvis du har Mod.

Fanny.

Mod? O, til Alt! Siig frem!

Rudlam.

Giv mig hans Barn!

Fanny.

Min Betty! Alle Helgen!

Rudlam.

Giv mig hans Barn! saa faaer jeg Robins Blod.

Fanny.

O, Gud! o, græsfelige Nød! Nei, aldrig!

J en uskyldig Engels rene Blod

Du føle vil din Hevn? Saa tag hans Blod,

Tag mit, Blodtørstige! Løvinden veed

At redde sine Unger.

Hun løber hen, river Barnet af hendes Skød, og trykker det
til sit Bryst.

Betty

vaagner, smiler, klapper hende paa Kinden, kysser hende, og siger:

Min søde Moder!

Fanny

Knæler med Barnet, og strækker det mod Himlen.

Du, som i Skyen throner i det Høie

Hos Faderen i Salighedens Hiem;

Som smilte til de Emaae med færligt Dø,

Og sagde: Himmelen tilhører dem!

En Engel smiler her til dine Himle
 Fra Moderbrystet fuldt af Rørlighed;
 O, send en Skof af dine Engle ned,
 Og red os af det Svælg, hvori vi svimle!

Hun har neppe endt disse Ord, før man hører høitidelige Toner af et sig nærmende Liigsfølge. Fanny træder tilside. En fort Liigfiste bliver langsomt baaret over Skuepladsen, fulgt af Sir Harry Turner, Miss Clara, Borgcapellanen og Borgens Huusfolk, alle med Fakler i Hænderne. Man hører Borgklokken ringe noget borte. Imidlertid sidder Ludlam ubevægelig i Hulens Baggrund som en Stotte med stive Dine, uden at Nogen af Følget lægger Mærke til hende.

Choral først udenfor.
 Jorde vi de trætte Been
 I den stille Natteskygge,
 Bag den mørke Bøgegreen
 Hyst, hvor Nattergale bygge.
 Dviddre skal de Dødes Ben
 Venligt om Opstandelsen.

Liigsfølget kommer paa Scenen, og gaaer over den.

Herfker over Død og Liv!
 Lad den Arme Naaden finde;
 Rørlighedens Gud! tilgiv
 Støvet af en Synderinde;
 Udslet hendes Brøde svar,
 Du, som Verdens Synder bar!

Bag Skuepladsen.

Gi usalig Skygge meer
 Svæve bleg i natlig Kummer;
 Skienf i Jorden hendes Leer

Den forønskte søde Slummer,
Dg naar Graven lukker sig
Svæve Siælen frelst til dig!

Under denne Sang siger

Fanny.

Er det en Drøm? en natlig Aabenbaring?
Et Barsel? Saae jeg ikke Ridder Turner,
Miss Clara, alle Borgens Folk, Caplanen,
Liigkisten? hørte Klang, saa Fakkelfølge?
Jeg hører deres Sang endnu. Nu staae de
Paa Kirkegaarden, sænke Liget ned
Med Snorer i en nylig fastet Grav.

Neppe har hun sagt disse Ord, før

Rudlam

reiser sig med opstrakte Arme, og siger, i det hun forsvinder:

Jeg er saa let, jeg svæver op til Himlen!

Hulen lukker sig pludselig.

Fanny.

O, Himmel! red, hielp, hielp! hvad Røgleri!

Hun flygter med sit Barn.

Nogle Minuters Taushed. Derpaa hører man en sagte Marsch,
ledsaget af et Chor langt borte. Det kommer alt nærmere.

Kiergskotterne

gaae under Sir Olivers Anførsel over Skuepladsen, med Egelse i
Hielmene, og synge:

Nu hiem med Sang

Dg Skioldeflang

Igien ved Monas Smile!

Dens Straaler saa

Som Straaler gaa

Forvovne skotske Pile.

Som Mona rund .
 I dunkle Lund
 Det blanke Skjold sig hvælved,
 Og i den stille Midnatsstund
 De stolte Mure skjælved.
 Thi Kraft gik frem
 Og skilte dem;
 Da sank de svage Bolde.
 Og jublende med Seier hjem
 Vi slaae paa vore Skjolde.
 De drage forbi.

Landslig Egn uden for en Bondehytte.

Tidlig Morgen.

Sir John Bull. Sara Nickels.

John Bull

Kommer ganske fortvivlet ud af Hytten, fulgt af Sara.

Det maa Ganden holde ud: en Fiardyne som en Stegemaaskine, en Hytte som en Bagerovn! Myggene har stuffet mig den hele Nat. See mine Hænder! de ere saa rød-vablede som Viindruer.

Sara.

Det gaaer snart over igien, Falil! naar I bare stryger jer med lidt Blyvand.

John Bull.

Nu, for Satan, saa lad mig da faae noget i en Hast!

Sara.

Gud hielp mig fattige Enke for Blyvand! Gid jeg havde Brøndvand, saa fik det endda være, hvad det var.

John Bull.

Sikken en Hæx! Er det en Vertinde? Hvad hedder J?

Sara.

Sara Nickels, min Faer!

John Bull.

Nickels! Navnet svarer til Kiællingen, og Kiællingen til Røden.

Sara.

Nu ja, Jalil! det er jo godt, at det Ene svarer til det Andet. Jeg er en skikkelig Kone. Men jeg har en Søn, det er en stor Mand!

John Bull.

Hvad er han?

Sara.

Han er Baabendrager hos en Soldat.

John Bull.

Det er en høi Post. Det var bedre, han blev hjemme og hjalp jer med Huusholdningen.

Sara.

Det gjør han ogsaa; han hjælper mig ærligt med Middagsmaden hver Dag.

John Bull.

Laver han den da?

Sara.

Nei, han æder den, Jalil!

John Bull.

Hvad er Kloffen? Mit Uhr staaer. Alting er i Bilerede.

Sara.

Den kan vel snart være hen imod fire.

John Bull.

Hvor faaer jeg Ende paa denne Morgenstund? Jeg har vredet mig, som en Steg paa et Spid, hele Natten.

Sara.

J skulde blevet hos Ridderen, saa havde J havt det bedre. Men nu kommer jeres Karl vel snart med den anden Hest, saa kan J reise videre.

John Bull.

Phrr! Jeg er ganske fastende; har J ikke Noget, man kan styrke Maven paa i den kolde Morgenluft?

Sara.

Jo, en Potte Vand, hvis J vil drikke af Gadesiæret; for vi har ikke andet, uden naar det regner. Men saadan om Morgen er det deilig klart, inden Hestene har været der og stampet det tyft.

John Bull.

Gid jeg nu havde een af de Poeter her, som lyve saameget om Landlivets Behageligheder! Jeg skulde tvinge ham til at drikke af Bytten med min Bidst.

Sara.

J maa dog være glad, at J ikke blev lam paa det venstre Bagbeen, ligesom eders Hest. Saa længe man har hele Lemmer, er det endda en Trøst.

John Bull.

Gjør mig ikke gal i Hovedet, du Høj!

Sara.

Gud bevare mig fra at gjøre Folk til Andet, end det, de ere!

Hun synger med skingrende Tremulanter:

Sanct Cathrin i Paradiis!

Lad mig ogsaa ligerviis

Stige snart med Lærkeslugt

J den aarle Morgenluft.

John Bull.

Flugt og Luft rimer hun, Gud hielp mig! sammen.
Alting er slet her i Huset, lige til Rimene.

Sara synger:

Lad mig som en Rosenbusk
Dufte, Sanct Hieronimus!
Falder Bladet fra sin Stilk,
Nu, saa er det snart bestilt.

John Bull.

Saaer jeg flere saadanne Riim paa fastende Hierte,
Ricelling! saa staaer jeg eder ikke inde for Noget.

Sara.

Uk, der kommer Dick tilbage fra Krigen!

John Bull.

Hvad for Noget?

Sara.

Uk, den fiære Dreng! see, hvor han kommer slæbende.
Dick kommer belæstet med adskillige Hjelme, Skjolde, Spyd
o. s. v., deriblandt nogle Kasseroiler, Potter og Stegespid.
Det er sat saa kunstigt omkring ham, saa man næsten ikke
seer Andet end en bevægelig Pyramide af Armatur og
Riøkkentoi.

John Bull.

Hvad Fanden er det for en bevægelig Trophæe!

Sara.

Uk, det er intet Fæe; det er mit fiødelige Barn, som
kommer med Bytte fra Krigen.

Dick.

Moer Sara!

Sara.

Er du der igien, bitte Søn! O, Gud skee Lov! Jeg

var saa bange, du skulde kommet Noget til ved Stormløbningen.

Dick.

Rad mig læsse af! Jeg havde aldrig troet, Robber og Jern var saa varmt, inden det blev smeltet.

Han kaster Alting paa Jorden.

Sara.

Zha! hvad bringer du der altsammen?

Dick.

Bytte! Hurra! Skandsen er vundet. William og jeg deelte Gren: han var den Første paa Muren, og jeg var den Sidste. Han tog alle disse Stormhuer og Pandsere fra Mændene, og jeg alle disse Potter og Bander fra deres Qvinder og Børn, thi det er en vigtig Ting i Krigen, at man ødelægger Magasinerne. William kommer om et Dieblif her forbi med Sir Harry og Frøken Clara, samt hele den øvrige Armee. Vi traf dem henne paa Kirkegaarden ved en Liigbegegnelse. Er der Nogen døde? Alle Mennesker levede jo endnu i Gaar, da vi reiste?

Sara.

Tommeni, min Dreng! har du nu løbet Storm? Fortæl os dog Noget! Hvordan gik det til?

Dick.

Saa bild jer ind, her er en Skandse,
Hvor denne Suppepotte staaer.

Nu kommer jeg da med en Landse,

Og uforsærd i Doden gaaer.

Nu i Trompeterne de tude:

Dræng, dræng, dræng! Nu uforsagt!

See, nu begynde vi, giv Agt!

Nu er det snart med Skandsen ude.

See, Moder! J er af de Hule,
 J forestiller en Kanon;
 Og Herren der, en tyk Person,
 Han kan vel gielde for en Kugle.
 Nu fyres. Hille den Ulykke!
 Nu falder Muren med en Klang.

Han slaaer Potten itu med Landsen.
 Det var et skønt Bombardement;
 Ei sandt? det var et Mesterstykke.
 Nu fyres langt fra med en Morter,
 Nu tages Byen med et Skraal;
 Og ved en Flaske ægte Porter
 Vi drikke Heltemodets Skaal.

John Bull.

Du er en salt Hund, kan jeg mærke.

Dick.

Ja vist, det er engelsk Salt; gid det maa bekomme
 jer vel!

John Bull.

Der kommer Jack med den anden Hest. Jeg er gal,
 at jeg staaer her længer.

Sara.

Han betænker mig dog lidt for Huusly og Matteleie,
 min Fader! Jeg er en fattig Enke.

John Bull.

Seer J den Guinee?

Sara og Dick.

Ja, vi gjør, Jalil!

John Bull.

Den skulde J faaet, hvis J havde været artige. Men
 da J har været grove, saa kaster jeg den ud i Gadesiæret.

Nu kan J fiske den op i Morgen, naar J drikke Andemad med Wenderne.

Dick

Snapper hans Hat af Hovedet, klavrer op i et Træ, og siger:
Seer han den Hat?

John Bull.

Bil du hid med min Hat, du Satans Menneſte!

Dick.

Den ſkal ſeile ud og hente Guineen igien.

John Bull.

Bil du ſkynde dig at give mig min Hat, mit Friheds
Tegn! Hvad er en Engælænder uden Hat?

Dick.

Pung ud! ellers flyver din Frihed ud i Gadeſtæret
til Bildgæſene.

John Bull.

Der er en Guinee, du Barbar!

Dick.

Giv den til min Moder!

John Bull.

Der, du gamle Hex!

Sara tager den, og neier.

Tuſind Tak, Jalil! Det er dog artige Folk, diſſe
Engelſmænd; de har ſaamange Penge.

Dick.

Og der er din Frihed!

Han kaſter Hatten til ham.

Man hører en Maſch af de ſig nærmende Krigere.

John Bull.

God dam! der komme de. Jeg forfølges paa alle
Kanter. Men hvad bryder jeg mig om det? Jeg er rig,
og min Borg har Naturen beſeſtet. Jeg ſlutter mig inde

paa mit Slot, spiser Plumbudding, drifter Porter, synger
Britannia leve! og leer ad jer allesammen.

Han gaaer.

Dick, som er steget ned.

Kom, Moder!

Sara.

Hvor vil du hen?

Dick.

Lad os see, om vi kan finde den anden Guinee i
Gadeficæret.

Sara.

Det vil holde haardt, bitte Søn!

Dick.

Det vil før holde blødt, hvis den ligger i Mudderet.

Sara.

Jeg veed ikke, hvor den stakkels Dreng har faaet alt
det Mod fra: Lige fra Stormen skal han ud i Gadeficæret.
Han skyer hverken Jld eller Vand.

Dick.

Vi vil fange nogle Karudser og lukke dem op, saa
finde vi nok Guineen tilsidst. Kan J ikke huske det Ebel-
tyr, J selv har fortalt, om Ringen, der laae i Fisken?

Sara.

Jo, det kan jeg døgtig! Men lad os nu blive lidt
først og høre paa den deilige Musik.

March. Sir Oliver, William, en Trop Biergskotter. Sir Harry
Turner, Miss Clara med følge.

Oliver.

Mens varmt jeg takker hver en Ungersvend
Af Egnen for den fieldne Tapperhed,
Hvormed han har bevist sit Krav i Nat
Paa Kongens Raade, Fædrelandets Agt,

Maa jeg især udmærke William Robin,
 Den unge Helt, der først med Sværd i Haand
 Paa Muren stod, mens Fiendens Rugler pebe
 Forgieves om hans Tindinger; som virked,
 Alt Briten, slagen af en panisk Skræk,
 Os gjorde Stormen let, og Seiren sikker.
 Udmærket Handling har sin egen Løn
 I Uedlings Hierte; men det glæder Manden
 At være agtet dog for hvad han er.
 Knæl for din Gud,
 For Kongen og den gamle Hovedsmand,
 Der staaer for dig, og som, i det han rører
 Din Skulder i Trefoldighedens Navn,
 Indlemmer dig i et ærværdigt Samfund!

William knæler; der stodes i Trompeter.

Oliuer slaaer ham til Ridder.
 Beskyt som Christen den catholske Kirke,
 Værn for din Konges Throne som en Helt,
 Vær Enfers og vær Faderløses Ven!

Trompeterne lyde, Oliuer omfavner ham.

Clara henrykt, affides.
 Nu er hans Stav forvandlet til en Landse,
 Hans Hat til Hielm, hans Taske til et Skjold,
 Og Oldtids blanke, stolte Heltesværd
 Har ydmygt bøiet sig imod hans Skulder!

Dick kommer frem med Sporerne.
 Victoria, min gamle Kamme— Hille
 Den — den — og Kritte! om Forladelse:
 Herr Ridder! vil jeg sige. Lyster Eders
 Belbyrdighed, at jeg som Baabendrager
 Maa spænde Sporerne paa eders Støvler?

William venlig.

Min gode Dick!

Dick, i det han spænder dem paa.

See, hvor nedladende
Hans Høihed er!

Græder.

Hu hu! Gud lønne jer,
At ei I har forglempt den stakkels Dick!
Skal han nu ogsaa slaaes til Baabendrager?

Oliver smilende.

Nei, det behøves ei.

Dick.

Det er mig fiært;
Thi jeg har altid havt en Aversion
For Riepperyggedands, om ogsaa den
Var nok saa lempelig og gravitetisk.

Oliver med en Egefrands.

Farvel! vi skilles ad. Naar næste Gang
Trompeten falder, veed jeg vist, hvor jeg
Kan finde Helte mellem Klipperne.
Hav Tak endnu engang, hver enkelt Mand,
Som stred i Nat! Han være sig bevidst,
At et uvisneligt, et helligt Lov
Af denne Egefrands tilhører ham.
Men da det ikke sommer sig at skille
Den sønder Blad for Blad, saa tag den, William!
Og giem den til Grindring om i Dag.

William.

Herr Oberst! en Skotte maa slaae for sit Land,
Det er jo hans Kald og hans Pligt;
Saa gjorde de Fædre, hvad læse vi kan
I Skialdenes Digt.

Dg naar de kom hjem fra den blodige Dands,
Da skienkte de Mona den hellige Krands.

Thi Helten bør Krandsen kun binde
For Skionheds Gudinde;
Dg Skionheden aldrig forgaaer:
Hvert Old og hvert Aar
Har sin egen, sin blomstrende Vaar.

Chor af Krigere

gientage hver Gang den sidste Sætning.

Thi Helten 2c.

William.

Druiderne flygted ved Præsternes Bøn,
Dg Mona vor Klippe forlod;
Men Jomfru Maria nu dobbelt saa skion
For Alteret stod.

Dg naar de kom hjem fra den blodige Reg,
Da skienkte Maria de Krandsen af Teg.

Thi Helten bør Krandsen kun binde
For Skionheds Gudinde;
Dg Skionheden aldrig forgaaer:
Hvert Old og hvert Aar
Har sin egen, sin blomstrende Vaar.

Choret.

Thi Helten 2c.

William.

Hvi hænge de Krandse da stedse paa Steen?
Hvi stedse paa Lærred og Træ?
Her blomstrer et Billed af Jomfruen reen
I Lundenes Læ:
Miss Clara da bære paa guldgule Lof
De Blade, som vandtes af Unglingers Flok!

Thi Helten bør Krandsen kun binde
 For Skønheds Gudinde;
 Og Skønheden aldrig forgaaer:
 Hvert Old og hvert Aar
 Har sin egen, sin blomstrende Vaar.

Choret.

Thi Helten bør Krandsen kun binde,
 For Skønheds Gudinde &c.

Sir Oliver.

Dit Ord beviser høvisk, som din Daad,
 Min vakre Søn! at du er skabt til Ridder;
 Thi Styrken kan sig ifkun selv belønne
 Ved at erkiende Magten af det Skønne.

Til Clara.

Tag Krandsen, ædle Fingals Mø! og tryk den
 Om dine fulde, lysegule Loffer.

Til Sir Harry.

Farvel, min gamle Ven!

Sir Harry.

Bliv, Oliver!

Du lønner — nu, saa maa jeg ogsaa lønne.
 William! omfavn din Clara som din Brud.

William.

O, Salighed!

Clara.

O, William!

De omfavne hinanden.

Sir Oliver forundret.

Hænger det

Saaledes sammen? Gi! Victoria!

Nu seer man, hvorfra Helteluen kommer.
 Naar ret vi undersøge, skal man finde,

Det er Miss Clara, som har vundet Skandsen.
Hvor billigt, at hun bærer Egefrandsen!

Sir Harry.

Forlad os ei, men vær min Giest i Dag!
I mine Lader vil der være Plads nok
For Egnens unge Mandskab og de Piger,
Som dandse ved min Søsterdatters Gaard.

Sir Oliver.

Vel!

Til Trommeslageren.

Slaa din Trille! Kampens stive Række
Opløse sig bag Fredens Rosenhække.

Trommeslag; Gelejerne opløse sig, og Soldaterne hilse paa
Pigerne i Sir Harrys Følge.

Chor.

Lyksalige Helt, som sliig Ekionhed besidder!

Lyksalige Mø, som fik saadan en Ridder!

Nu Held eder! Held!

Med Roser har Rievlighed flettet dem sammen
Saa trofast, som Bedbend sig vinder om Stammen
I Skovens Capel.

William sagte til Clara.

Følg mig, min Elskede! til Ludlams Hule.

Clara.

Hvad vil du der?

William.

Jeg har et Sværd at bringe.

Jeg siger dig paa Veien Alst.

Oliver.

Det lader,

Som om det unge Par har meget at
Betroe hinanden.

Sir Harry.

Lad dem gaae foran!

Vi følge langsomt efter, medens du
Fortæller mig dit Eventyr i Nat.

Chor.

Som Tordenen svinder ved Blomsternes Dufte,
Naar først den har rensset og kølet os Luften

Dg skienket os Regn;

Saa tier nu Krigens forfærdende Stemmer,

Dg Sangens livsalige Tone fornemmer

Kun Fjeldenes Egn.

Alle gaae.

Ved Ludlams Hule.

Hulen aldeles tilsluttet, ligesom før.

Robin med sit gamle Sværd ved Siden. Lægen.

Lægen.

Nu er vi her; nu har jeg føiet eder

I et urimeligt Forlangende,

Fordi jeg veed, at Phantasien skader

Ier meer, end Saaret.

Robin.

Der er ingen Hule,

Den er alt lukket til!

Lægen.

Var der en Hule?

Robin.

Den har alt sammenknugt min Fanny, dræbt

Min stakkels Betty med sin haarde Bæg.

D, arme Fanny! her, her steg du ned,
 Ned med dit Barn, der ubekymret om
 Sin Skiebne smilte sidste Gang til Maanen,
 Før Mulmet slugte det. Nu skal du da
 Som en urolig Skygge, der har glemt
 Sin Halvedeel paa Jorden, pusle frem
 Ved Midnat, bleg som Marmoret i Klippen,
 Med Jordbeg og med Flintesteen i Loffen,
 Og hærs som Kilden; med en Skifting i
 Din Arm, naar Alferne har stiaalet Betty —
 Saa skal du staae og smile ved mit Leie,
 Henrække mig en Dødninghovedskal,
 Med Tærninger af Knokler, rødpuncteert
 Med Hierteblod af et uskyldigt Barn,
 Og bede mig at spille høiest Dine
 Om din, og min, og Bettys Salighed!

Lægen.

Den arme Mand! en selsom Feberhede.

Robin.

Nei, nei! du deelte min — min Skiebne, Fanny!
 Jeg deler din, og følger dig i Bierget.
 Og Biergets Heltemalm, det stærke Staal
 Skal aabne mig en Vej til dig og Betty.
 Saa har Giengieldelsen ei meer at fordre.
 Jeg finder dig, om Biergets Labyrinth
 Bar nok saa snevre, saa forviklede.
 Jeg finder dig, min Betty! mellem Sværmen
 Af Alferne; thi ingen Underjordst
 Har dine Træk og dine Himmelsøine.
 Du har alt lært at nævne Jesu Navn,
 Og det kan ei Smaatroldene dernede.
 Saa skal endnu forenet vore Siæle

Snart finde Veien ud; en lysblaa Kløft
 Skal aabne sig, og Raaden ovenover
 Skal dale mod vor Afgrund paa sin Sky,
 Og hæve os i sine Faderarme.

Han drager sit Sværd, og sætter sig det for Brystet.

Fanny med Betty paa Armen. William og Clara.

Fanny

Kommer ilende til, og holder hans Haand tilbage.
 Min Mand! min Robin! holdt. . Din Fanny lever,
 Din Betty lever, og din William lever.
 Din Sorg har løst sig op i Fryd. Du græder?
 Du elsker mig? O, jeg Lyksalige!

Hun omfavner ham.

Robin efter at have fattet sig.

Du lever! Drømmer jeg? O, søde Betty!

Han tager den Lille i sine Arme, og kysker hende.

Betty.

Ja, gode Fader! lille Betty lever,
 Og William er bleven Officeer.

Robin opdager ham.

Min elskte Søn! du har udstaaet Faren?

William i hans Arme.

Vi har erobret Skandsen. Men hvad fattes
 Min Fader?

Fanny.

William var først paa Borden,
 Og Rikærlighed og Ære lønte ham.
 Hans Konge hæved ham i Ridderstand,
 Og han er Claras glade Fæstemand.

Robin holder paa sit Hoved.

Herr Doctor! er det sandt, at man kan døe
 Af Glæde undertiden?

Rægen.

Undertiden

Kan det vel hændes hypochondre Siæle.
 Det fulde Kar maa sprænges, naar det giærer,
 Og ei faaer Luft. Men I har ingen Nød;
 Jer har Natur begavet med et Krater,
 Hvoraf I kaster eders Lavastrøm.
 Er det forbi, da ryger Bægeret
 Behageligt, og føler sig med Tiden.

Robin.

Hvorledes fatter jeg min hele Lykke?
 Forsonet Ludlam! Hulens Indgang lukket!

Fanny.

Tys! tys! jeg hører huld Musik i Bierget.

Alle lytte.

Choral indenfor af tre Stemmer.
 Nu Breden er forsvundet;
 Hist har hun Naade fundet,
 Tak være Pigens Mod!
 I Graven Ludlam sover,
 Nu Biergets kolde Bover
 Gi tørste længer efter Blod.

Robin.

O, gode Gud!

William.

Troer jeg mit eget Dre?

I dette Dieblis aabner Hulen sig. Den er fuldkommen opløst,
 og udsmykket med Roser, Lilier og Lov; Biergkrystaller og
 metalglimrende Tapper i Loftet. I Stedet for Brønden
 seer man et hvidt Alter med en klar Lue.

Tre vingede Piger

i hvide Klæder knæle ved Altret, og synge:

Thi Egtetroskabs Dyder
 Har sonet hendes Lyder
 Med hellig Qvindetaal;
 Og Unglingsheltemodet
 Har atter tvættet Blodet
 Af Sværdets grumme Morderstaal.

Nu være Fred med eder!
 Et venligt Bæsen freder
 Om eders Held og No.
 Vi Borgen vil beskytte,
 Og Noisomhedens Hytte,
 Og Kiærlighedens Rosenbo.

Hulen lukker sig.

Robin omfavner Fanny og Betty.
 O, Fanny! Betty!

William.

Under over Under!

Lægen til Spectatores.

Det maa jeg tilstaae: det er meer, end jeg
 Endnu har levet op i dette Liv!
 Men uden Tvivl er det en Drøm. Jeg ligger
 Og phantaserer lidt i Morgenstunden.
 Imidlertid — var Drømmen ikke sand,
 Saa var den i det mindste smuk og sjindrig,
 Og kan vel veie op mod mangen Time,
 Der kun var — virkelig kiedsommelig.

Janitskar Musik. Choret nærmer sig, danner en Gruppe med
de Tilstedeværende, og

Alle synge:

Den truende Nat med sin Skygge forsvinder,
Og Morgenens smiler med rødmende Kinder,
Thi Østen sit Purpur har tændt.
Sig Sangfuglen svinger fornøiet fra Reden;
Indbildningen viger for Birkeligheden —
Og Drømmen er endt.

Nøverborgen.

Syngespil.

Personerne.

Amalrik, Connetable af Frankrig.
Ridder Bernard af Andosse.
Adelaide, hans Datter.
Therese, hendes Veninde.
Aimar af Castellane, Ridder.
Richard af Orange, Amalriks Vaabendrager.
Juliane, en ung Dame.
Rocheloup, Rovercapitain.
Malcolm,
Camillo,
Izarn,
Roug,
Ramonneur, og
Flere Rovere.
Birgitte, deres Huusholderske.
Hyrder, Krigere.

Forste Handling.

Mørk Skov; Lyn og Torden.

Aimar alene.

Hvad frygteligt Bulder!
Hør opbragte Sky, hvor den brøler!
Selv Biergenes Skulder
Dybt Slaget af Lynene føler.
Den mørke Befæstning nedsender
Sin Straale med Jil,
Dg svovlsblaa brænder
Den knyttrende Piil.

Sylvester! — Kun Echo svarer.
Hvor blev de tappre Skarer?
Roland! Clermont! Henry!
Hvor skal jeg dem i dette Mørke søge?
Forgieves Stemmen lyder.
Men, o! sig Skyen bryder, .
Dg Solen skinner i de dunkle Bøge.

Den rædselsfulde Torden tier;
Dg Fuglens muntre Melodier,

Med dobbelt Sødme, dobbelt Lyst,
 Alt toner fra det purpurdæfte Bryst.
 Livsaligt ender Dagens Aften:
 For Skønheds Scepter knæler Kraften.
 O, Ridder! kom! kom, Troubadour!
 Og lær, som Kriger og som Digter,
 I Skovens Hvælving dine Pligter
 Af en sødt-rødmende Natur.

Hvis kun man atter kunde Veien fiende.

Raaber:

He! heida der! Er Ingen, som kan lede
 Uheldig Ridder, fulgt af Stormens Brede,
 Til Veien og til sine tappre Evende?

Han lytter.

Bedrager mig mit Dre?
 O, det er smukt at høre!
 Hvor Skoven tættest hvælver,
 Et Baldhorns Toner giennem Luften skælver.

Et Horn høres bag Skuepladsen.

Aimar.

Hvo er du, vakkre Spillemand, som færdigt
 Formaaer at tolke, værdigt,
 De Jøllelser, som Hjertet har i Cie,
 I giennem Malmets huultomslyngte Veie?
 Hvor er du? Lad dig skue! —
 Der staaer han hist i Aftenrødens Rue,
 Og støtter sig, med Knæet
 Slynget over Benet, skiodesløst til Træet.

Camillo kommer i en grøn Troie, med et Jagthorn ved Siden.

Aimar.

Hvem er du?

Camillo.

Mine Triller

Har sagt jer det. Jeg er en Baldhornspiller.

Aimar.

Der har du Ret; men det er ogsaa Flere.

J Fald jeg ønskede nu at vide mere?

Camillo.

J veed, hvad jeg igien om jer kan vide;

Af dette smukke Sværd ved eders Side,

Og Fiæren, der i Silkehatten sidder,

Jeg seer, J er en Ridder.

Aimar.

At vide meer, jeg troer, du ei behøver,

For mig paa Bei at vise.

Camillo.

Forsigtighed man aldrig nok kan prise.

Hvis nu J var en Røver?

Aimar smilende.

En Røver! Seer jeg ud til det?

Camillo.

Paa Haaret

Man skiller Uls fra Haaret;

Men Mennesker, især saa hen ad Natten,

Man fiender ei paa Riolen og paa Hatten.

Aimar.

At skiule mig var aldrig end min Bane.

Jeg heller aldrig dulgte

Mit gode Navn, skjøndt Skiebnen det forfulgte.

Jeg kalder mig Aimar af Castellane.

Camillo.

Af Castellane! Gjør mig dog den Ære

At sige mig, hvor monne det vel være?

Aimar.

Bed Rhones snare, dunkelsøle Bove
Stod mine Fædres Borg med Taarnemuren,
Forfjænnende Naturen,
Omringt af Marker og Drangeskove.

Camillo.

Stod? Staaer nu Slottet ikke meer, Gud bedre!
Som før for eders Fædre?

Aimar.

Alf, nei!

Camillo.

Tidt bøier Lykken sig som Eivet.

Aimar.

I Kampen mistede min Fader Livet.
Jeg var et Barn. I Natten ud, den sorte,
Jeg flygter bleg. Da aabner sine Porte
Mig huldt en Ridder, rørt af mine Klager.
Hos Greven af Foix som Vaabendrager —
Du fiender ham?

Camillo.

Nei.

Aimar.

Lod jeg strax mig fæste.
Jeg bar hans Skjold, jeg striglede hans Heste,
Og holdt opmærksom Vagten
I Krigen, ved Turnering, og paa Jagten.

Camillo.

Saa har I vel ret tappert lært at stride?

Aimar.

Opdragen ved en deilig Piges Side,
Blev snart Adelaide

Mit Hjertes Herskerinde,
Mit Livs, min Døds, min Kærligheds Gudinde.

Camillo.

Ja, det forstaaer sig: Kærlighed og Ære!
Man siger, mindre kan det ikke være.

Almar.

Men Krigens fæle Torden
Forbittret ruller atter over Jorden,
Og vilde Skarer bruse
Nu mod den ædle Raimond af Toulouse.

Camillo affides.

Den ædle Raimond! Kæmpernes Forsvarer,
Som lagde selv sin Haand paa Pavens Skarer!

Almar.

Min Herre iler ham til Hielp i Nøden,
Den Kæffe trodser Døden,
Høit Avignons, Toulouses Faner stande.
En Steen fra Bolden traf den skumle Pande,
Den stolte Montfort maa i Græsset bide,
Forsagt de Franske stride;
Men Haabet kraftig taler,
Og vækker Mod i vore Provencaler.

Camillo affides.

En Kæmpe, seer man, af en Kæmperfare!
Det kan jeg vel forsvare.
Nu frisk, Camillo! det var jo en Lykke;
Han har fortient det — gjør dit Prøvestykke!

Medlidende.

Men — han er ung og smuk. Den arme Taabe!
Paa Elskov tør han haabe?
Vel, at han døer, før Qvinden ham forraader!
Det træffer sig ret godt i alle Maader.

Aimar.

Her, hvor ei fiendes Farer,
 Har mig et Uveir skilt fra mine Skarer,
 Da jeg i Aften vilde Veien finde
 Til Borgen Hauteroche, til min Veninde,
 En Trevl af Ludvigs tabte Driflamme
 At lægge for min Dame.
 Nu veed du Alt.

Camillo.

Hvad der J mig beretter!

Sagte.

En Fiende mod Kong Ludvig — og en Riætter!

Aimar.

Nu kunde du til Giengield vel mig sige,
 Hvem du er.

Camillo.

Af, Herr Ridder!

Ei Tungebaandet sidder
 Saa løst paa mig. Og vi og vore Lige,
 Med vore Børn og samt vor Egtesælle,
 Har fielden noget Morsomt at fortælle.

Aimar.

Af dine Lader og af dine Miner,
 Samt Sproget, som du taler,
 Jeg mærker, du er ingen Provencaler.

Camillo.

Jeg er en Florentiner.

Aimar.

Hvorledes kom du her?

Camillo.

Modsatte Flammer

Af dem, som eder næerte,

Mit Jnderste fortætte,
 Og jog mig til Ardennerstovens Stammer.

Uimar.

Hielp Røglen til din Gaade mig at finde!
 Camillo.

Had til en troløs Qvinde.

Uimar.

Du Arme!

Camillo.

Hist hvor Arnostrømmen flyder,
 Og Rattergalens Slag i Myrten lyder;
 Bed nogle gamle Rester,
 Hvor Bedbendranken fæster
 I Muren sig, mod Sol sig at beskytte —
 Der stod min Faders Hytte.
 Blandt sine Sønner glade
 Han dyrkede sin Jord; og ei sin Spade
 Med noget Riddersværd han havde byttet,
 Det havde lidt ham nyttet.
 Og jeg var glad, som han. Jeg fandt en Pige —
 Hvad skal jeg eder sige?
 Hun blev min Biv. O, hvilke Dieblikke!
 Saa glad var Adam ikke,
 Da han opvaagned hist bag Rosenhækken,
 Og saae sin Eva speile sig i Bækken.
 Men Glæden, veed I vel, har Drnevinger,
 Og Sæbeboblen springer.
 En lumsk Cartheuser vidste
 Min Hustrues Kiærlighed til sig at liste;
 Med Bønner og med Sange
 Forstod han hendes svage Hierte fange.
 En Sommeraften — Himlen sig forbarme! —

Traf jeg Forræderen i hendes Arme.
 Guldmaanen saae min Smerte,
 Og Dolken stødte jeg i deres Hierte.
 Jeg greb min Stav, forlod min Fædreager,
 Og over Alpens Fielde Flugten tager.
 Først her — i disse Skygger,
 Hvor Ulven hylar, og hvor Ornen bygger,
 Hvor Krigen raser, og hvor Alt er værre,
 Fandt jeg min Ro, og tiener nu —

Afbrydende.

Min Herre.

Aimar.

Og hvem er da din Herre, vaffre Jæger?
 Din Skiebne mig bevæger.

Camillo.

En Mand, som frelst mig i Hungersnøden,
 Da kæmpende med Døden,
 Som vilde Mordet hevne,
 Jeg laae med Pialter her i Fjeldets Revne,
 Udmattet af at tigge
 Til Riddere, som — gif og lod mig ligge.
 Vel, at man stundom hitter
 En Samarit imellem Jøraliter!
 Han lærte mig at hevne
 Paa Verden mig; han lod mig Trost og sværge,
 Og skienkte mig et Hiem — og Brød — og Bærge.
 Nu tiener jeg ham tro.

Aimar.

Det bør formodes.

Camillo.

Jeg ellers var en Judas, en Herodes.
 Og har han stundom og sit eget Bæsen —

Jeg bør ei være fræsen,
 Udhlyde tro, hvad han kan commandere —
 Og ikke raisonnere.

Uimar.

Hans Navn?

Camillo.

Det kan jeg ikke just saa lige,
 Herr Ridder! eder sige;
 Jeg har kun tient ham fort. Men vær forvisset,
 Han har et gammelt Navn. Og seer I hisset
 Den stærke Borg deroppe
 Paa Fjeldet mellem Graneskovens Toppe?

Uimar.

Der boer han?

Camillo.

Ja. Og mere giestfri Ridder
 Omegnen ei besidder.
 Med Glæde vil han eder vist modtage.
 I Aften er det dog for seent, at drage
 Til Hauteroche; men glem I ganske Sorgen!
 I Morgen følger han jer selv til Borgen.

Uimar.

Du er hans Jæger altsaa?

Camillo.

Saa et Stykke!

Uimar.

Vel, at jeg traf dig!

Camillo.

Ja, det var en Lykke.

Uimar.

Saa skynd dig, Jæger! lad os ile
 Mod Ridderborgen op.

De sidste gyldne Straaler smile
Nu giennem Bøgens Top.

Camillo affides.

Mit Hierte brænder. Skal jeg lede
Ham i den sikre Død?
Mon ikke Jorden i sin Brede
Mig sluger i sit Skød?

Almar.

Hvad mumler du?

Camillo høit.

Mod Granens Kroner,
Høit over Krat og Torn,
Jeg først maa støde trende Toner
Mod Borgen i mit Horn.

Almar.

Saa stød dem da!

Camillo.

Før synker ikke
Den smalle Bindebro. —
Men tøv dog nogle Diebliske!

Almar.

Hvordan? Du skælver jo?

Camillo.

Saa har J lyst med mig at vandre?

Almar.

Jh ja! hvorfor vel ei?

Camillo sagte.

Han træffer sikkert dog de Andre
I Fjeldets hule Bei.

Almar.

Saa lad os høre nu, du falder!
Begynd, min Ven! begynd.

Camillo affides.

Uf! dræbes i saa ung en Alder,
Det er en blodig Synd.

Aimar.

J Fald du længe det op sætter,
Vil Ratten falde paa.

Camillo

griber sit Horn, og siger bestemt ved sig selv:
Han er en Provencal — en Riætter,
Og han maa dog forgaae.

Tager Hornet frem.

Belan da, jeg blæser. J har at befale.
Blæser varslende Toner.

Aimar.

O, herligt det lyder fra Fjeldet i Dale.

Camillo.

Herr Ridder! det var ei den rigtige Klang.

Aimar.

Forsøg da det Rigtige følgende Gang!

Camillo.

J vil det?

Aimar.

Jeg vil det.

Camillo sagte.

Han synker i Graven.

Han vil det, selv bryder han over sig Staven.

Hoit.

Belan, jeg maa blæse, som Ulvenes Efrig,
Naar hungrig de lugte det blodende Liig.

Han stoder tre hule Toner i Hornet, som besvares oppe fra
Fjeldet.

Camillo.

Nu er det skeet. Man kommer os i Møde.
Jeg eders Dufte opfyldt har.

Sagte.

Hans Time flaaer, han vandrer til de Døde.
Mit Bryst er tungt, min Synd er svar.

Almar.

Guldt Fjeldet staaer i Solens Aftenrøde,
Og Himlen hvælver sig saa klar.
Sov vel, min Mø! du Elskede, du Søde!
Og drøm i Nat om din Almar.

Afsted! Jeg længes meget efter Hvile.

Camillo sagte.

Den faaer du snart.

Hoit.

Saa hurtig end vi ile,
En Times Tid det altid dog vil vare,
Før alle Biergets Kroge,
Der bugte sig som Enoge,
Vi giennemsteget har.

Almar.

Saa skynd dig bare!

Camillo sagte.

Saa har jeg aldrig gysset;
Han flyver som en Myg jo selv i Nysset.

Almar.

Nu, vandre vi tilsammen?
Min Hest staaer hisset bunden
Paa Grønningen i Lunden.

Camillo.

Jeg løser den.

Aimar.
 Hielp, Gud! til Farten.
 Camillo.

Amen!

De gaae.

Hænge ved Borgen Hænterøche.

Adelaide og Therese

komme bindende hver paa sin Ranunkelkrands, sætte sig paa en Bænk,
 og synge:

Kong Ludvig drager med sin Hær,
 Alt lyne tusind christne Sværd;
 Men Munkens flyer for Kampens Brede,
 Og lader sig til Skyggen lede,
 Hvor Palmen breder ud sit Blad,
 Hvor før den hulde Frelser sad.

Og, hvor velsignet var de Smaae,
 Der Gubben seer om Træet staae
 Ranunklerne med røde Kinder.
 Med paa den Bleges Taaren rinder;
 Tre Planter tager han med sig,
 Og bragte dem til Franckerig.

Og nu i alle Blomsterbed
 De smile barnlig Kiærlighed,
 Med Fromheds og med Ustylds Blikke.
 Men blinde Ridder seer dem ikke;
 Han iler vild til Jordans Flod,
 Og troer at glæde Gud med Blod.

De ere færdige, og sætte hinanden deres Krands paa.

Therese.

Hvor Capellanen digter fromme Viser!

Adelaide omfavner hende.

O, min Therese! sæl var mig den Tanke,
At skulle skilles langt fra dig.

Therese.

Nei, aldrig!

Nei, aldrig, kiære Froken! skal det skee.
Therese følger, som en lille Hund
Sin Herre, hvor J gaaer. Vær J forsikkret!

Adelaide.

Den største Glæde, jeg kan tænke mig,
Var, at engang vi fæstede hver sin Ridder,
Og boede nær paa tvende Nabosielde
Ekraas over for hinanden; kun en Klost,
Hvor Klippestrømmen skylled under Broen,
Adskilte vore Borge.

Therese.

Ederes Godhed

Forglemmer, at det er Borgfogdens Datter,
J taler med. En Ridder ægter ei
En stakkels Bondepige. Nei, min Froken!
Tænk ei paa det. Og vel, at det er saa!
Min Skiebne hænger ved Adelaides.
J Fald J døde, gif jeg i et Kloster.

Adelaide.

Tilstaa mig det, tilstaa mig det, Therese!
Du elsker ham, Amalriks Baabendrager.

Therese.

O, ti for Himlens Skyld! J Fald saa var,
Var ei Therese da ulykkelig?

Adelaide smilende.

Han elsker dig igien.

Therese.

O, kiære Frøken!

Gjør mig ei meer forstyrret, end jeg er.

Adelaide.

Han elsker dig igien. Bad han ei dig
Om Baandet til sin Hielm i Sranken sidst?

Therese.

Jeg sad forladt. De andre Adelsfrøkner
Hver havde sig en Ridder; jeg kun ingen.
Det rørte ham. Hans unge Hierte hader
Endnu at gaae i Rangens gyldne Rænker.

Adelaide.

Vi lever i en Tid, hvor Alt forandres;
De gamle Forhold løses, nye knyttes.

Therese.

J trøster mig.

Adelaide.

Min Fader ynder ei
Den Kiærlighed, jeg nærer til Aimar.
Han kaldte ham en fattig Rykkeridder;
Nu har han i en Dag tilbagevundet
Sin Arvelod, det skionne Castellane.

Therese.

Han kommer dog i Aften?

Adelaide.

Ganske sikkert!

Vi skal i Klippedalen møde ham.

Therese.

Den skionne, den elskværdige Aimar!

Adelaide.

Den skønne Richard af Orange!

Therese.

Froken!

Nu er I slem igjen.

Adelaide.

Min Fader kommer.

Ridder Bernard kommer; Therese vil gaae.

Bernard pedantisk.

Therese! bliv.

Til Adelaide.

Mit Barn! jeg har en Sag
Af Bigtighed at sige dig. Therese!
Bliv du kun her; du faaer det dog at vide,
Dg skiules skal det heller ei.

Adelaide.

Min Fader!

Bernard.

Hør mig opmærksom! Denne Times Balg
Bestemmer din — og min — og Fleres Skiebne.

Adelaide.

Min Fader! saa høitidelig?

Bernard.

Din Moder

Er død — det veed du.

Adelaide.

Gid jeg aldrig havde
Erfaret det!

Bernard.

Du var kun otte Aar,
Da hun forlod det Jordiske. Jeg sørged

Som fiærlig Ægteemand — det veed du ikke,
Du var for ung; men, kort og godt, jeg sørged.

Adelaide.

J tabte meget.

Bernard.

Ja — jeg tabte meget.

Og for nu ei at tabe meer af den Slags,
Beslatted jeg at blive Enkemand.

Adelaide.

J holdt jert Ord.

Bernard.

Ja vist! jeg holdt mit Ord;

Det gjør jeg altid. Altsaa — du var spæd,
Du skulde drages op, du skulde lære
At kniple, sye, baldyre. Jeg forstaaer
Mig ei paa Knippen og Baldyren; altsaa
Jeg fik dig til Grevinden af Foix,
Din Moster. Hun forstaaer at kniple. Nu da,
Hun lærte dig, hvad jeg forlangte; lærte
Dig endnu meer: at kiende Planter, lærte
Dig skrive Poesie og Minnesang.
Det bad jeg ikke om.

Adelaide.

Min gode Fader

Fortryder dog vel ei —

Bernard.

Det kommer an paa,

Hvor føielig du er. Jeg kan ei lide
De alt for floge Damer. Altsaa, Barn!
Du lærte Botanik og Poesie;
Du lærte kiende Grevens Baabendrager
Aimar. Det bad jeg heller ikke om.

Adelaide.

Jeg elsker ham, min Fader! og det veed du.

Bernard.

Nu, hvad det Elskeri vedkommer, derpaa
Forstaaer jeg mig ei meget.

Therese.

Men I elskte

Dog salig Fruen, ædle Herre?

Bernard.

Rigtig!

Men det var Ægteficerlighed; den kom først,
Da Præsten havde viet os. Den anden
Uægte kiender jeg ei noget til.

Adelaide.

Hvor kan min gode Fader tale saa?

Bernard.

Nu, seer du, Barn! jeg finder mig i Alt,
Hvad ei kan være anderledes. Elske —
Det er jo Mode nu i hele Landet,
Det kommer ikke Ægtestanden ved.
Hver Dame har sin Cavalleer, hver Ridder
Sin Dame. Lad saa være! Det er Galsskab;
Men lad saa være! Elske maa for mig du,
Saameget som du vil, din Cavaleer;
Forstaaer sig, i al Tugt og Ærbarhed.
Men ægte — maa du Connetabelen
Af Frankrig, Amalrik af Montfort.

Adelaide.

Amalrik?

Bernard.

Ja, mit gode Barn! det maa du.

Therese.

Herr Ridder! vil I tvinge eders Datter?

Bernard.

Vi stille, Næsviis! Høre maa du gierne,
Men tale skal du ei. Hvad tvinge? tvinge?
Det er kun Talemaader. Tak du Himlen
For Tvang, min Datter! Uden Tvang var du
Ei kommen nogentid for Lyset.

Therese.

Tvang I

Da hendes Moder til at ægte jer?

Bernard.

Bevares! Hendes Fader vilde det;
Og Rosa havde lært det fjerde Bud.
Jeg gjorde hende lykkelig, og kunde
End længe have gjort det, hvis hun ei
Uheldigviis var død, den gode Kone,
Som hun var allerlykkeligst.

Adelaide.

Min Fader!

Bernard.

Og for at du skal blive ligesaa —
At sige ikke død, men lykkelig —
Saa har jeg lovet Connetabelen
Din Haand. Det er bekiendt alt i Paris,
Og kan nu ikke være anderledes.

Adelaide grædende.

O, hvilken Grumhed!

Bernard.

Speil dig i din Moder!

Mit Barn! paa Bryllupsdagen
 Græd hun sig Kinden vaad;
 Da Navnet kom med Kagen,
 Brast hun især i Graad.
 Jeg vil dig ei berette,
 Hvor vidt hun Sorgen drev,
 Men kun tilføie dette,
 At hun min Kone blev.

Hver Dag med skønne Klæder,
 Demanter paa sit Bryst,
 Hun følte meer sin Hæder,
 Og tog sig meer sin Trøst.
 Hun hersked i sin Stue;
 Mit Die stod i Band:
 Jeg følte, hun var — Frue,
 Og jeg kun — Egtemand.

Tag Connetablen, Pige!
 Ham vrage, var en Skam;
 Han styrer Kongens Rige,
 Og du, som Kone, ham.
 Du lykkelige Kone!
 Skøn paa hvad Himlen gav:
 Ham — en usynlig Krone,
 Dig — Frugterne deraf.

Connetablen kommer, fulgt af Richard af Orange og nogle
 Pager.

Amalrik.

Bravo, Herr Ridder! Gi! hvad hører jeg?
 Saa munter, fuld af Gld paa eders Alder!

J Sandhed, J bestæmmer vores Ungdom.
 Og synge? Det er jo et nyt Talent,
 Jeg maa beundre.

Gilser ærbødigt.

Tilgiv, skønne Frøken!

Med en lettere Compliment.

Min artige Therese! — Ridder Bernard!
 Det var en munter Vise; den gik lystig.
 Hvad handlede den om?

Bernard forvirret.

Herr Connetable!

Et Digt, lidt Sufferværk, sandt Marcipan
 For Børn og unge Piger; hvad man kalder
 En Gaade; lutter Tant — kun med et Bundfald
 Moral i Limonaden, Cremor Tartar
 I Stedet for Citron. Ei Videre!

Connetablen.

Gid vore Philosopher tænkte saa,
 Og kom lidt Muntert, Sødt, Behageligt
 I deres sure Viisdom; paa min Ære,
 Jeg troer, at de og Verden vandt derved.
 Men sig mig —

Bernard.

Jeg forklared mine Piger,
 At Døttre burde lyde deres Fædre,
 Og gifte sig med Folk, der var dem værd.

Connetablen.

Hvad siger J om eders Faders Sang,
 Min skønne Frøken?

Adelaide.

Spørg ham selv, Herr Ridder!

Connetablen til Bernard.

Hun er saa skøn; men hendes Die
 Mig maaler med en stolt Foragt.

Richard sagte om Therese.

Hun er saa skøn; imod det Høie
 Har hendes Blik min Tanke bragt.

Bernard til Almarik.

De unge Grene maa man bøie,
 Saa faaer ei Lunet Overmagt.

Adelaide affides.

Utaalelig er han mit Hierte,
 Thi han forfølger min Almar.

Therese sagte om Richard.

O, søde, hemmelige Smerte!
 O, hvor han er mig dyrebar!

Alle Fem, hver for sig.

Forgieves jeg søger
 Min Uro at dæmpe.
 Nu Timen er vigtig,
 Bestemmer min Lyst.
 Forsigtig, forsigtig!
 Det gielder at kæmpe.
 Men Tvivlen forøger
 Min Kamp i mit Bryst.

Bernard til Richard.

Min unge Baabendrager!
 I Fald jer saa behager;

Til Therese.

Og du, min gode Pige! —
 Hvad nu jeg vilde sige —
 I kunde vel tilsammen,

J venlig Fryd og Gammen,
J Bøgelunden gaae.

Med Hentydning til Amalrik og Adelaide.

J kan mig vel forstaae?

Therese og Richard.
Hvad mener J, Herr Ridder?

Sagte.

O, Gud! hvis han har mærket,
Hvor sær forstyrret nylig,
Hvor underlig jeg var.

Bernard.

Amalrik nu maa lægge
Jo Hænderne paa Bærfet;
Thi lader os forlade
Det fiærligt-ømme Par.

Therese og Richard.
Ja, J har Ret, Herr Ridder!

Sagte.

Jeg aander let igien.

Bernard.

Saa gaa da, gode Pige!
Saa gaa da, fiære Ven!

Til Therese.

Viis ham din lille Have,
Og hvordan du kan grave,
Din fiære Fuglerede,
Og dine Blomsterbede,
Lysthuset, Kildevældet,
Udsigten hen til Fjeldet,
Den nette Gartnerbolig!
Hvi staaer du der saa mut?

Richard.

Herr Ridder! vær I rolig,
 Ængst ei den søde Glut.

Amalrik til Bernard.

Forund mig nu at tale
 Med min Adelaide;
 Jeg skylder eders Datter
 Min Hylding her paa Stand.

Adelaide ængstelig.

O nei, min bedste Fader!
 Gaa ikke nu tilside.

Bernard afbrydende.

Jeg gaaer, mit Barn! og lader
 Dig ene med din Mand.

Adelaide sagte.

Hvor finder jeg Trøst?
 Amalrik og Therese ligesaa.
 Hvor svulmer mit Bryst!

Richard ligesaa.

O, salige Lyst!

Adelaide og Therese.
 Det gielder at kæmpe.

Alle, hver for sig.

Forgieves jeg søger
 Min Uro at dæmpe;
 Thi Tvivlen forøger
 Min Kamp i mit Bryst.

Alle gaae, uden Amalrik og Adelaide.

Amalrik.

Man maa beundre denne Munterhed,
 Sær af en Mand i eders Faders Alder;
 Dog er den ikke fielden her i Frankrig.

Adelaide.

Nei, tværtimod, man siger om de Franske,
At det gaaer dem, som Vinen: først den bruser
Med dunkelt Skum, men klarer sig med Tiden.

Amalrik.

Paa Mandens Skuldre ligger Statens Bægt;
Som Helt han kæmper med det Virkelige,
Mens Unglingen fornøier sig med Haabet,
Og Gubben leger med Grindringen.

Adelaide forlegen.

J er bekiendt, Herr Connetable! for
Beltalenhed. J Sandhed, jeg beundrer —

Amalrik.

Kun for Beltalenhed? Gi for et Hierte,
Der svulmer høit af Følelser, som Vre?

Adelaide afbrydende.

J har for kort Tid siden haft det Uheld
At miste eders Frue, strenge Herre?

Amalrik.

For kort Tid, hulde Barn? forlad mig det!
Det bliver til September alt et Aar.

Adelaide.

Hvorledes omkom eders Egtesfælle?
Det var paa Jagten.

Amalrik.

Ganske ret! paa Jagten.

Et Bildsviin satte lige mod Grevinden,
Fordi hun havde haft den Phantasie,
At saare Svinet med sit lette Jagtspyd.
Hun flygted i den mørke Skov, hun skreg —
Hun skreg — og tang, og har fra denne Stund
Gi skreget siden.

Adelaide.

Og hvor blev hun af?

Amalrik trækker paa Skuldrene.

Man sagde mig, at hvor hun havde skreget,
Var en uhyre Kløft. Formodentlig
Har atter Pluto ranet Proserpine.
Grevinden var saa smuk! Jeg tabte meget;
Men som en Christen bør man ei fortvivle.
Vi sees i Evigheden. Indtil den Tid
Maa Lykken trøste mig.

Adelaide.

Ha, jeg beundrer

Den fieldne Sindskraft.

Amalrik.

See, jeg søgte længe

Forgieves i det hele Land, min Frøken!
At finde min Erstatning; endelig —
Hvad ei Paris og Ludvigs Hof besad,
Det fandt jeg her paa Klippen i Provence.

Adelaide.

J beiler ved min Fader til min Haand?

Amalrik.

De stærke Fæstninger maa man bestorme
Uforberedt fra deres svage Side.
Jeg veed, J elsker eders Fader, Frøken!
Om J kan elske mig — er meget uvist.

Adelaide.

Det er bestemt og vist, hvad J kan vente
Fra mig, Herr Greve!

Amalrik.

Og hvad tør jeg haabe?

Adelaide.

Øprigtighed. Jeg elsker alt, Herr Ridder!
Aimar af Castellane fik mit Lofte.

Amalrik bittert smilende.

En Riætter?

Adelaide.

Rædselstiden er forbi,
Da man forstod at give Herskelyst
Et Ekin af Hellighed; at lokke Riddre,
Der kun forsvared deres Eiendom,
I Samfund med de fromme Sværmere,
For, med saa meget mere Sikkerhed,
At fælde dem paa Baal og Bøddelblof.
Aimar er ingen Riætter. Dronning Blanca
Erklærer Fred for Languedoc, Provence;
En blodig Munkeslof kan ikke fnyse
Og hærge meer. I selv, Herr Connetable!
Har ædelmodig truffet jer tilbage.
Bliv i Paris! Hvad vil I med Provence?

Amalrik stolt.

Tro ei, det var af Frygt for Provengaler,
At Simons Søn, Amalrik af Montfort,
Opgav Toulouse; det var Frankrigs Vilier
I Connetabledragtens Purpurkaabe,
Som vinkte ham.

Adelaide.

Bær eders Purpurkaabe
Med Helsen, Ridder! Drag til Seines Bredder;
Der, i Turneringsfrankernes Balconer,
Vil Skarer vist af ynderige Damer
Snart blændes af dens Pragt. Vi Piger i
Provence skatte meer Naturens Nde.

Amalrif opbragt, med tvungen Kulde.
 Dog maa J ægte mig, min Frøken!

Adelaide med tvungen Rolighed.

Aldrig!

Amalrif.

Det er bekiendt; det kan ei gøres om.
 Al Verden veed det; jeg kan ikke træde
 Tilbage. Hoffet vilde meget studse,
 Og ikke troe sit eget Dre, naar man
 Rundt om erfoer, at Frankrigs første Mand
 Gik Kurven af — en Ridders smukke Datter.

Adelaide.

Det blier en Hemmelighed mellem os;
 Vær ganske rolig, Ridder!

Amalrif

anvender den yderste Tvang paa at skiule sin Brede.

Ogsaa Spot?

Fatter sig.

Dog, Frøken! J skal ikke tirre mig,
 Ei faae mig til at glemme Agtelsen,
 Jeg skylder jer som Ridder. Men, ved Himlen,
 J skal erkiende paa den anden Side,
 At jeg har Magt, og er bestemt som Mand.

Adelaide med et roligt Smil.

J skiller aldrig mig ved min Almar.

Amalrif.

Det er ei første Gang, at man har lagt
 En Jomfrues Liliehaand i Riddrens Høire,
 Naar Egenfind og lunefulde Griller
 Har daarlig hindret hendes egen Lykke.

Fatter sig igien.

Jeg anbefaler mig, min skønne Brud!

Dg vær forsikket om, at jeg for Resten
 Skal aldrig glemme, som en ægte Ridder,
 Den Afgtelse, jeg skylder jer som Dame.

Han bukker dybt, og gaaer.

Udelaide

træder hen for Sanct Georgs Billedstøtte, der staaer i Haven,
 og knæler derfor.

O, Sanct Georg, som dræbte fæle Drage,
 Dg redded fæd den kongelige Mø!
 Hør fra din Himmel Pigens Klage,
 Dg lad mig ei af Kummer døe.

Hun henter en Blomsterguirlande af sin Kurb, der staaer paa
 Havebænken, og slynger den om Marmorstøtten.

Jeg offred dig i Kirken daglig Krands;,
 O, gode Helgen! hør min Bøn,
 Stig ned, i Staal bedækt, med Harnisk og med Landsæ,
 Dg som Almar saa skøn.

Min Klagestemme lyde
 Did, hvor han venter mig!
 Lad ham min Lænke bryde,
 O, da skal Taaren flyde,
 Georg! med Tak til dig.

Hun gaaer.

Richard og Therese komme fra den anden Side; hun ser ham
 færligt, han følger hende, kaster sig paa Knæ, og griber
 hendes Haand.

Richard.

Ja, elskte Pige! her i Aftenrøden,
 I disse stille Skygger,
 Hvor Flora Templet bygger,
 Jeg sværger dig min Kiærlighed til Døden.

Therese bøier sig venligt over ham.
 Og vil du aldrig bryde
 Din Ed, og aldrig dette Skridt fortryde?

Richard.

Du er min første Kiærlighed; jeg føler,
 Alt intet Luen føler.

Therese.

Mit Hierte vilde bryde,
 I Fald den første ikke blev den sidste.

Richard.

Ved Korset, ved mit Sværd, min Krigerære!
 Hvad kan du meer begiere?

Therese.

Hvad vil din Fader sige?
 Hvis han foragter stolt din stakkels Pige!

Richard.

Han ingen Skygger maner,
 Kun i hans gode Hierte boer hans Aner.
 Din Skønhed, dine Dyder uden Dadel
 Vil vise ham din Adel.

Therese.

Nu da, i Guds Navn! Ingen Frygt skal smerte
 Therese meer. Din Omhed Alt opveier.
 Jeg skienker dig — det Gneste, jeg eier:
 Et trofast, kiærligt og uskyldigt Hierte.

Richard henrykt.

Det var den bedste Gave,
 Som Adam fik i Paradisets Have;
 Og Himlen selv med Alt, hvad den kan hædre,
 Besidder ingen bedre.

Therese.

O, søde Fryd!

Richard.

O, Lykke!

Min Trostak paa din Læbe Seglet trykke.

Han kysser hende.

Therese.

Min elskte Ven! — Men, af! imens vi svømme
I Salighedens Drømme,

Maa nogle Skridt herfra den Arme lide.

O, min Adelaide!

Richard.

Hun kommer.

Adelaide kommer tilbage.

Er du der, Therese?

Richard.

Stille!

Lad ikke Taaren trille.

Jeg veed en Lindring, skønne Frøken! Rolig!

Tilgiv Therese, hvis hun var fortrolig!

Jeg elsker hende. Her i disse Skove

Gav hun mig Tro og Love.

Jeg veed, at hist i Klippefyggen sidder

Saa længselsfuld en Ridder,

Som eder begge satte der sit Stævne. —

Den stolte Montfort! Jeg skal eder hevne.

Jeg er hans Baabendrager;

Men længe gav han Marsag mig til Klager.

Vel! Raskhed er det Bedste.

Jeg skaffer flinke Heste.

Ned til Almar! paa Flugt jo for jo heller!

Paa Veien jeg fortæller

Alt, hvad I meer maa høre.

I har jo Nøglen til de skjulte Døre,

Som lede pludselig fra Borgelunden
Dybt ned i Klippegrunden?

Adelaide tvivlsraadig.

Therese!

Therese tillidsfuld.

Vi kan lide

Paa Richard, som paa Sværdet ved hans Side.
Vi flygte til Drange, til hans Fader.

Richard.

Der ægter J Almar. Den, som J hader,
Vil misfornøiet blive;
Men eders gode Fader vil tilgive.

Adelaide bestemt.

Bring — bring mig til Almar!

Richard.

Det er alt filde;

Vi har ei Tid at spille.

Alle Tre.

Hulde Hjerternes Gudinde!
Leed os giennem Skov og Krat,
Lad os snart den Kiække finde.
Straal, du stjerneklare Nat!

De flye.

Efter et kort Mellemrum, som Musikken udfylder, kommer Ridder
Bernard og Connetablen, fulgt af en Skare Hyrder
og Hyrdinder med Blomsterkurve og Fakler.

Chor.

Biergets Dronning! dybt i Dalen
Har din Elskov Nattergalen
Tolket alt med søde Lyd.
Egnens Hyrdestare kommer,
Byder dig af Vaarens Blommer

Brudefrandsens friske Bryd.
 Skøndt din Ridder os bedrøver,
 Hulde Pige! thi han røver
 Bierget, hvad det eier bedst;
 Skal dog røde Lys og Krandsse,
 Mens vi synge, mens vi dandse,
 Funfle til din Brudeseft.

Bernard til en Pige.

Hvor er min Datter?

Pigen.

Nylig saae jeg hende
 Med Grevens Baabendrager og Therese
 At ile ned i Lunden.

Bernard.

Efter dem!

Beed hende komme strax tilbage; hmt
 Dog Intet om min Fests. — Herr Svigersøn!
 Mit Morskab er at overraske Folk.
 Tro mig, min Datter vil forundre sig
 Og gjøre store Dine, naar hun seer,
 At hendes Fader alt indrettet har
 Paa egen Haand et Bal til hendes Gaord.

Connetablen.

Gid det var Bryllupsfesten, Ridder Bernard!

Bernard til en Karl.

Aa, du! løb op at hente Borgcaplanen,
 Beed ham at tage Messebogen med,
 Siig ham: Hans Naade Connetablen ønsker
 At vies til min Datter i det Grønne,
 Og at —

Connetablen.

For Alting, overil jer ei!

Bernard.

Naa ja, saa bliv! Hans Naade har betænkt sig.
Connetablen.

Jeg ikke; men af Agtelse, Herr Ridder!
For eders Datter, bliver det vel bedst —

Bernard.

Vel! ligesom J vil. — Nu lystig, Børn!
Syng Visen om igien, som J begyndte;
Herr Greven er en Elsker af da Capo.

Chor.

Biergets Dronning! dybt i Dalen
Har din Elskov Nattergalen
Tolket alt med søde Lyd.
Egnens Hyrdeskare kommer,
Byder dig af Baarens Blommer —

Der stødes i Hornet fra Bagttaarnet; Sangen holder pludselig inde.

Chor.

Tys, tys! hvad var det?
Ha, hørte jeg ret?
Fra Bagttaarnet lød
Et hylende Stød.

Connetablens Krigere komme bevæbnede.

Herr Connetable! der blæses Larm,
Fra Taarnet i Hornet man støder.

Connetablen til Bernard.

Hvis Faren os lumskelig møder,
Stol paa vor Arm!

Bernard løber ud.

Krigerne.

Til Baaben, i Gevær!

Pigerne frygtsomt.

Er Fienden alt nær?

Krigerne.

Til Vaaben, til Vaaben!

Der blæses Larm.

Stol paa vor Arm!

Bernard kommer forstyrret tilbage.

Til Vaaben, i Gevær!

Chor.

Er Fienden alt nær?

Bernard.

Til Vaaben, i Gevær!

Min Datter er flygtet.

Connetablen.

Flygtet?

Bernard slaaer Hænderne sammen.

Det har jeg længe frygtet.

Fortvivlede Raage, som Borgmuren har!

Hun flyer til Almar.

Chor.

Afsted, dem at søge

Bag dæmrende Bøge!

Nu ikke bedrovet,

Nu ikke forsagt!

Hvad Lumsfhed os røved,

Skal Seieren tage

Med Riækhed tilbage

Bed Sværdenes Magt.

Anden Handling.

En gammel, forfalden gothisk Sal.

Paa Bordet et Lys.

Juliane,

en ung velklædt Dame, alene. Hun lytter bekymret ved Vinduet.

Han tøver længe. Har man alt i Stalden
Berøvet ham sit Liv? Dog nei, det vover
Den feige Malcolm ei. De er kun Tre;
De Andre vende hjem mod Midnat først.
Den unge Ridder er bevæbnet, stærk.
Gamillo bragte ham. Den Arme vakler,
Som Sivet, mellem sin Samvittighed
Og Ed. — Kom denne Ridder som min Engel?
Ak, skal jeg frelse ham? Skal endelig
Den arme Fugl af Fængslet sig befrie,
Mens overmodige Tyrann har glemt
At lukke Buret? — Stille, Juliane!
Betro dig ei til disse skumle Bægge,
Hvor truende de virkede Figurer
Med blege Kinder under sorte Hatter
Henstirre fra Tapetet. — Staffels Bægge!
Hvad kan de for, at Bold, for lang Tid siden,

Har myrdet deres rette Gier? Gengang
 Har ogsaa de med friske, muntre Farver
 Smiilt til en ærlig Nidders stille Lykke. —
 Jeg giøre skal i Nat mit Provestykke?
 Vel! Er det første Gang, at Nidingsaand
 Til Straf har væbnet frygtsom Qvindehaand?

Stærke Judith! tappre Skionne!
 Du har Jorden ei forladt;
 Dine Laurbær eviggrønne
 Straale giennem Tidens Nat.
 Lad din Kraft, dit Hædersminde
 Styrke nu den svage Qvinde
 Til den raske Heltedyst;
 Lær mig Morderen at møde,
 Lær mig smile, for at støde
 Dolken i hans eget Bryst!

Birgitte,

en gammel Zigeunerinde, slet klædt, men med et guldvirket Bælte,
 hvori sidder en Dolk, kommer med et Lys paa en Stang, for at
 tænde Lampen under Loftet.

Nu kan vi ikke holde ham dernede
 I Stalden længer, og nu er det mørkt nok,
 Nu maa han gierne komme. Natteskyggen
 Vil skiule mine lurvede Tapeter.

Jeg maa dog tænde Lampen. Tag mig Stolen!

Juliane sætter hende Stolen hen; hun stiger op, og tænder.

Hm! vore Herrer blive længe borte
 I Aften. Lige meget! Naar de komme,
 Saa skal de see, at vi kan ogsaa løkke
 En Muus imellem i vor Musesælle.
 Det maa jeg lide; det var meer, end næsten

Jeg havde ventet af Camillo. Troede
Jeg ikke halvveis, han var ogsaa plaget
Af denne Bæmmelse for Hjertefulen;
Hvad er det nu, de kalde denne dumme
Benauelse?

Juliane.

Samvittigheden?

Birgitte.

Rigtig!

Samvittigheden! Hvilke Talemaader
Man dog kan hitte paa.

Stiger ned.

Juliane.

Eaa Fru Birgitte

Er intet fiender til Samvittigheden?

Birgitte.

Hidtil har Gud bevaret mig min Hælbred;
Jeg har ei lidt af Sting, Samvittighed,
Bæpurs, og hvad de dumme Streger hedde,
Som kommer af et hypochondert Blod.
Men jeg har ogsaa tidlig lært at finde
Mig i Omstændighederne, mit Barn!

Juliane i Tanke.

Hvorledes var det nu? J blev jo ranet?

Birgitte.

Ja, jeg blev ranet i mit tredje Aar
I Polen, Preussen, eller hvad det hedder.
Du vide maa, jeg er et Grevebarn,
Thi jeg blev staalet af et Slot med Taarne,
Og kunde gaaet i Fløil og Hermelin,
Saagodt som du og Nogen. Men, min Tro!
Zigeunerne er ogsaa brave Folk.

De tugtede mig op, det maa jeg sige.
 Som Lille stjal jeg, smidig som en Ræv
 I Gaasestien. Da jeg ældre blev,
 Da spaaede jeg i Hænder og i Kasse,
 Stjal mangen Ridder Guldet af hans Lomme,
 Mens han forelsket stjal mit Diekast.
 Thi jeg var deilig, maa du troe. To Arme,
 Som dreiet til at favne med; et Bryst,
 Som raabte: Plads! hvergang det steg; to Been,
 En Ryg, en Midie — nu, det er forbi.
 Jeg var lidt brun i Huden; thi de beitsed
 Mig ind med Evinesedt for Middagsolen.
 Og jeg blev Dronning, maa du vide, ægted
 Zigeunerkongen, red i Glammetaft
 Med Mæssingkrone, Flor i Haaret, giennem
 Den mørke Skov. Min Mand blev hængt. De Andre
 Lod mig i Stikken, og jeg sad i Fængsel.
 Jeg skulde rettes, for jeg havde kommet
 Lidt Fluegift i Grøden til en Kone,
 Som havde Bræser og sølvspændte Skoe.
 Men jeg kan dirke; jeg slap ud af Hullet,
 Laae som en Hund i Skoven, peb af Gult —
 Da kom den tappre Rocheloup fra Hulen
 Med sine Evende, dryppende med Blod.
 Han tog mig til sig i sit Røverslot.
 Fra den Tid har jeg kogt for ham og hans,
 Og hjulpet dem med hvad der foresfalder.

Juliane.

Og har I aldrig følt en Gysen?

Birgitte.

Nei.

Hvi skulde jeg vel gysen? Her er sikkert

Paa Rochegrise, min Sandten alt for sikkert;
 Man føler alt for fielden Farens Belyst.
 Jeg ønskede tidt at være med, min Tro!
 De sigte mig, at jeg er alt for gammel.
 Men det er herligt, tro mig, Juliane!
 At gaae paa Jagt og staae bag Træets Grene.
 Nu kommer der en Dame med sin Ridder,
 Paa hviden Ganger, med en Falk paa Skuldren;
 Demanter og Rubiner blinke smukt
 I Aftensolen fra de rige Klæder,
 Og lokke Røverne. De staae bag Busken.
 Hun drømmer om et muntret Aftensmaaltid
 I Borgen hist, hvis gyldne Spire vinke.
 Da flyver Pilen som en Fugl fra Hækken,
 Og borer sig i hendes Liliebryst.
 Da flirre Sværdene! Ha, Tanken kildrer!
 Da plyndres — og, som Ornen op til Reden,
 Vi ride med Galop til Røverfulen,
 Og synge vore stolte Seierssange.

Juliane sagte.

Uhyre!

Soit.

J har Hierte, Fru Birgitte!

Birgitte.

Det faaer du ogsaa, naar du øver dig.
 Nu gielder det, at staae din Prøve. Hør mig!
 Du veed, at Rocheloups Taalmodighed
 Er overstyr. Et heelt Aar har han ventet
 Paa, at du med det Gode skulde werde
 Hans Hiertensfiær og Dronning paa vor Borg.
 Han er en Nar, og jeg har ærgret mig.
 Din Smule Skønhed er det ikke værd.

Den qvindelige Skønheds største Gre
 Er den, at tænde Flamme i en Helt;
 Og det er grusomt, ei at føle Flammen.
 Nu er han fied deraf, har overgivet
 Dig i min Vold. Vær flog, jeg raaer dig det;
 Ha! eller ved den Dolk, jeg fører i
 Mit guldbestufne Bælte, du har levet
 Din længste Tid.

Juliane.

Hvad fordrer J, min Moder?

Birgitte.

J Fald du hjælper mig til dette Mord,
 Før vore Herrer komme; finder du
 Dig venligt i vor Husbonds Kærlighed —
 Saa skal jeg ydmyg kalde dig min Dronning.
 Men trodser du, og pønser du paa Ewig —
 Du veed, hvad Herren trued med — jeg selv
 Skal binde dig med egen Haand til Pælen,
 Og være den, der blotter Dolken først.

Juliane.

O, ti for Himlens Skyld!

Birgitte.

Følg mig! han kommer.

De gaae.

Malcolm, en sortladen, lang, mager Karl, med et fortruffent
 Ansigt, nedhængende Dienbryn, i en gammel bruun Trøie,
 derover en lang rød Kappe, paa den nedslagne Hat en høi,
 nikkende smudsig Hæ, indlader **Aimar** i Harnisk.

Malcolm

rækker ham en tør Knokkelhaand.

Nu tusind Gange da velkommen, Ridder!
 Tilgiv, man har forsinket jer i Stalden.

Almar høflig.

Jeg takker eder. Hvem har jeg den Ære
At tale med? Med Herren selv maaskee?

Malcolm

betrakter ham med en grinende Mine fra Tøsen til Fodsaalen.

Kun med hans Borgfogd, Ridder! kun hans Borgfogd.

Naar Herren, seer J, ikke selv er hjemme,

Modtager jeg og sørger for hans Gæster.

Han er paa Jagt i Skoven med sit Selskab;

Thi Jagt og slige Gæster, som Herr Riddren,

Det er hans største Glæde her i Verden.

Og ingen af hans Gæster har endnu

Vist kunnet klage over ham. Men vil

J ikke stille Jer ved jeres Harnisk?

Almar.

Her er lidt Træk, lidt køligt, gode Ven!

Og jeg er varm. Jeg vil nok bide lidt.

Malcolm.

Nu, som J vil! Her har hver Gæst sin Frihed.

Almar.

Hvad hedder eders Husbond, med Forlov?

Malcolm.

Han hedder Ridderen af Rocheloup.

Almar.

Af Rocheloup?

Malcolm.

J kender vist den Slægt;

Den er saa gammel som Methusalem.

Almar.

Og J, min Ven?

Malcolm.

Jeg hedder Malcolm, Herre!

En Smule skotsk, troer jeg, paa Fædreside;
 Et ormeſtuffent Ekrog, et gammelt Meubel,
 En Ruſlærſtol med brukne Been, hoi Ryg,
 Der ſtaaer endnu forſtøvet i en Krog
 Fra gamle Dage. I maa vide: Herren —
 Det er et Bannedyr. Han eier Benge
 Som Græs; og dog, dog hænge Laſerne
 Rundt om, og Binden piber giennem Ruden.
 Hvorfor? Fordi det ſamme Bægtapet
 Betragtet har hans Udefader; og
 Fordi de bruſtne Ruder alt var bruſtne,
 Da han løb om i Eløifiol, og ſtial Bly
 Af Vindvet til ſin Amme, ſom ved Lampen
 Ham maatte flatte Skillinger paa Bordet.

Aimar.

Et trofaſt Hierte hænger ved det Gamle.

Malcolm.

En gieſtfri Herre! Jagten koſter meget,
 Og hver Dag ſeſkab. See, Huuſholdningen
 Gaaer ikke med det beſte, føreſ af
 Et hæſligt gammelt Skind, en arrig Satan;
 Birgitte hedder hun. Et ægte Huuſfors!
 Men — ſiger Frøken Juliane Ja
 I Dag, ſaa maa Birgitte bort i Morgen.

Aimar.

Og hvem, min Ven! er Frøken Juliane?

Malcolm.

En fattig Elægtning, han har taget til ſig,
 Og ſom han elſker. Men de unge Damer
 Er fræſne, veed I. Paa min Sandt, vor Huſbond
 Er ſmuk endnu. En Mand hen ved de Tredſ;
 Hvad ſiger det? Det er den beſte Alder.

Han har to Skrammer over Næsen, seer J!
 Ih nu, det klæer ham godt. Lidt Koparr — hvad!
 Det voxer ud hvert Aar. Hun er en Tøsse!
 Men hun er smuk, som Judith og Susanne;
 En kraftig Biv, ret skikket for en Helt.
 Nu skal jeg hente hende. Lad ei Tiden
 Saa længe falde jer for lang, Herr Ridder!

Han gaaer.

Almar alene.

Et Ridderslot den gamle, skumle Rede?
 En stakkels Rykkeridder uden Tvivl,
 Hvis Fader efterlod ham disse Mure,
 Et rustent Harnisk, Baabnet over Borten,
 Og Skoven til at søge Næring i.

Malcolm og Birgitte komme i forstilt Klammeri; Camillo følger dem.

Malcolm ivrig.

Men det maa saa være, har Herren befalt;
 Og hvis du dig mod hans Befaling opsætter,
 Og laver ei strax et Par frydrede Retter,
 Saa tro mig, Birgitte! du faaer det betalt.

Birgitte endnu ivrigere.

Jeg faaer det betalt? Ja, Gud giv, det saa var!
 Betalt? Jeg faaer Intet betalt, desto værre!
 Jeg aldrig har tient saa urimelig Herre,
 Han kræver mig Suppen af ledige Kar.

Malcolm.

Ned med sig i Røfnet! Hun holder et Huus,
 Som Himlen og Jorden hun vilde bevæge.

Birgitte.

Hvad skal jeg i Røfnet?

Malcolm.

Kaninerne stege!

Birgitte

neier ironisk for Almar.

Er Herren en Elsker af Røtter og Muus?

Almar.

Moerlille! jeg beder, hun ivrer sig ei.

Birgitte stamper.

Jo, ivre mig vil jeg!

Malcolm.

Den arrige Qvinde!

Birgitte.

Og dersom han ei er fornøiet herinde,
Herr Ridder! saa rid han kun atter sin Bei.

Malcolm.

Birgitte! men raser I?

Birgitte.

Ja, jeg vil rase!

Jeg paastaar, at Ingen kan bedre brase,
At Ingen kan bedre Postierne bage.
Og dersom I smagte min Tærte, min Kage,
Og mine Ragouer,
Og stuede Duer,
Og spækte Kalkuner,
Og mine Kapuner —
Kapuner — o, Gemini! saadanne Skatte,
Dem finder man ikke blandt Klipperne bratte.
De sidde ved Kruset,
Smalhans er i Huset,
Og prale med Styrken;
Men Brødet? hvor finde vi Brødet i Drken?
Saa drage de bort;
Mod Midnat hjemiler fortumlede Skare,

Dg bringer fra Jagten en udhungret Hare,
Naar vijt de har lovet mit Kiøffen en Hiort.

Reier pludselig meget artig.

Herr Ridder maa til Taffe tage
Paa alt det Arbeid, han har havt,
Med denne lille Eggefage
Dg med en Glaske Druesaft.

Hun sætter Eggefagen og Glasfen paa Bordet.

Almar.

Jeg gierne vil til Taffe tage,
Jeg har slet intet Arbeid havt,
Jeg trænger ei til Eggefage,
Kun til en Draabe Druesaft.

Malcolm og Birgitte med Bægt.

Jo, han maa spise Eggefage,
Dg han maa drikke Druesaft.

Camillo affides

Forsfærdelige Eggefage!
Affskyelige Druesaft!

Birgitte.

See saa, Herr Ridder! vederqvæg jer lidt.
Det er det Gnefte, vi har at byde;
Thi Kof og Kioldersvend og Nøglerne
Til Stegerset, til Loft og Hønscheuus
Er med paa Jagten, med den vilde Jæger.
Men sandt at sige, mine Eggefager
De lyffes mig, og I maa smage dem.
Dg gjør mig ikke vred, det raaer jeg eder;
Thi jeg er fort for Hovdet.

Malcolm.

Men, Birgitte!

Almar.

Og er det ei tilladt at hilse Frøkenen?

Birgitte.

Jo, det forstaaer sig; jeg skal hente hende.

Spis nu og drif, det bedste I har lært!

Med et betydnende Blik.

Gamillo! byd du Herren der et Bæger,

Og ræk ham Ragen.

Hun gaaer.

Gamillo lyttende.

Hvad er det? Mig synes,

Jeg hørte Hornet alt.

Malcolm glad.

Hvad? Komme de?

Han gaaer hen, aabner et Vindue, og seer ud.

Gamillo affides.

Tilgiv, Sanct Jacob! jeg har brudt min Ed;

Men Trostak, som jeg Dævlens svor af Evang,

Kan dog ei hjælpe mig til Himlen.

Han bytter hurtig Glasken paa Bordet om med en anden, han har under sin Kappe, saa at hverken Malcolm eller Almar mærker det, og sætter den hen i en Krog.

Malcolm

lukker Vinduet, og kommer tilbage.

Nei!

Der er slet Ingen.

Gamillo ligegyldig.

Nu, saa tog jeg fejl.

Malcolm.

Et Stykke Rage, Ridder!

Camillo hurtig.

Lad I mig!

Han tager Tallerkenen, og rækker den til Nimar.

Befaler I?

Nimar.

Tak, gode Svend!

I det Nimar rækker efter Kagen, lader Camillo Tallerkenen falde paa Gulvet, saa den gaaer i Stykker.

Malcolm opbragt.

Du Døsmer!

Camillo forvirret.

Uf, jeg Uheldige! hvad har jeg gjort?

Forraad mig ei for Fru Birgitte, Ridder!

I Fald hun seer det, blier hun rasende.

Han samler Skaarene op, lægger Kagen derpaa, aabner Vinduet, og kaster det ud; derpaa gaaer han forbi Malcolm, og hvisker sagte til ham:

Jeg svær jer til, den gled mig ud af Haanden.

Malcolm truer med Fingeren.

Camillo!

Camillo.

Bed mit Liv, jeg er uskyldig.

Nu skal I see, at han skal drikke Vinen.

Skienker og bringer Nimar.

Et Bæger Viin?

Nimar drikker.

Din Skaal!

Camillo.

Tak!

Malcolm grinende.

Velbekomme!

Birgitte kommer med Juliane.

Birgitte.

See, her er Grofneu! Har han spiiſt af Ragen?

Malcolm.

Den ſaldt i Aſken.

Birgitte.

Hvad for noget? Aſken?

Malcolm.

Gamillo tabte den i Feieſkarnet,
Og faſtede den ud af Binduet.

Birgitte.

I Feieſkarnet? Ud af Binduet?

Aimar.

Tilgiv den ſtaffels Karl, min gode Moder!
Det var af lutter Forekommenhed.

Birgitte med et fælt Blik.

Ja, jeg ſkal forekomme dig, Forræder!
Vi du, til Herren kommer hjem i Nat!

Malcolm ſagte.

Forraad os ei med dine Hidſigheder!
Han har jo druffet Viin.

Birgitte grinende.

Nu, har han det?

Aimar.

Et Bæger Viin, lidt Brød er nok for mig.

Buffer for Juliane.

Birgitte i en from Tone.

At faſte Guds Beſignelſe, Guds Gaver
Paa Gulvet! Af, den ſyndefulde Ungdom!

Aimar ærbødigt til Juliane.

Madame!

Juliane med megen Anstand.

Velkommen, ædle Ridder! Jeg
Beflager, at I har det Uheld havt
At fare vild; end meer, at Husets Herre
Kan ei modtage jer, som I fortjener.
Han er paa Jagt, han kommer silde hjem.

Birgitte.

Naa, det var ret, min Frøken! Lad mig see,
At Herren dog engang faaer Ære af jer. —
Hun er lidt stiv, lidt bly, lidt flodset, Ridder!
Opdragen i et Nonnekloster, hvor
Det er forbudt, at omgaaes unge Mandfolk.
Hvad Galskab man dog ei kan hitte paa
I denne Verden!

Almar.

Frøkenens Bæsen røber
Saa megen Hoviskhed, at man maa troe,
Hun er opdragen ved Toulouses Hof.

Juliane.

I er galant, Herr Ridder!

Birgitte.

Ja, galant.

Og smuk, min Sandten! er han med. Nu byd ham
Et Bæger Vin endnu!

Camillo

hemmelig til Juliane, som dvæler.

Lad ham kun drikke!

Jeg har ombyttet Glasfen.

Juliane betragter Camillo forundret; han lægger sin Haand
paa Bryftet med en hiertelig Forsikkring. Imidlertid tale
Malcolm og Birgitte sagte med hinanden. Den Første
peger paa Almars Baaben, og ryster paa Hovedet.

Juliane,

som har skienket i Bægret, bringer det til Almar.
Til Velkomst!

Almar.

Ederes Sundhed, skønne Dame!

Birgitte neier.

Nu, velbekomme Maaltidet! Det var
kun lidt, og mindre blev det; men i Morgen
En Frokost venter jer med Kniv og Gaffel,
Som skal faae Skif, hvis ellers jeg maa raade.
Vel Kof og Kiellersvend og Røglerne
Dog eengang vende Næsen hjem fra Jagten.

Almar.

Det er jo Fastedag i Dag desuden.
Gjør ei Uphævelser!

Birgitte.

See, er det det?

Ja, det er sandt! Nu ja, det traf sig godt.
Men Eggekage kan man gierne spise
Om Fastedagen. Skal jeg lave jer
End een maaskee?

Almar.

Tak! eders Brød og Biin
Har styrket mig.

Birgitte.

Nu vel, saa gaa i Seng!

Med Natteleie kan vi tiene jer,
Herr Ridder! Her i Sideskabet staaer
En velredt Seng og gode Sengebolstre.
Nathue skal I faae. — Nu, Juliane!
Skjynd jer, at hielpe ham hans Harnisk af,
At han kan komme dog engang til Ro.

Juliane.

Hvis I tillader —

Almar.

Eders Hænder, Frøken!

Er alt for skionne, til at røre ved
Mit haarde Båndser; dog, det er en Ret,
Som Ridderen har over Damens Hænder,
Og vidste jeg, I tilgav mig, i Fald
Jeg holdt paa denne Ret —

Juliane.

Tillad, Herr Ridder!

Hun affpænder hans Hielm og Harnisk.

Malcolm, Birgitte, Camillo.

Mørket dækker Land og Bove,
Skyggen skjuler dunkle Krat;
Ridder! det er Tid at sove,
Derfor nu: god rolig Nat!

Juliane.

Skyn blege Stierne skjuler,
Slangen gaaer ved Træets Rod,
Ulven staaer ved sine Huler,
Tørster hungrig efter Blod.

Malcolm og Birgitte.

Derfor Held den Mand, som hviler
Uden Fare, uden Sorg,
Indtil atter Solen smiler,
Paa den firkle Klippeborg!

Juliane.

Ædle Ridder! jeg er færdig,
Løst er Staalets stærke Bånd.

Almar synker paa et Kne.
 Frøken! holder J mig værdig
 Til et Kys paa eders Haand?

J det han kysser hendes Haand, trykker hun ham et lidet Papir
 i hans, seer stivt paa ham, og blinker.

Malcolm, Birgitte, Camillo, Juliane.

Mørket dækker Land og Bove,
 Skyggen skjuler dunkle Krat;
 Ridder! det er Tid at sove,
 Derfor nu: god rolig Nat!

Medens dette synges i Baggrunden af de Andre, aabner

Almar

Seddelen hemmeligt i Forgrunden, og læser:

Røverkule — Sovedrif i Vinen — Gift i Maden —
 Stol paa mig!

O, Himmel! hvad er det? Jeg er forraadt!

Juliane

bringer ham hurtig Biin.

Endnu et Bæger!

Sagte.

Rolig og forsigtig!

Uf denne Biin kan J frimodig drikke.
 Et Blik, en Mine koster eder Livet.

Malcolm og Birgitte,

uden at have mærket Noget.

Drif kun, Herr Ridder! Vinen er god,
 Vinen forøger det kraftige Mod.

Almar

med paataget Munterhed.

Nu da, min Deilige! dette skal være
 Tømmet for eder, til Skønhedens Ære.

Giestfrihed leve — ved Bægerets Lyd —
Menneskets første, naturligste Dyd!

Han slaaer Bægeret mod sit Sværd, og drikker.

Malcolm og Birgitte affides.

Hvor han er lystig! Herligt! o, herligt!

Hvor det gaaer færligt!

Vidste han, hvordan det rigtig var fat,

Neppe han flinked til sidste Godnat.

Malcolm, Birgitte, Camillo.

God rolig Nat!

Almar affides.

O, hellige Magt! staa mig bi nu, min Engel!

Denis, du Retfærdige! staa mig nu bi.

Malcolm, Birgitte, Camillo.

God rolig Nat!

Juliane affides.

O, Gabriel! synk med din Liliestængel

Fra Himmelens Hvalving, for Ufskyld at frie.

Birgitte.

Sov vel nu, sov vel! Eders Dør kan islaaes;

Den eier en prægtig, en dirkesfri Laas.

Træk Nathuen dybt over Bryn, over Kind!

I Dunet da slumrer I blideligt ind.

Almar

affides, knuger sit Sværd.

O, vidste du, Elskte! din Elskedes Nød.

De Andre.

God rolig Nat!

Almar som før.

Men dyrt, ved mit Sværd! skal de købe min Død.

De Andre.
 God rolig Nat!
 Almar.

God Nat!

Han gaaer ind i Sideværelset, og de Andre ud af Døren til Trappen.

Bild Skau.

Røvercapitainen med sin Bande.

Rocheloup.

Nu, mine Kammerater!
 Et herligt Levnet, som den vilde Tater,
 Bevæbnet og forvoven
 Ved Midnat at forlyste sig i Skoven.
 Nu lad os Bægret tømme!
 Men før vi drikke, vil det vel sig somme,
 At Izarn først, og siden Roux fortæller
 Sit Eventyr. Hvad hører man vel heller?
 Du, Izarn! kan begynde.

Izarn.

Captain! den største Bellyst er at synde,
 Og ingen Spas er stor som den, der koster.
 Det følte jeg som Dreng, og gif i Kloster.
 Mig Ingen skal bebreide,
 At Izarn ei forstod saa godt sin Feide,
 Som sine Siælemesfer.
 Saa smedder Diæblen ei i Satans Øsfer,
 Som jeg i disse Krige;
 Og jeg vil see paa den, der var min Rige.
 Undægtighed er Prop i Giftens Glaske,
 Og Hyflen — bedste Maske;

Den spille Mester alt i Edens Have,
 Og gjorde mangen Tiggermunk til Pave.
 Jeg viste mig med Ære
 Ved Beziers, Toulouse, ved Beaucaire,
 Og skreg med hellig Mine:
 Hug dem kun ned! vor Herre fiender Sine.
 Nu, Krigen er til Ende,
 Og ingen Rættersteder mere brænde,
 Mig Paven ei behøver —

Kyster Rocheloups Haand.

Nu tiener jeg igien en anden Røver.

Rocheloup.

Jeg takker dig. Bort Haandværk du forfiner;
 En Diamant blandt mine Blodrubiner.
 Hvad har i denne Midnat du bedrevet?

Izarn.

En rig Prælat har sine Dage levet.
 Jeg vidste nok, at Knekten vilde age
 Ud Klosteret tilbage.
 Nu har han Fred. Han reiste did ei ene,
 Han førte med en Kasse Edelsstene,
 Og endnu meer: en Garde!
 Vi var kun Faa; men, som en ægte Garde,
 Jeg vakte Mod i mine Heltebrødre,
 Og bad dem ei bescæmme deres Mødre.
 Vi Præsten fik, Juvelerne tillige,
 Før Garden kom; og Garden maatte vige,
 Og det for mig alene.
 Captain! mit Folk maa skiule sig bag Grene;
 I Harnisk tyve Helte
 Omringe mig, og trække Sværd fra Bælte,
 Just som jeg fældte Præsten.

Hvad gjorde jeg? Jeg stille ned mig sætter,
 Og viser paa min Hud dem nogle Pletter,
 Og siger ganske rolig: Jeg har Pesten.

Med Latter.

Knap hørte de, jeg taled,
 Og saa de Pletter, som jeg havde malet,
 Saa vege de, som hierteløse Giganter,
 Fra mig, Prælaten og hans Diamanter.
 Her er de.

Rækker ham en Væske.

Munken var ei værd at tage;
 Han ligger bleg tilbage.

Rocheloup omfavner ham.

Fortræffligt! Jeg ophøier dig til Greve
 For dette Mesterstykke.

Alle Røvere.

Izarn leve!

Rocheloup.

Men Roux, som sidder der, liig Ræmpeguden,
 Giirskaaen som en Hercules, paa Huden,
 Han har vist ogsaa Noget
 At glimre med, hvis han vil ud med Sproget.

Roux.

Captain! jeg kan ei snakke,
 Men handle. Tag til Taffe!
 Jeg gif med mine Gutter,
 De Flest' endnu Recruiter,
 I Maanesskinnet, stakket før Bataillen,
 Til Galgen.
 Jeg lod dem under Steilen Trostak sværge,
 Og sagde: I skal hærge —

Dg talte — hvad jeg talte,
 Det har jeg glemt. Men Midnatshanen galte;
 Paa Stangen sad et Ho'de
 Og gloede.
 Jeg sagde: Tag jer vel i Agt! Forsigtig!
 Man ingen Rover qvæler,
 Seer J, fordi han stjæler,
 Men kun fordi han ikke stjæler rigtig.
 Saa gif vi sagte ned ved Maanens Lue
 Til Magasinet, brød i Bagtens Stue,
 Braf Stolebeen af Stolene hveranden,
 Og slog dermed Drabanterne for Panden.
 Saa gif vi ind, for Varene at tage.

Rocheloup.

O, vakkre Roux! med Roes sig saa at dække!
 Du bringer Proviant i tunge Sække.

Roux.

Captain! — desværre, Intet var tilbage;
 Man havde Kornet flyttet.

Rocheloup vred.

Dumhoved! hvad har da din Myrden nyttet?

Roux

opbragt over hans Foragt.

Skal Alting efter Nyttten da beregnes?
 Hvordan en Flok Drabanter skal beegnes,
 Det har jeg viist dit Folk i Nat. For Fanden!
 At hugge dem med Stolebeen for Panden,
 Det har jeg lært dem. Hvis der Noget rester,
 Giv dem en Skolemester!
 Og hvis du kun af Egennytte takker,
 Saa vælg dig til din Lieutenant en Skaffer!

Rocheoup.

Respect for Hovedsmanden!

Hvis ikke, hugger jeg dig selv for Panden.

Roux stamper.

Respect igien!

Rocheoup.

Ti stille!

Hvis ei din Knap skal dig for Foden trille.

Roux.

Mig vil du cujonere?

Alle Røvere.

Han har forbrudt sit Liv, han skal crepere!

Roux med et stolt Blik.

Troer I, at det mig skrækker?

Rocheoup.

Før ham bag hine Hækker,

Dg lad ham Jernet smage,

Hvis ei han sine Skieldssord taer tilbage,

Dg beder flux om Raade.

Roux.

Dig? Aldrig, Riding! naar jeg selv maa raade.

Rocheoup.

Henretter ham!

Roux.

Troer du, jeg frygter Sværdet?

Jeg gaaer i Døden fiæk og uforsærdet.

Jeg — taber lidt i Grunden;

Du — trækker dig den bedste Tand af Munden.

Man har strax i Begyndelsen indbragt Bord og Bænke, hvorpaa Røverne sætte sig; i dette Dieblis sættes der en Skaal rhgende varm Biin paa Bordet.

Roux i en roligere Tone.

Dog, har et Glimt af Bravhed du tilbage —
Der komme de med Vinen; hvor den ryger! —
Lad mig et Bæger smage,
Før J mit Hoved fra min Skulder stryger!

Rocheloup.

Drif med — og fald til Føie!

Roux.

Min Hals er stiv, den laer sig ikke bøie.

Rocheloup.

Saa maa den knækkes. Har du det begrebet?

Roux.

Net vel!

Rocheloup.

Giv ham et Glas paa Falderebet!

Roux drikker.

Det smagte godt. Det har forstærket Flammen.

Tørrer sig om Munden, og bukker.

God rolig Nat, J Kieltringer tilsammen!

Rocheloup.

Før ham afsted!

Roux føres bort.

Og nu til lystig Glæde!

Gi' meer om det! — J Brødre! tager Sæde.

Jeg eder synge vil en hedenst Bise;

Bed Bacchi Glæder maa man Bacchus prise.

Velkommen, varme Purpurstaal!

J Skoven fra det røde Baal.

Din Birak sig i Træet slynger,

Mens Heltene din Lovsang synger.

I grønne Skjgge hvirvle sig
 Den lyse Lue høit for dig!
 O, Bacchus! hør ved Bægerklang
 Vor Jægersang, vor Røversang.

Chor.

O, Bacchus! hør ved Bægerklang
 Vor Jægersang, vor Røversang.

Rocheoup.

Ei Bacchus elsker Borg og Stad,
 I Lovets Hvalving er han glad;
 Der Bækkens Pige ham forlyster,
 Mens drufne Satyr Druen fryster.
 Naar Livet grændser vildt til Død,
 Og Blod gjør Vinen dobbelt rød,
 Da glæder ham ved Bægerklang
 Vor Jægersang, vor Røversang.

Chor.

Da glæder ham ved Bægerklang
 Vor Jægersang, vor Røversang.

Rocheoup.

Det Bedste mangler os dog nu,
 O, Fader Pan! det sende du:
 Med runde Skuldre, røde Kinder,
 En liflig Skare Bacchantinder,
 Som rase hen ad dunkle Sti,
 Saa rovbegierlige som vi.
 Da lyder dig bag Skovens Hang
 Vor Jægersang, vor Røversang.

Chor.

Da lyder dig bag Skovens Hang
 Vor Jægersang, vor Røversang.

Ramonneur kommer.

Hvad synger I om Bacchantinder, Knegte?
Vi bringe To, ved Bacchus, de er ægte!

Rocheloup.

Hvor gif det Roux?

Ramonneur.

Der fastes ham en Basse;
Han beed i Græsset med sin stive Nasse.
Men, Hovding! kan du giette,
Hvad vi har bragt? Ha, ønsker ham til Lykke!
En rank Blondine, svulmende Brunette,
Og hver paa sin Maneer et Mesterstykke.

Man bringer Richard, Adelaide og Therese.

Ramonneur.

See, her er Marcipan for lækkrest Gane.
Hvis Froken Juliane
Endnu sig længe kostbar gjøre skulde —
Straf hende med din Kulde,
Og vælg dig her en Dronning! —
I hule Stammer fandt vi Jomfruhonning,
Hvor de af Frygt for Røvere sig glemte;
Men Maanestkinnet glemte
De uden Tvivl. Det har opdaget Skatten.

Beger først paa Therese, saa paa Adelaide.
Hun er kun sytten Aar, og hun er atten.

Rocheloup om Richard.

Og denne Herre?

Ramonneur.

Han er overflødig,
Ham har vi ikke nodig;
I Fald, som jeg, du tænker —

Beger med sin Dolk.

Rocheloup.

Fy, Ramonneur! Fy, fy! han er i Lænker.

Ramonneur.

Vi letter ham en Byrde.

Rocheloup bydende.

Stif Dolken ind!

Ramonneur fortrydelig.

Maa man nu ikke myrde
I Skoven længer?

Rocheloup.

Jo. Men du skal agte,
Get er at myrde Folf — og Get at slagte.

Ramonneur.

Jeg har et starblindt Die,
Jeg indseer ei Forskiellen meget nøie.

Rocheloup opbragt.

Stød Dolken strax i Balgen!
Hvis ikke, støder jeg dig den i Talgen.

Therese.

Barmhiertighed! Hvis I ham grusomt dræbe,
Da I forgieves stræbe
At holde Dolken fra vort eget Hierte.

Rocheloup.

Læm, vakkre Barn! din Smerte.
Er det din Elsker? Svar mig, hulde Skønne!
Bist Taaren af dit Die!

Therese.

Hans Fader vil jer rigeligt belønne,
Hvis ædelt I os intet Ondt tilføie.

Richard til Rocheloup.

Hvis du mig Livet skienker,
Og disse hulde Piger,

Bed hellig Riddertro jeg dig tilsiger:
 Jeg skal med Sølv opveie mine Lænker.
 Men hvis du skændig dølger
 En værre Grumhed til Naturens Harm —
 Sig Staalet skal forbarme,

    Han river en Daggert frem af sin Barm.
 Og modig mig Uskyldigheden følger.

    Rocheloup.

Lev, Ridder! glem kun Sorgen;
 Jer intet Ondt skal hænde.
 Men nu afsted, I drabelige Svende!
 Med Byttet og med Fangerne til Borgen.

    Røverne.

Hurra Mordjo!
 Bacchus har hørt vore Bønner.
 Glæden belønner
 Tapperheds Sønner.
 Hurra Mordjo!
 Richard, Adelaide, Therese
 med foldede Hænder.

O, sanctissima,
 O, piissima
 Dulcis virgo Maria!
 Mater amata,
 Intemerata!
 Ora — ora pro nobis. *)
 De føres bort.

---

*) O, du herligste,
 O, du kærligste
 Gulde Jomfru Maria!
 Stor er din Ære,
 Guld du os være,
 Naaden vor Bon du frembære!

Tredie Handling.

Aimars Soucekammer paa Køverslottet.

En Seng med Gardiner i Baggrunden.

Aimar alene.

Hvad er mit Haab? Hvor er min Hielp i Nøden?
 Afstykelige, fæle Tilstand! Døden,
 Der veg som skægget Kæmpe mig i Kampen,
 Skal kroget nu ved Lampen
 Som gammel Hæx mig spotte med sin Truen,
 Liig Udderkoppen Fluen,
 Og spinde først mig i sin lumste Strikke,
 Før den kan Blodet drikke?

Men — Julianes Udfærd, hendes Miner!
 Et Maanskin i de skumle Borgruiner.

Fatter Mod.

Ja, min Adelaide!
 Din elskte Helt skal stride
 I denne Braa saa godt, som fra sin Sadel.
 En Ridder uden Frygt og Dadel
 Maa ei fortvivle.

Det banker.

Stille! man sig nærmer.

Camillo udenfor.

Herr Ridder! hm!

Almar.

Sanct Denys! min Beskiærmer!

Læg Kraft i Sværdet nu, skaan mine Dage.

Raaber:

Hvem banker der? Tilbage!

Camillo udenfor.

Det er Camillo, mig. Stands eders Raaben!

Jeg bringer eders Raaben.

Men hvis I aabner ei og Tillid fatter,

Da maa I døe.

Almar.

Forræder! vil du atter

Besnære mig?

Camillo.

O, det er ei min Bane.

Jeg bringer Bud fra Frøken Juliane.

Almar for sig.

Alt staaer paa Spil. Nu, lad os Skiebneen friste,
Det bære — eller bryste!

Han aabner Døren, og sætter Camillo sit Sværd for Brystet.

Nu, falske Judas? Vil du atter dylse

Min Tvivl i Slummer? Vil du venlig kysse?

Camillo.

Hør mig — saa kan I støde!

Jeg selv vil gierne bløde;

Ier skal man ikke myrde.

Jeg ønsker Døden; Livet er mig Byrde.

Almar.

Saa uforsærdet, rolig

Paa Tærskelen til Helved?

Camillo.

Dødens Bolig

Har længe vinket mig med sine Gnister.
Jeg er fordømt; gjør Pinen kort!

Almar.

Du frister

Mig anden Gang i Dag. Jeg seer min Fare;
Troer du, jeg løber atter i din Snare?

Camillo.

Hør mig! Jeg fødtes under Laurens Kroner;
Jeg give maa mit Hierte Lust i Toner.

Jeg gierne døer, skiondt uden Mod;
Et Mord mig paa mit Hierte brænder,
Thi jeg har plettet mine Hænder
Med min Rosinas unge Blod.
Hun utro var, sin Straf hun fik;
O, den var haard! Ha, Skræk og Sammer!
Nu brænder hun i røde Flammer,
Og vinker mig med Hevnens Blik.

Jeg maa derned, til Helved ned;
Mit Hierte sig fra Himlen vendte,
Mig Satan sine Garn udspændte,
Og Synderen paa Krogen beed.
En Røver fræk jeg Troskab svor,
Forsørt fra Gud ved Helvedglandsen;
Jeg svor i Kirken paa Monstrantsen,
Og, Himmel! jeg har brudt mit Ord.

Get har jeg kun, endnu en Færd:
Jeg redder den, jeg vilde døde.

Naar det er skeet, saa lad mig bløde,
 O, ædle Ridder! for dit Sværd.
 Og naar du frelst i glade Bo
 Din Brud kan til dit Hierte flynge —
 O, lad da Siælemesser synge
 For min og for Rosinas No!

Aimar.

Din Sang mit Hierte rørte.
 Tilgivelse du Arme vel fortienet.
 Du er en sværmerisk Italiener,
 Hvem Lidenstabs forførte
 Til blodigt Mord. I ubekiendte Lande
 Traf dig en Røverbande,
 Tvang dig til Trostabsed; og Trostabseden
 Nu kæmper atter med Samvittigheden.

Camillo.

Saa er det. Juliane
 Har lært mig sværge nu til eders Fane.
 Jeg haabed først, I skulde Faren ane,
 Som mig min Ed forbød reent ud at sige.
 I sang om eders Pige;
 Jeg sinked eder i de dunkle Runde,
 Skiondt jeg med Lethed kunde
 Strax bragt jer hid til Borgen.
 I ændsed ikke Sorgen.
 Jeg spørger: om I ei til Frygten kiender;
 I sang om hendes skionne Liliehænder.
 Nu, raabte jeg, nu Dagen snart forsvinder!
 Da roste I mig hendes Purpurfinder.

Aimar.

Og Juliane?

Camillo.

Er en fornem Fange,
Men ei for Faren bange.
Et heelt Aar har hun kæmpet,
Og med sin Stolthed Belystflammen dæmpet,
Som brænder i en Røver.

Aimar.

Ha, jeg hans Pande fløver!

Camillo frygtsom.

Det gaaer ei an. Forsigtig! brug Fornuften!

Aimar.

Hvad frygter jeg? En taaget Dunst i Luften!
En tandløs Hex, en vindtør Skurk, som rokker!
Ha, ved min Møes castaniebrune Loffer,
Jeg trodser dem i Røden.
Var Hexen Hecate, var Skurken Døden,
Den Beenrad med sin Lee — vel! Seiersfrandsen
Er smuk; jeg kalder dem til Dødningdandien.

Camillo tysker paa ham.

Herr Ridder! hør dog. Rocheloup, min Herre,
Er Tolo med sine Svende. Det er værre.
Snart ile de fra Rattens dunkle Lunde.

Aimar.

En Arthur! et fortræffligt Tafelrunde!

Camillo.

Stol trygt paa mig, paa Frøfnen, ædle Ridder!
Vi veed, at Hjertet sidder
Jer paa det rette Sted. Og I skal have
Camillos bedste Gave.
Luf op ved eders Bryst!

Han famler i sin Barm.

Almar mistænkelig.

Vi gaae til Maalet
Vel bedre, ved at dække Bryst med Staalet.

Camillo

tager et Stykke carmoisinrødt Silke frem af sin Barm, som han vikler op.
Her er et gammelt rustent Søm, udgravet
Paa Golgatha. En Munk har mig begavet
Med denne Skat. Jeg lod ham dyrt besværges
Dets Magt. Et Aars Viin af mine Bierge
Betalte jeg derfor. Den, som bevarer
Det paa sit Bryst, kan trodse Dødens Farer.
Mit Liv er mig en Byrde;
J er en ung, en smuk, forelsket Hyrde,
Jer Brud er tro, hun elsker jer, hun græder —
O, iil fra disse Steder!
Det Liv maa være sødt, som Trost kan franser.
Kom, lad mig spænde jer i eders Pandser!

Almar bevæget.

Forunderlige Svend! paa Gravens Bredde
Du loffer mig, for siden mig at redde
Med egen Fare?

Benlig.

Giem dit Søm! Det styrker
Kun den, som troer derpaa. Min Tillid dyrker
Et andet Staal, naar jeg skal op at stride;

Slaer paa sit Sværd.

Det hænger ved min Side.

Camillo godhiertig.

Tag det! Man kan ei vide --

Almar tager derimod.

Nu — Tak!

Han giemmer det.

Camillo.

Saa maa I slukke Lampens Lue.
 Paa Bolstret vil jeg sætte denne Hue
 Og vifle denne Trøie.
 Ei Malcolm pleier undersøge nøie;
 Han styrter ind, sig over Sengen kaster.
 Da hurtig frem I haster,
 Og støder uforfærdet
 I Røveren med Sværdet.

Almar.

Mit Staal til Hialtet i hans Krop jeg sætter.

Camillo venlig bekymret.

I er jo ingen Riddet?

Almar.

Gud frie os vel!

Camillo.

Saa vil fra Dødens Fare

Sanct Jacob jer bevare.
 Og — hvis I ogsaa falder,
 En Engel da til Himlen eder falder
 I lysblaat Stjerneflæde
 Til Jesu og til Riddelighedens Glæde.
 Der vil I sikkert finde
 Snart eders Elskerinde.

Suffer.

Camillo først tre hundred Aar maa svede
 Med Rosa i den fæle Skærsildshede.

Almar trykker hans Haand.

Vær freidig! Farens Torden
 Snart ruller bort. For Glæden viger Sorgen.

Camillo.

Mit Mørke svinder ei for nogen Morgen.

Hun er ei meer paa Jorden!
 Hver Nat jeg skuer hende fra mit Kammer
 Dybt i de røde Flammer.
 Hun er saa smuk; de brune Dine saare
 Mig end med deres Taare.
 Den fæle Brand undseer sig, naar den brænder
 Det høie Lieliebryst, de hvide Hænder;
 Den blegblaa Lue flokker
 Kun kølt sig om de sorte Navneloffer,
 Og nænner ei at svide.
 Men Dolken sidder dybt i hendes Side,
 Og fæle Sang hun altid nyt begynder:
 „Barbar! du dræbte mig i mine Synder.“

Almar.

En daglig Siælemesse jeg dig lover
 For Rosas Ro, i mit Capel, det lille,
 Naar Alt er tyft og stille,
 Og Faren her er længe staaet over.

Camillo griber hans Haand.

Og maa jeg vorde Sacristan derinde,
 Og Røgefarret synge,
 Mens eders Munke synge?

Almar.

Det lover jeg dig ved min Siæls Veninde!

Camillo kysser hans Haand.

Tak, Ridder! O, saa er en Trøst tilbage
 Da end for mine Dage!

Han gaaer.

Almar

spænder sin Hielm paa, og drager sit Sværd.
 Nu skee Guds Villie! Men skøndt Dolken hænger
 Mig over Jæsen i et Hovedhaar,

Vil jeg dog ikke frygte. Et Mirafel
 Maa redde mig. Men er Mirafelet
 Ei alt begyndt? I Røverfulen finder
 Jeg to Skytsengle. Først en Bøn til ham,
 Som Alting raader; og naar det er skeet,
 Skal ikke Satan selv forskrække mig,
 Om ind han brød saa med sin hele Flok
 Af sorte, fakkelsvæbnede Uhyrer.

Han knæler.

Beskyt mig, gode Christ!
 I denne Farens Frist;
 Vær mig med Kraft at svinge
 Mit gode, stærke Sværd.
 Du hørte før det flinge
 I mangen ærlig Færd.

Jeg loved, stærk og fri,
 At staae Forladte bi.
 Du saae mig Blod udøse,
 Den skumle Ridding faldt;
 For Enfer, Faderløse
 Jeg kæmped, naar det gialdt.

Husk paa den Midienat,
 Da eensom og forladt
 Jeg i din Kirke vaaged,
 Skjændt gysende, dog fik,
 Og følte, der var Noget,
 Som styrked i min Skræk.

Jeg ærlig Tro dig svor,
 Og jeg har holdt mit Ord.

Med kraftig Tillid.

Du maa du ikke svige,
 Herr' Christ! men styrke mig.
 Jeg kæmper for min Pige —
 For Frankrig — og for dig.

Naar han har sagt dette, reiser han sig, slukker Lampen, og gaaer hen bag Sengen.

Gang paa Borgen, uden for Aimars Souekammer.

Juliane med et Lys.   Birgitte med et Røgleknippe.   Malcolm
 med en Dolk.

Birgitte.

Har du din Dolk?

Malcolm mut.

Jeg har, hvad jeg behøver.

Birgitte.

Slib den lidt først i Vindveskarmen der!

Malcolm.

Hold Mund!

Birgitte.

Er den da rigtig skarp?

Malcolm.

Saa skarp,

At den kan skære Struben over paa dig,
 Naar det skal være.

Birgitte med en tvungen Latter.

Ha, ha, ha, ha, ha!

Hvor han er munter.

Til Juliane.

Nu, hvi skælver I

Med Lysen?

Juliane mørk.
Jeg er ikke vant til slig
Bedrift.

Birgitte.
Nu ja, saa maa J vænnes til den.
Malcolm.

Den gamle Lucas sad igien og rokked
Paa Kieldertrappen, da vi gif forbi.

Birgitte.
Har du igien seet Spøgelse, Gujon?
Malcolm stirrer paa hende.

Jeg seer eet for mig.
Birgitte vender sig forskrækket.

Hvor?
Malcolm.

Dig selv, du Her!

Du visne Beenrad!

Birgitte griner.

Hvor han er galant!

Juliane.

Hvem er den gamle Lucas?

Malcolm.

Riddersmanden,

Som eied denne Borg i gamle Dage.

De myrded ham paa Trappen. Jeg vil være

Fordømt, i Fald han ikke sad og rokked

Med Hovedet under Armen, mens det slog

Med Kielderhulens frygtelige Jerndør.

Birgitte.

Hør, hvilket Bæv! Et Spøgelse skulde sidde

Med Hovedet under Armen, som en Hat!

Hvad havde han da vel paa Skuldrene?

Malcolm.

Den røde Strube, hvoraf Blodet sprang
Som Bandspring. Det faldt draabevis tilbage,
Og overstænkte Riget med sit Purpur,
Som Vandets Perler Bæknet's Marmorstøtte.

Birgitte.

Hvor han har Phantasie! Fy, skam dig, Dødsmer!
Jød med dig!

Malcolm.

Gaa I først! I skal jo lyse.

Birgitte.

Troer du, jeg frygter?

Malcolm.

Nu, saa skynd sig da!

Birgitte famler mellem Nøglerne.

Jeg kan ei finde Nøglen; jeg er valen
Om Hænderne.

Malcolm.

Det flirrer, gamle Satan!

Nu skal man see, hun vækker ham derinde.
Han rører sig!

Juliane.

Nei, det var Natteblæsten.

Birgitte.

Hid Lyset! — Den fordømte Nøgle skjuler
Sig, troer jeg. — — Hvad?

Malcolm.

Hvad siger I?

Birgitte.

Du talte.

Malcolm.

Jeg taug som Graven.

Birgitte.

Nu, saa var det hende.

Juliane.

Jeg har slet Intet sagt.

Malcolm.

Hvad var det da?

Birgitte.

Du er saa bleg. See der, tag dig en Slurk!

Rækker ham en Glaske.

Bryd dig om Jngenting! Du gaaer jo i
Et lovligt Kald, du gaaer din Herres Grind.
Drif Mod, min Son! i Fald du intet har.

Han drikker, rækker hende Glasken igien, hun drikker.
Det er en frastig Drif; thi den er brygget
Af stærk Muskatviin, stødte Dødningbeen,
Salpeter, Ingefer. Paa Retterstedet
Har jeg den blandet i en Hovedskal,
Mens Synderen paa Hiulet laae deroppe,
Med ulden Sot paa Benet, uden Skoe,
Og stivnedes i Blæsten, som tog fat
I Haaret og de halvnedfaldne Låser.
Der maa det laves, naar det ret skal virke.

Til Juliane.

Drif med!

Juliane.

Nei, Tak! det er for stærkt for mig.
Jeg er ei vant, jeg kan ei taale det.

Birgitte.

Nu, I maa lære taale meget end,
Som I er ikke vant til.

Malcolm.

Luf nu op!

Nu blusfer jeg.

Birgitte.

Belan, gjør Pinen kort!

Det unge Blod, han vaagner ikke ved det;

Og det gjør ikke ondt, mænd gjør det ei!

Han kommer sovende til Himmerig.

Vi vil kun forte ham det usle Liv;

Det er en ærlig Sag. Begravet skal

Han ogsaa blive i den tørre Brønd.

Der ligge flere Riddere, min Tro!

I kjærligt Favntag oven paa hinanden.

Malcolm.

Nu, Sladderhank! luf op.

Birgitte.

Den første Dør

Er oppe. Nu den anden! Kom med Lysset!

Hun og Malcolm gaae ind, og pusle ved Mellemdøren.

Juliane alene.

O, hellige Maria! skierm mod Bold

Den unge Ridders Hierte med dit Skjold.

Beskyt ham, hulde Frelser! i sin Fare,

Lad Lasten falde for sin egen Snare.

Hun følger.

Aimars Sovekammer.

Aimar

i Mørke ved Sengen, lytter.

Der er de; de er ved den anden Dør.

Ha, Malcolm hvile skal paa sine Laurbær.

Hør, hvor de pusle, kan for Skræk ei finde
 Ret Nøglehullet! Har Samvittigheden
 Endnu en Funke sliult i slige Hierter?
 Der er de. Stille!

Birgitte

stikker Hovedet ind ad Døren, med Lampen i Haand.
 Han sover tyst, og her er mørkt og roligt.
 Nu hen og stød ham Dolken strax i Brystet,
 Træk saa Gardinet til, og lad ham ligge!
 I Morgen kan vi see til ham igien,
 Naar han er kold, og ikke bløder meer.
 Malcolm styrter ind, kaster sig over Sengen, og borer sin Dolk
 i Bolsteret. I det samme stoder Almar ham Sværdet i
 Siden. Birgitte styrter ud med et Skrig.

Almar.

Du faldt paa dine Gierninger. Dig skal
 Den hele Morderflokk til Helved følge.
 Han drager sit Sværd ud af den Dræbte, og sliuler ham med
 det tiltrukne Sengeomhæng.
 Man hører et Skrig udenfor. Camillo og Juliane komme.

Camillo.

Hun er ei meer. Har I gjort af med ham?

Almar.

Han svømmer i sit Blod.

Camillo.

Jeg kasted hende
 Fra Bindvet ned i Fjeldets dybe Klost.
 O, hvilket vakkert Brudepar for Satan!

Juliane.

Herr Ridder!

Almar.

Skionne Froken!

Camillo.

Ædle Herskab!

Alle Tre.

Himlens høie Skare!

Styrk os i vor Fare

Med en Englehær.

Sværdet du indvie,

Hellige Marie!

Til Cherubens Sværd.

Der stodes i et Horn noget borte; det besvares fra Borgen.

Camillo forskrækket.

Der komme de!

Aimar.

Hvem?

Camillo.

Alle Røverne.

Lamort indlader dem ad Bindebroen;

Jeg hører Rænken rasle, Hængslen pibe.

Aimar

med et truivlsomt Blik paa Juliane.

Hvad gjør vi nu?

Juliane

griber fækt hans Haand.

Tab eders Fatning ei!

Camillo! vil du hielp mig?

Camillo.

Med Livet.

Juliane.

Du har jo Nøglen til den store Jerndør?

Til Hvælvingen?

Camillo.

Her.

Juliane.

Giv mig den!

Han rækker hende en stor Røgle.

Juliane

strækker den mod Himlen.

Sanct Petrus!

Dig blev jo Magten over Røglen givet:

Vi dette Jern til Døden og til Livet!

Aimar.

Forklar mig denne Gaade!

Juliane.

Her er Røglen.

Følg mig besindig og forsigtig, Ridder!

De gaae.

Gaarden i Røverborgen.

I Forgrunden en Abning ned til Kielderen. I Baggrunden et Due-
slag; til begge Sider Bygninger, og en Trappe med Tralværk.

Røverne komme fra Broen med Fakler og Bytte, med Adelaide,
Therese og Richard; den Sidste bagbunden.

Røverne synge:

Hyænen bygger sin Hule,
Han fradser i Jorden haard;
Ham kan selv Byttet ei skiule
Den hellige Kirkegaard.

Naar alle de Blomster sig lukke,
Naar Maanen skinner i Krat,
Da bange de Emaadyr sukke
For grusomme Tigerkat.

Grocodillen ligger i Sivet,
 Saa ynkelig græder hun der;
 Hun Fiskeren skiller ved Livet,
 Saasnart han vover sig nær.

Vi kan vel Byttet os fange,
 Vi elske som Dyrene Blod.
 Ei Tiger og Klapperslange
 Fordunkle Røvernes Mod.

Juliane kommer frem paa Trappen fra Borgen med Nimas
 Skjærf om sin Arm.

Ramonneur spodsk.

Ha, Frøken Juliane!

Alle Røverne.

Juliane!

Ramonneur.

I Fald endnu du gjør dig kostbar, Stolte!
 Saa gjør du ilde. Vi har fanget, seer du,
 To Dronninger i Nat til Hovedsmanden;
 Og hvad ei han vil eie, hører os til.
 Forstaaer du det, min Smukke?

Juliane stolt.

Ramonneur!

Jeg taaler ikke din Fornærmelse.

Rocheloup.

Ret, Juliane! bryd dig ei om ham. —
 Bring os en Krukke Vand! thi jeg er tørstig.
 Hvor er Birgitte? Malcolm?

Juliane.

Nu, hvor er de

Hos Andre vel, end hos den dræbte Ridder,
Hvis Skjærf jeg bringer her til Seierstegn.

Adelaide udstoder et Skrig, og falder i Asmagt.

Therese.

Adelaide! Af, hun døer, hun døer
Mig mellem Hænderne.

Richard.

Grusomme! hielper;

Min Haand er bunden.

Ramonneur.

Snører hende op,

Den Staffel! hendes Bryst er stærkt bespændt.

Adelaide stoder ham fra sig.

Affskyelige Røver! tag mit Liv,

Men rør mig ikke med din frække Haand.

Røverne med en vild Latter.

Saadan helbredes Pigerne for Asmagt.

Rocheloup.

Nu stille! — Juliane! tal, bliv ved.

Juliane.

Gamillo loffet har en Ridder med

En herlig Ganger og med skønne Baaben

Til Borgen. Jeg har draget selv Gardinet

Fra Sengen, medens Malcolm — du forstaaer mig.

Rocheloup.

Hvad? det har du?

Røverne.

Ha, Bravo, Juliane! —

Men Vand! bring Vand! vi tørster efter Vinen.

Rocheloup.

Den Qvinde har bestandig huet mig

Med dette raske, fornemtskolte Bæsen.

Jeg har forgabet mig i dine Dine;
 Det veed du, derfor trodser du. Du minder
 Mig om en lille næsviis Bologneser,
 Jeg saae engang i Buret hos en Løve.

Juliane.

Nu glemmer du vel mig for disse Piger?

Rocheloup.

Det er for fine, spæde Maanskinsvæsnere
 For min Natur. Jeg er din Jupiter,
 Saafremt du være vil min trinde Juno.

Juliane.

De unge Piger gjør mig alt til Juno.
 Juno var skinsyg.

Rocheloup.

Hvor hun er elskværdig!
 Bliv min! og du skal aldrig Marsag faae
 Til Midfiærhed. Min svage Side, veed du,
 Er Lefsen ei, men Strid og Lyst til Bytte.

Juliane rækker ham Haand.

Belan! saa er jeg din; og Bryllupsbægret
 Har Biergets Æe selv fyldt for os i Dag.

Rocheloup.

Hvad mener du?

Juliane.

Hør, tappre Rocheloup!

Din Borg er stærk; Naturen har befæstet
 Dens Grund med sine Klipper: røden Porphyr
 Foragter Fiendens Spyd, og knækker det
 Som Straahalm. Men du presser ingen Møst
 Af disse Stene. Ofte har dit Hierte
 Bekymring følt: i Fald du blev beleiret,
 Hvor du fik Kildevand til dine Helte.

Rocheloup.

Ja, det er sandt; det er en Feil ved Borgen.

Juliane.

O, Herre! hør, hør, hvad jeg har opdaget:

Dybt i den store Kielder er en Kilde.

Alle forundrede.

En Kilde?

Juliane.

Som jeg gik at hente Bildt

Og Viin til Madver i den køle Hule —

Da føler jeg det pladske ved min Fod.

Jeg lytter til — og hører Kilden risle.

Jeg bringer Lyset did — og seer af Klippen

Igiennem den porøse, skøre Steen

Som Perler pible frem de klare Draaber.

Rocheloup.

Det er umuligt!

Juliane.

Det er vist.

Røvere.

En Kilde?

Victoria! Naar Borgen har en Kilde,

Saa er den uindtagelig.

Andre.

Ned! ned

At smage Vandet!

Izarn.

Bliv! Jeg aner Svig.

Rocheloup leer.

Hvad Svig?

Izarn.

Jeg veed ei; men jeg aner Svig.

Rocheloup.

Du veed ei, og dog veed du! Nu, hvad veed du?

Izarn.

Opsætter eders Tørst et Dieblis!

Jeg har ei tømt Vocalerne, som I;

Jeg gløder ei, mit Die skuer skarpt,

Jeg seer Forvirringen i hendes Ansigt.

Juliane ræf.

Den Feige seer Forvirring overalt.

Rocheloup.

Vel talt! Kom, kom! Med Faglerne derned!

Camillo og Juliane tage hver sin Sækkel, og følge Røverne.

Izarn holder Ramonneur tilbage.

Bliv du!

Ramonneur.

Hvorfor?

Izarn.

At vogte Fangerne.

Ramonneur peger paa Richard.

Han er i Lænker, og min Tunge med.

Jeg har jo Biser skraalt den hele Bei.

Gaaer.

Izarn.

Fordømte, dumme Uforsigtighed!

Der raabes nede:

Izarn! kom, Izarn!

En drukken Røver kommer tilbage,

Hielp os, see ved Lyset!

Izarn.

Hvad skal jeg see? Hvad see da I dernede?

Røveren.

Vi? — Intet!

Izarn.

Intet? Skiuler Ingen sig
I Krogene?

Røveren.

Jo! Vandet, vi skal drikke.

Izarn.

For Resten Ingen?

Røveren.

Nogle Muus maaskee,
Som holde Kammerbord paa egen Haand,
Naar Herskabet har spist. Jeg saa kun lutter
Risdtonder, Tællelys og Spegesinker.
Du ene ædru er i hele Flokken;
Hvis du ei finder Kilden, saa forvandles
Vi reent dernede selv til Spegekiød.

Izarn.

Belan, saa kom!

Sagte.

Der stikker Noget under.

De gaae; efter en kort Taushed hører man Jerndøren islaaes med
et frygteligt Bulder.

Therese.

Gud! hvad var det?

Richard.

Fat Mod!

Therese.

Adelaide!

Min elskte Frøken! — Richard! hun fortvivler.

Juliane og Camillo komme tilbage fra Kielderen med Fakler.

Juliane har endnu Almars Skær af sin Arm.

Camillo.

Victoria! Victoria! de sidde

I Buret alle Mand. Der brumme de,
Som vrede Bier i den lufte Rube,
Før Svoveldampen gvaeler dem.

Juliane.

Men Izarn?

Gamillo.

Faldt for mit Sværd, før han fik raabt om Hielp.

Juliane.

Stif Duehusets Bræder strax i Brand,
Jil saa til Vindebroen, lad den ned!
Naar Fremmede seer Jld paa Klipperne,
Saa vil de stimle til, deels for at redde,
Deels for at overrumple Røverne.

Richard glad.

Hvad hører jeg? O, Himmel! min Therese!

Juliane overskærer hans Baand.

Min ædle unge Ridder! J er fri.

Richard og Therese

faste sig for hendes Fodder.

Vor Engel!

Juliane henrykt.

Store Forsyn! hør min Tak.

Et Dieblig har rigt erstattet mig
Et Mars udstandne tunge Lidelser.

Therese.

Adelaide!

Adelaide,

der har været hensiunken i en stum Bedrøvelse, stirrer fortvivlet paa
Juliane, og siger:

Giv mig dette Skærfs,

Dg lad mig see hans Liig, før han begrades!

Juliane.

Hvorledes? Er det muligt? Skulde du —

Adelaide.

Giv mig hans Skjærs, det himmelblaa!

Min bittre Taare faldt derpaa.

Da jeg det om hans Skulder hang,

Jeg kyssede ham for sidste Gang.

I Borgen, som ham Gud giengav,

Han finder kun en tidlig Grav.

I Kloster nu hans Pige gaaer,

Og længe, hvergang Kloffen slaaer.

Get Dnske kun mit Hierte har:

At samles snart med min Aimar.

Da slumre vi bag Kirkens Krog,

Med Roser paa vort Kistelaag.

Juliane, som imidlertid har hentet Aimar, bringer ham i Adelaides Arme.

Juliane.

Ei død bag Kistelaaget! Snart skal Roser

I Kirken vinke jer til Brudestolen.

Aimar henrykt.

Adelaide!

Adelaide

med en salig Forundring.

Min Aimar! O, Himmel!

Begge.

Jeg vaager ei, jeg drømmer!

Du hviler ved mit Bryst?

Dit Blik i Glæde svømmer?

O, Elskovs søde Lyst!

Adelaide.

Du lever?

Aimar.

I din Arm.

Adelaide.

Du smiler?

Aimar.

Bed dit Smil.

Adelaide.

Ei Morderdolkens traf din Barm?

Aimar.

Nei, elskte Pige! kun Cupidos Pil.

Begge.

Forsvunden er min Trængsel,

Min Maane brød sin Sky;

Jeg føler ingen Længsel,

Jeg salig er paa ny.

Aimar.

Min Arm sig om din Midie bøie!

Lad Barmen svulme kærlighund!

Jeg drikker Ilden af dit Die,

Og Nectar af din Purpurmund.

Adelaide.

Du hviler ei paa sorten Baare,

Du bløder ei i Maanestkin.

En hellig kun, en venlig Taare

Redtriller paa din brune Kind.

Begge.

O, Kærlighed kun fatter

Den Løn paa lange Savn,

At sees, og trykkes atter

Til en huldsalig Favn!

Almar til Juliane.

Høimodige! see, vore Taarer flyde,
Dg føl den Tak, som Læben ei kan yde.

Juliane.

O, det er skönt, at skue Andres Glæde;
Naar Østen blusser i sit Morgenflæde,
Da smiler Besten med et venligt Gienfær.

Adelaide med Deeltagelse.

Hun er ei lykkelig!

Therese ligesaa.

Ei lykkelig!

Camillo bringer Connetablen, Ridder Bernard og nogle Ridder-
svende og Hyrdefolk over Vindebroen. Enkelte blive til-
bage, for at slukke Ilden. Da Juliane seer Connetablen,
studser hun, og iler ind i Borgen.

Bernard.

Bliv her, Herr Connetable! Paa min Ære,
Jeg finder det betænkeligt.

Connetablen.

Hvorfor?

Vi har jo Kæmper nok, som kan forsvare,
I Fald I frygter.

Bernard.

Frygte nu vel ei;

Forsigtighed og Frygt er to Begreber,
Som vel maae skilles ad. Men jeg er gammel,
Jeg holder gierne mig til Gæt ad Gangen;
Vor Hensigt var at søge nu min Datter,
Dg ei at fange Røvere.

Connetablen opdager Adelaide.

Bed Himlen!

Vor Hensigt er opnaaet, før vi veed det.
 Mit Syn har ei bedraget mig. Der staaer hun!
 Bernard.

Hvad? hvem? min Datter?
 Connetablen.

Frøken! — Det er hende.
 Gaaer hende i Mode.

Ha, Grumme! skal vi saadan træffes atter?
 See Himlens Straf for din Forvovenhed!
 Men Himlens Riedning sendes dig ved mig.
 Nu er du min.

Almar træder frem.

End ei, Herr Connetable!
 Først maa J giennemføre dette Bryst.
 Connetablen.

Almar? min Baabendrager?

Til sine Folk.

Griber dem!

Beger paa Richard.

Og fæster ham i Lænker!

Almar.

Hy, Herr Ridder!
 Saa smaaligt gjøre Brug af Overmagten?
 Connetablen fatter sig.

Frygt ei, Herr Ridder! J skal vel behandles.
 Almar.

Har Dronning Blancas kongelige Bud
 Gi sat en Skranke for vor Tvistighed?
 Connetablen.

Jert Castellane skal J og beholde.
 Spogende.

Men det er intet Vilkaar i Tractaten,

At I skal ogsaa røve mig min Brud.
 Jert Fængsel vorde skal heel taaleligt.
 Jeg har et Taarn i Krogen af min Borg,
 Ved Siden af den lille Blomsterhauge,
 Ei langt fra Riddersalen. I skal høre
 Fiolen klinge til min Bryllupsfest;
 Og jeg skal sende jer af Retterne.
 Naar hun er min, saa rider I afsted
 Til Castellane, som en fri Baron,
 Og vi har intet meer at tvistes om.

Mørk til Richard.

For dig, Forræder! staaer et værre Fængsel,
 Hvor ingen Sol og ingen Maane skinner.

Aimars Svende komme hurtig over Vindebroen.

Aimars Svend.

Til Hielp! See, her de røde Luer brænde!

Aimar.

Hvad seer jeg hi? Troer jeg mit eget Die?
 Nu skal mig Intet bøie;
 Der komme mine tappre Riddersvende.

Aimars Svend.

En stor Forsamling hißset, og saa rolig,
 Og søger ei at bierge
 For Luerne den gamle Klippebolig?

Aimar.

O, Roland! Clermont! drager eders Bærg,
 Udvriste eders Ben af Fiendens Skare.

Aimars Svend.

Vore unge Helt i Fare?
 Hav Tak, du vakkre Lue!
 Du lod os fiernt Forræderiet skue.

Connetablens Krigere.

Forgieves tænker J ham at forsvare.

Tegning. Almar og Richard befries; Adelaide og Therese ere flygtede ind til Juliane i Borgen.

Juliane

i et Vindue, med Slør.

Høiagtelse for fremmed Giers Grunde!

Min Borg staaer fredelige Giester aaben;

Men vil J drage Vaaben,

Saa iler atter til de dunkle Lunde!

J kom at slukke Branden, ei at nære

Den vilde Glød, ved selv som Jld at brænde.

Befaler eders Evende

Den Strid at standse, som gjør Ingen Ære!

Almar.

Herr Ridder! Damen os med Rette laster.

Connetablen.

Min Handske der jeg faster.

Almar.

Jeg eder er forbunden.

See, der er min! Og nu til Kamp i Lunden!

Adelaide og Therese i et andet Vindue.

O, bliv! Hvi raser J? hvi vil J stride?

Almar.

O, min Adelaide!

Adelaide.

Jeg døer af Angst!

Bernard bestyrtet.

Ha, hvilke Hidsigheder!

Forliges dog, og indgaaer en Forening.

J Herrer! stik de Sværd i deres Skeder,

Og agter en fornuftig Oldings Mening.

Connetablen heftig.

Hvad mener I da?

Aimar ligesaa.

Tal, ved Ridderære!

Bernard raadvilb.

I Herrer Tid mig give!

Jeg mener — seer I — hvad der maa saa være,
Det faaer, som det er vorden, at forblive.

Aimar.

Ha! Himlen jeg min Ret betroer.

Connetablen.

Jeg Modet!

De vil gaae.

Juliane tilfløret paa Trappen med Adelaide og Therese.

Juliane.

Et Ord — før daarligt I udøse Blodet!

Aimar.

Borgfruen taler. Ei vi Agten glemme!

Connetablen forundret.

Jeg kiender denne Stemme —

Juliane.

Opsætter eders Riv et Dieblif!

Maaskee formaaer et Ord af Qvindens Mund

Med mere Synd at skille denne Trætte,

End selve Sværdet.

Connetablen med stigende Bestyrrelse.

Ha, hvad hører jeg?

Juliane.

Herr Connetable! Rygtet for et Mar

Om eders Frues pludselige Død

Paa Jagten —

Connetablen slaaer Hænderne sammen.

Bed Sanct Petrus! det er hende.

Juliane slaaer Sløret tilbage.

Ja, det er hende.

Connetablen

stodser et Dieblis, stirrer stivt paa hende, og siger derpaa galant med en pludselig Fatning.

Omsavn mig, Madame!

Juliane.

O, min Gemal! i Fald I havde vidst —
Hør eders Hustru!

Connetablen.

Ja, det er min Kone!

Den samme Skabning, Dine, samme Stemme,
Det samme Blik!

Juliane.

Hør eders Juliane!

Connetablen hofflig.

Behøves ei.

Juliane.

Jo, I maa høre mig.

Connetablen sagte.

Den samme Lyst, som før, til at fortælle!
Alt træffer sammen.

Soit.

Anstreng eder ei!

I har i Nat alt fatigeert jer meget;
Og jeg kan giette mig til hele Resten.

Til de Andre, i det han tager sin Gemalinde ved Haanden.

Jeg har den Ære her at forestille
Selskabet Fru Grevinden af Montfort,

En født Sabran, min ædle Ægtefælle;
 Ei død, som Rygtet foregav, paa Jagten,
 Men ranet bort af Røvere, bevaret
 Et heelt Aar ved en selsom Styrelse,
 Opdaget ved en endnu mere selsom,
 Og hevnet — paa det Allerselsomste.

Juliane.

Jeg ønsker ingen Hevn, Herr Connetable!
 Kun over disse Røvere, som Himlen
 Tillod at fængsles ved min svage Haand,
 Jeg kræver eder til Retfærdighed.

Connetablen.

Ha, mine Damer! maa man ei beundre
 Elig Aandsnærværelse hos Fru Grevinden?
 At lokke snildt dem ned i Kielderen,
 Glæde Døren i, og staae som en Heltinde!
 I Sandhed, denne Daad vil gjøre Opfigt,
 Og Franfrigs Troubadourer vil besynge
 Grevindens fældne Mod i Røverfulen.

Juliane.

Gid evig Taushed skjule med sit Slør
 Den tunge, bittere Skiebne, jeg har lidt.
 Jeg indseer vel, at den Mismodighed,
 Som alt et Aar har gnavet paa mit Hierte,
 Vil gjøre mig uskikket til at nyde
 Det muntre Liv ved Franfrigs Hof, Herr Greve!
 Jeg skylder Himlen Tak for denne Redning,
 Og offerer gierne mine sidste Dage
 Til Klosteret. Kun Et forlanger jeg:
 Den unge Frøken elsker denne Ridder;
 Har I lidt Godhed end for Juliane,

Saa viis det, ved at afstaae hende strax
Til sin Almar!

Peger paa Richard.

Og tilgiv denne Ungling!

Connetablen

grunder et Dieblif affides.

En Hustru et Aars Tid hos Røverne —
Den Nød er haard at knække; men en Brud
En Sommernat i Skoven med sin Elsker —
Det er en Jerstensteen, som knækker Tanden.

Hoit.

Min Gemalinde! J fornærmer mig!
Vil J berøve mig frivillig nu,
Hvad Eliebnen alt har røvet mig et Aar?
Jeg gif paa Frieri — jeg tilstaaer det.
Min Gud, er det da Synd, at Enkemanden,
Naar han en Tid har offret Taarer til
Sin Hustrues Minde, søger at forslaae
Sin Tungsind, og at finde Livets Blomster
Paa andre Veie? Men nu er J min;
Og ingen Røver meer, hvad Navn han bærer,
Om det var Klostret selv, adskiller os.

Han kysser hendes Haand; derpaa vender han sig til Richard.

Dig der tilgiver jeg din Pagestreg,
Og hvis din Fader er tilfreds dermed,
Saa har jeg Intet mod din Siæls Udvalgte.

Richard glad.

O, min Therese!

Therese.

Richard!

Connetablen til Adelaide.

Edle Froken!

Hvad eder angaaer, saa opgiver jeg
 Aldeles her min Ret til eders Haand.
 I har en Fader, lad ham selv bestemme!

Bernard bestyrtet.

Hvad? jeg bestemme?

Adelaide.

Fader!

Aimar.

Edle Herre!

Bernard.

Ugudelige! løbe saadan bort,
 Forvolde mig en saadan Hjertesorg,
 Med Snue, Rattejagt, Forkølelse,
 Paa mine gamle Dage.

Aimar og Adelaide.

Kære Fader!

Tilgivelse.

Bernard.

Hvad er der ved at gjøre?

Det er bestemt i Skiebne's Bog, og Støvet
 Maa ikke sætte sig mod Skiebne's Villie.
 Mit Balgsprog er: jeg finder mig i Alt,
 Hvad ei kan være anderledes; altsaa:
 I er min Svigersøn, og hun er eders!

Camillo.

Til Lykke, ædle unge Ægtepar!

Aimar.

O, min Camillo! kunde jeg saa sandt
 Tilbage ønske dig den samme Lykke.

Camillo trykker hans Haand.

Nu, jeg vil varme mig i eders Solskin.
 I glemmer ei, hvad I har lovet mig?

Aimar.

Nei nei, ved Gud!

Camillo.

I eders Borgcapel
Skal Messer synges for min Rosas Siæl?

Aimar.

Fra Hvalvingen ved Sølvkloffens Rimen
Skal Requiem forkynde Midnatstimen.

Camillo.

Belan, det skal min Sorg formilde.
Min Grædepiil, som hang i Støv,
Skal gænge nu sit siunkne Løb
I eders friske Glædeskilde.
Forsbundet er min Rosas Dval,
Forsønet Almagts strenge Villie.
Nu skal hun luttres til en Lilie
I Paradisets rene Dal.

Aimar.

En munter Alf i Skoven mild
Lod Hjertet frygte, Haabet glippe,
Og her paa Eventyrets Klippe
En Sommernat os fare vild;
Men Skoven aabnes — og jeg seer
Et Marmorslot i Aftenrøde,
Hvor kjærligt iler os i Møde
Tre elskelige, skønne Feer.

Adelaide.

Saa hænger Blomsten med sit Blad
I Lummerheden, for at blegne;
Men smaat begynder det at regne,
Da styrkes den i friske Bad.

Den hæver atter muntre Krands,
Dg Binden vugger den i Vaaren,
Dg Laf den smiler giennem Taaren
Til Himlen med fornyet Glands.

Alle.

Vor jublende Sang! lyd høit i Naturen.
Til Tempel forvandlet er Mordernes Braa.
Den diævelske Grumhed sig styrter fra Muren,
Paa Kanten alt voxte Violerne smaae.
Hvor Taaren har flydt, og hvor Blodet er rundet,
Skal Giestfrihed vinke med ridderlig Tro;
Thi Mildhed har seiret, og Ondskab er bundet,
Dg Borgen er atter Uskyldigheds Bo.

THE JOURNAL OF THE
AMERICAN MEDICAL ASSOCIATION
PUBLISHED WEEKLY
CHICAGO, ILL., U.S.A.

For Subscriptions and Advertising, apply to the
PUBLISHER, J. M. HARRIS, 535 N. Dearborn St.,
Chicago, Ill.
For Single Copies, apply to the
MANAGER, J. M. HARRIS, 535 N. Dearborn St.,
Chicago, Ill.
Entered as Second-Class Matter, June 26, 1879,
under Post Office No. 383, at Chicago, Ill.,
under Act of October 3, 1917. Accepted for
postage at special rate of postage provided for
in Act of October 3, 1917. Postage paid at
Chicago, Ill., and at additional mailing offices.
Postmaster: J. M. Harris, Post Office No. 383,
Chicago, Ill.

Robinson i England.

Comødie.

Personerne.

Selkirk, en gammel Sømand, født Skotte

Will, hans Pleiesøn, født Karaib.

Betty, Wills Elskede.

Twastle, hendes Fader, Hofekræmmer.

Defoe, en Digter.

Sir Robert Edgarson.

Mistress Quicksn, hans Søster.

Charles, hendes Søn.

Jack, hendes Pleiesøn.

Crab, Giestgiver og Kræmmer.

Mistress Crab, hans Kone.

Peter, deres Søn.

Andrews,

Joseph,

Butterflie,

Aristus,

Gryphius,

} Poeter.

} Philosopher.

Magister Romanus.

Agathe, Defoes Huusholderske.

En gammel Gartner.

Nanny, Betths Pige.

Et Bud.

Handlingen foregaaer i London og paa Sir Robert Edgarsons Gods.

Første Act.

Et lille Bærelse.

Mr. Twastle, Betty, Will og Selkirk sidde ved et Middagsmaaltid. Den Sidste er falden i Søvn i sin Lænestol.

Twastle.

Au, det skal være Selkirks og Wills Skaal! Gid I maae blive ansatte her i Europa! Et lille Embede! Stort kan det ikke være. Hvad veed I? hvad har I lært? Fiske, gaae paa Jagt, det bliver man ikke fed af i London.

Betty.

O, fiære Fader! Will har lært meget. Han finder saadan Fornøielse i at læse; han har næsten læst alle vore Digtere, især Shakespeare, som han siger minder ham tidt om hans D, og om de Tanker, han gjorde sig der i sin Gensomhed.

Twastle.

Ja, Shakespeare! det var jo ogsaa en halv Bildmand. Nei, vil du blive ordentlig tam, min Søn! saa maa du læse tamme Skrifter. Overalt, det Læseri, det duer ikke; det hører endnu til Barbariet, til Menneskehedens Barn-dom. Naar man er Børn, gaaer man i Skole; voksne Folk læse ikke meer; de virke for Staten.

Will.

Tillad, at jeg skienker et Glas Sect!

Twastle.

J tractere med Sect? Det er christeligt. Jeg spiser ellers meest Dreflød og drikker Ol; deraf kommer det Satte, det Solide i Characteren. Fortæl os nu lidet om din Levemaade, Kammerat! God dam! spise Mennesker og drikke Blod? J staae endnu paa et lavt Trin af Culturen. Her i Europa flaae vi vel ogsaa Folk levende, det forstaaer sig; men ikke paa de Maader.

Will til Betty.

Hvor selsomt tykkes det mig, skønne Mids!
 At sidde her med Dem og Deres Fader,
 Min Pleiefader i det snevre Kammer,
 Jeg, som for ikke lang Tid siden iilde
 Med Hiortens Flugt igiennem tykke Skov,
 Brød mig en Sti, som Slangen, giennem Krattet,
 Krøb høit omkring i Grenene, som Uben,
 Og svømmed, som en Fisk, i Bølgerne.

Twastle.

Det gjøre vore Matroser ligesaa godt. Bliv Matros! det er din Bestemmelse. Det er den frieste Stand, især her i Landet, thi saasnart en Matros sætter Foden paa Landjorden, for at være bunden — vips! slæber man ham ud paa et Skib, og tvinger ham til at være fri igien. Der kan du flavre, saameget du vil. Løbe? Nei, paa et Skib kan du ikke løbe langt, det er sandt; men saa løber Skibet deslænger for dig. Skienk mig et Glas Sect!

Betty.

Har De tidt været i Livsfare, Will?

Will.

Den Bilde, Betty! kiender ingen Fare,

Han leger daglig spøgende med Døden,
Som Børn med Duffetoi.

Twastle.

See, gjør J det?

Will.

Tidt med min grønne Dye —

Twastle.

Grønne Dye?

Hvad Pokker! har J grønne Dyer der?

Will.

Haard — Serpentin, troer jeg, man kalder det.

Twastle.

Hvi har J ikke Jern?

Will.

Det maa De spørge

Vor Herre om.

Twastle.

Hvi handler J da ikke?

Saa fik J gode Baaben, og saa kunde

J bedre slaae hverandre strax ihjel.

Jeg har en Svoger, som er Jsenfræmmer;

Han sælger Spader, Knive, Leer, Plovjern,

Bradpander, til at bage Pandekager,

Og mange andre frigeriske Baaben

Uf Jern, som hænge malet ganske sorte

J kunstig Orden paa hans Kramboddør.

Tro mig, den Karl, han vilde gjøre Opsigt,

J Fald han kom blandt jer. Han blev en Gud,

Han blev tilbedt, han blev en Dalai Lama.

Will.

Man ei tilbeder Dalai Lama der.

Twastle.

Da har J dog et Dyr, som kaldes Lama.

Will.

Et Faar.

Twastle.

Nu, ja!

Will.

Et Faar, men ingen Gud.

Twastle.

Ja saa! — Men hvordan gaaer det med vor Bert?
Jeg troer, han faaer en lille Middagsluur.

Will.

Tilgiv ham, Master Twastle! Lad ham sove!
Han har udstaaet meget, og hans Kræfter
Er svækkede. Han mangler ofte Søvn,
Gaaer mange Nætter op og ned ad Gulvet;
Og naar han sover, drømmer han, og taler
Bestandig om sin D.

Twastle.

Gud hielp ham

For D, han har! Nu har en Skibscaptain
Sin Fane stukket ned i Sandet der
Med Gammelenglands Flag, og det betyder,
At den tilhører os. Ja, saadan gaaer det;
Jeg følte og et Fandens Smæk forleden:
En Bankerot, en Debitor, fordømt!
En Porterbrygger, saa solid en Mand —
Solid — du kender Ordet, veed dog, hvad
Solid betyder?

Will.

Nu, jeg tænker, hvad
Der dygtigt er og grundfast.

Twastle.

Ganske rigtig.

Til Betty.

Jeg seer, han lægger sig dog efter Sproget. —
Og veed du nu, hvad dygtig grundfast er?

Will.

Nu, det kan meget være, tænker jeg,
Paa høistforskjellig Viis.

Twastle til Datteren.

Der tog han feil;

Men det maa man ei regne ham til Onde
I Førstningen. — Solid er Penge, Will!

Solid er Penge: hvad der eier eller

Der skaffer Penge. Som nu Porterbrygning,

Den er solid, den er Brødstudium.

Tag dig i Agt for disse Videnskaber,

Især de skionne! de er hæslige;

Det skaffer ingen Penge, men kun Ære.

Tager sig en Priis.

Saa heller omvendt dog, naar galt skal være.

Betty.

Nu, Will! fortæl os lidt om Deres Krige

Og om de Bilde's Tvedragt.

Twastle.

Ei! min Pige!

Det kan man forestille sig. Jeg var

Forleden ogsaa i en saadan Casus,

En Trængsel; jeg blev trykket ganske flad

Som Svinesylte, sans comparaison.

Der var Auction ved Børsen, det var Twist.

Til Will.

Du kiender Twist?

Will.

Ja, alt for godt desværre!
Hos os var evig Strid og evig Tvist.

Twastle.

Det er en anden Sag. Jeg mener Garn,
Utvundet Bomulds-garn.

Will.

Nei, Master Twastle!
Det fiender jeg slet ikke.

Twastle

tager ham under Hagen.

Der er meget,
Min Søn! som du ei fiender her i Verden,
Som du maa lære. Skienk mig et Glas Sect!
Den gode Selfirk seiler til sin D
Paa Drømmens Fartoi og med dens Passatvind.
Selfirk i Sovne.

Den Støtte holder Hulen.

Twastle.

Hvad for Noget?

Selfirk i Sovne.

Tæer jeg de Stene bort, saa falder Røftet;
Jeg blier begravet levende.

Will.

Han tænker
Beständig paa sin Hule.

Twastle.

Hulen hører
Ei længer ham til; nu han boer til Leie
Hos mig, høit op i Qvisten, maa betale
Smukt, hvad han skylder, inden Faredag.
Hvis ikke, gaaer det galt.

Betty bedrovet.

Men, fiære Fader!

Jeg beder Dem.

Will.

Han — han betaler nok.

Han var for nogle Uger siden hos
En Lærd med denne lille Pakke Skrifter,
Som man har raadet os at lade trykke:
De selsomme Begivenheder, vi
Har levet op. Saa faae vi Benge.

Twastle.

Snaf!

Begivenheder trykke? Narrestreger!
Min Fætter trykker.

Will.

Kunde han maaskee —

Twastle.

Gattun, men ingen Skrifter. Tryk Gattun!
Det sættes af, blier ei Maculatur.
Det andet Narreri har Fanden skabt.

Selkirk i Sovne.

Hvor er de Mennesker? Jeg seer dem ei.
Jeg er endnu alene — ganske ene,
Mig ændser Ingen, kun min Will! min Will!
Ham havde jeg — og ham har jeg endnu.

Will.

Han elsker mig, den gode gamle Fader.
Men jeg er bange for hans Sundhed, Betty!
Han taler undertiden ganske vildt.
Den stærke, hyppige Anstrengelse
Har ældet ham før Tiden. Dette Skifte —
Vor fattigdom — den snevre Krog! Hvor gierne

Vil jeg fortjene Brødet til ham, Betty!
 Men trække for mit Brød som Tjener hos
 En fornem Herre — nei, det kan jeg ikke.
 Min Fader var en Kongesøn; min Farbroder
 Var Konge for de Bilde. Jeg vil gierne
 Ydmyge mig, en europæisk Borger
 Er meer, end Cannibalers Drot, det veed jeg;
 Men Tjener — Tjener vil jeg ikke være.

Twastle.

Hvorfor ei det? Saa faaer du Guldgaloner
 Om Hatten og paa Klæderne, kan spise
 Den bedste Mad, og faaer en Glaske Viin
 At gottes med om Dagen.

Will.

Mange Tak!

Jeg drikker heller Kildevand som fri.

Twastle.

Det klinger smukt. — Naa, vel bekomme os!
 Nu har vi spist, nu er det Tid at gaae.

Tager sit Glas, og raaber Selfirk i Dret:
 Saa vil vi nu da drikke Bertens Skaal!

Selfirk vaagner.

Jeg troer, at jeg var falden lidt i Søvn.
 Tilgiv mig, Master Twastle!

Twastle.

J er svag;

Det er naturligt, at J falder sammen.
 Nu — velbekomme! Tak for Mad! J har
 Bevertet os; det skulde J ei gjort,
 Det koster Penge. Her i denne By
 Kan man ei gaae et Skridt foruden Penge.
 Paa Themsens Bredder frybe Padder nok

Med tykke Mæver; men de maae ei væltes
 Paa Ryggen, som paa Sanct Ascension;
 De vil ei koges i Maderaviin,
 Kun fyldes med den. Her er Fugle nok
 I Jomfrubuur og paa Spadseregange,
 Men man tør ikke skyde dem, min Faer!
 Her kan I ikke længer fælde Træer,
 Thi vi har ingen, vi maae brænde Steenful,
 Og den er ogsaa dyr. Alting er dyrt.
 Saa maae I spare. Berterne forstaaer
 Ei Spøg: naar Leien ei betales strax
 Til rette Tid, saa fastes man paa Gaden;
 Det har man ofte havt Exempel paa.
 See til, I kommer i et Hospital,
 Det tiener eder bedst. Og Will derhenne
 Med Robberfarven og den smukke Væxt
 Er skabt til Domestik med brede Tresser
 Bag een og anden Ladys Stol. — Guds Fred!

Staaer op.

Nu gaaer jeg til min Dødt, min Høsebod,
 Og føler mig i den saa stolt en Mand,
 Som Ridderen af Høsebaandet. Betty!
 Hvad staaer du der og stirrer efter? Vil
 Du købe Will?

Betty undseelig og bevæget.

Farvel da — Selfirk! Will!

Will med et omt Blik.

Farvel, min skønne Miss!

Twastle trækker ham til en Side.

Du ei forstaaer

At tale Sproget ret endnu, min Ven!

Det hedder ei: „Farvel, min skønne Miss!”

Thi for det Første er hun ei din Miss,
 Og for det Andet, om hun end er smuk,
 Saa kommer det slet ikke Sagen ved.
 Det hedder simpelt, for en anden Gangs Skyld:
 „Farvel, Miss!“ Har du ret forstaaet mig?

Selfirk.

Farvel og Tak! Tak for jert Raad til mig!
 Jeg lægger det paa Hierte.

Twastle.

Gjør J det!

Et Raad i rette Tid er Penge værd.

Gaaer med sin Datter.

Selfirk stirrer mørk hen for sig.

Ja, han har Ret: jeg er en Invalid —
 Bestemt at mugne hen i Hospitalet.

Og du, min stakkels Will! og du maa sælge
 Din Frihed i det fri Britannien.

Det havde jeg ei tænkt. Hvi blev vi ei
 Hist paa vor D? Hvi løb vi ud af Bussen,
 Da vi saae Mennesker, for at befries?

Befries! Hvorfra? Udjages af vort Eden!
 Hvad søgte jeg? Det elskte Fædreland.

Hvad er det egentlige Fædreland?

En Hytte, Fader, Moder, Søster, Broder,
 En halv Snees Venner — og vor Barndoms Egn.
 Hvor er det alt? Dødt eller reent forandret.

Halvhundred Aar har omstabt Alt, selv Sproget.

Jeg kiendte Barken hist i mine Trær

Langt bedre, end de kolde Ansigter;

Thi Træet nikked jo dog venligt til mig.

Jeg var en Konge paa min D, som Adam
 I Paradiis. Vel fandt jeg ingen Eva,

Men heller ingen Kain blev min Sorg.
 Jeg fandt en Søn, en god, en kjærlig Abel.
 Hvad vilde jeg da meer?

Han omfavner Will.

Will.

O, græd ei, Fader!

Jeg har det bedste Haab, og takker dig,
 Fordi du bragte mig til Mennesker.
 Det er dog skönt. Naturen er vel smuk,
 Men Mennesket er dog Guds første Skabning.
 Vor D var tom og sørgelig.

Selfirk.

Nei, Will!

Ei sørgelig; blid — himmelsk i sin Ro —
 En Kirke for Guds Almagt.

Will.

Det er sandt,

Du kan ei more dig i denne Brimmel,
 Som jeg.

Selfirk.

Saa morer denne Brimmel dig?

Will.

Den Skov af Mæster langs ad Themsens Bredder;
 Den Børsens Bisværme; disse Blandinger
 Af alle Nationer, alle Sprog;
 De hellige Kirker med Choralerne
 Og Præstens fromme Stemme; Parlamentet
 Med sine frække Taler; Skuespillet
 Med sine Skiermer, Lys og Eventyr;
 Selv Kaffehuset med Aviserne;
 De raske Beddeløb, de skionne Heste;

Lyststederne med fastigfrodigt Græs;
 Og — meer end Alt —

Standser.

Selfirk.

Hvad, Will? hvad meer end Alt?

Will.

Hvi skammer jeg mig? Ederes skionne Qvinder!
 Jeg veed, at mine Landsmænd er Barbarer,
 Blodgierrige, glubste Dyr; men, Fader Selfirk!
 Saa har de ogsaa Dyrets Fortrin, veed du.
 Hvo negter, de er Mænd? Hvad er en slig
 Tykmavet Londons Borger med Paryk,
 Hvad er en saadan lille modens Herre
 Mod Een af vore nøgne Folk, saa glubst
 Som Tigren i sin Kamp, saa from som Barnet
 I Fred? Men eders Qvinder —

Selfirk smilende.

Vore Qvinder,

Dem foretrækker du?

Will.

De er saa hvide

Som Nattens Sne, og deres Loffer gule
 Som Maanens Straaler; deres Dine ligne
 Den klare Himmel — det er sande Engle.
 Og deres Blik og Smile smelte Hjertet
 Med Længsel, som ei Cannibalen følte,
 Der saae kun hine føre Ræmpeqvinder
 Med sorte Stirreblik, og Blodforaller
 Omkring det brune Bryst.

Selfirk.

Den lille Miss,

Den smukke Betty lader til at gjøre
Stærkt Indtryk paa min Will.

Will.

Hun er saa frisk
Som Baaren, og uskyldig, mild som den.
Hun synger som en Fugl, og ingen Rose
I Purpur overgaaer de runde Kinder;
Og hendes Siæl er endnu mere skøn,
End hendes Legem.

Selfirk.

Hvoraf veed du det?

Will.

Vi tale ofte med hinanden.

Selfirk.

Saa?

Og kan hun lide dig?

Will.

Jeg veed det ei.

Jeg ønsker det. Jeg var ulykkelig,
I Fald det ei var saa. Hun hører gierne
Paa mine Eventyr, hun græder — smiler;
Og naar jeg stirrer hende stivt i Diet,
Da slaaer hun Diet ned, og Kindens Roser
Gaae mere Purpur, men hun vrede ei.

Selfirk.

Min stakkels Will! i Fald du elsker Betty,
Da seer jeg intet Haab for dig, min Søn!
Thi du er fattig, Faderen er gierrig,
Og har bestemt en Brudgom for sin Datter
Aldeles efter sit Sind.

Will.

Betty ægter

Ham aldrig, aldrig! Nei, det veed jeg vist.
 Vel har hun Intet sagt — o, Læben taler
 Kun Kløgtens Ord, men Diet Rærlighedens.
 Hvad hjælper det, at Frygt gjør Tungen stum,
 Naar Blik og Emiil forraade Hemligheden?

Selfirk.

Hvor hurtig du er vorden Europæer!
 Jeg i min Gensomhed er bleven sky,
 Og næsten bange for hvert fremmed Ansigt.
 Dog — det er sandt, Naturen skienker Gaver
 Til Sydhavssøen, som til Storbritannien.
 Lang Tid kan Fjeldet skjule Diamanten;
 Men findes den og slibes, straalers den
 Med Glans, som Flinten udenfor maa savne,
 Skøndt den bestandig stod i Solens Lys.

Will.

Din Godhed for mig, Fader! overdriver.

Selfirk.

Du elsker, du er ung. Det unge Træ
 Omplantes let, det gamle taaler ei
 At flyttes meer. Jeg frygter, jeg gaaer ud.

Will.

Bedrøv mig ikke, Fader!

Selfirk.

Hvorfor blev du

Gi end et Aar paa Den med mig, Will?
 Du havde trykket mine Dine til,
 Og kunde reist, og elsket i Europa.
 Nu gaaer jeg som et Udskud, som en Fremmed —

En gammel Stodder. Høst paa Den staaer
 Min Hytte tom, og venter paa sin Herre,
 Som flakker uden Ly paa Londons Gader.
 Nu løbe mine stakkels Lamaer
 Bildt om i Krattet, og min skønne Have
 Groer fuld af Ufrugt. Ikke skær jeg meer
 Min Fure daglig i min Træcalender.
 Min Almanak er sluttet, Will!

Will.

D, Fader!

For Guds Skyld siig ei Sligt. Og vidste jeg,
 At det var saa, du ikke kunde trives
 Meer i dit Fædreland og i Europa —
 See, jeg forlod det alt, og fulgte dig
 Igien til dine Ørfner.

Selfirk.

Jeg har ingen.

Man har berøvet mig min Ørfen, Will!
 Den er ei meer, du søger den forgieves.
 En Colonie af Dybtfordærvede
 Nu bygge der. Der blev jeg mere fremmed,
 End selv i London. — Ofte har jeg tænkt
 At gaae til Skotland, og at søge hist
 Min Æt, min Barndomsegn blandt Klipperne;
 Men Alt er dødt for mig, det veed jeg jo.
 Her har jeg dog min Will.

Will.

Taalmodighed!

Her kan vi ogsaa blive lykkelige.

Selfirk.

Mit gamle brustne Anker, gode Søn!

Er giennemædt af Rust; det laae for længe
 I Slud paa Stranden, duer ikke til
 At fæste Hanken meer i Haabets Klippe.

Han tager sin Hat.

Will.

Hvad vil du?

Selfirk.

Gaae — hvad jeg saa tidt har gjort
 I denne Verden — en forgieves Gang.
 Den lærde Herre, denne Herr Defoe —
 Du veed, jeg gav ham for et halvt Aar siden
 De Smaapapirer, mine Hændelser,
 Uordentligt opskrevne, for mig selv
 Knap læselige. Han har lovet mig
 At ville giennemsee det hele Aam.
 En Skipper gjorde mig det Forslag, veed du,
 Jeg skulde lade mine Reiser trykke.
 Her trykkes og her læses alle Slags;
 Det var dog noget Eget, meente han.
 Jeg føler selv, at hvis jeg kunde rigtigt
 Fremstille, hvad jeg havde stridt og lidt,
 Da vilde Bogen læses med Forundring,
 Og mere Mange. Men det er umuligt;
 Jeg er en gammel ustudeert Matros,
 Forstod kun maadeligt at føre Pennen,
 Da jeg var yngre, meget mindre nu.
 Dog, da jeg eengang er den gamle Nar,
 Og ikke glemme kan mit Kongedøm,
 Saa var mig ogsaa Fristelsen for svar.
 Jeg kunde ikke modstaae, skiondt jeg veed
 Forud, den lærde Herre leer, og rækker
 Mig mine Stumper spottende tilbage.

Will.

Det skal du ikke sige. Jeg har hørt,
En god Skribent behøver altid ei
At være just saa lærd. Har du et Hierte,
Forstand, og noget Vigtigt at fortælle,
Saa giver nok Fortællingen sig selv.

Selfirk.

Det er ei langt herfra; det er en Gang.
Hvad har jeg Andet nu at foretage?
Giv mig min Overkiøle! Det er koligt,
Og jeg var vant til mine lodne Skind,
Hvor Solen brændte stærkere.

Will hjælper ham.

Du kan ei

Faae Klæder nok; mig er de kun i Veien.

Selfirk.

Du løb omkring i kraftig Nøgenhed.
Saa gaaer det, Will! thi Sommeren behøver
Ei Klædebon: det er en heftig Ungling,
Som svømmer om og føler sig i Floden.
Den gamle Vinter sidder som en Gubbe
Med Hætten over Hovedet, og varmer
Ved Arnen's Lue sine stive Fingre.
Men Arnen mangler mig.

Will.

Den faaer du nok.

Selfirk.

Ja ja, den sikkert, lune, hvor jeg ikke
Kan siges op til nogen Faredag.

De gaae.

Derfor Børrelse.

En Mængde Balle Papir staae opstablede i Baggrunden.

Defoe. Agathe.

Agathe.

Nu har jeg aldrig seet! Men hvad vil Herren
Da med den grumme Hoben Trykpapir?

Defoe.

Naa, veed hun ikke det endnu? Det er jo
Min Bog — min Robinson.

Agathe.

Hvad? er det muligt?

Har Herren skrevet alt det?

Defoe.

Synes hun

Nu ikke, jeg er flittig?

Agathe.

Jh, min Gud!

Naar har da Herren skrevet det?

Defoe.

Hun seer jo,

Jeg skriver daglig.

Agathe.

Men en saadan Mængde!

Defoe.

Det svulmer ud i Trykken, maa hun vide.
Har hun ei ogsaa mærket Eligt, hvergang
Hun kogter Grød og Urter i sin Gryde?

Han giver hende en Bog.

Maa jeg opvarte med et Exemplar?

Agathe neier.

Af, Gemini! jeg takker, gode Herre!
 Ha, nu forstaaer jeg det: det er den smukke
 Historie om ham, den stakkels Dævel —
 Paa Den, hvad han hed —

Defoe.

Robinson Crusoe.

Agathe.

Ja, ganske rigtig. Troer da Herren ogsaa,
 At jeg og Jenny, vi kan læse denne
 Begivenhed, og mon den ikke gaaer
 For meget over vore Fattsevner?

Defoe.

Enhver kan læse den, Enhver kan moes,
 Den Kloge, den Enfoldige, Lærd, Læg.
 Det er just Sagen. Blier det saadan ved,
 Saa er min Lykke giort; jeg blier om kort Tid
 En Mand paa mine tyve tusind Pund.

Agathe.

Nu har jeg aldrig seet! Blot for en Bog,
 En Fabel, en Fortælling, en Roman?
 Hvis det var Mad, Plumbudding eller Smør;
 Hvis det var Løi, som Strømper, Klæde, Lærred;
 Hvis det var Røge, Syltetøi, Liqueur —
 Ja, du min Gud! det trænger Alle til,
 Det er reelt, det Nytte gjør i Staten.
 Men —

Defoe.

Skienk et Glas Madera!

Agathe.

Herren drak alt

Eit Morgenglas, da han gif ud.

Defoe.

Da Capo!

Man maa dog drikke Lyffens Skaal, Agathe!

Agathe skienker, han drikker.

Agathe.

Lad mig nu see, at Herren skionner paa,
Han har det godt.

Defoe.

Ja, ja! det skal jeg nok.

Agathe.

Man Maade holde maa med Glæden.

Defoe.

Rigtig!

Dg naar man trænger til Paamindelser,
Lær man Agathe kalde.

Agathe.

Sandhed hører

Man ikke gierne.

Defoe tager i sin Lomme.

Jeg maa dog betale

Moralen.

Giver hende Penge.

Agathe.

Gud — Guineer!

Defoe.

Køb sig nu

En Søndagskiol, som hun kan stadse med,
Hvergang hun gaaer i Kirke.

Agathe.

Nu, man maa

Dog sige, hvad man vil: De har et Hjerte —

Defoe.

Som Guld. Ei sandt? Nu ned med sig i Kiofnet!

Agathe sagte.

Nu skal jeg, sandt for Herren, ogsaa købe
Ham Algerh  ns, det er hans Liv, det veed jeg.

Meier.

Jeg takker, og recommenderer mig.

Gaaer.

Defoe.

Mig selv det forekommer som en Drøm:
Defoe — jeg Robinsons Forfatter? Ha,
I hvert et Huus man l  ser Robinson.
Jeg seer den unge Lady med sit Guldhaar,
Hun støtter Hovdet paa den runde Arm,
Og sluger Bogen med de store Dine.
Den gamle Kiøbmand sidder i Comptoiret,
Høit paa sin Stol, sin Skr  ver  jel, læser
Om Den hist, og glemmer Contrabogen.
Den lille Miss og hendes Elsker tænke
Paa Fredag, paa de Bilde, studse, mores,
Og glemme reent det sukkers  de Maanskin.
Selv Drengen, paa sin Skammel, seer opmærksom
Paa Bedstem  er, der su  vler ved sin Brille.
Den strenge Dommer tager Bogen med
I Retten, Præsten sin i Skriftestolen,
Og bilder Degnen ind, det er en Pr  ken.
I Windsor l  ser man min Bog med Guldsnit,
Og Liggeren paa L  rsklen sidder med
Et lurvet Exemplar, som han har laant.
Den Lærde glemmer sine Folianter
For min Octav, og nødes til at rose,

Hvad han foragte vil. Det er dog herligt,
At virke saadan paa en heel Nation!

Efter et Dphold.

Men — men, Desoe! — Ha, den forhadte Tanke!
Og hvis det blier bekiendt og kommer ud,
Vil man ei troe, at Intet hører dig til?
Thi saa er Mennesket: han falder fra
Den ene Yderlighed til den anden,
Foragter let, hvad nys han har forgudet.

Han tager en lille Pakke frem.

Den gamle Sømands Ord var kun et Chaos,
Hvoraf jeg skabte mig min Digterverden.
Og dog — dog, kan jeg negte? meget er der,
Som jeg har skrevet ud, og vel benyttet.
Den hele første tryllende Idee! —
Saa gik det stedse. Har ei Shakespeare taget
Sit Stof af Eventyr? Ha, jeg tør vedde,
Gervantes fandt en Don Quixote i Mancha.
Men Ingen veed det; og hvad Ingen veed,
Fordunkler ikke Skjaldens Glands. Og hvis —

Grubler.

Hvorfor ei? — Hvad har Selfirk vel for Nytte,
Hvad Ære af det, hvis det blev bekiendt?
Ja — han maa bort og tie. Jeg vil skienke
Ham et anstændigt Dphold; han skal boe
Paa Vandet, paa min lille Høi, men tie
Som Muldvarp i sin Tue.

Det banker.

Desoe farer sammen.

Ha, hvem banker?

Hvis det var ham —

Høit.

Rom ind!

Selkirk træder ind.

Defoe sagte.

Ja, ved Apollo!

Griff, gamle Synder! spil din Rolle vel.

Selkirk beskedten.

Jeg gaaer dog ikke feil? Forlad mig, taler
Jeg her med Herr Defoe?

Defoe

med et paataget rask Væsen.

Ja, ganske rigtig.

Ah — Master Selkirk! er det jer? Velkommen!
Jeg kiendte jer ei strax igien.

Selkirk.

Det troer jeg;

Det er heel rimeligt. Mit slette Skrog
Er næsten hugget op til Brag, fra sidst.
J veed, paa Wappings Kaffehuus —

Defoe.

Ja, rigtig!

J gav mig der en lille Pakke Skrifter
At giennemsee —

Selkirk undseelig.

Tilgiv, min lærde Herre!

En Mand i mine Aar, af Nøden avet,
Mindst burde dadles for Forsænglighed;
Men det var heller ei den Dm, som stak:
Oprigtig talt, det var Nødlidenhedens.
Og midt i Havsnød, griber Haanden, veed J,
Den mindste Planke, skøndt den ei kan bære.

Defoe

betragter ham opmærksomt.

J er beskedten.

Selfirk godtroende.

Ikke sandt, det duer

Ei noget? det er Lapperi?

Defoe forlegen.

Nu, Kiære!

Det siger jeg just ei. Hvis I forstod
At føre Pennen — eders Hændelser
Er egne — jeg vil ikke sige dermed
Just ganske nye, og aldrig hørte før —
Selfirk.

Naar jeg undtager Will, min Pleiesøn,
Og mig, har aldrig jeg om Noget hørt,
Som leved flere Aar i Gensomheden
Paa sliq en øde D.

Defoe hurtig.

Jo, Selfirk! jo!

I Fald I havde Læsning, mindtes I
Vel fleer Exempler. For tre tusind Aar
Var Philoctet alt sliq en Gnebygger:
Han boede i en fugtig Klippehule,
Han gik paa Jagt, og sældte Dyr med Pile,
Indtil der kom et Skib og frelst ham.

Selfirk forundret.

Tre tusind Aar? Min Tro, det er en lang Tid!
Og veed man Ingen mellem Philoctet
Og Selfirk, saa beviser det for os,
At Hændelsen er sielden.

Defoe.

Det er sandt.

Og more gjør den, blot som Hændelse;
Det vil jeg ogsaa tilstaae — gierne tilstaae.
Det Vigtigste: Udviklingen, den Maade,

Hvorpaa hvert Træk er stillet frem og malt,
Hvorved man sættes, saa at sige, ind
I sligt et Liv, og selv oplever det;
Det mangler eders lille Dagbog ganske.

Selfirk.

Åh, Gud! det veed jeg nok. Jeg har, som sagt,
Aldeles ingen høie Tanker om den.
Min Mening var, om ei den kunde bruges
Som Stof maaskee, som raat Material?

Defoe.

Det traf saa meget heldigere, Selfirk!
Da jeg i lang Tid alt har havt en slig
Idee, før I kom.

Selfirk.

Birkelig, min Herre?

Defoe.

En lignende; ei ganske saa, forstaaer sig.
Og jeg vil ærligt tilstaae: eders Dagbog
Gav mig Anledning til adskillige Træk.

Selfirk.

Saa har I dog benyttet mine Hester?

Defoe.

Ja — for at bruge Lignelse, som I:
Lig Fabrikanten, der sin Bomuld tog
Af Træet, spandt, og væved det til Klæde.

Selfirk.

Det tvivler jeg ei om. Hvad har I kaldet
Den Bog?

Begierlig.

O, har I ei et Exemplar?
Hvad koster Bogen? Jeg maa læse den.

Er det om Gen, som leved paa en D,
En ubeboet D?

Defoe.

Som Philoctet

Dg J; ja, ganske rigtig. — Bogen har jeg
Ei her endnu. J faaer et Exemplar
Smukt bundet ind, saasnart det kommer fra
Bogbinderen. — Hvad nu jeg vilde sige —
Mit Værk er færdigt; alle Kiendere
Berømme Bogen; den fornøier Alle;
Man ynder meget min Fremstillingsmaade,
Ei Fablen at forglemme, som tildeels
Jeg skylder eder, men dog meest mig selv.
Nu altsaa — jeg vil høste Fordeel af den,
Dg det er billigt, at J faaer en Part.
See — tyve Mil fra London, ved en Skov
Har jeg et lille Sted, min gode Selfirk!
Med Have til. Der boede jeg tilforn.
Nu agter jeg at fiøbe mig en Gaard.
J Londons Nærhed. J skal boe i Hytten.
Den hører eder til, imens J lever,
Dg jeg vil aarlig skienke jer endnu
Halvhundred Bund. Er J fornøiet dermed?

Selfirk folder sine Hænder.

Halvhundred Bund om Aaret, og et Huus
Paa Landet ved en deilig Skov?

Defoe.

Nu, Selfirk!

Troer J jer saa betalt?

Selfirt.

Betalt, min Herre?

Gjør mig ei skamfuld, kald ei eders Gave

Betaling, giv ei eders Høimod Skin
Af Skyldighed!

Defoe rørt.

J er for nøisom, Selfirk!
Bed Gud, det har J ærlig, vel fortient.

Selfirk glad.

Saa kan jeg leve mine sidste Dage
Frit i Naturen, uden Næringsørg!

Defoe.

Det kan J; og saafremt J mangler Noget,
Siig det til mig, saa skal jeg hjælpe jer.

Selfirk

griber efter hans Haand.

Uegennyttige, høimodige Mand?

Defoe

trækker Haanden skamfuld tilbage.

Kald mig ei saa! det ei tilkommer mig.

Selfirk.

Fortiener ikke sliig Belgierning Tak?

Defoe fatter sig.

Alt, hvad jeg nu forlanger, er kun dette:

J finder eders Skrift betalt, ei sandt?

J er fornøiet?

Selfirk.

Var jeg Glæde værd,

J fald jeg ikke var det?

Defoe

gaaer til Skriverbordet, og tager et Blad Papir frem.

Nu velan!

Saa underskriv mig disse Linier:

Beviis for at J folgte Manuscriptet

Til mig, og at det nu er ganske mit.

Selfirk.

Men bruger I min gamle Dagbog meer?

Defoe.

Aldeles ikke.

Selfirk.

O, min gode Herre!

Saa giv mig den igien. Jeg har den færd,
Den er min Siæls Fortrolige, den fulgte
Mig stedse paa min Vandring; hver en Tanke
Har jeg meddeelt den, som et Vennebryst.
For alle Andre er den kun et Intet,
For mig en Skat.

Defoe.

Det gjør mig ondt, at jeg
Maa afflaae eder den beskedne Bøn.
Det har sin Aarsag. Er vi enige,
Saa hører Bogen mig til.

Selfirk.

Ricere Herre!

Bliv ikke vred. Kan det ei Andet være,
Saa maa jeg skilles fra min gamle Ven.
Det er ei første Gang, jeg skilles fra
Det Banlige, det Ricere. Som I vil!

Defoe ringer paa Agathe.

Giv mig et Fyrfad ind med Bløder strax,
Og sæt det i Raminen!

Til Selfirk.

For at I

Skal see, det er ei Lyst til meer at bruge
De gamle Hester, vil vi brænde dem
I Begges Overværelse.

Selfirk sukker.

Ja ja!

Desoe.

Dg endnu Get: her maa I love mig,
 At I vil aldrig yttre jer for Noget
 Om denne Sag; om hvad I solgte mig.
 Seer I, jeg skal forklare eder Grunden:
 Jeg Fiender har, som gnave paa min Roes,
 Dg see sig magre paa min trinde Velstand;
 Gif de en saadan Anecdote at høre,
 Saa vilde Klaffertandens hundred Tunger
 Udsprede snart de latterligste Rygter.

Selfirk.

Ja ja! det kan jeg ganske godt begribe.
 Dg helligt sværger jeg ved den Allgode,
 Som rørte eders Sind, og gav jer Lyst
 Til at formilde Gubbens sidste Dage:
 Jeg tier, og skal være taus som Graven.
 Agathe har sat Thyrsedet i Kammeret, og er gaaet igien.

Desoe.

Det er mig nok.

Raster Papirerne paa Jlden.

Dg dermed vie vi

De tomme Straae til Evighedens Flamme.

Selfirk

seer paa Jlden, og tørrer sine Dine.

Hvor hurtigt lue de! Hvor heftigt svinge
 De deres røde Binger, og forsvinde!

Desoe giver ham Penge.

Tag denne Hielp, min Gubbe! for det Første,
 Gaa hjem og vederqvæg dig, drif min Skaal.

Selkirk trykker hans Haand.

Det skal jeg. Tak!

Ved sig selv, stirrende i Kaminen.

Der svandt det sidste Glimt.

Dog, nei! Grindringen staaer i mit Bryst
Med dybe, uforfrænkkelige Runer;

Dg den skal ei forgaae, og ei forsvinde,
Før Siælen svinger sine lette Binger
Af Stovets Aske.

Til Defoe.

Nu — Farvel, min Herre!

Gaaer.

Defoe

stirrer bevæget hen; efter en kort Taushed.

Hvad er jeg nu mod ham? — Uergierighed!

Dit Vaaben er Forsængeligheds Taage —

Dg du vil kæmpe mod Samvittigheden?

Han holder Haanden for Panden.

Et Bud kommer med et Brev.

Et Brev, Sir! fra Sir Robert Edgarson.

Defoe horer ikke.

Budet.

Et Brev, Sir! fra Sir Robert Edgarson.

Defoe forvirret.

Hvad? Fra Sir Robert Edgarson?

Budet.

Ja, Sir!

Defoe.

Behøver Brevet Svar?

Budet.

Jeg veed det ei.

Defoe bryder det, og læser:

Min Herre!

Med stor Fornøielse har jeg læst Deres Robinson Crusoe, der saavel fra Opfindelsens, som den naive, godhiertige Fremstillings Side er fortræffelig. Da jeg nu er meget for at yde Hver Sit, og aldrig har No, før jeg har betalt min Gæld, saa tillad, at jeg ret takker Dem her for Nydelsen af Deres skionne Værk! Jeg ønsker meget Deres Bekjendtskab; men Alt maa have en Anledning; af en blot høflig, formelig Visit kommer der lidet. For en saadan Anledning har Skiebnen sørget: Man har indbudet mig i Eftermiddag til en saa kaldet litterair Thee, og tilladt mig at medtage en Giest. Har De Lyst til at komme med incognito, saa er det herligt. Jeg veed, at Ingen fiender Dem; man vil kritisere Deres Robinson, og det vil give en lystig Scene. Jeg haaber, De har allerede hærdet Dem mod Misundelsens, Uvidenhedens og Forfængelighedens Domme, som den udmærkede Mand aldrig kan undgaae. Tillad altsaa, at jeg henter Dem Klokken syv!

Efter at have læst Brevet.

Vel — hils din Herre, siig, jeg takker skyldigst!
Jeg henter ham.

Budet.

Vel, Herre!

Defoe.

Beed ham venligst
Undskyld mig, at ei jeg svarer skriftligt.

Budet.

Godt, Herre! Det skal blive vel besørget.

Gaaer.

Defoe stirrer i Brevet.

„Godhiertig“ — „yde Hver Sit“ — „har ei No,

Før jeg har afbetalt min Gæld" —

Gnider sig paa Panden.

Hm, hm!

Læser igien:

„Har hærdet Dem imod Misundelses,
Forsængeligheds Domme" —

Han lader Brevet synke.

Nemesis!

Det er for tidligt. Eller — kommer du,
Min Genius! og varslér mig i Tide?

Han gaaer langsomt bort.

Anden Act.

Wappings Kaffehus.

Master Crab. Mistress Crab.

Mrs. Crab.

Saadan er det, og saadan maa det være.

Mr. Crab.

Du skal see, hvad der kommer ud af, Kone!

Mrs. Crab.

Hvorfor muler du, Mr. Crab? Giv dig tilfreds! Vren er heller ikke at foragte. Du har nu Penge nok. Du har ægtet et honnet Fruentimmer, og maa finde dig i skiffligt Compagnie.

Mr. Crab.

Er det skiffligt? Disse skionne Vander skiendes og flamres jo tidt værre, end Matroser.

Mrs. Crab.

Det har ingen Rød nu, siden vi have faaet Sir Robert Edgarson til Vresmedlem.

Mr. Crab.

Jeg frygter, du bringer mig i Ulykke med denne litteraire Thee. Den skiller mig ved mine øvrige Giester.

Mrs. Grab.

Det skifter sig heller ikke meer for dig at holde Kaffe-huus, Mr. Grab! Din Krambod bringer dig den største Fordeel.

Mr. Grab.

Man maa altid i det mindste fiøre med to Hiul under sin Bogn. Det er en daarlig Befordring, at age med Hiulbør.

Mrs. Grab.

Gjør, hvad du vil, og lad mig ligesaa! Du har jo selv engang været med at stifte en Klub; har du glemt det?

Mr. Grab.

Min gamle Toffillingsklub? Ja, det var en anden Sag: der kom ikke Andre end ordentlige Borgermænd, og der gik Alting punktligt efter Lovene.

Mrs. Grab.

Om jeg mindes ret, hænge Lovene flistrede paa et stivt Pap endnu bag Skabet derhenne. Tag dem frem engang, og lad os høre! Maaskee kunde de være til Nytte for vort Selskab.

Mr. Grab tager det frem.

Med adskillige Modificationer efter Omstændighederne, troer jeg, de ikke vilde være uefne.

Han puster Støv af Pappet.

Mrs. Grab.

Lad den Blæsen være! Du puster mig Støvet i Dinene. Du gjør mig blind.

Mr. Grab.

Lydheden mod Lovene maa altid være blind, mit Barn!

Mrs. Grab.

Nu, lad høre!

Mr. Grab.

Primo: Hvert Lem betaler to Skilling i Indtrædelsespenge.

Mrs. Grab.

Hvor meget er det for hele Kroppen?

Mr. Grab.

Secundo: Hvert Medlem skal stoppe sin Pipe af sin egen Tobaks-Pung.

Mrs. Grab.

Bidere!

Mr. Grab.

Dersom noget Medlem befindes fraværende, erlægge han to Skilling; uden saa er, at han er syg, eller fastet i Fængsel.

Mrs. Grab.

Det er lovligt Forsald.

Mr. Grab.

Dersom Nogen sværger eller bander, da har hans Nabo Lov til at give ham et Drifgen.

Mrs. Grab.

For en Ordens Skyld.

Mr. Grab.

Dersom Nogen fortæller Historier i Klubben og lyver, betale han en Halvskilling for hver tredie Løgn.

Mrs. Grab.

Denne Lov er ikke saa let i sin Udførelse, som moralsk i sin Bevæggrund.

Mr. Grab.

Kommer nogen Hustru for at lede sin Mand hjem, da maa hun ikke komme ind; men han maa tale med hende uden for Døren.

Mrs. Grab.

Hvilket Chevalerie!

Mr. Grab.

Skielder Gen den Anden for Hanrei, da excluderes han af Klubben med de fleste Stemmer.

Mrs. Grab.

Esprit de corps!

Mr. Grab.

Ingen maa lade sine Klæder, Skoe eller Støvler sye hos Andre, end Klubbens Brødre.

Mrs. Grab.

Frihed og Liighed!

Mr. Grab.

Enhver Trompeter og Pauer er musicerende Medlem.

Mrs. Grab.

Hvem er da Tilhørere?

Mr. Grab.

Ingen Tremarksmand er i Stand til at blive Medlem eller Gæstmedlem af Klubben. — Der er de allesammen.

Mrs. Grab.

De burde graves i Kobberplader.

Mr. Grab.

Ja, hør nu, Kone! jeg vil ikke disputere videre med dig. For mig maa du drikke Thee med hvem dig lyster; og om det nu er bruun, grøn eller litterair Thee, det er mig det Samme. Den litteraire Klub finder jeg mig i, kun at det ikke udarter til litteraire tête à tête'r.

Mrs. Grab.

Hvad seer du mig an for?

Mr. Grab.

For et Fruentimmer, Goster. der har været Kammerjomfru Goster. hos Mistress Quickly. — Du har faaet

Smag paa Lærsning — lad saa være! Det var ikke derfor, jeg tog dig. Det var ikke din Siæl, jeg forgabede mig i; thi den var ushyelig, og jeg kjober ikke Ratten i Sækken. Men du havde en god corporlig Dannelsse, du var ung og smuk —

Mrs. Grab.

Det er jeg endnu.

Mr. Grab.

Penge havde du ikke mange af.

Mrs. Grab.

Hadde jeg ellers taget dig?

Mr. Grab.

See nu — der er min Søn, din Stedsøn, Peder Grab, som du veed.

Mrs. Grab.

Jeg har sat ham i Skole hos Magister Romanus, og han kan allerede paa staaende Fod oversætte alt det Latin, Magisteren taler.

Mr. Grab.

Ja, det er ret godt; men nu maa han ogsaa lære Kræmmerlatin.

Mrs. Grab.

Hvad vil det sige?

Mr. Grab.

Af det andet Latin kan han ikke leve.

Mrs. Grab.

Da har dog Magister Romanus levet deraf i halvfierdsindstyve Aar.

Mr. Grab.

Som Pebersvend. Men min Søn skal gifte sig og trives. Han er den Eneste af min Stamme paa Sværd-siden, han maa forplante Familien.

Mrs. Grab.

Send ham først som Student til Oxford!

Mr. Grab.

Nei, nu skal han være Svend til Efteraaret, og staae i min Husebod.

Mrs. Grab.

Du vil dog ikke —

Mr. Grab.

Du veed, Master Twastle, Husefræmmeren paa det andet Hjørne, og jeg vare lang Tid dødelige Fiender.

Mrs. Grab.

Nu, jeg vil haabe, I ere saa endnu?

Mr. Grab.

Ikke meer. Vore Hjerter bleve smeltede i Dvergaars ved en Flaske Porter. Vi have besluttet at stifte Fred, at slaae os i Compagnie. Saa er den Gne ikke længer den Anden en Torn i Diet. Og til den Ende ville vi gifte vore Børn sammen.

Mrs. Grab.

Eders Børn? Ja, Peter maa du nok kalde Barn; men den smukke Betty er langt fra at være Barn længer, og du forregner dig, hvis du troer, hun gifter sig med en Dreng.

Mr. Grab.

Men jeg siger dig jo, han skal være Svend med det Første. Lærebrevet er allerede skrevet og malet paa fiint Pergament.

Mrs. Grab.

Et Lærebrev er intet Kiærlighedsbrev, Mr. Grab!

Mr. Grab.

Naa, saa gaaer jeg da hen til Mr. Twastle, og bringer

Sagen i Rigtighed, siden jeg nu har raadført mig med dig, og vi ere enige.

Mr. Crab.

Ja vist! saa enige, som muligt.

Mr. Crab.

Meer kan man ikke forlange. Farvel!

Mr. Crab.

Mistress Quickly har bedet mig følge ud med paa Landet i Morgen til hendes Broder Sir Robert. Du har dog Intet derimod?

Mr. Crab.

Aldeles ikke. Sir Robert Edgarson er en fornem Mand, en velhavende Mand, en smuk Mand, en rig Mand, en meget rig Mand. Det er en Mand, som jeg har al Agtelse for. Spiser du med Herskabet?

Mr. Crab.

Jeg spiser med Børnene. Stille! der kommer Master Andrews, Ddedigteren.

Mr. Crab affides.

Paa ham er jeg ikke jaloux. Han seer ud, som han levede af Maanskin.

Herr Andrews kommer.

Andrews høitrvende.

Hil dig, du ædle britiske Venneviv!

Mr. Crab sagte.

Hvad Pokker, er du Duus med ham, Kone?

Mr. Crab ligesaa.

Jøre dig ikke, Mr. Crab! Det er som Digter, han taler. Han dutter mig kun Poesien paa.

Andrews til Mr. Crab.

Hil dig, viinbegeistrede Bacchus, ægte Søn af Semele!

Mr. Crab.

Min Herre! jeg er en ægte Søn, saa vidt er Deres Poesie intet Digt; men jeg hedder Crab, og ikke Bacchus, og min salig Moder hedde Mette og ikke Mele.

Mrs. Crab.

Undskyld min Mands Uvidenhed, Sir! han er ikke opdraget i den poetiske Religion.

Mr. Crab.

Nei, jeg er hverken poetisk eller catholisk.

Mrs. Crab.

Hans Opdragelse er forsømt af Naturen, men ved min Omgang har der dog udviklet sig adskillige Evner, som forhen slumrede.

Andrews.

Hvorhen du gaaer, triveligt=rødmende
Gut med det rigt=bufkelomfrandske Haar!
Møde dig smaae Lustamoriner,
Bistende Køling til Purpurfinden.

Mr. Crab bukker.

Mangfoldig Tak! Skyldigste Tiener! Min Kone er nok saa god at svare Dem.

Gaaer.

Andrews leer.

Den gode Mand! — Tilgiv, Mistress! at jeg spøjte lidt med Deres Ægtefælle.

Mrs. Crab.

Siger Intet, Sir! Man ryger jo med Røgelse for Myg, og Spidsborgere forjager man med idealske Forestillinger.

Andrews.

Fortræffeligt, Mistress! Jeg skal hilse fra Magister

Romanus, fra Philosopherne Aristus og Gryphius; de skulle alle have den Ære at indfinde sig om lidt.

Mrs. Grab.

De vise mig en stor Godhed.

Andrews.

Der kommer Deres anden Marechal, smukke Mistress! Herr Joseph.

Herr Joseph kommer.

Joseph.

God Dag, Mistress! Deres Tiener, Sir!

Mrs. Grab.

Hvad fattes Dem, Sir? Mig tykkes, De seer mere bleg ud, end sædvanlig.

Joseph.

Jeg har havt en Uergrelse. Turde jeg ikke udbede mig et lille Stykke Sukker med et Par styrkende Draaber? De pleier at have dem ved Haanden.

Mrs. Grab.

Med Fornøielse. Hun tager et Stykke Sukker, holder Draaber derpaa, og giver ham det.

Andrews.

Hvorledes, Herr Joseph? Har igien et mislykket Forsøg hos een eller anden Deilighed —

Joseph.

Ei! hvad? det er jeg saa vant til. Det er jo netop Vand paa min Mølle. Hvorledes skulde jeg leve og trives som Elegiker, hvis jeg ikke daglig og natlig havde Anledning til Graad og Drøvelse?

Mrs. Grab.

Apropos! Sir Robert Edgerson kommer dog ogsaa?

Joseph.

Han har lovet det.

Andrews.

Ei! Mistress! hvad vil De med Sir Robert her? Han hører aldeles ikke til vort Coterie.

Joseph.

Det er vel sandt; men saa er Sir Robert igien en rig, en fornem Mand. Det giver vort Selskab en Relief.

Mrs. Crab.

Naturligviis. Men, mine Herrer! glemmer ikke, hvad De vilde sige — jeg har læst en Bog i disse Dage, som jeg rigtig synes er grumme net; men det forstaaer sig, jeg underkaster gierne min Mening Deres kyndigere og indsigtfuldere Dom. Men skulde den ikke due noget, som jeg gierne troer, hvis De paaftaae det, saa gjør det mig ondt; thi jeg vil tilstaae oprigtigt, den har moret mig meget.

Andrews.

Maa jeg spørge om Bogens Titel?

Mrs. Crab.

Den hedder Robinson Crusoe.

Andrews.

Er det et dramatisk, episk, eller lyrisk Digt?

Mrs. Crab.

Det er intet Digt; den er skreven i Prosa.

Andrews.

Er det et historisk, philosophisk Værk, eller en Reisebeskrivelse?

Mrs. Crab.

Det er en Reisebeskrivelse.

Andrews.

Saa forterer den ikke under mit Forum. Jeg giver mig kun af med Poesie, og i Poesien fornemmelig med lyrisk Poesie, og i lyrisk Poesie fornemmelig med Oden.

Joseph.

Ei! Herr Andrews! det er jo netop den Bog, jeg har havt min Uergrelse over. Jeg var just oppe hos Boghandleren Powell, for at høre hans endelige Resultat, om han vilde forlægge mine Elegier eller ei; var der ikke en Renden og en Trængsel efter denne Robinson, som ved en Bagerdør om Morgenens Kloffen syv!

Andrews.

Nei, virkelig? Hvad er da det for en Robinson?

Joseph.

En Roman, skrevet af et ganske ulitterairt, obscult Menneske: en vis Defoe, som i sin Ungdom har været Strømpehandler, forfattet adskillige Folkeskrifter, været af Oppositionspartiet, ærgret Ministeriet, endelig forløbet sig saa vidt, at han gjorde Udfald paa nogle Kirkeskikke, hvorved han da fik sin Løn, og blev sat i Gabestoffen. Men ogsaa denne Straf taalte han med fræk Stolthed, og skrev en Dde over Gabestoffen: at den nu var adlet ved ham, siden et ungt Menneske kunde sættes deri for en litterair Ubesindigheds Skyld.

Andrews.

En Dde? Den maa jeg see. Den hører til mit Fag.

Mrs. Crab.

Hvorledes? Et Menneske, som har staaet i Gabestoffen, er Forfatter til Robinson Crusoe?

Joseph.

Paa min Ære!

Mrs. Crab.

O, mine Herrer! saa beder jeg dem venstfabeligst undskyldte, at jeg har moret mig over Bogen.

Joseph.

Bedste Mistress! vær De rolig, det bliver mellem os.

Aristus og Gryphius komme ind i Klammeri, og begive sig hen i Forgrunden, uden at hilse eller agte de Andre.

Aristus

med et arrogant paataget Phlegma.

Jeg bliver ved min Paastand: Krig! ellers duer det ikke. Kræfterne slappes, Modet svinder, Tænkemaaden bliver smaalig, Geniet indsnerpes. Er ikke Livet Gicering? Have vi Viin uden Gicering? Ol? Brød? Kun et dygtigt Had udvikler Kiærlighed. Falder ikke de fleste Blomster af Træerne? Bilde ikke Pest, Armod, Feighed være Følgen af for mange Mennesker? Krig altsaa! Legemet maa aarelades. Ellers døe vi, af lutter Lyst til Livet, den skændigste Død.

Gryphius skraaler hidfig.

Du har Uret, min søde Broer! Hvad skal vi leve for, naar vi slaae hinanden ihjel strax igien? Hvad hjælper da al Religion, Moral, Videnskab? Er ikke vor Bestræbelse Harmonie? Maa Dissonantsen ikke opløses engang, for Satan? Skal vi bestandig slutte Concerten med en lille Second; med en Indledningstone til den Grundaccord, som aldrig flinger? Nei, min Broder! nei! Det er bestialst, naar Mennesket som et vildt Dyr fnyser mod sine Medmennesker.

Aristus.

Uden Krig bliver Mennesket en Epidøborger, en egenlyttig Elubbert uden Forstand og Hierte.

Gryphius.

Uden Fred bliver han et glubende Fæ, som æder de Andre Hiertet ud af Livet. Hvem har givet os Lov til at slaae hinanden ihjel?

Aristus.

Hvem har givet os Lov til at lade hinanden leve?

Gryphius.

Jeg siger endnu engang: Alting med det Gode! Formaninger, Taler, Opmuntringer, Glücksbelønninger.

Aristus.

Jeg siger endnu engang: Alting med det Onde! Galger, Steiler, Pinebænke, Gæbestofke.

Gryphius skræler ude af sig selv.

Det er lumpne, nederdrægtige Instrumenter. Med Sagtmodighed, med Fornuft og Besindighed skal vi virke; ellers ere vi nogle Ræltringer.

Aristus kold.

Du vil dog ikke sige dermed, at jeg er en Ræltring?

Gryphius.

Naar man slaaer iblandt en Flok Hunde, den man rammer, den tuder.

Aristus.

Du er en uforflammet Knekt, min søde Broer! — Men tys! Han opdager Mrs. Crab og de Andre. I Disputens Interesse lægge vi ikke Mærke til, at vi alt ere komne op ad Trappen ind i Stuen. Der sidder jo Madamen. Han blinker til Gryphius.

Gryphius som før.

Det er mig det Samme, hvem Satan der sidder. Jeg siger nu, som før: Skaansomhed! Selvtvang! Overbærelse! Humanitet! Tage Alting op i den bedste Mening! Det er vort Kald. Og den, der postulerer det Modsatte, er en Ufæl.

Aristus.

Du forløber dig, min søde Broer! Fat dig! Tys! Skifter Eligt sig for os som Philosopher? Nei, jeg bliver ved min Paastand: Lad det gaae til det Yderste! De barbariske Tider ere de bedste. Hugge raast ind paa hinanden strax, det er homerisk, det er det Sande. Men derfor kan

vi jo være lige gode Benner. Det er jo kun Meninger; hvad komme Meninger Personligheden ved?

Gryphius.

En Person uden rigtige Meninger er det Samme, som et Brillefutteral uden Brillen.

Mrs. Grab.

Men hvad er det, mine Herrer? Hvad er det?

Aristus.

O, det er Jngenting, min Dyrebare! Det var en lille Disputats om Krig og Fred, som min Ven Gryphius og jeg repeteerte med hinanden.

De sætte sig.

Andrews.

Der hører jeg paa Gangen, at Herr Romanus kommer med Peter Grab.

Mrs. Grab.

Mine Herrer! jeg er Dem uendelig forbunden, at De gjør mit Huus den Ære med Deres Selskab, og bidrage til at cultivere mig. Men det er vel, at min Stedsøn Peter er kommen saa vidt, at han kan tyde, hvad Magisteren siger; thi ellers vilde jeg være i stor Forlegenhed, siden han ikke taler Andet end Latin.

Aristus.

Han gaaer i Barndom, Mistress! Han har tilbragt sin Levetid med bestandig at læse de romerske Digtere; og om det nu kommer af, at han selv ingen Tanker nogeninde har havt, eller af, at de Andres Tanker have fordrevet hans egne — nok, han kan nu ikke yttre det mindste, ikke sige den ubetydeligste Ting, som: „giv mig min Hat!“ eller „hvoreledes lever De?“ uden at anføre en classisk Autoritet.

Mrs. Grab.

Det er en besynderlig Drm.

Aristus.

Og da man har bebreidet ham denne Udfærd, især mod Fruentimmer og Ustuderede, saa har han nu altid en Skoledreng med, som Tolf, der leder ham, ligesom en blind Mand ved en Riep, og ikke har Andet at giøre, end som Papegøie at efterplappre paa Dansk, hvad han siger paa Latin.

Mrs. Grab.

Ja, var det nu ikke en Lykke, at Peter Grab allerede er kommen saa vidt i Latiniteten?

Joseph.

Der er han.

Mrs. Grab kommer lidt Røgelse paa Theemaskinen.

Herr Romanus kommer med Peter Grab ved Haanden.

Romanus.

O Venus, regina Gnidi Paphiqve!
Sperne dilectam Cypron, et vocantis
Ture te multo Glyceræ decoram
Transfer in ædem.

Peter

med en skingrende Skoledrengestemme.

O Venus, du som regnerer over Gnidus og Paphos!
foragt Cypern, hvori du var forgabet, og begiv dig hen i
Baaningen til den pæne Glyceræ, faldende dig med megen
Røgelse.

Mrs. Grab.

Jeg takker skyldigst. Velkommen, fiære Herr Magister!
Hvorledes gaaer det med Helbreden?

Romanus.

Infandum, regina! jubes renovare dolorem.

Peter.

O du Dronning, du befaler en usigelig Smerte at oprippes.

Mrs. Grab.

Den slemme Gigt! Men holder De ogsaa god Diæt?

Romanus.

Me pascunt olivæ, me cichorea levesqve malvæ.

Peter.

Mig forer Oliven, Endivien og den sunde Katoft.

Mrs. Grab.

Behag at tage Plads!

Magisteren sætter sig, Peter staaer bag hans Stol.

Mrs. Grab til Andrews halv sagte.

Er det dog ikke meget, at min Søn allerede er saa vidt i den Alder?

Andrews.

Upaatvivlelig.

Romanus.

Dicite, quandoquidem in molli consedimus herba!

Peter.

Slaaer nu en Gladder af i det Grønne!

Andrews

Flapper Magister Romanus paa Knæet.

Hvor det fornøier mig, at see Dem saa frisk og sund, ærværdige Veteran!

Romanus.

Lætus sum laudari a te, laudato viro.

Peter.

Det glæder mig at berømmes af dig, o du berømte Mand!

Mrs. Grab til Gryphius.

Er det dog ikke meget af saadan et Barn?

Gryphius.

Han bruger altid „o du“ til sine Vocativer; det undrer mig, at han ikke ogsaa hvergang sætter „af, i, paa, med“ til Ablativerne.

Aristus for sig.

Mon den Dreng gjør det af Dumbhed eller af Ondskab?

Joseph sagte.

Jeg maa dog ogsaa see, om jeg faaer en Compliment. Heit. Har De læst mine sidste Elegier, sande Kiender og Aristarch?

Romanus gnaven.

Poscimus.

Peter.

Vi opfordres.

Romanus.

Cur me querelis exanimas tuis?

Peter.

Hvi tager du Livet af mig med din evige Rhytmen?

Mrs. Grab til Aristus.

Er det dog ikke evig Skade, at saa megen Lærdom skal graves ned i en Høsebød?

Romanus.

Nunc est bibendum.

Peter.

Lad os nu drikke Theevand!

Mrs. Grab giver Peter en Kop Thee og en Tvebak til Magisteren.

Romanus dnypper og spiser.

Sinum lactis et hæc te liba, Priape! expectare sat est.

Peter.

Tag til Taffe, Priapus! med en Spølskum Mælk og en Eggefringle.

Mrs. Grab.

Der kommer Herr Butterflie, vort vittige Hoved.

Gryphius.

Den stakkels Karl! Hvad det maa være et piinligt Liv: han troer sig forbunden til at sige noget Piquant, hvergang han lukker Munden op.

Aristus.

Han siger dog undertiden ganske morsomme Dumheder.

Herr Butterflie kommer ind, og bukker til alle Sider.

Butterflie.

Edmøge Tiener, skyldigste dito! Ei ei, Mrs. Grab! der sidder De jo, som en Dronning i en Bifube, mellem lutter Han= og Arbeidsbier.

Aristus til Mrs. Grab.

Nu, see! der har vi jo strax een. — Med Tilladelse, Sir! regner De Dem selv til Han= eller til Arbeidsbierne?

Butterflie.

Jeg er et Uhrværk, Sir! som trækker mig selv op, og gaaer den ene Dag, som den anden; skøndt der er dem, der beskylde mig for Ufetterrettelighed.

Gryphius.

Det er Misundelse, Sir! De er et godt engelsk Repeteeruhr.

Butterflie.

Nu — her ere vi jo ret som i Noahs Arf: alle mulige litteraire Dyr, philosophiske Elephanter, Orne med Odesflugt, elegiske Rattergale, lærde Ugler.

Aristus tor.

Og vittige Abefatte.

Butterflie.

Om Forladelse, Sir! Abefatten er ikke vittig. Signelsen halter.

Aristus.

Er den det ikke, saa bilder den sig i det mindste ind at være det.

Gryphius sagte til Romanus.

Disse litteraire Straajunkere troe ogsaa at kunne gaae i Laug og være Kammerat med grundige Lærde.

Romanus.

Quamvis sint sub aquâ, sub aquâ maledicere tentant.

Peter.

Skøndt de sidder i Band, dog i Bandet de er maliciøse.

Mrs. Grab.

Er det dog ikke meget? der gjør han ogsaa Vers! — Der mangle nu ikke Andre end Sir Robert Edgerson og en reisende Medlem, saa kan Sessjonen begynde.

Gryphius.

Det huer mig ikke, Mistress! oprigtig talt, at Sir Robert kommer her med.

Mrs. Grab.

Åh, det er saadan en rar, velsignet Mand.

Aristus.

Han er vel artig, men seer dog ned paa Folk med en Mine, som om han oversaae dem, og ene havde slugt al Verdens Biisdom.

Andrews.

Man veed ikke ret, hvad der boer i den Mand.

Romanus.

Eqvo ne credite, Teucri!

Peter.

Troer ikke Hesten, Teucrer!

Andrews til sine Sidemænd.

Hvem mener han med Hesten? er det mig, eller Sir Robert?

Aristus.

Grammatici certant, et adhuc sub iudice lis est.

Peter.

De strider om Grammatiken, og den er endnu ikke afgjort.

Sir Robert kommer med Defoe.

Sir Robert.

Tilgiv os, Mistress! at vi kom lidt sildt.
Min Ven fra Landet, som De har tilladt mig
At tage med; Herr Trifling, steg just nylig
Af Diligencen, kommen frisk fra Bristol,
Og ønsker meget her blandt Londons Lærde
At danne sig i sine ældre Dage.
Alt paa sit Landgods har han efter Gyne
Udviklet Smagen, læst endeel. Han kiender
Herr Andrews Dder, Josephs Elegier;
Herr Butterflies berømte Epigrammer
Har han gientaget læst.

Butterfly.

Den vakkre Mand!

Defoe

vender sig til Butterfly.

Det glæder mig usigeligt, Herr Joseph —

Butterfly meget artig.

Jeg er Herr Butterfly.

Defoe til Andrews.

Herr Joseph —

Andrews.

Sir!

De taler her med Ddedigteren.

Defoe.

Ha, jeg er henrykt! Hvilken prægtig lyrisk
Uorden steds i Tanken, hvilket Skum
I Følelsen, og hvilket Studium
I Ord og Udtryk!

Andrews glad.

Virkelig, Herr Trifling?

Joseph.

Og mine Elegier?

Defoe.

Naar jeg læser
Et Par af dem, saa har jeg altid Maanskin.

Joseph.

Og hvilken foretrækker De fortrinlig?

Defoe forlegen.

Mig synes — den om Maanen og Kiærminden —
Om Rildevældet —

Joseph sagte.

Hvilken mener han?

Thi derom er de alle.

Goit.

Ha, nu veed jeg —

Defoe.

Just den!

Joseph sagte til de Andre.
Han taler godt.

Gryphius sagte.

Jeg fieder mig.

Aristus sagte.

Disertationer har den Rusticus
Bist aldrig læst. Mon han forstaaer Latin?

Butterflie til Defoe.

Og hvilket Epigram?

Defoe.

D — det om Amor

Og Bien — det om Stax — om Harpag — Gloe—

Sir Robert.

Nu, smukke Mistress! mine gode Herrer!
Til Dagens Orden. Mistress var saa god
At faare mig til Ugens Præsident,
Og jeg bestemmer da vort lærde Thema.
Hvad kan vi vælge bedre vel i Dag,
End Herr Defoes berømte Robinson,
Der gjør saa megen Opsigt overalt?
Hvad sige mine Herrer? Bogen fiender
Formodentlig Enhver. Jeg ønsker meget
At høre Deres indsigtsfulde Domme.

Mrs. Crab.

Der maa voteres efter Alderen.

Til Romanus.

Sir! De er ældst; hvad siger De om Bærket?.

Romanus.

Non ego ventosæ plebis suffragia venor.

Peter.

Jeg jager ikke efter den vindige Bøvels Roes.

Romanus.

Decipit exemplar, vitiis imitabile.

Peter.

Det Exempel er skadeligt, som kan efterlignes ved Feil.

Romanus.

Interdum vulgus rectum videt, est ubi peccat.

Peter.

Stundom dommer Mængden ret, og stundom vrangt.

Butterflie.

Mangfoldig Tak! Nu, Mistress! videre!
 Vi faae ei anden Dom; Magisteren
 Har ikke læst og læser aldrig Bogen.
 Han læser kun Hebraisk, Græsk, Latin.
 Min foreløbige og ringe Mening
 Om Robinson er snart sagt: Hvad der hører
 Til Vittighedens Bærker, skøn Lecture,
 Det burde, synes mig, dog være vittigt;
 Men Lysten til at pirres fint til Smil
 Forgieves seiler i et øde Sydhav
 Af fiedelige Trivialiteter.

Aristus.

Romanen er et usfelt Elegfredbarn
 Af Epopeen. Hvad der hæver hiin:
 Bedrifterne, samt Verset, Billedet,
 Det mangler ganske denne Robinson.
 Jeg troer, at Episoden om de Bilde
 Vel kunde males ud i smukke Vers.
 Men Tænkemaaden er mig for modern;
 Prosaisk smægter Robinson i Prosa,
 Han skønner ikke paa sit Eventyr.
 Spidsborger er Forfatteren, det seer man.
 Jeg holder imod Fredag med de Bilde,
 Beflager, at han undslap, den Gufon,
 I Stedet for paa Helteviis at siunge
 Sin Seiersvise, mens de stegte ham.
 Altsaa, jeg underskriver Butterflies

Meddeelte Mening, skøndt vor Herre veed,
 At ellers lidt vi To sympathisere:
 Det er en kiedelig, en daarlig Bog.

Gryphius.

Jeg har aldeles Intet imod Prosa.
 Philosophien grunder i solut Stiil,
 Mens Riim og alt det Galstak flyver vildt
 Som Drengbørn paa Phantasjens Riephest.
 Hvis Robinson var ægte Philosoph,
 Tog høit en lille Fabel som Behikel
 For sine Meninger, Betragtninger,
 Saa havde jeg slet Intet imod Bærket.
 Men Bogen er et Eventyr for Børn.
 Man seer, Forfatteren er ganske ulærd,
 Har intet Andet læst, og veed ei grundigt
 At styrke sine Tanker med Citater.

Andrews fornem.

Lad Pøblen dog beholde sine Bøger!
 Jeg har en medfødt Afsky for det Lave;
 En Bonde boer ved Gadefiær i Dalen,
 En Riddermand paa Klippen. Lad os ikke
 Dog glemme, hvad vi skyldte Idealet!
 De blotte Navne: „Fredag, Robinson“,
 Hvor plat, hvor upoetisk! Agamemnon
 Og Menelaus! Jupiter! Neptun!
 J vilde sikkert gjøre store Dine,
 J Fald J saae jert Aristocratie
 Fortrængt af sliig en Borgerrepublik.

Med affecteert Pathos.

Nei, mine Venner! glemmer ei Olymp,
 Det høie Pelion i Dødsas Nærhed.
 Lad os ei atter synke til Pygmæer,

Men heller kæmpesvulme som Titaner.
 Kan nogen Dødelig vel tage Munden
 For fuld? I Veiret, Born! høit op i Luften,
 I Idealets svulmende Ballon.
 Jeg trodser Svimmelheden — Jorden vorder
 Dernede mig en ussel Myretue —
 Jeg svæver i min høie Purpursue.

Mrs. Grab, Joseph og Butterflie
 applaudere.

Ha, bravo! bravo! bravo!

Mrs. Grab

synker henrykt tilbage paa Stolen.

Gud! det falder

Jeg Poesie — Begeistring — Følelse.
 Men siig mig, Sir! hvor kan De dog saa rigtigt
 Bedømme Bogen, da De ei har læst den?

Andrews lidt forlegen.

Det er Inspiration, min Naadige!

Joseph rommer sig.

Saameget jeg end skatter mine Herrers
 Formodentlig end min langt bedre Mening,
 Kan jeg dog ikke modstaae Fristelsen
 Til med at give her min Skierv i Lauget.
 I vor Uenighed, saavidt jeg mærker,
 Er Alle enige i Hovedsagen.
 Hver holder for, at Robinson er slet;
 Kun er Motiverne til disse Domme
 Plat ud forskiellige. Mon ei det kommer
 Af det, man ei endnu har rigtig truffet
 Den rette Punkt, og indseet dette Værks
 Brøstfældigste og maadeligste Side?
 Forfatteren vil skrive en Roman —

Roman — fra denne Synspunkt gaae vi ud
 Og glemmer reent Romanens Hovedsag.
 Hvad er Romaner uden Rierlighed?
 Hvad er Romanen vel, naar ei den taler
 Til Hjertet paa hvert Blad, og rigt aflokker
 De sympathetiske, de søde Taarer?
 Men hvor er Rierlighed i Robinson?
 Er han forelsket? Ikke, det jeg veed.
 Er der en deilig Pige paa hans D?
 Gud hielp ham! Selv ei en Rildensymphe
 Opholder ham, imens han huler Træt
 Til Baad, som for Calypso dog Ulykses.
 Vi seer en beget, lodden, grov Matros,
 Beskæftiget med sin Glendighed,
 Dag ud, Dag ind, som Betleren i Skuret.
 Kan Eligt forædle Hjertet? maa jeg spørge;
 Udvikle den Forædledes Forstand?
 Nei! græde vil vi med den ædle Lord,
 Som elsker den uadelige Miss,
 I Maanskin vil vi gaae paa Kirkegaarden,
 Og drikke Thee med den, vort Hjerte hylde,
 Om det var otte stive Bind igiennem.
 Men bort med Cannibaler! bort Matroser!

Tutti raaber:

Jaa, bort med Cannibaler! bort Matroser!

Sir Robert pikker paa Bordet.

Saa sagte, mine Herrer! sagte, sagte!

Med Cannibaler bort — det laer jeg gielde;

Men England, veed De, trænger til Matroser.

Der bliver taust.

Sir Robert smilende med Bærdighed.

Nu kommer Raden da til mig at sige

Min ringe Mening; men — den er alt sagt.

Bukker til forskjellige Sider.

Den høie Ironie — den lystige Jordom —
Den fiinsatiriske Gensidighed,
Hvorned enhver af mine Herrer nys
Jordømte Bogen fra en modsat Side,
Beviser noksomt: vi er enige;
Thi naar enhver af disse fældte Domme
Reent ud tilintetgjør og slaaer den anden,
Saa viser det jo paa en vittig Maade:
Hver Dom er falsk.

Alvorlig.

Den ægte, sande Dom
Maa taale fækt at sees fra alle Sider.

Med ironisk Beskedenhed.

Af Herr Romanus høre vi, at Bogen
Er ikke sammenskrevet paa Latin;
Det er alt Noget. Af Herr Butterslie
Erfare vi, at Robinson er ei
En Musenalmanak med Epigrammer.
Aristus, høit bestælt for Epopeen,
Erflærer den for ingen Iliade;
Dog agter han og billigere Adskilligt:
Han ynder Episoden om de Bilde.
Herr Gryphius gaaer videre: han har
Elet Intet imod Prosa, finder selv,
At Robinson er intet tomt Behiæl
For Reflexion og tør Moral, men meer
En Handling, selv saa yndig i sin Fabel,
At den ei morer Gamle blot, men Børn.
Fremdeles roser han vor Digter for
At ei han fylder Bogen med Citater.

Herr Andrews er begejstret, taler ikke
 Blot til Forstanden, han opfordrer Hjertet.
 Han yttre, at Romanen Robinson
 Er ingen Dde, smaalig smykket ud,
 Som Alliken, med længst opslidte Fier
 Af græske Fabler og Mythologie.
 Herr Joseph sætter Krandsen paa det Hele,
 Og yder Digteren, endskiøndt ironisk
 Som alle Andre, dog den største Hæder;
 Af ham erfare vi, at Robinson
 Er ingen lunkne Maanestjensfortælling.

Med alt mere Alvor.

Jeg takker Dem, de gode, fløge Herrer!
 For disse findrige Betragtninger.
 Forfatteren er Dem vist høist forbunden
 For Deres Ytringer. Hvad sige De,
 I Fald han havde hørt os?

Efter et lidet Ophold.

Han har hørt os.

Tager Defoe ved Haanden.

Jeg har den Ære her at forstille
 Det lærde Selskab Robinsons Forfatter.
 Hans Bog tiltaler mægtigt Phantasie,
 Forstand og Hjerte, dybt den griber ind
 I Siælens Jnderste, og længe, længe
 Maaskee vil Bølgen væde Bretlands Kyster,
 Før Folket eier atter sli en Bog.

Opponenterne reise sig, og vise Alle Tegn paa stor Forvirring; kun

Romanus

bliver siddende ganske rolig, og siger:

O Socii! neque enim ignari sumus ante malorum,
 O passi graviora! dabit deus his quoque finem.

Peter.

O Kammerater! det er ikke den første Ulykke, vi have faaet. Vi have taalt det, som værre var. Vor Herre vil nok løse op for os tilsidst.

Andrews.

Jeg anbefaler mig, min smukke Mistress!

Til Selskabet.

De gode Herrer — Deres Tiener!

Gaaer.

Sir Robert og Defoe.

Tiener!

Joseph.

I lige Maade!

Gaaer.

Butterflie til Sir Robert.

En fortræfflig Spas,

Ironist til det sidste Dieblif!

Man veed ei ret for lutter Ironie,

Hvem egentlig Sir Robert her har snertet.

Saa bliver Hver da salig ved sin Tro.

Urbødigt Tiener, Sir!

Sir Robert.

Farvel, min Herre!

Butterflie gaaer.

Aristus til Gryphius.

Rom, lad os atter flamres, Gryphius!

Jeg hører heller dine plumpe Skieldsbord,

End denne Herres fine Stiflerier.

Gryphius sagte til Aristus.

Jeg siger, som jeg altid sagde: Fred!

Men denne Fiende maa jeg hevnes paa.

De gaae.

Mrs. Grab til Sir Robert.

Det glæder mig særdeles, Sir! at De
Forsvarer Bogen. Den har moret mig,
Dengang jeg læste den, det maa jeg tilstaae;
Men siden glemmer man, Indtrykket svækkes.
Man vil dog gierne høre Andres Tanke;
Og — saa fik jeg en anden Overthydning.
Man veed ei ret tilsidst, hvad man skal mene,
Thi Nogle mene Dit, og andre Dat;
Og mene maa man dog i denne Verden.
Og hvad man læser, maa man jo bedømme;
Hvad gavned ellers Læsningen en Autor,
Naar Læseren ei kunde sige ham,
Hvad han har feilet, og hvad der gik an.
Nu mener De, at Robinson er smuk,
Og det var ogsaa min oprindelige
Og primitive Mening. Og desuden
Er De min Frues Broder; Mistress Quicfly
Hun roser ogsaa Bogen. Og i Morgen —
Men det vil jeg nu tie med; det bliver
En Overraskelse. Hun kommer ud
I Morgen og besøger Dem paa Landet
Med Børnene, og har befalet mig
At følge med.

Sir Robert.

Nu — det er allerfærest.

Romanus reiser sig.

Tempus est, quo prima quies mortalibus ægris
Incipit. Vale, Vale, Vale!

Peter.

Nu er det paa de Tide, man fører sig til Seng.
God Nat! god Nat! god Nat!

Han gaaer med Magisteren.

Mrs. Crab.

Tillad, Sir! at jeg følger Dem paa Trappen.

Hun følger Romanus.

Sir Robert.

Nu da, min gode Digter! nu, Defoe!
Hvad siger De?

Defoe.

Hvad skal man sige, Sir?

Det Bæsen kiender jeg.

Sir Robert.

De Foraarsmyg
Forstyrre mangan deilig Aftenstund.

Defoe.

De lignte dem ved Myg; som Myg forfølge
De Lyset, til de brænde Fingene.

Selkirk træder ind.

Jeg beder om Forladelse — jeg gaaer
No' feil? Det er nok ikke her den rette
Almindelige Giestestue?

En Dreng

kommer med et Brev til Sir Robert.

Herre!

Et Brev til Dem fra Deres gamle Gartner
Paa Landet. Budet venter.

Sir Robert.

Lad ham bie!

Saa skal jeg svare.

Drengen gaaer.

Selkirk.

Seer jeg ogsaa ret?

Min Herr Defoe! Belgiorer!

Defoe blinker til ham.

Stille, stille!

Forstyr ei denne Herre der, som læser.

Han trækker Selfirk hen i Forgrunden, hvor de tale sammen,
medens Sir Robert læser Brevet.

Selfirk.

Nu, det var herligt, at jeg traf Dem her;
Saa kan jeg takke Dem endnu engang.
I Morgen reiser jeg alt til mit Huus,
Men nu i Aften gatter jeg mig med
En lille Bolle Punsch, en Pibe Knaster,
Og læser Bogen, som er kommen ud.
Jeg har alt kjøbt den, jeg kan ikke vie.

Viser ham Robinson.

Defoe meget forlegen.

Alt kjøbt? Det kalder jeg Nysgierrighed.

Selfirk.

De kan ei troe, hvor det har glædet mig
At see paa Billederne. Jeg har grædt,
Jeg gamle Dreng, som Barn, ved Synet af
Det sønderknuste Brag paa Havets Bølger,
Og Klippen, hvor i Træet Blæsten raser.

Defoe.

Saa? har I det?

Selfirk.

Og siden ligerviis

Af Robinson i Skoven, hvor han staaer
I sine Lamaskind, med Kurv og Solstkiern.
Det var skinnbarlig, som jeg saae mig selv.

Defoe.

Nu, gode Gamle! gaa nu, drik din Punsch,

Dg tag i Morgen tidlig til din Hytte.
Jeg kommer ud snart og besøger dig.

Selfirk.

Taf, gode Herre! Giv mig eders Haand. —
Hvi undgaaer J bestandig mine Haandtryk?
En gammel Sømand kan ei lade være
At trykke Haanden, naar han mener det
Ret ærligt med en Ven.

Defoe.

Guds Fred, min Gubbe!

Selfirk gaaer.

Sir Robert, som har læst Brevet.
Det kan besvares mundtligt. Herr Defoe!
O, bi et Dieblif, om De behager.
Jeg kommer strax igien, min gode Ven!

Gaaer ud.

Defoe ene.

Nei — jeg kan ei udholde det. Den Gne
Taer mig i Forsvar for Misundere,
Mens — jeg misunder selv, berøver listigt
En ærlig Mand sin Roes, og dølger Sandhed.
Dg den Fortrængte kommer venlig til mig,
Som Englen fordum til den svage Løth,
Dg smiler Godhed mig i Siælen, trykker
Min Haand, og takker mig. Nei, ved den Evige,
Som skuer Alt — saa dybt er jeg ei sunken.
End er det Tid. Ja — jeg vil ogsaa svømme
Fra Braget, Selfirk! til min Redningsø.
Jeg giver dig igien, hvad der er dit.
Det Halve hører mig til, ærligt til;
Dg bedre, sætte sig den halve Krands

Uf Laurbær om sin Tinding, end at trykke
Samvittighedens Torn ind i sit Bryst.

Sir Robert kommer tilbage.

Bliv ikke vred, Defoe! at jeg forlod Dem.
Min gamle Gartner skriver mig fra Landet,
At han mig venter ud i Morgen Middag
Med nogle gode Benner. De maa vide,
Han er en Tusindkunstner. Han har ogsaa
Læst Deres Robinson, og havt den smukke
Idee, at bygge ved en Klippevæg
En Grotte med indhegnet Have til,
Aldeles efter Bogens Forskrift. Nu,
Da Alt er færdigt, ønsker han mig ud
At see hans Anlæg; men i Fald jeg bringer
Ham selve Robinsons Forfatter med,
Saa faaer den gamle Mand en dobbelt Glæde.

Defoe griber hans Haand.

Vel, ædle Herre! vel! Jeg kommer gierne,
Men paa et Vilkaar dog.

Sir Robert.

Nu, og det er?

Defoe.

At jeg maa tage Robinson og Fredag
Med ud i Morgen.

Sir Robert.

Jeg forstaaer Dem ei.

Defoe.

Det skal De heller ikke; ei endnu.
Tillad mig blot at tage begge med!

Sir Robert smilende.

Med stor Fornøielse! Hvis De kan mane

Os de poetiske Phantomer did,
Saa er jo Alt fuldstændigt.

Defoe alvorlig.

Ganske vist!

Sir Robert.

Med den Alvorlighed? De bliver mig
Jo ganske mystisk, kæreste Defoe!

Defoe.

Jeg lover Dem, at Robinson og Fredag
Skal være selv tilstede. De skal studse —
Men De skal agte mig.

Sir Robert.

Det gjør jeg alt.

Defoe.

Jeg skal fortjene det.

Sir Robert.

Beständig Gaader!

Defoe.

Und mig den Glæde, først i Morgen Middag
At løse dem paa Landet.

Sir Robert.

Vel, min Ven!

Gaaer.

Defoe

gaaer til den anden Dør, og kalder ivrig:
Selkirk! min gode Selkirk!

Selkirk kommer ind.

Kære Herre?

Defoe.

Siig, vil I gjøre mig en Tjeneste?

Selkirk.

Jeg? ti for een.

Defoe.

Saa reis i Morgen ei
Endnu til Hytten; tag med mig og Will
ud til Sir Robert til et Middagsgilde.

Selfirk.

Men gaaer det an? En saadan fornem Herre!

Defoe.

Ja, han har indbudt jer. Og endnu Get!
Hør, Selfirk! har du dine gamle Klæder
Fra Den med? din Solskjerm og din Hue?

Selfirk.

Alt har jeg. Det skal lægges ved min Grav,
Naar jeg er død, som Fanen over Helten.

Defoe.

Har Will ei ogsaa nogle Sager med?

Selfirk.

Et Skjort, sin Hovedpynt, sin grønne Dre.

Defoe.

Saa lad ham atter klæde sig som Bild,
Med den Forandring, som Climat og Sæder
Gjør her nødvendig. Vil I følge mig
I denne Dragt? Jeg fattet har et Forsæt.

Selfirk.

Min gode Herre! jeg forstaaer Dem ei,
Men jeg vil ikke negte, hvad De ønsker.

Defoe.

Godt! Gaa nu ind og læs i Robinson,
Og drik min Skaal -- og giv mig nu din Haand!
Nu frygter jeg ei længer for et Haandtryk.

Selfirk.

Det skal jeg, ret af Hiertet!

Defoe.

Gode Gamle!

Kysser ham.

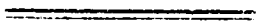
Jeg kommer ind, og drikker Punsch med dig,
Og forelæser dig af Robinson;
Men gaa nu først — og lad mig fatte mig!
Selvkirk gaaer.

Defoe

ene, tørrer smilende sine Dine.

Nu er jeg let om Hjertet. O, nu stiger
Igien min Aand, og breder sine Vinger!
Hver Sit; nu ogsaa Mit. Jeg vil ei sticke,
Som Allik pyntes ei med laante Fier.
Vel blier jeg ei saa stor en Fugl, som før:
Man seer, jeg lægger mine Vg, som Giøgen,
I fremmed Rede. Ha, men lige meget!
Jeg er igien en brav, en ærlig Karl,
Og det er mere værd, end alle Laurbær.

Han gaaer.

Tredie Act.

Børrelse hos Twastle.

Betty. Will kommer med en Kurv fuld af Blomster.

Will undseelig.

Tilgiv mig, skionne Miss! i Fald —

Betty ligesaa.

Min Fader

Er ikke hjemme —

Will.

Det var ikke ham,

Jeg søgte her; jeg mødte ham paa Gaden.

Men da vi reise bort i Dvermorgen,

Saa vilde jeg dog sige Dem Farvel.

Betty.

Hvad? De forlader os? Jeg haaber ei,

Min Fader har igjen —

Will.

Nei, gode Miss!

Nei, tværtimod, han var særdeles artig.

Min Pleiefader havde nylig just

Betalt ham, og han trykte glad min Haand,

I det han gik mig ilende forbi,

Og raabte: Elige vakkre Folk, som I,

Der ordentlig betale deres Leie,
De maatte gierne boe og bygge hos mig
Til Dommедag.

Betty glad.

Nu, det er jo fortræffligt.

Alvorlig.

Men, Will! — hvad taler De da om at reise?

Will bedrovet.

Af, Miss! viid, der er hæudet os en stor —

Betty falder ham angst i Talen.

Ulykke?

Will sukker.

Nei, en Lykke, siden sidst.

Betty.

En Lykke? Nu, det er jo vel.

Will.

Bist er det.

Min gamle Pleiefaer har havt et Held:
En Mand har tilbudt ham en lille Bolig
Paa Landet med en Have til, og skienfer
Desuden aarlig ham halvhundred Pund.
Er det ei herligt?

Betty sukker.

Jo! det er jo herligt.

Will.

Før ham — min Pleiefader — og før mig,
Før saavidt at jeg troligt elsker ham.

Efter et Ophold.

Nu, Betty! maae vi altsaa skilles ad.

Betty.

Ei sandt, De kommer tidt herind til os?

Will.

Hvis De tillader det.

Betty.

Jeg ønsker det.

Will.

Og Deres Fader?

Betty.

Det vil glæde ham
At faae Besøg af sine gamle Huusfolk.

Will.

Troer De? — Nu, Gud skee Lov!

Betty.

Hvad har De der?

En deilig Kurv. Den har De flettet selv;
Ei sandt?

Will.

Jo, Miss! og jeg har ogsaa selv
Udflækket disse Blomster. Alle Bilde
Er Elskere af Blomster. Blomsten er
Den simpleste Naturens Prydelse;
Og Kunsten i sin høieste Fuldendthed
Formaaer dog intet Skønnere. Selv har
Jeg sammenfløttret Kassen ved mit Bindue,
Og fyldt min kostelige Hængehave
Med allerfineste, med bedste Muld,
Og plantet Roser der, og vandet dem,
Indtil de rakte deres Purpururner
Mod Himlen i en frodig Bladevrimmel.
Da skar jeg — som mit Haab — dem tæt fra Stammen;
Og hver en Urne blev en Afstekruffe
For mine forte, brathensloine Glæder.
Tag dem — men giv mig Kurven ei tilbage;

Sæt dem i Band, og tænk, imens de blomstre,
Paa Will, og glem ham ei, naar de er visne.
Farvel, min bedste Mijs!

Betty.

Af, Will! Farvel!

Dg hvordan vil De nu tilbringe Tiden
I Gensomheden?

Will.

See! arbeide vil jeg.

Min Pleiefaders lille muntre Hytte
Skal ligge ved en herlig, speilklar Dam,
Omkrandsst af Bidietræer og rig paa Siv.
Saa vil jeg flette Kurve, Hatte, Tæpper,
Dg danne Bindveskfierme, Bister, Stole,
Udsnitte Øsker, Skeer, Legetoi.

I kort Tid har jeg mig et Magasin
Af alskens selsomt Snurrepiberi,
Som Londons Kunstner ei kan efterligne.

Levende.

Saa leier jeg mig ret en munter Bod
I een af Londons folkerigste Gader,
Dg lader male mig et Skilt, hvorpaa
Man læser: „I den vilde Cannibal“.
Saa stimler hele London did, at see
Den brune Bildmand i sin Kunstfabrik;
Hver synes dog, han eie maa et Stykke
Af mine Sager. Saadan kommer jeg
For Orde, blier en bosat Londons Borger —

Betty flapper i Hænderne.

O, det er herligt!

Will kysser hendes Haand.

Nu — Farvel til den Tid!

Betty.

Vi! ogsaa jeg maa skienke Dem en Gave;
 En Gavnildhed er jo den anden værd.

Will.

Af, kære Miss!

Betty.

De talte om mit Billed,
 Og meente, De beholdt det i Grindring;
 Jeg troer det gierne, jeg vil gierne troe det.
 Dog — Tid og Afstand hænger undertiden
 Et Elør af Støv om Billeder, som svækker
 Det bedste Indtryk; og jeg vilde nødig,
 At Laager skulde fløre Betty's Billed
 I Will's Grindring.

Will.

Kære, bedste Miss!

Betty

henter et Miniaturbilled af sin Commode.
 Her er et andet lille Exemplar,
 End det, De giemmer i Hukommelsen;
 Ei malet af en øvet Mesterhaand,
 Et flittigt Værk kun af en god Begynder;
 Men Alle siger, at det ligner mig.
 De vil dog ei forsmæde den lille Gave?

Will.

Nu er der Ingen lykkelig paa Jorden,
 Som Will. Nu smutted al min Angst, som Tigren,
 I Busken, og min Glæde flagrer, gylden
 Som Paradisets Fugl, fra Qvist til Qvist.

Staaer op, og kysser hendes Haand.

Farvel, livsaligste blandt alle Piger!

See denne Ring!

Biser en Ring paa sin Finger.

Den er ei Guld, kun Messing;
 Min Farfar fik den fordum af en Skipper,
 Som landede med sit Fartoi ved vor D.
 Den byder jeg Dem, naar jeg atter kommer,
 Naar jeg tør byde Dem den Haand, som bær den.
 Da vil et Kys af dine Læber, Betty!
 Husvare mig, som Kildens friske Bover
 Den tørstige Vandringsmand. — Farvel til den Tid!
 Han kysser endnu engang hendes Haand, og gaaer.

Betty stirrer efter ham.

Hvi fik jeg ei den fære Messingring?
 Min Guldring er ei halv saa meget værd.
 Hvi tog du ei dit Kys, beskedne Will?
 Du rækker mig en Kurv med søde Blomster,
 Og frygter for at faae en Blomst igien?
 Er et uskyldigt Kys meer end en Blomst?

Hun kysser Blomsterne.

Mr. Twastle kommer ind med Mr. Crab og dennes Søn Peter,
 der er pyntet.

Twastle.

God Aften, Betty! god Aften, mit Barn!

Crab.

God Aften, smukke Miss! Det er vel, De er hjemme.
 Sagte. Nu, Peter! gaa nu hen, kys Miss paa Haanden,
 og snak noget Sværmeri, mens vi Gamle aftale det Vigtige.

Peter forlegen.

God Aften, Miss!

Betty.

God Aften, lille Peter! Vær saa god og sid ned.

Peter.

Mange Tak!

Han sætter sig. Betty sætter sig lige overfor paa den modsatte Side, og skræller Pærer paa en Tallerken.

Twastle i Forgrunden til Grab.

Du har Ret, Grab! vor Belsærd beroer paa denne Aegtepagt. Vi ere de to eneste Høsefræmmere i den hele Gade. Naar jeg stod og saae, at der gik Nogen ind i din Bod, saa blev jeg saa bleg som et Liig af Misundelse.

Grab.

Og naar jeg saae, at der gik Nogen ind i din, saa blev jeg saa rød som en Krebs af Forbittrelse.

Twastle.

Det kunde vi ikke holde ud. Byder ham en Priis. Det vilde lagt os for Tiden i Graven.

Grab.

Der maatte sættes en Pind for, ellers var det bleven en Pind til vore Liigkister.

Betty

gaaer hen til Peter med en skrællet Pære paa en Tallerken.

Pær saa god, Peter! og spiis et Stykke Pære.

Peter.

Mangfoldig Tak! Skal De have Uleilighed?

Han spiser Pære, hun sætter sig hen igien at strikke.

Twastle til Grab.

Naar vi nu gaae i Compagnie, saa er Alting hævet.

Mr. Grab.

Spørgsmaalet er kun, hvilket Navn der skal beholde Firmaet. Grab & Comp. vil ikke lade ilde med Guld-bogstaver paa et himmelblaat Bræt.

Twastle.

Nei, min Broer! dertil beqvemmer jeg mig i Evighed

aldrig. Som Twastle har jeg levet, og som Twastle vil jeg døe; kommer ikke Twastle paa det blaa Bræt, saa bliver der Intet af Compagniet.

Betty

til Peter, som bringer den tomme Tallerken tilbage.

Har han været i det lærde Selskab med Magisteren i Dag, Peter?

Peter.

Ja, min Tro, har jeg saa. Jeg maa oversætte hvert Ord Latin, han taler, ellers kan min Mama saavist ikke forstaae ham.

Betty.

Gaaer han ikke til Præsten i Aar?

Peter.

Jo; og om et halvt Aar skal jeg være Svend.

Grab.

De unge Folk ere allerede paa Gled.

Twastle.

For at undgaae Uenighed, saa ville vi sætte begge vore Navne paa Brættet: Twastle & Grab.

Grab.

Ja! eller ogsaa Grab & Twastle. Det kommer ud paa eet; men det Sidste er mere alphabetisk.

Twastle.

Ja, men jeg er ældst, min Broer!

Grab.

Nu — vi ville rasle effen eller ueffen derom ved en Flaske Porter.

Twastle.

Vel!

Grab.

Vore Formuesomstændigheder kiende vi omtrent.

Twastle.

De komme næsten ud paa eet. Har jeg ogsaa lidt flere ostindiske Varer i min Bod, saa skal det ikke komme derpaa an.

Grab.

Har du fleer ostindiske Varer, saa holder jeg Vertshuus; saa kan det Gne bøde paa det Andet.

Twastle.

Ja, men nu komme jo kun Poeterne og drikke Thee hos dig; det skal du ikke blive fed af.

Grab.

Rad mig kun raade, saa skal Prosaiisterne snart komme og drikke Øl og Brændeviin igien. Du skal vide, jeg har en Kone at trækkes med endnu.

Twastle.

Nu, saa ere vi da enige; saa ville vi drikke Liigfiøb.

Grab.

I Guds Navn! Det kommer nu blot an paa de unge Folk.

Twastle.

Ei! hvad? Børn maae lyde deres Forældre. Kalder: Betty! kom hid, min Pige!

Grab kalder:

Peter! kom hid, min Dreng!

Twastle.

Betty! jeg vil gjøre dig lykkelig.

Betty forskrækket.

Kære, bedste Fader! vil De nu gjøre mig lykkelig igien?

Grab.

Ei ei, Miss! om det nu var en Ægteforening? Pleier Pigerne at være bange for det?

Betty.

Heller døe!

Grab.

He he he! Snaf! man døer ikke for det.

Twastle.

Betty! jeg haaber, du denne Gang lyder mig, min Pige! Der er Forhold i Livet — politiske Combinationer, — ægte paa Soliditeten grundede Forhold, som det unge Hjerte, der lever i sine Drømme og gaaer i Maanſkin, ikke begriber. Men med Tiden, naar der kommer Rynker og bedre Forstand i Panden, tænker man anderledes.

Betty.

Min Fader! hvad jeg har erklæret, bliver jeg ved. Jeg vil ikke giftes for det første. Lad mig være i Fred og Ro.

Twastle.

Det gaaer ikke an, mit Barn! Man kan ikke altid være i Fred og Ro. Man kan ikke længer have Fred, end Gens Nabo vil. Et Barn kan ikke altid være Barn, en Pige ikke bestandig forblive sin Faders Datter, hun er bestemt af Naturen til sin Mands Kone og sine Børns Amme.

Betty.

Min Fader!

Twastle.

En gammel Mand ſkiotter du ikke om. Du kan have Ret. En ung Kone overlever let sin gamle Mand; og hvem ſkal da føde hende? Grønt er Haabets Farve — velan, du ſkal faae en Mand af den grønne Ungdom.

Betty.

Dog vel aldrig Peter? Hun leer.

Peter leer med.

Ha ha ha!

Grab.

De lee begge, det er gode Tegn. Lige Børn lege bedst.

Betty.

Peter! er det virkelig Deres Alvor? Har De i Sinde at gifte Dem?

Peter stammer forlegen.

Ja — min Fader ønsker det, Miss! — naar jeg har staaet til Confirmation — og er bleven Svend.

Betty.

Jeg troer virkelig, man vil spøge med os her.

Twastle.

Han er sexten Aar, og du atten; det er kun to Aars Forskiel.

Betty.

Det er umuligt, fiære Fader! De spøger.

Twastle.

Spøgen skal blive Alvor, min Datter! Hør, Betty! gør mig ikke vred. Jeg har foreslaaet dig en halv Snees Friere, de vare dig for gamle. Nu vrager du Peter, fordi han er for ung. Du er aldrig fornøiet. Men du skal tage ham; det lover jeg dig. Et Ord er et Ord — det har jeg givet Grab; og en Mand er en Mand — det er Peter, i det mindste bliver han det snart. Mine og Grabs Handelsforbindelser ere af største Bigtighed, og saa kommer Hiertet og Følelserne ikke i Betragtning. Det er ikke den første politiske Mariage, der er sluttet, og det bliver min Siæl heller ikke den sidste.

Grab.

Jvre dig ikke, min Broder! Lad os gaae hen og drifte Liigfiøb. Min Peter er undseelig nu, men naar han er alene med Jomfruen, saa faaer han nok Mod.

Twastle

trækker i Betty's og Peters Hænder, og vil lægge dem sammen.

Nu, saa modtager da min faderlige Belsignelse!

Betty og Peter fare hver til sin Side.

Betty.

Nei, mange Tak, fiære Fader!

Peter.

Det hæfter ikke.

Twastle opbragt.

Hør, Betty! vil du ikke have min Belsignelse, saa kan du faae min Forbandelse. Jeg vil ikke være Fader for dig meer. Jeg jager dig ud af mit Huus, og du skal tigge for hver Mands Dør. Det kommer af Romanerne. De fordømte Romaner! De fordømte Poeter! Brænd Romanerne! Brænd Poeterne! Hvad skal en ung Pige med Riekligheds-historier? — Men hvad hjælper det? Der vil mere til. Den halve Natur maatte udryddes: der maatte sættes Rattergalerne en Prop i Halsen, at de ikke kunde slaae; der maatte trækkes en Hætte over Maanen, at den ikke kunde skinne; alle Rildevældene maatte spærres, og forbydes at risle; hvert Foraar maatte hundred tusinde Rugefællinger holdes paa Statens Bekostning, for at udrydde Roserne, Bolerne og Bergismernifterne. Kom, Grab! Jeg vil ikke ærgre mig. Men hvad du veed, det veed du, min Pige! For at røre hende. Tager du ikke ham, saa tager vor Herre mig.

Betty bevæget.

Nei, han gjør ikke.

Twastle lader, som han græd.

Jo, Fanden ta'e mig, gjør han saa!

Han gaaer med Grab.

Betty, naar de ere borte.

Nu, Peter! det er en smuk Ulykke, han har styrtet mig i.

Peter.

Riære Mijs! hvad kan jeg for det? Jeg staaer for Speilet med den ene Ende af mit Bidstebaand i Munden, binder min Bidst, og tænker paa Jngenting. Min Fader

spørger: Peter! vil du gifte dig? Med hvem? siger jeg. Med Betty Twastle, sagde han. Ja nok, svarede jeg, tog min Hat, og fulgte med. Jeg havde jo været gal, hvis jeg ikke havde gjort det. Jeg troede, De vilde have mig.

Betty.

Han er for ung, Peter! han er meget for ung.

Peter.

O, for Alderens Skyld —

Betty.

Et ungt Menneske være Huusfader, sørge for sin Kones Udfomme! Hvorledes vilde det gaae an?

Peter.

Det behøves ikke. De Gamle skal føde os.

Betty.

Jy, at være afhængig af Andres Naade! Den burde aldrig gifte sig, som ikke kan sætte Fodderne under sit eget Bord.

Peter.

Det er mig det Samme, hvor jeg sætter Fodderne, naar der bare staaer god Mad paa Bordet.

Betty.

Han vil dog ikke gjøre mig ulykkelig?

Peter.

Nei, det bevare mig Gud fra!

Betty.

Jeg kan ikke elske ham.

Peter.

Au! det var en anden Sag.

Betty.

Jeg elsker en Anden.

Peter.

Det skulde Miss sagt sin Fader's strax; saa havde han

undgaaet Bidsløstighed, saa havde han ikke havt nødig at give sig Gud og Fanden i Bold.

Betty.

Kære Peter! vil De være min Fortrolige?

Peter.

Ja nok! Jeg holder saa meget af Dem, Miss! at jeg tager, hvad jeg kan faae. Kan jeg ikke blive Deres Mand, saa lad mig i det mindste blive Deres Fortrolige. Una salus victis, nullam sperare salutem, sige vi Latinere. Det er udlagt: Man maa finde sig i'et.

Betty.

Kan jeg stole paa Deres Taushed og Troskab?

Peter.

Bestemt.

Betty.

Jeg elsker Will.

Peter.

Menneskeæderen?

Betty.

Han reiser bort i Overmorgen. Vil De bringe ham en Haarløf fra mig, og mit Farvel?

Peter.

Ja nok! Giv mig Loffen!

Betty giver ham et lille Papir.

Vær forsigtig!

Peter.

Skal han ikke ogsaa have et Kys med til Afsked?

Betty.

De er en Skielm.

Peter.

Giv mig kun Kysset, det skal ingen Skade komme til.

Betty

tillader ham at tage et Kys.

Vær nu smukt beskeden! Og bring Deres Fader paa andre Tanker!

Peter.

Det skal have gode Veie. Farvel, smukke Miss!

Han gaaer.

Betty alene.

Det er en ærlig Knøs. Det er dog sandt:
Naar man forsoner vil et venligt Sind,
Saa skal man give det Anledning til
At vise os en Tieneste. — Nu vil
Min Fader støie. — Men jeg faaer et Indfald:
I Morgen har han tilladt mig at tage
Til min Cousine med min Pige Nanny.
Sir Robert boer ei meget langt derfra.
Den gode Herre, han stod Fadder til mig;
Han veed, hvad han er Barnet skyldigt, hvis dets
Forældre døde. Min Moder døde fra mig;
Min Fader lever, men naar han vil tvinge
Mig til et Ægteskab, som reent jeg hader,
Saa handler han ei længer faderligt.
Saa flygter jeg til dig, min anden Fader!
Ja ja, det vil jeg! ja, det vil jeg vove!
Nu er mit Hierte let. God Nat, min Will!

Hun gaaer.

Gade nden for Bettys Vinduer.

Will alene.

Du skinner ei til Afsked, hulde Maane!
Kun Stjernehæren blinker koldt deroppe,

Og den uhyre Melkevei forsøger
 At svække med sin gyselige Blegghed
 Det raske Mod og Luen i mit Bryst.
 Det lykkes ei. En deilig Piges Blik
 Er mig langt mere værd, end alle Stierner. —
 Her var jeg atter hjemme. Hvor man elsker,
 Der er man hjemme. Først var jeg saa ene.
 Men Kærligheds Gudinde fælder Taarer,
 Thi Lykken hader hende, siger man.
 Dog sød er denne Sorg, langt mere sød,
 End anden Glæde. Savnet er en Engel,
 Som giesler i Tusmørket Elskeren. —
 Farvel, min Betty! Hver en smækker Bidie
 Skal minde mig om dig, og vinke mig
 I Maanefkinnet, som din egen Skygge.
 O, Gensomhed! O, grønne Skov! O, Træer
 Med hellige Skumring! Kælnes Rattergale!
 Jert Kluf vil nære Længslen i mit Bryst.
 Hvad er den hele Sommer med sin Pragt
 Mod dette snevre Stræde, dette Skuur,
 Det rustne Skilt, som hviner paa sit Hængsel
 I Natteblæsten? Thi her boer min Betty.
 Saa lev da vel! føl dette Kys, som Will
 I Luften kaster til dig med sin Finger!
 O, bringer det saa varmt, I Rattens Alfer!
 Til hendes Læber, som det kom fra disse.
 Og nu Farvel! Afsted!

Peter er imidlertid kommen bag paa ham, holder ham for
 Dinene, og kysser ham.

Will.

Hvad er det? Ah! er det ham, Peter?

Peter.

Naa, hvordan smagte Kysset?

Will.

Flaut, som alle Mandfolkekys. Jeg er ingen Elsker af at kysse Mandfolk.

Peter.

Jeg ikke heller; men det var ogsaa et Kys fra et Fruentimmer.

Will.

Jeg forstaaer ham ikke.

Peter.

Nu, reent ud, Miss Betty gav mig et Afskedskys til ham, siden hun skal vies til mig i Morgen. Og det er jeg nu selv saa god og bringer ham. Er det ikke høimodigt?

Will

sætter ham med et stærkt Tag i Knaee med den ene Haand, hæver den anden knyttet i Beiret, og raaber frygtelig:

Dreng! ved mine Fædres Gud, hvis du vover at ægte Betty, knuser jeg din Pandeskal.

Peter paa Knaee.

For Guds Skyld, fiære Herr Will! Det var Spøg, det var Spøg.

Will slipper ham.

Hvis det var Spøg, er det en anden Sag; men kom mig ikke saadan for Alvor!

Peter affides, gnider sig i Nakken.

Med disse Vildeste Tamhed har det dog ingen Art. De gaae vel som dresserede Hunde paa Bagbenene; men inden man veed et Ord deraf, falde de ned paa Forpoterne igien.

Will.

Hvad siger du?

Peter.

Det var en Misforstaaelse, fiære Herr Will! Jeg fortjener ved Gud ikke at myrdes, mindst af Dem. Jeg har selv tilbudet mig at være Deres Kiærligheds Haandlanger, og til Beviis derfor bringer jeg denne Haarlof fra Miss Betty, som hun beder De ikke vilde forsmaae.

Will.

Kiæreste Peter! har jeg gjort dig Uret?

Peter.

Nec sat rationis in armis. Vi ere alle Menneffer — i det mindste burde vi være det.

Will.

Du arme Peter! gjør det ondt? Drei Halsen, lad mig see! Kan du bevæge den uden Smerte?

Peter dreier Hovedet.

Jo — det gaaer an endnu til Nød. Lidt stivhalset bliver jeg sagtens. Mine Skolekammerater ville beskylde mig for Storagtighed. Gnider sig. Jeg har ogsaa Marsag.

Will.

Hvormed skal jeg gjøre min Forseelse god? Jeg var ude af mig selv; du sagde, du vilde ægte hende.

Peter.

Ja, men her i Europa lyve vi lidt imellem. Det maa han vænne sig til.

Will kysser Loffen.

Søde Gave! — See, Peter! jeg eier Intet uden denne Lof. Den vil jeg dele med dig. Giver ham det Halve. Tag det Halve, vær min Ven, tilgiv min Hidsighed, og vær forsikket om, at hvis det behøves, skal jeg med samme Hurtighed vove mit Liv for dig, som jeg nu truede dit. Jeg vil slaaes for dig, plumpe i Vandet efter dig, rive

dig ud af Jldsluerne. — Farvel, Peter! hilß min velsignede Betty!

Gaaer.

Peter alene.

Det har man af at være den Fortrolige. Han forærer mig den halve Lof? Det er det Samme, som om han gav mig en umage Støvle. Var det Hestehaar, kunde jeg spænde dem paa min Violinbue, og spille Sorgen bort. Men denne Silke forstaaer jeg ikke at spinde. — Vige meget! Will er en skikkelig Karl. Han griber Folk i Naffen undertiden; men jeg kan dog bedre lide ham, end de Høflige, der bagvaske Folk, naar de vende Naffen til. Betty er en god Pige. Jeg besøger hende imellem, faaer flere Kys at bringe Will. Dgsaa godt! — Til at giftes er jeg for ung. Mine Kammerater vilde lee, de Eldre behandle mig, som Will. — Jeg giemmer Loffen, viser den til Dick og Tom. „Af hvem har du faaet den?“ Siger Jngenting, lægger Haanden paa Hjertet, stirrer saa længe i Solen, til jeg faaer Taarer i Øinene. Saa troer de, jeg har en hemmelig Kiærlighed, og faae Respect. Saaledes maa det være. Dolus an virtus quis in hoste requirat? sige vi Latinere; det er udlagt — Men da her Ingen er tilstede, behøver jeg jo ikke at oversætte det.

Gaaer.

Selkirk kommer Arm i Arm med Defoe.

Defoe.

Jeg følger dig, min Robinson! jeg følger
Dig lige hjem. Du arme Gubbe! skulde
Jeg slippe dig i Havsnød? Har vi ikke
Nu stukket Bollen ud, og druffet Kalken
Til Bunde sammen? — Men, min Robinson!
Du drikker som en Jomfru. Har du ikke

Lært bedre Blisdom af den megen Rum,
Du hentede dig fra Braget til din D?

Selfirk.

Min gode Herre! jeg har aldrig hentet
Rum fra et Brag.

Defoe slaaer sig for Panden.

Nei, det er sandt; det digtede
Jeg selv. Jeg blander dig og Selfirk sammen.
Men hvordan Panden er det da? Jeg kan
I Aften ikke hitte rigtig Rede
I Londons Gader. — Vi! jeg har et Kort
Og et Compas iommen.

Tager et Kort op, og folder det ud.

Her er Grundrids
Af Londons Grunde. — Siig, i hvilken Gade
Boer du?

Selfirk.

I Themsestreat.

Defoe.

Rigtig! Den er her.

Peger paa Kortet.

Selfirk.

Ja, den er her; vi er i Themsestreat, Herre!

Defoe.

Nu skulde Høiden tages, hvis man havde
Sig en Octant.

Sætter sig paa en Afviser, og leer.

Men Høiden har jeg alt.

Selfirk peger.

Her boer jeg, her i dette Huus.

Defoe.

Derinde?

Hvor veed du det?

Selkirk.

Tillad mig nu til Giengield,
At følge eder hjem igien!

Defoe lystig.

Ja vist!

Saa følger jeg dig atter hjem igien,
Og saadan gaaer det uafsladeligt
Den hele Nat.

Selkirk sagte.

Jeg vover ei at lade
Ham gaae alene; thi han har en Ruus.

Defoe opmærksom.

Lyk! stille! Hører du? Hør, hvor de snorke
Paa deres Bolstre, de Philistere!
Carlsvognen kører flink, med sine Guldsøm
I Hiulene. Saturnus sidder selv
Paa Buxken, men det er en doven Knekt.

Truer ad Stiernene.

Er du nu ikke kommen videre
I al den Tid?

Selkirk.

Han falder i Betragtning.

Defoe mørk.

Hør, Selkirk! har du seet forsteente Knokler
Af Mammuthsdyret paa din øde Ø?

Selkirk.

Nei, jeg har ingen seet.

Defoe.

Det var det værste
Af fiødfortærende Rovdyr, har man sagt;
Men det er Løgn, thi Mennesket er værre.
Ukfsaligviis begynder han nu ogsaa
Stærkt at forsteneſ; alle Hierterne
Er næsten reent forstenet i de Fleste.

Lunefulb.

Men ſig det ei igien! det er en ſtor
Hemmelighed.

Selfirk.

Sid ikke der paa Stenen!
Jeg frygter, I forkøler jer.

Defoe.

Ei! hvad?

Jeg hærdet er mod Ondt, ſaagodt ſom du;
Og jeg har Skibbrud lidt i diſſe Stræder
Bel meer end eengang.

Staaer op.

Det var ikke Ret —

Du lod mig næsten tomme Bollen ene.
Hoit har jeg ogsaa læſt i Bogen for dig;
Det hidſer.

Selfirk venlig beſhymret.

Rad mig følge eder hjem!
I boer ei langt herfra.

Defoe.

Saa følg mig da!
Men glem nu ei i Morgen Middag, Selfirk!
Du veed — vi fiøre ſammen.

Selfirk.

Ja, beſtemt!

Defoe

stirrer ham i Dinene, og trykker hans Haand rørt.
Men veed du nu, hvorfor jeg er saa glad?
Hvi jeg har druffet mig en Ruus i Aften?

Selfirk.

Nu da?

Defoe heftig.

Fordi jeg blev igien en ærlig Karl.
Var det ei Penge værd?

Selfirk.

J skiemter, Herre!

Defoe med Taarer.

Fordi jeg atter, Selfirk! bragte dig
De stiaalne Tyvekoster, uden Tvang —
Godvillig — af et ærligt Hierte!

Lystig.

Skulde

Jeg saa ei drikke Punsch?

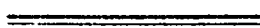
Selfirk venlig.

Kom nu, gaa hjem!

Defoe.

Belan, saa tag mig under Armen, du
Min Robinson! — Og saadan gaaer Boeten
Med Helten i sin Bog ved høie Midnat.
Er det ei Spøgeri, saa er der intet.
Det er dog meer, end Shakespear kunde med
Sin Brutus, og Homer med sin Achill.

De gaae.

Fierde Act.

Sir Robert Edgarsons Havn paa Landet.

En gammel Gartner er beskæftiget med nogle Blomster.

Herr Joseph kommer.

Joseph.

God Morgen, min Kære!

Gartneren.

Tak, Herre! Tak!

Joseph.

Man tager mig vel ikke min Dristighed ilde op, at jeg er gaaet ind i Haven? Borten stod aaben.

Gartneren.

Sir Robert har Intet imod, at her komme Fremmede. Han deler gierne med Andre, hvad han har.

Joseph.

En nobel Tænkemaade!

Gartneren.

Desuden seer han gierne Mennesker. De oplive Naturen, siger han.

Joseph.

Sandt nok! Tusinde Jølelser vækkes, som trænge til Meddelelse.

Gartneren.

Nei, føle med Dem, vil han ikke, min Herre! Er det Deres Hensigt, saa beder jeg Dem uden Fortrydelse at gaae igien.

Joseph.

Ei ei! er han saa menneskesiendst?

Gartneren.

Saa ingen Maade. Han holder meget af Mennesker, og de fleste forekomme ham meget vakkre, fornuftige Folk, inden de lukke Munden op.

Joseph sagte.

Denne Gubbe er en snu Krabat, og taler bedre, end man skulde tiltroe det en Mand af hans Stand. Goit. De er et fornuftigt Menneske, mine Gode! Det er mig fiært, at høre en Gartner udtrykke sig saa logisk.

Gartneren.

Nu, det er mig fiært, hvis det er Dem fiært. Vil De ikke spadserere videre?

Joseph.

Med Forlov: har De studeret i Deres Ungdom?

Gartneren.

Jaa, desværre!

Joseph.

Hvi desværre?

Gartneren.

Fordi jeg manglede Hoved dertil, og fordi Ingen gjør Videnskaberne større Skade, end de slette Hoveder, der have studeert.

Joseph.

Ei! min Kiære! De siger jo lutter Epigrammer. Men denne Tone passer ikke for Deres Stand. Gartneren maa være idyllisk, blid som Mælk og Honning. — Hvad er det

for en Mindesteen af hvidt Marmor, med sort Urne, som
staaer der mellem Roserne?

Gartneren.

Den er sat for en uistuderet Mand.

Joseph.

Hvem? om jeg maa spørge.

Gartneren.

William Shakespeare, Acteur og Comødieskriver i sin
Tid. Hans Fader var Uldvæver i Stratford.

Joseph.

Åh, den guddommelige Shakespeare! Elsker da Sir
Robert virkelig Poesie?

Gartneren.

Ja meget, naar den duer noget.

Joseph.

Der seer jeg endnu et Gravmæle, ligeover for Shake-
speares? Sikkert en anden stor Digter: Homer, Virgil,
Milton?

Gartneren.

Nei, den er sat for et lille Pigebarn.

Joseph.

Sappho? Laura? Heloise?

Gartneren.

Det var en ung Jomfru, ved Navn Johanna Blom-
field, som døde i sit syttende Aar.

Joseph.

Og havde allerede fortient en Mindesteen ligeover for
Shakespeares?

Gartneren.

Ja! Hun vandt ved sin Skønhed, Fromhed og For-
stand min Husbonds hele Hjerte, ligesom Shakespeare; men
hun døde før Bryllupet.

Joseph.

Sir Robert har ogsaa en Søster.

Gartneren sukker.

Ja, det kan ikke negtes. Hun lever endnu.

Joseph.

En Dame i sine bedste Aar, som i Aandsgaver ikke viger sin Broder en Haarbred. Hun har en haabefuld Søn, og den unge Pøde opdrages med et fattigt Barn, som Fruen har taget til sig.

Gartneren.

Og den stakkels fattige Dreng faaer alle de Brygl, Sønnen har fortient.

Joseph.

Nu ikke meer, nu ikke meer. Mistress holder udmærkede Lærere til disse Børn.

Gartneren.

Det har for det meste været nogle forbarmelige Karle, som maatte spille Piquet med Fruen, i Stedet for at lære Børnene Noget, være hendes Kammertienere, og taale alle Drengens Uartigheder.

Joseph.

Nu ikke meer, nu ikke meer.

Gartneren tør.

Nei, nu veed jeg nok hun har faaet en fornuftig, flink Mand til Børnene, og det fornøier mig.

Joseph smigret.

Kiender De noget til ham da?

Gartneren.

O, meget godt, Herr Joseph! meget godt.

Joseph.

Hvordan? De veed, det er mig?

Gartneren.

Tag ikke ilde op, jeg vilde ikke forstyrre Deres Incognito.

Joseph.

De er en Skielm, Gartner!

Gartneren.

Ja vist, jeg betalte Hovmesteren med hans egen Mynt. Vil De nu behage at spadserere videre, saa skal jeg hielpe Dem at finde Sir Robert.

Joseph affides.

Denne Gubbe er et forslaget Hoved.

Gartneren ligesaa.

Denne Hovmester er som de øvrige.

De gaae.

Mrs. Quickly kommer med Mrs. Crab. En Tiener har en Bylt under Armen, og nogle smaae Baaben.

Mrs. Quickly.

Har du nu Alting i Stand, min Gode?

Mrs. Crab.

Alt, naadige Frue! Her er Pelsen til Charles som Robinson. Den er forfærdiget af Mr. Gulpepper, den fornemste Bundtmager i London, af bedste Zobelskind. Ligeledes Huen af Kaninskind. Her er en Solskierm fra Mr. Mobby, den toutasfaieste Paraplymager i Westminster.

Mrs. Quickly.

Du har dog ikke bestilt den til at slaae ned, min Gode?

Mrs. Crab.

Kors, Frue! saa havde jeg slet læst min Robinson. Det maa jo forestille, at han selv har kløttret den sammen i sin Gensomhed, saa godt han kunde. Men for Proprietens Skyld har jeg dog ladet Stangen lafere.

Mrs. Quickly.

Meget vel. Bøssen? Dyren?

Mrs. Grab.

Det skifter sig ikke for os Engælændere, at rose vort eget Staalarbeide.

Mrs. Quicfly betragter det.

Nydelige smaae Tingester! Staalet maa sprænges med Band, at det kan faae nogle Rustpletter; thi vi maae supponere, at Robinsons Baaben havde modtaget slige efter Skibbruddet.

Mrs. Grab.

Til Jack som Fredag har jeg her Færsktiørtet og Færhatten. Alt til de billigste Priser.

Mrs. Quicfly.

Alf, gode Grab! forstyr mig dog ikke Nydelsen med dine Kræmmerregninger. Det ophæver jo aldeles Illusionen. Lad os blive i den behagelige Drøm, at de unge Mennesker ved deres egen Færdighed og Vindskibelighed have tilveiebragt sig disse Klædemon. Der komme de.

Charles og Jack komme.

Charles.

Hvad er det?

Jack.

Sikke deiligt Legetøi!

Mrs. Quicfly.

Charles! du veed, det er din Fødselsdag i Dag; og siden du og Jack have fornøiet eder saameget over Robinson, har jeg været betænkt paa at overraske eder.

Charles.

Ja, det veed vi nok, fære Mamma!

Mrs. Quicfly.

Din Onkel har indrettet en Eremitage i sin Park.

Han vil overraske os, men vi ville overraske ham langt mere, naar I staae i Hulen som Robinson og Fredag.

Charles.

Hvem skal være Robinson?

Mrs. Quickly.

Du; og Jack Fredag. Og lad mig nu see, I sætte jer smukt ind i Naturstanden! Du, Jack! glem ikke den Verbødighed, du skylder Charles som den Fornemmere og Rigere, af hvis Godhed din Lykke dependerer. Naar han slaaer dig, maa du ikke slaae igien. Du skal komme frybende til ham paa Hænder og Fodder; saa gjorde Fredag til Robinson. Skynd jer nu hen at klæde jer paa! Jeg har bestilt Chokoladen og Sukkerpledsknerne hen i Hulen. Og lad mig see, I affectere noget Primitivt af Naturstanden. Har du din franske Grammaire med?

Charles.

Jack har den iommen.

Mrs. Quickly.

Gid I havde den i Hovedet! Sætter jer nu smukt hen og læser i Grammairen! Nogle Battements kunde I ogsaa gjøre midlertid; i Morgen kommer Monsieur Tempete, eders Dandssemester. Og lad mig nu see, I blive smukt rørte og contemplative over Naturens stille, melancholske Grandiositet. Jeg har allerede Bud efter et Par Paar, som skal dresseres til Lamaer.

Charles.

Det var jo prægtigt. Kom, Fredag!

Jack.

Ja, Robinson!

De gaae alle.

Betty kommer ængstlig ind fra den anden Side, fulgt af sin Pige.

Betty.

Af, Nanny! hvor mit Hjerte banker. Saae du
Da virkelig min Faders Bogn paa Veien?

Nanny.

At han har seet os, troer jeg ei; han fiorte
Beständig langt bagefter. Men han tog
Den samme Bei, som vi, det mærkte jeg.

Betty.

• Skee, hvad der vil! her føler jeg mig frelst.

Nanny.

I Fald der ingen Gier melder sig
Til disse Penge, som De fandt paa Veien
Strax uden for den gyldne Hiort, saa har De
Saa god en Medgift alt, som De behøver.

Betty.

Bevares Gud! beholde Andres Gods?

Sir Robert kommer venlig.

Mit fiære Barn! min lille smukke Betty!
Besøger du engang igien din Gudfaer?
Velkommen, Betty! Men hvor du er voget!
Det er jo næsten en ovidsk Forvandling.

Han kysser hende.

Betty.

Af, fiære Gudfaer! De har altid viist mig
Saamegen Godhed, medens jeg var lille;
Hvergang jeg kom her, fik jeg Sukkergodt
Og Legetoi — og — ja, det ved jeg vist —
De vil ei heller nu slaae Haanden af mig.

Sir Robert.

Betty har Intet tabt ved sin Forvandling,

Er ikke mindre nydelig, end før,
Da hun var Barn endnu.

Betty suffer.

Af, Børn har godt!
 Gid jeg var Barn endnu, min fiære Gudfaer!
 Saa havde jeg nu ingen Hiertesorger.

Sir Robert smilende.

Har du alt Hiertesorg, min stakkels Pige?
Ja ja! saasnart man mærker, man har Hierte,
Saa mærkes ogsaa, man har Hiertesorg.

Betty.

Sidst da jeg saae Dem, kjæreste Herr Gudfaer!
Var jeg saa glad, saa rolig; og nu er jeg
Saa længselsfuld, veemodig og bedrøvet.

Sir Robert.

Det følger med din Alder, gode Barn!
Først kommer Marts med Solskin og Violetter,
Saa maa det regne dygtigt i April,
Før Juni danner sine Rosenknopper.

Manny sagte.

Ja, Herren maa nok sige det; her løbe
Vi virkelig April.

Betty.

Fort at fortælle:

En gammel Sømand boede hos min Fader,
 Selfirk ved Navn; og Selfirk bragte med
 En Ungling fra Sydøerne: lidt brunn
 I Huden, men for Resten meget smuk,
 Og flink og rask — og god, min bedste Gudsfaer!
 Som De, skjøndt det er meget sagt.

Sir Robert.

Hi! Betty!

Har du alt lagt dig efter Rhetoriken,
 Og veed, at for at overtale Hiernen,
 Maa du bestikke Hjertet først?

Betty.

Døbt er han,
 Og hedder Will, og han er duelig,
 Har læst endeel, og har et herligt Nemme,
 Er vel i Stand til at fortjene Brødet
 Ei blot til sig, men rigeligt til Fleer.

Sir Robert.

Han elsker Betty, og hun elsker ham;
 Men Master Twastle elsker Grunferne,
 Er smækvred, truer dig — og derfor flygter
 Nu Betty til sin Gudsaer.

Betty mere munter.

Gud! hvor veed De
 Dog Alting fra? Hvem har da sagt Dem det?

Sir Robert.

Jeg har en lille Fugl, som siger mig
 Alt Sligt i Dret.

Betty.

Har da Fuglen ogsaa
 Vel sagt Dem, fiære Gudsaer! hvem der eier
 Brevtasken her, som nys jeg fandt paa Veien
 I Støvet, mens vi gik i Træers Skygge,
 Da Bognen førte langsomt op ad Bakke?

Hun giver ham den.

Sir Robert.

Lad see! Ei, den er fuld af Bancosedler.

Betty.

Behag og lad dens Eier efterlyse!

Sir Robert.

Du arme Barn! det falder jeg at plages:
Som Danaide dræber du din Brudgom
Med Graad og Længsel paa din Faders Bud,
Dg henter nu til Straf din Lædsfedrif
I sprukne Kar, der tørres, som de fyldes.

Betty.

Hvem kommer der?

Sir Robert forlegen.

Ei ei! det er min Søster.
Gaa i det grønne Lysthuus, hvil dig der,
Dg vederqvæg dig lidt ved Frokostbordet!

Betty.

Nu kan jeg hverken spise eller drikke.

Nanny sagte.

Jh, da kan jeg, min Tro; thi Veien hid
Var lang at fiøre, og man kan ei leve
Af Andres Kiærlighed.

Betty og Nanny gaae.

Mrs. Quickly kommer.

Da Eremitagen
Er lukket i, og da min Broer har Nøglen,
Saa maa han overraskes anderledes.

Bliver Sir Robert vaer.

God Dag, min Broer! Kys mig! Dog nei, lad være!
Det er saa gammeldags, saa trivielt.
At hoit vi elske maae hinanden begge
Som Søskende, forstaaer sig af sig selv;
Det er et Axiom, som ikke trænger
Til videre Beviis.

Sir Robert.

Min kjære Søster!

Befkommen.

Mrs. Quickly.

Det forstaaer sig. Ikke meer
Af sliig tidsspildende Tautologie!
Du veed, det er min Charles' Fødselsdag
I Dag, min Søn.

Sir Robert.

Det glæder mig.

Mrs. Quickly.

Hvorfor?

En Dag maa det dog være; hvorfor meer
Da glæde sig i Dag, end andre Dage?

Sir Robert.

Du mener: hver en Dag er Fødselsdag?
Ja — i en vis Forstand —

Mrs. Quickly.

Enhver Forstand

Maa være vis, min Broder! thi en uvis
Forstand er ingen. Men, som sagt, til Sagen!

Sir Robert.

Hvad er da Sagen, kjære Søster! siden
Gi dit Besøg og Charles' Fødselsdag
Er her af Bigtighed?

Mrs. Quickly

fætter sig paa en Bænk, og indbyder sin Broder ved et Tegn til
det Samme.

Vi leve begge,

Min Broer! i Idealet. Poesie,
Philosophie er vore Legesøstre,
Henrykker os. Jeg veed, at du har læst

Robinson Crusoe med Fornøielse;
 Jeg ligeledes. Denne Fiernen bort
 Fra Verden er fortræfflig. Robinson
 Staaer paa sin D, som paa en lille Skammel
 Med Glasbeen, for at prøve Stødet ret
 Af Sørgernes Electriseermaskine;
 Og saadan faaer han Stødet allerstærkest.
 Jeg veed, du har indrettet dig en Hule
 Aldeles à la Robinson. Velan!

Jeg, som din Søster, bør bidrage til den.

Du skabte dig en Verden, men du glemte

Det Vigtigste: det at befolke den.

Tillad mig, at jeg binder dig for Dine!

Hun binder ham sit Lommetørklæde om Hovedet.

Og som en Fee, ved Slaget af min Biste,

Opliver jeg din ubeboede D

Med hvad den savner.

Hun slaaer med Bisten i Haanden, Herr Joseph kommer med
 Charles og Jack, udklædte som Robinson og Fredag;
 derpaa river hun sin Broder Klædet igien fra Dinene.

Sir Robert overrasket.

Ei, det er allerfærest! Kiære Drenge!

Det klæer jer artigst. Kom, I vakkre Glutter!

Nu, Søster! nu, det maa jeg tilstaae dig,

Det var et fløgtigt Indfald.

Mrs. Quickly.

Er du vant

Til andre Indfald, kiære Broer! af mig?

Sid stille nu, og hør, hvad jeg vil sige!

Forstyr ei disse unge Menneskers

Simplicitet og fromme Skovnatur

Med din moderne Følsomhed! — Herr Joseph!

Har Børnene alt faaet Chokoladen
Og Sukkerpledsknerne?

Joseph.

Det er fortært.

Sir Robert.

Ei ei! Herr Joseph! sees vi her igien?
Velkommen! Tak for sidst!

Mrs. Quicly.

Herr Joseph condi-
tionerer nu hos mig, som Informator.

Og for nu her ret at tilveiebringe

Original og selsom Ironie,

Saa skal han strax examinere dem

I disse primitive, vilde Dragter.

Paa denne Maade, fiære Broder! seer du,

Forbinde vi Tidsaldrene. Det er jo

Det store Maal, hvortil Culturen sigter:

En Bildmands Legem, Videnskabens Aand.

Begynd, Herr Joseph! — Ønsker du at høre

Dem først i Videnskaber eller Sprog?

Sir Robert.

Ja — begge ere gode, fiære Søster!

Mrs. Quicly.

Saa lad os høre nogle Videnskaber!

Joseph,

efter at have betænkt sig noget; rommende sig med en vigtig Mine.
Geographie!

Til Charles.

Hvad hedder Hovedstaden

I Peking — hvad jeg vilde sige — China?

Charles.

Den hedder Peking.

Joseph til Jack.

Dg i Drknen Sahra?

Jack.

Tombuktu.

Joseph.

Rigtig! — Charles! hvilken Flod
Igiennemløber London?

Charles næsviis.

Rendestenen.

Mrs. Quickly.

Fortræffligt! Eode Dreng! Hvor han er vittig.

Kysser ham.

Joseph til Jack.

Dg hvilken ellers?

Jack.

Themsen.

Joseph.

Ganske rigtig! —

Nu til Historien!

Til Charles.

Hvad hed den Keiser,
Som slog Araberne ved Roncisval
I Spanien, Charles?

Charles.

Hanni — Hannibal.

Joseph.

Ja, han udmærkte sig som Seiervinder
I Spanien; ganske rigtig! men det var
Gi mod Araberne. Betænk dig vel!

Charles.

Propheten Mahomet.

Joseph.

Ja, det er rigtigt:

Han tvang Araberne, men ei i Spanien.

Han tvang dem til at blie —

Charles.

Mahomedaner.

Joseph.

Mahomedaner. Rigtig! — Jack! hvad hed

Da Keiseren? Veed du det?

Jack.

Carl den Store.

Joseph.

Var det ham selv, der faldt som Seirvinder
Bed Roncisval?

Jack.

Det var hans General.

Joseph.

Hvad hed han, Charles? Husker du hans Navn?

Charles tier.

Du veed det meget godt; vær ikke bange!

Hvad hedder da din brune Jagthund?

Charles hurtig.

Roland.

Joseph.

Nu, ganske rigtig! Altsaa — Generalen?

Ne—

Charles.

Roland.

Joseph.

Ret, min Ven!

Sir Robert.

Fortræfflig svart!

Joseph.

Nu Statistik!

Til Jack.

Hvor faaer man Diamanter?

Jack.

Fra Gruben i Golconda.

Joseph sagte til Charles.

Svar nu ogsaa! —

Hvor faaer man Nanfin fra?

Charles.

Det faaes fra Nanfin.

Joseph.

I hvilken By opfandt man først Pistoler?

Charles.

Pistoja.

Joseph.

Hvor Fayence?

Charles.

I Fayenza.

Joseph.

Bed hvilket Fabricat udmærker sig
Fabriken i Manchester?

Charles.

Bed Manchester.

Sir Robert.

Hvor faaer man Rotter fra?

Charles.

Fra Rotterdam.

Sir Robert.

Vel svart, ved Zeus!

Mrs. Quickly.

Forstyr dog ei Examen!

Joseph.

Nu lidt Chemie!

Til Jack.

Hvad er et Stykke Kridt?

Jack.

Et Alkali.

Joseph.

Siig mig en Eyre, Charles!

Charles.

Viineddike.

Joseph.

Naar man slaaer Eddike

Paa Kridt, hvad saa?

Jack.

Saa skummer det.

Joseph.

Ret saa!

Til Charles.

Dg hvad udvikler sig ved denne Lust-
Udvikling?

Charles.

Lust.

Joseph.

Lust, ganske rigtig!

Sir Robert.

Lust!

Sindrigt, ved Gud. Dg hvad er Lust, min Søn?
Vi—

Charles.

Bind.

Sir Robert.

Bind, rigtig! Altsaa vikler sig
Af hele denne Kunstudvikling?

Begge Drengene.

Bind.

Sir Robert.

Bind. Bene! Og med dette Bindproduct,
Jeg tænker, kan Examen nu beroe.

Til Jack.

Du stakkels fattige Diævel er for ringe
Til sli en fornem Skole. Du har lært
Dog hvad du kunde. Bliv saaledes ved,
Anstreng dig, gjør dig Flid, og kom igien,
Naar du har mere lært. Jeg skal ei glemme
Den lille Jack, som kiendte Carl den Store. —
Der kommer Nogen.

Twastle kommer fortvivlet ind.

Om Forladelse,

Min værdige Patron! min Patronesse!
Vel har jeg ei den Naade nøiere
At kiende Hendes Naade; men jeg veed,
Hun er en værdig Søster til Sir Robert.
Af ja, Gud hielp os, og mig især!
Jeg seer, De holde Skole her, Examen;
Hvad hjælper det? Hvad er vi Mennesker?
Siv, Orme, Aske — ikke det engang,
Thi Siv kan boies, men vi knækkes ved det.
Regnorme frybe ned i Jordens Skid,
Og har det ganske godt paa deres Naade;
Men vi begrades i den, vi fortæres.
Med Aske kan man skure; men hvad hjælper
Vel al vor Skuren paa vor Efterslægt?

Åh, jeg er mat; jeg beder om Pardon,
Fordi jeg sætter mig hos Hendes Naade.

Sætter sig.

Mrs. Quickly staaer op.

Kom, mine Børn! Man altid vise maa
Fortvivlelsen sin Afgtelse; og kan
Man ikke hjælpe, maa man i det mindste
Dog ei incommodere. Vist nok er
Nysgierrigheden tidt en heftig Drift;
Men den bør undertvinges, var det end
Paa Omheds og Medlidenheds Beføstning.
Med denne, som jeg tænker, velanvendte
Sentents vil vi med sømmeligste Anstand
Forsøie os herfra.

Til Broderen.

Vi sees igien

Bed Middagsbordet.

Til Twastle.

Himlen styrke Dem,

Ulyffelige Mand!

Neier.

Kom, mine Børn!

Gaaer med Joseph og Børnene.

Twastle.

Ulyffelige Mand? Ja ja, det er jeg.
Den Pralhans vil jeg see i Gammelengland,
Som gjør mig Rangen stridig.

Sir Robert sagte.

Mon han veed,

At Datteren er her? Vi vil forsøge.

Soit.

Min gode Master Twastle! ja, jeg hører,
At De har mistet —

Twastle falder ham i Talen.

Hvad? De veed det alt,
Sir Robert? veed det alt? Ja ja, ja ja!
Rygtet har hundred Munde, tusind Tunger,
Naar det befordre vil en Mands Ruin.

Sir Robert.

Nu, fiære Ben! fordi jeg veed det, derfor
Veed ingen Andre det.

Twastle.

Sir Robert! af,
Det kan ei skiules meer. Nei nei, det er
Befiendt, og jeg er visse paa, i Morgen
Veed hele Børsen det.

Sir Robert.

Paa Børsen taler
Man ei om Sligt.

Twastle.

Vel sandt, Hver tænker paa
Sin egen Velstand. Den Ulykkelige
Er snart forglemt.

Sir Robert.

Nu, er da Alting tabt
For det? Hvem vilde dog saa strax fortviøle?

Twastle.

Jeg ei fortviøle, naar jeg mistet har
Min Eiendom, min Skat, min Diøsteen?

Sir Robert.

Jeg tilstaaer, De maa være utilfreds;
Men Tabet er ei uerstatteligt.

Sagte.

Det lader ikke til, han veed, at Betty
Er her hos mig; det er alt Noget vundet.

Twastle.

Jo, uerstatteligt for mig, min Herre!
Jeg er for gammel nu, kan ei begynde
Strax paa en frisk igien; og hvis ei Næsten
Forbarmes over mig, og hjælper mig —

Sir Robert sagte.

Hvordan? en Anden skal forbarme sig
Og skaffe ham et Barn for det, han misted?

Hoit.

Min kære Ven! De taler lidt forvildet.

Twastle.

Kan være vel, Sir Robert! det kan være;
Thi naar man mistet har sin Alders Trøst,
Saa er det intet Under.

Sir Robert.

Fat Dem, Twastle!

Jeg indseer, Betty's Tab maa være tungt,
Men hvad der borte er, er derfor ikke
Aldeles tabt.

Sagte.

Den stakkels Mand fortvivler.

Twastle.

Ei ganske tabt? Vel sandt, jeg stod endnu
Vel til at redde. — Betty's Tab? Ja ja!
Ja, det forstaaer sig, nu er det forbi.
Naar Grab erfarer Eligt, saa gier han aldrig
Sit Ja til Giftermaalet.

Sir Robert forskende.

Veed De da

Alt, hvor den Tabte er?

Twastle.

J Veir og Bind!

Sir Robert smilende.

Men da De passer dog saa faderligt
Paa Deres Diesteen, hvorledes kom den
Da uformærkt af Huset?

Twastle.

Hvad af Huset?

Hvem vilde da beholde Eligt i Huset?
I Huset var det kun død Capital.
Hvad profiteres vel ved det? I Handel
Og Wandel maa man sætte slige Sager.
Men, det er sandt, saa staaer man Risiko;
Og hvis jeg havde været meer forsigtig,
Saa var det ikke skeet, hvad nu er skeet.

Sir Robert.

Nu bliver Manden reent gal, troer jeg.

Bred.

Twastle!

Hvad staaer De der og snakker hen i Beiret
Om Deres eget Barn? Skam Dem, for Ganden!

Twastle.

Hvem taler om sit Barn?

Sir Robert.

Nu er jeg fied af

Det Brøvleri. De søger Deres Datter,
Gi sandt? De frygter for, hun har forladt Dem?

Twastle.

Jeg søge Betty? Nei, paa ingen Maade!
Hun er i Dag paa Landet hos sin Moster.

Sir Robert.

Hvad søger De da? Har De tabt Forstanden?

Twastle.

O, gid jeg havde! thi Forstanden er

Run til Uleilighed, Sir Robert! ved
 Deslige Leiligheder. Jeg har tabt
 Det, som er værre; jeg maa gaae Fallit.
 Et Huus er ruineert, der stod saa fast
 Som Taffelbierget, ja som Diævelsbierget
 Paa Cap det gode Haab. Af, William Quite
 & Compagnie — hvad var uroffeligt,
 Som dette Firma? Stod vel Caucasus,
 Stod Axen selv, der gaaer igiennem Jorden,
 Saa stiv, som William Quite & Compagnie?
 Og dog gif William Quite & Compagnie
 Ud Helved til, og jeg er ruineert!

Gartneren kommer.

Her kom en Mand, som kalder sig Defoe,
 Med et Par Fremmede.

Sir Robert.

Jeg veed det nok.

Beed dem spadserere lidt omkring! Alt kommer
 Paa een Gang.

Gartneren gaaer.

Twastle.

Af, forbarm Dem over mig,

Sir Robert!

Sir Robert.

Og hvad kan vel redde Dem?

Twastle.

Tre tusind Pund, tre tusind Pund kan gjør'et.
 Hvad er tre tusind Pund for den, som har dem
 Tilovers? De er barnløs, rig; mit Haab
 Staaer kun til Deres Udelmodighed.
 O, red mig! ellers sættes jeg saavist
 I den Nødvendighed at hænge mig.

Sir Robert alvorlig.

Ulykken var just ikke stor, Herr Twastle!
De er en kold, en egennyttig Mand;
Hvis De var rig, som jeg, og jeg forarmet,
De lod mig hænge mig, og satte Dem
Med største Rigegyldighed til Bords.

Twastle.

Na nei, jeg gjorde ikke! nei, min Sandt!
Ulykken har den samme Virkning, seer De,
Paa Hierterne, som Kogningen paa Frugt,
Der ei er rigtig modn: den gjør dem møske,
Og skienker dem det Sukker og den Saft,
Naturen negted dem.

Sir Robert.

For Deres Skyld,
Herr Twastle! gjør jeg Intet. Men tak Gud,
De har en Datter, som forsoner Hiertet!
Den lille Betty har jeg altid elsket;
For hendes Skyld skal jeg da redde Dem,
I Fald De billiger den Rærlighed,
Som hun har fattet til en Ungling, fattig,
Som De, men god og duelig.

Twastle.

Af, Gud

kysker hans Kiøle.

Besigne Dem! Og hvis De hjælper mig,
Saa skal min Datter ægte, hvilken De
Befaler. Hav den Godhed selv at vælge
Af alle de forskielligste Nationer:
En Mor, en Neger, en Mulat, Chineser!
Vi er jo Alle Mennesker. Om Næsen
Er spidset eller but, om Haaret stridt

Som Hestehaler, eller blødt som Uld;
 Hvad siger det blandt vakkre Folk, som see
 Paa det Solide? Al den Emule Forfiel,
 Den falder bort paa Dommelig, naar Englen
 Har blæst i sin Trompet.

Sir Robert.

Saa lad mig vise
 Dem til et Lysthuus — det chinesiske,
 Da Deres Smag dog ynder det Bizarre.
 Der maa De vente, til jeg kalder Dem.

Ivastle:

Med allerstørste Underdanighed.

De gaae.

Et andet Sted i Haven.

Selkirk og Will i deres Øboerdragter.

Selkirk for sig, paa den ene Side.
 Jeg aander let igien. Det trykkes mig,
 Som om jeg vandred atter paa min D.
 Her trykker Luften ei med Steenfulsdamp.
 De friske Toppe rasle med Smaragder
 I folig Landluft. Bussen duster frisk.
 Og denne høie Gensomhed! Min Siæl
 Kan ei undvære Gensomhed. Den Støi
 Af Vagne, Skrig af Sælgekoner, Larm
 Af Haandværksfolk forstyrred mig. Mit Dre
 Blev saaret smerteligt. I ti Aars Tid
 Jeg hørte fiernt kun Bølgen slaae paa Klippen,
 En enkelt Rovfugls Skrig i Oldtidsstammen,
 Et Tordenskrald, som rullede giennem Luften.

Min Lama taug, stod stille, stirred paa mig
 Med fromme Dine; og det tyktes mig,
 Den græd, fordi dens Troskab var saa stum.
 Saaledes vantes jeg da reent fra det,
 Som meest jeg længtes efter: Mennesker.
 Her vaagner Alt igien. Blaa Himmelhvælving,
 Det mørkblaa Hav, de grønne Poppelkroner,
 Americaniske Busk med røde Green,
 Alt sætter mig tilbage. Jeg er atter
 I Paradiis. Mit Hierte svulmer. Gud!
 Mit gamle Die funkler, tag min Tak!

Han knæler.

Will stirrende, paa den anden Side.
 Hvor her er dødt! Hvor sørgeligt Naturen
 Bevæger sine tunge grønne Loffer!
 Den kolde Dug staaer Blomsterne i Diet
 Som Taarer. Bækken iler hen i Krattet,
 Og søger ængstlig, hvad den ikke finder.
 Det Skønne stirrer i sit Barndomsfvøb
 Med lyse Dine, som endnu ei see.
 De tynde Farveblade, rundet i
 Afmaalte Kredse, smigre Lugtens Sands
 Med Duft, fordi de ei har Ord til Siælen.
 Hvad er det alt imod en deilig Pige?
 O, gid jeg var igjen i Londons Stræde,
 Sød indflemt paa mit Kammer under Taget!
 Jeg sad, som Hyrden paa sit Fjeld i Enee,
 Og vidste, Baaren blomstred under mig.
 Og mødte jeg paa Trappen stundom hende,
 Da var ei Englen paa sin Himmelftige
 Lyksalig meer, end Will. —
 Men Betty elsker dig! Den Tanke styrker.

Sæt den paa Renter i din Siæl, og lad
Indbildningskraften aagre med sit Bund!

Mrs. Quicksy

Kommer med Børnene, der endnu ere klædte som Robinson og
Fredag; hun studser, da hun seer de to Store, og siger:
Ha, hvad skal det betyde, maa jeg spørge?
Copier alt af min Original?

Til Selfirk.

Min Herre! De og Deres Kammerat
Er komne lidt for silde. Kun De digter
En Iliade efter Iliaden.
Min Broder har alt seet de vakkre Glutter,
Vil presentere dem for Herr Desoe.
Det er en fiin, en udtænkt Compliment.
Hvordan De har erfaret mine Tanker,
Det veed jeg ikke. Men det er benyttet,
Med Herrernes Forlov, en Emule plumpt.
Man aldrig stille maa Naturen frem
I lodne Røgenhed, men smuk poleert.
Saa har vi gjort. De ligne vel maaskee
Lidt meer de virkelige Robinsoner;
Men mine Børn i Miniaturemaille
Fremstiller os, hvordan de burde være.

Selfirk.

Desoe har selv indbudet os herhid.

Mrs. Quicksy.

Hvordan? det er Poetens eget Indfald?
Hvor daarligt, indbildsk, hvor forsængeligt!
At Andre gjør det, ja det er elskværdigt;
Men selv at meie sine Duffer ud!
Nu, tænkte jeg det ei? Jeg mærkte strax,
Forfatteren stak ikke dybt i Smag.

Sir Robert kommer med Defoe.

Defoe.

Der staaer han.

Sir Robert forundret.

Selfirk!

Defoe.

Der er Will; der seer De
Modellen til min Fredag.

Sir Robert.

Er det muligt?

Griber hans Haand.

Civiliseerte Bilde!

Til Selfirk.

Robinson!

Defoe.

Nei: Alexander Selfirk, skotsk af Fødsel;
Opholdt sig lang Tid paa Juan Fernandes,
Traf der en Gnebygger, som i Storm
Var dreven selsomt did fra fierne Der
Paa lette Kano. Af den Gamles Dagbog
Jeg sammenfliffet har min Robinson.
Nu veed De Alt — og Himlen være lovet!

Sir Robert

betrakter dem rort med megen Opmærksomhed.

Nei, er det muligt? Og i disse Dragter?

Selfirk.

Det er de samme Dragter, ædle Herre!

Hvori vi gif paa Den.

Sir Robert.

Riære Selfirk! —

I Sandhed, Will! — den Overraskelse —

Det Virkelige bland't med Phantasie —

Ideen med Nærværelsen — og saa
 Din Kamp, min holde Digter! og din Seir,
 Da Hjertet overvandt Forsængligheden —

Bevæget.

Undskylder mig -- det rører mig særdeles.

Mrs. Quickly stodt.

Rom, mine Børn! Vi er tilovers her.

Betragter Selfirk og Will.

Altsaa en virkelig Begivenhed,
 En Hændelse, der skylder ei Geniet
 Opfindelsen, saa lidt som Kunsten Form?
 Saa maae vi altsaa takke da vor Herre!
 Hvem kan man takke bedre vel, end ham?
 Uviserne er ellers fuld' af Eligt:
 Ulykker, Skibbrud, Modgang har vi nok af.
 Rom, Charles! Jack! Den Møie var da spildt.
 Men det er ikke første Gang, at Kløgt
 Fordunkles af den blotte Slumpelykke.
 Farvel, min Broer! Du har saa mange Giester
 I Dag, at jeg vil skaane dig for os.
 Jeg haaber, disse vilde Busssemænd
 Vil hente ind ved dine Middagsborde,
 Hvad de har savnet paa den øde D.
 Vi anbefaler os.

Reier, og gaaer.

Sir Robert stirrer efter hende.

Farvel, min Søster!

Du viser os ei sidste Gang i Dag,
 At hvad der tidt begyndte med Beundring
 Og Efterligning, endte sig med Nag. —
 Men nu til Sagen! Snart er Spisetid,
 Ved Bordet kan vi tale vidt og bredt

Om alt det Skete; der maae Will og Selfirk
 Fortælle deres Levnetsløb i Korthed,
 At vi kan sammenligne det fuldstændigt
 Med vor Forfatters Bærk. Thi Digterne
 Hensalde tidt til Yderlighed, veed man,
 Og det er meget troligt, at Defoe
 Nu gjør sig alt for ubetydelig,
 Tillegner sine Helte hele Krandsen,
 Fordi et Dieblis, et flygtigt Lune
 Gi undte dem den velfortiente Qvist.
 Ved Bordet vil vi drikke Heltenes,
 Forfatterens, og Billighedens Skaal.
 Men — for at tømme Skaalen ret af Hiertet,
 Maa Hiertet være let og veltilfreds.
 Jeg selv er glad, vor Digter ligesaa;
 Selv Robinson seer ganske munter ud:
 Han finder her tildeels sig atter hjemme.
 Min gode Fader Selfirk! saae I Grotten
 Og Haven med sin Pilemuur?

Selfirk.

Ja, Herre!

Og det har meget glædet mig.

Sir Robert.

Tilgiv

Den Børneleg! Saaledes, gode Selfirk!
 Maa Alt i Verden her bidrage til
 Den magelige Riges Lyst og Morstab;
 Ja, selv den bittre Graad, Ulykken fælder,
 Forvandler sig til sød, vellystig Dug
 Paa Luxusblomsten. Men hvad siger I,
 I Fald vi gjorde Alvor nu af Spøgen?

Desoe har budet dig sit lille Landsted,
 Jeg veed det, Gamle! men det er saa langt fra,
 Og her er mere mageligt for dig.
 Bliv her, og vær min Robinson! Spiis ved
 Mit Bord, naar du har Lyst; gaa her alene,
 Naar du vil drømme dig hen paa din D!
 Er du tilfreds dermed?

Selfirk.

Min ædle Herre!

Hvor finder jeg vel Udtryk —

Sir Robert.

Siden meer!

Nu et Par Ord til Will: han er tungsindig,
 Lidt taus og bleg; han stirrer adspredt hen,
 Og jeg er vis derpaa: jeg kunde hyde
 Ham Perus Guld, Golcondas Diamanter,
 Det hialp ham ei.

Will.

Min Herre —

Sir Robert.

Derimod

En yndig Pige, kaldet Betty Twastle,
 Hun kunde hielpe. Ikke sandt, min Søn?
 Hun strøg dig alle Rynker af din Pande
 Med silkehvide Haand.

Desoe heftig og godhiertig.

Og hun skal faae ham,

Bed alle Muser paa Parnasset! Vel
 Jeg veed, at den Philister, at den Kræmmer
 Er opbragt, thi han troer, at Will er fattig.
 Men det er Snak; Will har fem hundred Pund.

Dem har han hiulpet mig til at fortjene,
Og de er hans. Og de er her i Sedler —

Farer omkring i alle Kommerne.

Hvad nu? — Saa skulde da den lede Satan —
Agathe — gamle Hæx — er det at sye
Paa mine Kommer? — Hvor er Pengene?
Du milde Gud! har jeg nu gaaet og danglet —
Nu skal den gamle Kiælling ud af Huset
Til Hækkensfelt. Er det at sye mit Tøi?
See, Kommen er i Stykker! Det forstaaer sig,
Poeterne, de gaae i Distraction,
De tabe Alt som Børn, selv Næs' og Mund.
Det var Ulykken, at jeg holdt ved den
Forgyldte Hiort, og tog en Hiertestyrkning;
Der har jeg tabt dem, tabt dem ud af Vognen.
Hvad kan jeg arme Menneske for det,
At Kommen gaaer itu? Hvad hjælper det,
Jeg skriver Bøger og fortjener Benge,
Naar ei man reparerer mine Klæder?
Det var fem hundred gode Pund i Sedler.
Farvel, Sir Robert! jeg maa strax afsted.

Sir Robert smilende.

Bliv her, min gode Ven!

Defoe.

Nei, lad mig gaae,
Og bande, skielde i min Gensomhed!
Det er det Gnestte, som letter Hiertet.

Sir Robert.

Men naar jeg nu fortæller Dem: Brevtassen
Er funden af en lille Pige, som
Strax bringer den, saasnart jeg henter hende

J næste Lysthuus!

Sagte.

Raden er til mig

At overraske nu.

Defoe.

Hvad, fiære Herre?

Brevtassen funden?

Sir Robert.

Men hvad gier De Glutten

J Findeløn?

Defoe.

En pæssende Douceur,

En god Douceur.

Sir Robert.

Maaskee hun faaer det alt.

Defoe.

Nei, det skal Ingen uden Betty have.

Sir Robert gaaer ud, og bringer strax Betty tilbage med Brevtassen i Haanden.

Sir Robert.

Her er den.

Will glad forundret.

Betty!

Defoe ligesaa.

Betty! Er det muligt?

Sir Robert.

Ja, det er muligt, Will! og hun er din.
 Det koster mig kun end et Slag i Haanden,
 Saa kommer Fadren fra den anden Kant,
 For at velsigne jer, og for at give
 Sit Minde strax til eders Ægteskab,
 Om aldrig Betty fik en Skierp i Medgift.

Defoe.

Jeg vilde overraske Dem, og De —

Sir Robert klapper i Hænderne. Twastle kommer ndimngtbukkende.

Sir Robert.

Herr Twastle! vær saa god, om De behager,
Incommodeer Dem hid.

Betty bestyrtet.

Min Fader!

Twastle forundret.

Betty!

Betty knæler.

Tilgivelse!

Twastle.

Staa op, mit Barn! staa op!

Min Gud, vi er jo Alle Menneſker.

Befal, Sir Robert! giv et lille Vink.

Sir Robert.

Besſign de unge Menneſker, Herr Twastle!
Til deres Egteſkab.

Twastle

lægger deres Hænder i hinanden.

O, mine Børn!

Gud kiender Hiertet. Græde kan jeg ikke,

Men føle kan jeg derimod desbedre —

Og dybere; thi den, ſom ei kan græde,

Han har et dybt Gemyt, han føler Alt

Fra Grunden af — og Etyrken gjør ham tør.

Saa voxer, trives og formerer eder,

Og værer lykkelige, hvis I kan;

Hvorom det ikke ſommer ſig at tvivle

I denne ædelſte Belgiorers Nærhed.

Defoe.

Nu har jeg aldrig seet! Forklar os dog —

Sir Robert.

Bed Bordet, Herr Defoe!

Der slaæs paa en Gongong langt borte.

Gongongen falder

Til Bords, og der er Tid til at fortælle,

Hvad Hver alt nu saa gierne vilde vide.

Saa meget veed vi jo, at vi er alle

Ret lykkelige: De, min gode Ben!

Fordi De deelte Deres Laurbærfrands;

Will fik sin Betty, Betty fik sin Will;

Herr Twastle faaer en tabt Credit tilbage;

Jeg har min gamle gode Robinson;

Min Robinson fandt her igien sin D.

Saa kommer Alle, deler hist med mig

Et venligt Maaltid! Bordets Blomster vinke

Til Skyggen og den blinkende Vocal.

Der skal vi drikke Brudeparrets Skaal,

Og glædes ved at vide Robinson

Med Fredag lykkelig i Gammelengland.

ANMÆRKNINGER.

Side 1: **Ludlams Hule** udkom første Gang trykt (A) i December 1813; anden Gang (B) udgav Digteren Stykket endeel forkortet og hvad Slutningen angaaer omarbeidet i sine Digterværker, VIII, 1845, hvilken Udgave ogsaa fremtraadte med særskilt Titelblad. Det er uvist, om Ludlams Hule eller Røverborgen er ældst. Om Stoffet til Ludlams Hule see nedenfor i Forerindringen til Originaludgaven af Røverborgen.

Oehls En Reise fortalt i Breve til mit Hiem, II, 1818, Side 29—31. (Den 17de Juni 1817).

Jeg er vis paa, at Weyse og Kuhlau vilde gjøre Opfigt i Europa blandt alle ægte Musikelskere, som de bedste nulevende Componister, hvis Sovedrikken, Røverborgen og Ludlams Hule vare bekjendte. Det kommer dig maaskee underligt for, at jeg yttre Eligt i det Dieblif, jeg omarbejder Ludlams Hule paa Tydsk til et romantisk Skuespil. Men derfor kan det gierne med Tiden blive opført som Snygespil, og jeg haaber ikke, man vil misthde dette Foretagende. Det er ved mine Arbeider, at Weyse og Kuhlau have faaet Leilighed til at vise dem paa Theatret, og havde jeg ikke først elsket deres Genie og beundret deres Kunst i saa Henseende, saa havde Publicum heller ikke kunnet det, thi naar man intet Snygespil har, kan man intet componere. Den Tanke, at Ordene og Sujettet kun behøver at være plumpfammenslagne Brædelægter, hvorpaa Componisten kan hænge sine duftende Blomsterkrandse, er en vrang, egoistisk Mening, der kun kan opstaae i slige Musiciis Hierner, der, uden litterair Opdragelse, bedre forstaae at udøve,

end at tænke over deres Kunst og dens Forhold til Poesie. Naar ikke Digteren giver Componisten Anledning, saa kan han Intet udvikle. En interessant Fabel maa først vække Deeltagelsen og Opmærksomheden, og i Stoffet maae Kiærnen og Spirerne ligge til alle de Tanker og Følelser, til den Afverling af Lys og Skygge, Kraft og Blidhed, som Componisten udvikler. Mangler det, hvad skal da sætte ham i Begeistring og give ham Ideer? Og havde han selv nok saamange Ideer — paa hvad Maade forbinde dem med det Uvedkommende? Paa en smudsig og plettet Trangrund hefter ingen Farve; den skønneste Farve taber der sin Glans, og den fortræffeligste Rok kan ikke koge Suppe paa en Bøllepind. Der kunde anføres talende Exempler for denne Menings Rigtighed; men Exempler ere forhadte, og jeg tænker, Tanken er indlysende nok, uden at behøve sandselig Indklædning. Jeg haaber altsaa, jeg har vundet min Hoiagtelse og Kiærlighed især for en Wenses Musikgenie, da jeg har skrevet tre Stykker for ham. Thi Sovedrikken er en heel Omdarbeidelse, og alle Indfaldene og Lystighederne deri tilhøre paa ganske faa nær mig. Men det vilde være for meget for langt, at jeg skulde holde mine egne poetiske Ideer tilbage, naar de komme over mig til Held for mit Værk. Ludlams Hule kunde vel bruges til et Syngeespil; men det var saa rigt, at jeg, for at gjøre Forbindelsen med Musikken mulig, maatte holde meget tilbage, som derved kun blev Skizze. Det var disse Partier, som jeg fik Lyst til at udmale, for at give Værket den Fuldbendelse, der var mig mulig, da det er mig en af mine kiæreste Digtninger.

Professor Oehls Erklæring til Publicum om hans personlige Forhold til Justitsraad Baggesen, 1818, Side 27—28:

Critiken over Ludlams Hule er den, han [Baggesen] gjør sig meest til af, og her er det vel især, han vil have be-

---

Linie 31: Critiken over Ludlams Hule] See Baggesens Maanedsskrift *Danfana*, I, 1816, Side 242—283, 339—384, og 447—478.

kæmpet mig med sin hele Styrke, med alt det Mod, den Indsigt, det Vid, der var ham betroet. Men jeg opfordrer Enhver, Ven eller Fiende, til at læse Peter Wegners Anticritik, og derefter dømme, om der er bleven Blad paa Blad af det hele Korthuus, han saa barnagtig bryster sig af. Og aldrig har han vovet Andet mod hiin Anticritik end Skjeldsord.

Oehls Levnet, fortalt af ham selv, II, 1831, Side 313—316:

Wense ønskede sig paa den Tid (1814 [d. e. 1812 eller 1813]) igien et Syngespil at componere, og den herlige Kuhlau, som endnu kun var bekiendt af sin Instrumentalmusik, bad mig ligeledes at skrive sig et. Jeg overveiede, hvad der kunde passe sig for Begges Genie. Kuhlau syntes mig mere rast og effectfuld; i Wenses Musik havde altid en vis dyb, anende Phantasie henrykket mig med sine hulde Drommerier. Jeg skrev Røverborgen for den Første, og Ludlams Hule for den Anden. Røverborgen har en broget og uagtet sin Fremstilling af Fare og Grumhed munter Colorit. Scenen foregaaer i Provence, Provencerosen fletter sig ind i de Elskendes Krands, Toner fra Troubadourernes Tid lyder ind i enkelte Partier; fra det nære Spanien skienker Calderon et velklingende Versemaal, til at flyve let over Røverscenerne, i hvilke man mere forbauses over Røvernes naive Grumhed, end forfærdes over deres Ufskuelighed. Det var ikke den thdske philosopherende Lidenskabelighed, den mærkværdige phantastiske Tændersgnidse, den sentimentale høie Fortvivlelse, vi beundre i Schillers Røvere, som jeg vilde efterligne. I Røverborgen ere sydlige Røvere, der lide saa lidt af Samvittighedsnag og Kamp med moralske Golelser, at de tværtimod lege med Mord og Drab, som Dreng

---

Linie 3: Peter Wegners Anticritik] Om Syngespillet Ludlams Hule med Hensyn til dets kritiske Vurdering ved Baggesen. Et Bidrag til at vise det Vrange og Usande i denne Skribents Kritik i Almindelighed. Af Peter Wegner [p: A. E. Boye]. Kbhvn. 1816.

— 17: en broget] = Oehls Erindr., III, 1850, Side 44, hvor det samme Sted forefindes; Orig.: et broget

med deres Kiephest. Birgitte og Camillo ere de mærkværdigste Characterer i Stykket. Den Førstes Diævelskhed er aldeles naturlig; Velsht gaaer ligesaa let over til Grumhed, som til fanatisk Sværmeri, og Livet er for hende kun et nerverystende Spil, der morer, jo stærkere det ryster.

I Ludlams Hule sammensmeltede jeg to beslægtede Eventyr af Neue Volksmärchen der Deutschen. Det er Ideen om Forsoningen, der har givet den romantiske Mythologie Anledning til flige Forestillinger, som den om Ludlam og den hvide Dame. En Synder kunde omvende sig i sin sidste Stund, og faae Forladelse; men overrumplede Døden ham, saa fandt han ingen Ro i Graven. Nu gyste dog Hjertet ved Tanken om evig Fordømmelse, som en lykkelig Anger i Tide havde kunnet forekomme. Derfor troede man, at flige Døde gik igien som Nattefhygger, for at finde Frelse. Og ligesom Christus havde forsonet Menneffenes Synder, saa ansaae man det muligt, at en levende, from christen Slægtning ved sin Dyd og Ulfhuldighed kunde forsones den Uldødes Brøde. Denne fromme Phantasie, der opstod af en barmhiertig Følelse med den Ulykkelige, har visseilig intet Stødende for vor Følelse; og om end vor Philosophie ikke længer troer derpaa, saa kunne vi dog gierne med poetisk Illusion sætte os hen nogle Timer i en ældre Tids Tro og dele dens Forestillinger. Noget Rignende giøre vi jo desuden altid, naar vi sætte os ind i hvilkensomhelst anden Character og Tænkemaade, end vor egen. Jeg indseer altsaa ikke, hvorfor et findrigt Spøgelsespil mere skulde være udelukket fra Poesien og Skuepladsen, end Teespillet. Det er dog tragisk, tiltaler mere vor alvorlige moralske Natur, og er os nærmere saavel i Tiden som i det Nationale.

Oehls Erindr., III, Side 45—47:

Det varede noget, inden Stykket [Ludlams Hule] blev antaget, og jeg skrev i den Anledning til Rahbek (der var en af Censorerne) følgende Riimbrev:

Min gode Svoger! kære Ven!
Jeg kan dig ikke sfiule,
At gierne lidt jeg saae igien
Nu til min Ludlams Huse.

Da ellers du en Læser er,
Som sluger i Minuten,
Saa burde jeg vel være her
Lidt ængstelig for Glutten.

Thi dersom med at læse det
Dig nogen Møie koster,
Saa kan du ikke være ret
Fornøiet med mit Foster.

Maaskee der Get og Andet var,
Som ud du vilde pege,
Men hvortil endnu Musen har
Gi ladet sig bevæge.

Maaskee — for mig det mindste Tab,
Hvis Sligt maaskee var rigtig —
Maaskee det kun var Dovenskab,
Som gjorde dig forsigtig.

Saameget veed jeg: Poesie
Maa stundom Gøden tage
Af Folketro, Mythologie
Nu, som i gamle Dage.

Det gielder kun, at sligt et Spil
Gi taber sig i Luften;
Thi ogsaa Hiertet røres vil,
Og hylbes vil Fornuften.

Den lider Intet, som du seer,
 Skiondt Phantasie er Guden;
 Thi Videnskab og Character
 Kun knytter, løser Knuden.

Hvad i det virkelige Liv
 Tilfældet kun leveerte,
 Her, som et digterisk Motiv,
 Jeg allegoriseerte.

Desuden er en Folketro
 Gi, hvad man bør forandre.
 Det Underfulde kræver jo
 Sit Stof, som alle andre.

Maaskee, hvad blot jeg digted her,
 Dog virker i Naturen
 Gist paa Saturn, i Jupiter,
 I Venus, i Mercuren.

Den frygtelige Mars er rød,
 I denne Tid han lyner,
 Maaskee det selv var ham, som bød
 At tolke mine Syner.

Hvor Hamlets blege Skygge gaaer,
 Og faaer os til at græde,
 Der, tænker jeg, kan næste Aar
 Moer Ludlams Skygge træde.

Kort derefter blev Stykket spillet [den 30te Januar 1816].

Weyses og Kuhlaus Musik svarede aldeles til min Forventning, og Stykkerne gjorde Lykke paa Scenen, og havde altid fuldt Huus. Men Baggesen nedrev dem, blev alt grovere og

---

Linie 28: Baggesen nedrev dem] Röverborgen critiseredes af Baggesen i J. Kr. Hösts Ugeblad Dannora, No. 21—26, Septbr.—Octbr. 1814.

grovere, fik alt flere og flere Tilhængere, thi da jeg taug stille, troede Mange, at der dog maatte være Noget i hans Dadel, skiondt de fleste, selv blandt hans Venner, fandt, den var overdreven.

Bemærkninger til Ludlams Hule:

- Side 4, Linie 18-22: Til flig Hans Dvaft osv.] Weyses egenhændige Partitur, der eies af det store kongelige Bibliothek, har her en Læsemaade, som vel tilsidesætter et Riim, men dog turde være at foretrække, naar den ikke efter al Sandsynlighed var indført af Componisten: Til Haremod? | For tomme Huler, | Som Jntet skiuler, | I Hiertet isner | Hans tappre Blod. Det Samme gjælder mere eller mindre om Partiturens Læsemaader til Side 21, Linie 6: Enhver, som aner Dens Fryd; Linie 10-11: Thi om den haarde Klippe | Huult lyder brudte Bolgers Raab; og Side 42, Linie 5: Du hastig min Forløsning bringer.
- 37, — 26-27, og Side 71, Linie 23: Jeg... forspilte, hvad jeg havde; jeg har forspilt mit Liv.] Det kan vel ikke afgjøres, om forspilte, forspilt her er brugt i Betydningen bortspilte, bortspilt, eller om det blot er en urigtig Orthographie (der forekommer flere Steder hos Digteren, see f. Ex. Var. til Trag. Dram., II, Side 34, Linie 25) for forspildte, forspildt. Af Digterens tydske Bearbejdelse faaer man ingen Oplysning herom.
- 53, — 7: Den Ven var vred.] Denne Sætning er tagen af Ewalds Harlequin Patriot; see hans Samtlige Skrifter, IV. 1852, Side 133, Linie 20.
- 58. — 10-11: End et Blund, saa har mit Fartoi endt sin korte Gang] Blund d. e. Øieblik; see Trag. Dram., V, Side 347, Bemærkn. til Side 13, Linie 8.
- 98, — 18-19: Alle Menneffer levede jo endnu i Gaar, da vi reiste?] I Gaar skulde have heddet: i Forgaars (den tydske Bearbejdelse har ogsaa: vorgeftern Abend).

Nærværende Udgaves Afvigelser fra Originalen:

- Side 6, Linie 12, til Side 7, Linie 6: Han gif til Ludlams Hule osv.] Denne Sang er i A deelt i sex fireliniede Stropher, men her efter B, overensstemmende med Musiken, i tre otteliniede.
- 8, — 25: Seir hjemdrage] = B; A: Seier drage
- 9, — 17: med Taf] = B; A: Taf med
- 10, — 29: Galler] = B; A: Hvalvinger
- 11, — 10: Spurve] = B; A: Spurrene
- —, — 18: ruller] = B; A: vifler
- —, — 22: Det er sandt] = B; A: Det sandt

Side 12, Linie 2: Ja] = B; A: Jo

— 13, — 29-30: Huusholderstien? Hvorfor] = B; A: Huusholderstien af Huset? Hvorfor

— 15, — 9-11: Os kalder alt. | Clara. | Og veed du, William! veed du] = B; A:

Os kalder alt. Den skælvende Trompeter
Staaer hist paa Høien; støder Heltetoner
I gule Malm, med Angst og Frygt i Hjertet.
Han sad vist heller ved et Bryllupsgilde!

Clara.

Min William Du forlader mig! Og veed Du

— —, — 21-23: Som skjgger over Graven. | Clara. | Gud! hvor er jeg] = B; A:

Ved Gravens Tise.

Clara.

O min Gud hvor er jeg

— 16, — 2: heel] = B; A: ret

— 17, — 16, og Side 58, Linie 6: af] = B; A: ad

— —, — 19: sig] = B; A: dem

— 18, — 9 og 32: af] = B; A: ad (smlg. Linie 13)

— 19, — 16: Times Tid; saa seer] = B; A: Times Tid, for at sige sin gamle Ven Sir Harry Turner god Nat. Saa seer

— 21, — 25: Bestraaler] = B; A: Belyser

— 22, — 9: Mig i mit Die. Jeg har megen] = B; A: I min Blik. — Jeg havde megen

— —, — 31: med huul Røst.] = B; A: med en huul Stemme).

— 24, — 2: er af Turners[lægten.] = B; A: er en født af Turner!

— —, — 6: jer] = B; A: Eder

— —, — 19: hviler] = Partituren; A og B: slumrer (smlg. Side 22, Linie 1)

— 25, — 29: Vindue] A og B: Vindue

— 26, — 7: mørke] = B; A: dunkle

— 28, — 29: mørke] A: dunkle (mangler i B; smlg. den foregaaende Var.)

— 30, — 4: med] = B; A: ved

— —, — 5: Seng.] = B; A: Sengen.

— 31, — 18: fromt] = B; A: dem

— 32, — 7: skrive] = B; A: skriver

— —, — 24: Er den Skat [saa stor?] = B; A: Er det da en Skat?

— —, — 30: Gader skal betale?] = B; A: Gader bør betaler?

— 33, — 18: Raff] = B; A: Ung

— 35, — 14: Stund] = B; A: Time

— 36, — 32: tabt] = B; A: borte

— 37, — 19: fangen] = B; A: fanget

— 39, — 7: smelte skal hans Bryst] = B; A: smelter Heltens Bryst

- Side 43, Linie 31: Trolbfiælling. Jeg indlader] = B; A: Trolbfiælling. Min eneste Feil i hendes Dine er, at jeg er en Engellænder. God dam, jeg er ikke meer en Engellænder, end en Diævellænder! Jeg er en Cosmopolit, min Broer! Det vil sige: Jeg har en Plantage i Vestindien. Jeg indlader
- 44, — 2: Nimrod efter vilde Dyr, især efter Ræven] = B; A: Nimrod mod vilde Dyr; især mod Ræven
- —, — 13: drufnede] = B; A: drunknede
- —, — 15, og Side 101, Linie 1: Plumbudding] A: Plumbudding; B mangler.
- 45, — 13: Porter, og lader eder gjøre, hvad I vil. Kommer] = B; A: Porter, lader Eder gjøre hvad I vil, og representerer det fri engelske Folk. Kommer
- 46, — 12: mig = B; A: min
- 48, — 32: ned, inden] = B; A: ned af Galgen igien, inden
- 50, — 14: Violin] = B; A: Fivelin
- —, — 19: dig] = B; A: Du
- 51, — 16: Tom kommer.] = B; A: Tom.
- 52, — 29, til Side 53, Linie 1: Bedrog mig. | Raster den hen, og stamper ad Sir Harry, som vil følge ham. | Bliv du der! jeg vil ei følges. | Jeg sætter] = B; A:

Bedrog mig.

(bukker for Mussen)

Tusindgange om Forladelse,
Min skønne Muffe! Gid jeg var en Muffe,
Saa nægted Miss mig ei sin hvide Haand.
Undskyld min Dristighed! Gids Eders Trøken!

(puster paa den)

Beed hende naadigst at tilgive mig,
Fordi jeg tog Jer under Armen. (puster igien) Alf,
Jeg haaber dog det har ei skadet Jer!

(Stamper ad Sir Harry som vil følge ham)

Bliv der! God dam! jeg vil ei følges af Dig.

Jeg sætter

- 53, — 9: Det bilder han sig ind. | Tom. | Jeg veed ei hvad] = B; A:

Det bilder han sig ind.

Iovermorgen kommer han igien,
Som intet var i Veien.

Tom.

Han er dog lidt

Utaalelig.

Sir Harry.

Det kan jeg ikke sige.

Jeg lider heller ham end disse tvære
Indbildske kolde Narre; foretrækker
Hans Mave dog, Abbedens spidse Næse.

T o m.

Jeg veed ei hvad

Side 55, Linie 6: Det] A: Der; mangler i B.

— 57, — 3: Bord] = B; A: Træbord

— —, — 10: Dog vel ei langt] = B; A: Vel ikke langt

— 58, — 4: Boddelen] efter Digterens senere constante Sprogbrug; A: Bodelen (B mangler)

— —, — 14-15: George | kommer] = B; A: George (en gammel Soldat, kommer)

— 59, — 10: Teltet] = B; A: Teltet

— 60, — 21-22: Pibe. | Robin.] = B; A:

Pibe.)

Seer Du det Gyrtaal? Saadan saae det ud
 For hundred Aar, kun med lidt færre Skaar,
 Jeg har lidt flere Rhymer. Det betynder
 At vi har begge givet Jld, fra den Tid.

R o b i n.

— 63, — 18: Træffer] = B; A: Hænger

— 64, — 8: var maaskee det paa] = B; A: var det maaskee paa

— —, — 21: anlægges rundt Bornefabriker] = B; A: anlægges Bornefabriker

— 66, — 8, og Side 75, Linie 31: Godt!] = B; A: Vel!

— 67, — 10-12: forbandet. | Raster. | Men Ser] = B; A: forbandet! | Men Ser

— —, — 17: alle, Broer! om hvad du] = B; A: Alle om hvad der Du

— —, — 24-25: Nu, | Hvad] = B; A: Nu saa lad det vaagne. | Hvad

— —, — 27: Jeg thøse maa paa hende] = B; A: Vi! jeg maa thøse hende

— —, — 31: Gader! gode Gader!] = B; A: Gode Gaer! Go'e Gaer!

— 70, — 8-9: for dig, min Broer! | Og ikke] = B; A: for Dig, | Og ikke

— 71, — 31: jeg] = Partituren; A: sig (B mangler)

— 73, — 20-21: Fanny. | Ja, J har Ret] = B; A:

Fanny.

Skiondt det er Fabel,

Og skiondt J være kan forsikkert om

At alt er Phantasie; saa har J ret

— 74, — 14: Dog læst endeel om] = B; A: Dog hørt et Gurs om

— —, — 27-28: forlade jer, forlade | Min] = B; A: forlade Eder og | Min

— 75, — 7: nok] = B; A: vel

— 76, — 1: Pharmacopoe] A og B: Pharmacopie

— —, — 5: Dog nogle] = B; A: Og andre

— —, — 20: Som salig Moder gav mig, da hun døde,] = B; A: Min Moders Gave paa sin Sotteseng,

Side 77, Linie 19: Vørstabel.] = B; A: Vørstabel i sin Haand).

— —, — 30, til Side 78, Linie 1: ørkesløse Frygt. | Seer paa]
= B; A:

ørkesløse Frygt.

Min Fader holdt os Børn fra Dvertro,
Dg satte Ammen ned i Gangetaarnet
Hvergang hun kom med sine Eventyr.
Det var lidt haardt. Hun maatte tit derved.
Hun kunde aldrig høre Møllen suse
Dybt under Borgen, aldrig Kloffen ringe,
Dg aldrig saldt en Kiedel fra sit Søm,
Før strax hun havde sin Historie.
Saa maatte hun i Gullet stakfels Grethe!
Dog vandt vi Børn derved. Hvor her er støvet.

(seer paa

— 78, — 3-4: lader til, den eengang | Er tabt] = B; A: lader,
som den eengang | Var tabt

— 80, — 24: ligge] A og B: ligger

— —, — 26: Gælen] = B; A: Gulvet

— —, — 30: stod = B; A: sad

— 81, — 14: Lidenskab.] = B; A: Lidenskabelighed.

— —, — 19: Har loffet] = B; A: Henloffet

— —, — 26: Maage der og skreg saa fælt,] = B; A: Maage
fælt paa den og skreg;

— 83, — 25: Gulvet] = B; A: Jorden

— —, — 28: var] = Partituren; A og B: er

— 84, — 12: hvis] = B; A: naar

— 87, — 21: truende] = B; A: fugtige

— 88, — 9: Med Hænderne forslagte paa Brystet venter hun sin]
= B; A: Hun sidder nogle Dieblis stille knælende, med Hænderne forslagte
paa Brystet, og venter sin

— —, — 10: pusle] = B; A: pusler

— —, — 14: Moder! Moder!] = B; A: Moder! Min Moder!

— 91, — 14-16: Robins Blod. | Fanny. | O, Gud! o,]
= B; A:

Robins Blod.

Fanny.

Nei, nei!

Ludlam (mildere).

Frygt ei! Jeg vil ei dræbe hende.
Vi elske Børn, vi Rildens, Flodens Mander.
Jeg vil opdrage hende til en Havfru,
Forvandle hendes Halvdeel til en Fisk
Med smukke Sølverskiæl. Men hendes Haar
Skal blive grønt, som Søgræs. Ansigtet
Beholder hun, samt Arm og Bryst, og Hænder.

Smukt vil hun synge for Dig mangt et Dvel
 Ved salten Strand. Du vil gienkiende Betty
 Om Aften under Grædepilens Grene;
 Men — hun vil stirre følesløs paa Dig,
 Thi Havets kolde Mø har ingen Siæl.

Fanny.

O Gud! O

Side 91, Linie 17-18: I en uskyldig Engels rene Blod | Du føle
 vil din Hevn?] = B; A: Paa en uskyldig Engels rene Siæl |
 Vil selv Du hævne Dig?

— 96, — 24-25: end det, de ere] A: end de de ere;
 B mangler.

— —, — 26: Tremulanter] A: Trimulanter; B mangler.

— —, — 28: ligerviis] A: ligeviis; B mangler.

— 102, — 9-10: hvad han er. | Knæl] = B; A:
 hvad han er

Uf en erkiendtlig Samtid; derfor har
 Hans Majestæt bæret mig, sin Tiener,
 Med den for mig høist glædelige Pligt,
 Paa Grændsen, før vi skilles ad til Afsked
 At hædre Dig med Ridderflaget, William!
 Knæl

— —, — 23: til Hielm] A og B: til en Hielm (smlg. Side 79,
 Linie 16)

— 103, — 16: gravitetiff] A: gravitætiiff; B mangler.

— —, — 23-24: At et uvisneligt, et helligt Lov | Uf denne
 Egefrands] overensstemmende med den tydske Bearbejdelse,
 der har: daß ein Blatt von diesem Eichenfranz; A: . . . Lov |
 At denne . . .; B: Lov, | At denne . . .

— 107, — 27-28: Fanny, dræbt | Min] = B; A: Fanny
 og | Min

— —, — 28, til Side 108, Linie 1: haarde Bæg. | O, arme
 Fanny!] = B; A:

haarde Bæg. —

Alceste steg i Hulen for Admet,
 Men deri ligner Robin ei den bløde
 Den følesløse Konge. Leve roligt
 Og tage mod et slegt Forsoningsoffer?
 Nei, ved Sanct Dunstan Skotlands Helgen! Nei!
 Min Siæl er fuld af Lyder, men med Beeg
 Har Helved end ei trykket i dens Grund
 De søle Ord: Utroskab, Følesløshed!
 O arme Fanny!

Side 113: *Røverborgen* udkom første Gang trykt (A) i April 1814; anden Gang (B) udgav Digteren dette Stykke i *Digterværker*, X, 1840, og tredje Gang (C) i *Digterværker*, VIII, 1845, hvilken Udgave ogsaa fremtraadte med særskilt Titelblad. Originalen er forsynet med følgende

Forerindring.

Ofte meer end i Historien finder den dramatiske Digter Anledning til et Skuespil i en Fortælling, en Roman, en gammel Sang. Hovedsagen er at finde et godt Stof; Fremstillingen og Udviklingen ere saa forskellige i dramatisk og episk Poesie, at Digteren med Rette kan kalde Værket sit, om ogsaa den første Idee dertil er taget andensteds fra. Saaledes byggede Shakespeare næsten alle sine bedste Værker paa foregaaende Noveller.

De fleste morsomme Fortællinger grunde sig paa eet eller andet Folkesagn, og Folkesagn er almeen Eiendom for alle Digtere. Billedhuggeren sauger ikke selv sit Marmor af Bierget. Han imodtager det i sit Værksted tilmaalt og tilskaaet. Han bruger ogsaa sin Model. Jo bekvemmere Stykket er for hans Arbeid, jo smukkere Modellen staaer for ham, desto mere Grund har han til at haabe, at Værket vil lykkes.

Jeg er i mine Dramer afværende gaaet ud fra Historie, Noveller, og egen Opfindelse. Jeg har selv opfundet adskillige Fortællinger. Fremmede Fortællinger have igien til sin Tid givet mig Anledning til Skuespil. Saaledes er Aladdin blevet til, Faruk, og mine to seneste Syngepil *Rudlams Hule* og *Røverborgen*.

I *Neuen Volksmärchen der Deutschen* findes to Eventyr: *Rudlams Höhle* og *Die weisse Frau*, som jeg har sammendraget og dannet til eet.

I en tysk Roman af Anton Wall: *Adelheid und Aimar*, er en Episode, som gav Anledning til nærværende Syngepil.

Linie 30: *Adelheid und Aimar*] fordansket af Oehl. under Navn: *Adelaide* og *Aimar*. Af Anton Wall. Oversat af Adam Öhlensläger, 1-II, udkommet i Marts 1802.

Hin Fortælling er atter en fri Omsarbejdelse af en fransk, og Forfatteren til denne siger i et andet Værk *Le Troubadour*, at han har grundet den paa gamle provençalske Efterretninger. Den franske Roman er ikke kommet mig til Hænde.

Endnu maa jeg anmærke: Den smagfulde Dommer vil ikke ansee det for en Feil, naar jeg taler om Zigeunere i en Tildragelse, der foregaaer i Ludvig den Helliges Mindreaarighed. Med Zigeunernavnet vækkes Forestillinger om en Levemaade, et Slags Mennesker, der til de fleste Tider, meer eller mindre, har været, men som sandseligst og klarest staaer for vor Indbildning under hin Benævnelse. Det er Digteren om at giøre, kort og klart, med enkelte Træk at vække levende Forestillinger. Deels derfor har jeg brugt denne Anachronisme, deels for at give en grim og vild Character Sandsynlighed ved at henvise til en Menneskehob, der i Virkeligheden har aflagt hyppige Beviis paa en saadan Naturs Mulighed.

See fremdeles ovenfor Side 351 til 352.

Bemærkninger til Røverborgen:

Side 143, Linie 16: Stig ned, i Staal bedæft, med Harnisk og med Landse.] Det kongelige Theaters Partitur til Røverborgen har her, mere sprogrigtigt: Stig ned, med Staal osv., hvilken Læsemaade vel kunde fortjene Opmærksomhed, naar der var Sikkerhed for dens Authentie. Ligeledes forholder det sig med Partiturens Læsemaade Side 147, Linie 4: Bierget, hvad det pryder bedst.

— 178, — 21-26: *O, sanctissima*, osv.] Siciliansk Folkehymne.

Nærværende Udgaves Afvigelser fra Originalen:

Side 115, Linie 17: Men, o! sig Skjen bryder] = C; A: Men stille! Skjen bryder

- 116, — 8-9: Natur. | Hvis] = B; A: Natur. | (taler) | Hvis
- —, — 19: Et Horn høres bag] = C; A: (En Balhornmelodie bag
- —, — 28: ffiodesløst] = B; A: ffiodesløs
- 118, — 4: Forskionnende] = C; A: Forskionnede
- —, — 12: boier] = B; A: vender
- —, — 27: Camillo.] = C; A: Camillo (betænkelig).

- Side 122, Linie 17-19: Døden, | Som vilde Mordet hevne, | Jeg laae]
 = C; A: Døden | Jeg laa
- —, — 21: Riddere] = B; A: Ridderne
- 123, — 29-30: Lyffe. | Nimar.] = B; A: Lyffe. | (Sang.) |
 Nimar.
- 125, — 12: blæser] = C; A: støder
- 126, — 11-12: om din Nimar. | Afsted] A: om din Nimar. |
 (Tale) | Nimar. | Afsted; i B og C ender denne Scene ved:
 om din Nimar.
- 127, — 6-7: Hantørstje. | Adelaide] = B; A: Hantørstje. Plat-
 form.) | Adelaide
- —, — 9: synge:] = B; A: synge velsviis.)
- —, — 15: Hvor for] = B; A: Og hvor
- 128, — 13: at engang vi fæstet] = B; A: at vi Begge fæstet
- —, — 20: Forglemmer, at det er Borgfogdens Datter] =
 B; A: Forglemmer, det er Castellanens Datter
- 129, — 15: hvor Alt forandres] = B; A: hvor alting vasker
- 131, — 7: nu ei at tabe] = B; A: nu ikke tabe
- 133, — 11: jer] = C; A: Eder
- —, — 16: ei] = B; A: ikke
- —, — 30, til Side 134, Linie 1: Moder! | Mit Barn] =
 B; A: Moder! | (Sang) | Mit Barn
- 135, — 15: Tartar] = B; A: Tarter
- —, — 31, til Side 136, Linie 1: Herr Ridder! | Conne-
 tablen] = B; A: Herr Ridder? | (Sang) | Connetablen
- 137, — 29: hen til] = C; A: over
- 138, — 8: Hylbning] = B; A: Hylbning
- 139, — 29: saare Evinet med sit lette] = C; A: saare det
 med hendes lette
- 140, — 8: man] = B; A: jeg
- —, — 31: tør] = C; A: maa
- 141, — 3: fik mit Lofte.] = C; A: har min Tro.
- —, — 4: bittert] = B; A: bitter
- —, — 6: Adelaide.] = C; A: Adelaide (med Værdighed).
- —, — 8: Herskelsst] = B; A: Herskesnge
- —, — 22: Almarik] = B; A: Almarik
- —, — 28: Helsen] = B; A: Hilsen
- 142, — 12: Adelaide.] = C; A: Adelaide (stolt fornærmet).
- 143, — 6-7: træder hen for Sanct Georgs Billedstøtte, der staaer i
 Haven, og knæler derfor.] = C; A: (stirrer hen for sig, derpaa træder hun
 hen for Sanct Georgs hvide Billedstøtte, der staaer i Haven, kaster sig paa
 Knæ derfor og synger:)
- —, — 25: paa Knæ] = B; A: i Knæ
- 145, — 14: Richard] = C; A: Richard (rask og fyrrig).
- —, — 23: Som eder begge satte der] = B; A: Som satte
 Eder begge der
- 146, — 20: Skov og Krat] = B; A: dunkle Krat

- Side 149, Linie 16: Borgmuren] = B; A: Borglunden
- 150, — 2-3: Sal. | Paa] = C; A: Sal med Blgruder. Paa
- —, — 12-13: Samvittighed | Og Ed] = B; A: Samvittig-
hed, | Ein Ged
- —, — 14: Af, skal] = B; A: Og skal
- 151, — 19: hvori sidder en] = B; A: hvori en
- 153, — 5: hans] = B; A: sin
- —, — 16: mørke] = B; A: dunkle
- 154, — 11: Røverne. De staae bag Bussen.] Overeensstem-
mende med Digterens tydske Oversættelse af Stykket, som har:
die Räuber, die das Laub verbirgt; A: Røverne. Da staae bag
Bussen.; B og C: Røverne. Da staae bag Bussen!
- —, — 16: Sværdene] = B; A: Sablerne
- 155, — 25: mager] = B; A: maver
- —, — 26: Dienbryn, i en] = B (som dog har: Dienbryne);
A: Dienbryn, en
- 157, — 11: Fordi] = B; A: For
- —, — 13: Vinduet] = A, B og C: Vinduet
- —, — 31: Mand hen ved de] = B; A: Mand imod de
- 158, — 15-16: dem. | Malcolm] = B; A: dem.) | (Sang) |
Malcolm
- 160, — 24: Stegerset] = B; A: Stegersse
- 161, — 21: under] = B; A: bag
- —, — 28: Nu, saa tog jeg fejl.] = C; A: Saa har jeg
forhørt mig.
- 162, — 6: Tak, gode] = B; A: Tak, vakkre
- —, — 15: Vinduet] = B; A: Vinduet
- —, — 16: Malcolm, og] = B; A: Malcolm til Bordet, og
- 163, — 27: from] = B; A: frommere
- 165, — 10: Skif] = B; A: Klem
- —, — 29: og gode Sengeboldstre] = C; A: og lustede
Madratser
- —, — 31: hans] = B; A: sit
- 166, — 9: holdt paa denne Ret] = C; A: holder paa min Ret
- —, — 29: jeg] = B; A: J
- 167, — 5: i hans, seer stivt paa ham, og blinker.] = B; A:
i sin, seer stivt paa ham og blinker med Øinene.
- —, — 7-8: Mørket dækker Land og Bove, | Skyggen skjuler]
= Partituren; A, B og C: Mørket skjuler Land og Bove, |
Skyggen dækker (smlg. Side 166, Linie 14-15)
- —, — 15-16: paa mig! | O, Himmel] = B; A: paa mig. — |
(Recit.) | O Himmel
- —, — 25: Noget.] = B; A: noget, i Baggrunden.
- 169, — 16: Sit] = C; A: Der'
- 170, — 2: Tiggermunf] = B; A: Bettermunf
- —, — 18: nok] = B; A: vel

- Side 171, Linie 5: taled] = B; A: talde
 — —, — 6: jeg havde malet] = B; A: jeg kunstig malte
 — —, — 7: vege] = B; A: vige
 — 173, — 29: Bord og Bænke.] = B; A: Træbord og Stole,
 — —, — 30: Staal] = B; A: Bolle
 — 174, — 9: stiv, den laer sig ikke] = B; A: stiv, jeg kan
 den ikke
 — —, — 18: Tørrer] = C; A: Tører
 — —, — 23: lystig] = B; A: munter
 — —, — 26-27: prise. | Velkommen] = B; A: prise. | Sang. |
 Velkommen
 — 175, — 22: det] = C; A: dem
 — 177, — 1: Rocheloup.] = B; A: Rocheloup (undseelig).
 — —, — 15: indseer] = C; A: fatter
 — 178, — 6: sin Barm] = B; A: sit Bryst
 — 180, — 31: Saa uforfærdet, rolig] = B; A: Saa uforfærd?
 Saa rolig
 — 181, — 12: Jeg gierne] = B; A: (Sang.) | Jeg giærne
 — 182, — 27: skønne] = C; A: trinde
 — 183, — 2: fornem] = B; A: yndig
 — —, — 6: brænder] = B; A: foger
 — —, — 7: Nimar] = C; A: Nimar (griber sit Sværd).
 — —, — 11: Nimar.] = C; A: Nimar (brusende).
 — —, — 12: Dunst] = B; A: Skv
 — —, — 16: Var Heren Hecate, var Skurken Døden] = C;
 A: Var selv hun Hecate, og var han Døden
 — —, — 18: falder] = C; A: fordrer
 — 184, — 1: Nimar mistænkelig.] = C; A: Nimar (forundret).
 — 185, — 16: Camillo.] = C; A: Camillo (tillidsfuld og med
 Følelse).
 — —, — 28: Haand.] = C; A: Haand med Varme).
 — —, — 31: Camillo.] = C; A: Camillo (med dyb Bedrø-
 velse).
 — 187, — 9: knæler.] = B; A: beder.
 — —, — 18: mig] = B; A: mit
 — 188, — 1: kraftig Tillid] = B; A: kraftig godmodig Tillid
 — —, — 6: dette, rejser han sig, slukker Lampen] = B; A: dette,
 slukker han Lampen
 — —, — 8: Gang paa Borgen, uden] = B; A: Forstue paa den
 anden Side, uden
 — —, — 16: Vindveskarmen] A, B og C: Vindueskarmen
 — 189, — 3: Bedrift.] = B; A: En Gang.
 — —, — 13: sig forstræffet.] = B; A: sig).
 — —, — 24: i gamle Dage.] = B; A: for tyve Aar.
 — 190, — 20: vækker] A, B og C: vaagner (smlg. Trag. Dram.
 IX, Side 386, Var. til Side 94, Linie 25)
 — 191, — 15: Glasfen igien, hun] = C; A: Glasfen, hun

- Side 192, Linie 17-18: Dør | Er oppe] = B; A: Dør | oppe
 — —, — 30: Ha, Malcolm hvile skal paa sine Laurbær] = B; A: Ha Malcolm! du skal hvile paa dit Laurbær
 — 193, — 3: flige Hjerter] = C; A: fligt et Hjerter
 — —, — 14: Eiden] = B; A: Skulderen
 — —, — 18-19: ud af den Dræbte, og skuler ham med det tiltrukne Sengenødhæng.] = B; A: ud, tørrer det af i Gardinet, og drager det for den Døde.
 — —, — 26-27: Jeg kastede hende | Fra Vinduet ned i Hielbets dybe Klost.] = B; A: Hun ligger blaa | Indstrammet af det kostelige Halsbaand.
 — —, — 29: Juliane.] = C; A: Juliane (med et Suk).
 — 194, — 6: en] = B; A: din
 — —, — 10: Horn noget borte; det] = C; A: Horn nedenunder Klipperne, det
 — 195, — 5: mod] = B; A: til
 — —, — 7: Dig blev jo Magten] = B; A: Dig, som blev Magten
 — —, — 16: Riæderen. I] = C; A: Riæderen, bedækket af en Træløse, i
 — —, — 16-17: et Dueslag] = B; A: et gammelt Dueslag
 — —, — 18: komme fra Broen med Fæller og Bytte, med] = C; A: komme med Fæller og Bytte fra Broen i en skidesløs Orden, med
 — —, — 20: Røverne synge:] A, B og C: De synge).
 — 196, — 2: ynkelig] = B; A: ynkelig
 — —, — 20: Smukke] = B; A: Elskte
 — 197, — 9: bunden] = B; A: bundet
 — —, — 22: En herlig Ganger og med skionne] = C; A: En Ganger og med sine skionne
 — —, — 30: Rocheloup.] = C; A: Rocheloup (smilende).
 — —, — 31: Dvinde] = B; A: Pige
 — —, — 32: dette] = C; A: hendes
 — 198, — 4: Jeg saae engang i] = B; A: Jeg eengang traf i
 — —, — 18: Læsen] = B; A: Besslyst
 — —, — 27: Klipper] = C; A: Mure
 — —, — 28: det] = B; A: dem
 — —, — 30: Stene] = C; A: Klipper
 — 199, — 3: Juliane.] = C; A: Juliane (glad udbrydende).
 — —, — 15: pible] = C; A: svede
 — 200, — 8: fiæ.] = C; A: fiæ med et foragteligt Blik).
 — —, — 30: see da] = B; A: seer da
 — 201, — 20: islaes med] = B; A: islaes neden under med
 — 202, — 7: Sværd] = B; A: Sværd
 — —, — 29: Juliane, og siger:] = B; A: Juliane, gaaer med stive Skridt imod hende og siger med qvalt Røst:
 — —, — 31: Og] = B; A: O

Side 203, Linie 8-9: I Borgen, som ham Gud giengav, | Han finder
kun en tidlig Grav.] = B; A:

I skionne Borg, som han gienvandt,
Han kun Capel og Gravsted fandt.

- —, — 14: Da] = C; A: Snart
- 204, — 14: Forsvunden] = B; A: Forsvundet
- —, — 24: hviler] = C; A: blegner
- 205, — 3: ei kan yde.] = B; A: ei formaaer.
- —, — 4: Juliane.] = C; A: Juliane (iuffende venlig).
- —, — 6-7: Morgenflaede, | Da smiler Besten med et venligt
Gienffiaer.] = B; A:

Morgenpurpur,

Saa smiler Besten med violne Sfiær.

- 209, — 10: Ha!] = B; A: Vel,
- —, — 22: Opsætter eders Riv et Dieblif!] = B; A: Til-
bageholder Eders vrede Sfridt!
- 210, — 6: derpaa galant med] = B; A: derpaa med
- 211, — 1: fød] = C; A: fød
- —, — 12: Connetablen.] = B; A: Connetablen
(galant).
- 212, — 1-2: hende strar | Til] = B; A: hende | Til
- —, — 20: Men] = B; A: Rei,
- —, — 21: bærer] = B; A: bær
- 215, — 10: har] = C; A: er

Side 217: Robinson i England er, i Følge Oehls Erindr., IV,
Side 4, forfattet i Aaret 1818 efter Den lille Hyrdedreng,
og udkom første Gang trykt (A) i Januar 1819 i fem Acter.
Inden Stykket første Gang blev opført paa det kongelige Theater
(den 28de Februar 1823), omarbeidede Digteren en Deel af
femte Act, fra nærværende Udgaves Side 336 af. Et som
næstsidste Scene anbragt lyrisk Digt, for hvis Skyld Om-
arbeidelsen synes foretagen, blev trykt tilligemed den sidste
Scene i A. E. Boyes Aftenblad, 1823, Nr. 9, den 7de
Marts, og derefter, uden hiint Paafølgende, under Navn af
Selkirk i Robinsonshulen i Oehls saml. Digte,
II, 1823, Side 321-323. Theatrets Souffleurexemplar fore-
findes ikke mere; men Omarbeidelsen foreligger dog fuld-
stændig i en af Hr. Grosserer P. de Coninck i Bordeaux efter
Originalmanuscript tagen Afskrift af de paagjældende Scener,

hvilken Afskrift denne varme Ven af Oehl.s Muse tilligemed flere værdifulde Bidrag velvilligst har sendt nærværende Udgiver. Stykkets omarbeidede Slutning indførte Digteren revideret i dets anden Udgave (B) i Digterværker, IX, 1839, hvor desuden Originalens tre første Acter findes sammentrukne til to. Tredie Gang (C) udgav Oehl. Stykket i Digterværker, VII, 1845, omtrent i samme Skikkelse som anden Gang, kun at sidste Act ved Side 336 er overskaaret i to. Nærværende Udgave er væsentligt kun afveget fra Originalen ved Optagelsen af B's behændige Sammentrækning af de tre første Acter; Digtet Selkirk i Robinsonshulen vil blive optaget iblandt de lyriske Digte.

Endnu maa her omtales et af Hr. Assessor G. L. Kørke Udgiveren meddeelt, for en tredive Aar siden paa en Auction kjøbt Exemplar af Originaludgaven, hvori Oehl. egenhændigt har begyndt at indføre Omarbejdelsen af Slutningsscenerne, og desuden bortskaaret først den sidste Acts første Scene (til Side 315, Linie 14), dernæst ogsaa dens anden Scene (til Side 318, Linie 1), og fremdeles Halvdelen af Examensscenen (fra Side 327, Linie 1, til Side 329, Linie 17), hvilke Udeladelser han dog ikke sidenefter har foretaget med B og C.

Oehl.s Erindr., IV, Side 9-12:

Da denne Jubelfest [Holbergs, i Efteraaret 1822] saaledes havde sammensmeltet Hierterne i Apolløs Tempel, syntes mig, det var Tid engang at lade Robinson i England spille. Rigtig nok havde jeg hørt, at Udskillige vare misfornøiede med Theescenen i Stykket, fordi de troede at finde Gentydninger paa sig. En Digter kan ikke skabe af Intet, og en Satire, som aldeles ikke rammer Tidens Misbrug, er uden Salt; men jeg var mig bevidst, at der ingen Personligheder var i Stykket, og Mange, som havde læst det, ønskede at see det opføres.

Rahbet, med hvem jeg ved vor fælles Ven D. H. Mynsters Jordefærd [i October 1818] var bleven fuldkommen forsonet

igien [efter Striden om Freias Alter i Efteraaret 1816], skrev mig følgende Brev derom:

„Jeg takker dig for dit Nystspil, som jeg strax begyndte at læse, som jeg ikke kunde lægge fra mig, for jeg havde læst det ud, og som jeg skønner mig at sende dig, at det kan blive trykt, antaget og opført, da vi i saa lang Tid ingen god original Comodie have havt.

Jeg har, som du seer, alt sagt dig, at din Comodie er god, og tager ikke i Betænkning at lægge til, at hele den Deel deraf, som er mellem Selfisk, William, Betty, Defoe og Sir Robert Edgerson, er overordenlig smuk; kun vilde jeg, du skulde, som Gartnerne kalde det, straffe o: befære Peter lidt. — Jeg maa ellers ved denne Leilighed anmærke, at ligesom jeg altid har fundet de tre første Acter af din Correggio at være en Nathan den Vise over Kunst, saaledes finder jeg Scenen i den lærde Klub at være en luciansk Dialog om saa kaldet Critik, eller en lærerig Commentar over Lessings Ord, at den, der kan vurdere eet Slags Kunstskionheder, være sig hos Digter eller anden Kunstner, ikke derfor altid maa bilde sig ind, at han kan vurdere alle; da der er ingen flettere, men heller ingen almindeligere Critik, end den, der maaler incommensurable Størrelser med een og samme Mlen. Altsaa — „*Courage, mon ami! Voilà la bonne comédie, et peut-être quelque chose de mieux!*“ "

Jeg lod altsaa Stykket spille, og det vandt stærkt Bifald.

Et udmærket Talent blev først ved denne Leilighed kiendt og paaskionnet. Vor vittige, comiske Rosenkilde vandt som Peter rigeligt Bifald, skiondt jeg just ikke kan sige, at han (efter Rahbeks Onske) straffede Peter.

Men — det var ganske rigtigt — Theescenen kunde man ikke lide, og skiondt den er aldeles uden Personligheder, vilde man dog finde Personligheder deri. Dette var nok for et vist Parti til at fornærme mig og giøre Spectakler i Stykket. Den urimelige

---

Linie 19: derfor altid maa] = Oehl's Levnet, hvor det samme Sted forekommer;
Erindr.: derfor maa

Indretning, der aabner Uforskommenheden og Uretfærdigheden en Løndor i Musernes Tempel, hvori den uden mindste Risiko, aldeles sikker paa sin Seir, kan haane Smag og Genie, fandt Sted i Theatret, og finder desværre Sted endnu, thi misbruges den ikke, saa er det Folks, og ikke Indretningens Skyld. Fra gamle Tider af, da man betragtede Theatret som en Gælebod, hvor Menneſker, der ikke kunde giøre Regning paa kvalificeret Afgtelse, gave sig hen for at more Folk, som andre Bioglere, og hvor de Stykker, man spillede, betragtedes som en blot Spas, der aldeles vare til for ſlig Morſkab, og altsaa dependerede af det høie Herſkabs (Publicums) Luner, antog man den tyranniske Ret at fælde Livs- eller Dødsdom over et Stykke at være kjøbt med den Rigsort eller Tomark, hvormed man betalte Billetten. Denne Ret agtedes, og agtes endnu. Enhver har Lov til at fælde ſin Dom. Dette fik nu at være, og ſkøndt Pibningen i Theatret er en gammel Uſkik, der burde affkaffes, ſaa kunde man endnu finde ſig deri, dersom det var ſaaledes indrettet, at Publicum ſelv kunde ſaae Lov til at fælde Dommen. Og af Afgtelse for Publicum er jo denne Tilladelse given, at den offentlige Mening kan giøre Udſlaget. Men i den molboagtige Tilladelse, der exiſterer her, ligger der en ligesaa ſtor Fornærmelse imod Publicum, ſom mod Digteren, der har ſkrevet Stykket. I Paris (hvorfra vi dog have hentet vor Wiisdom, hvad Theaterindretning angaaer) er det ganſke anderledes. Der er denne Strid imellem Meningerne ſaaledes tilladt, at det bliver en virkelig Strid, meer eller mindre ſtøttet paa en æſthetiſk Dom. Der piber man i Stykket ſtrar paa de Steder, hvor man troer det fortiener det. Tages diſſe Steder i Forſvar af et andet Parti, ſaa kommer det an paa, hvilket der er det ſeirende. Det er yderſt ſieldent, at Meningerne ere aldeles deelte. Det ſtærkere Parti ſeirer; det ſvagere maa tie, og hielper det ikke, ſaa hedder det: „à la porte!“ og Spectakelmagerne maae forſøie ſig bort, naar de ikke ville være rolige. Saaledes bliver det Stykket muligt at vinde Seir, og Publicum muligt at ſee Stykket i Ro. Her er ingen af Delene muligt. Uden at giøre Larm, maa man ſee Stykket heelt

udspillet; først, naar Tæppet falder, er det tilladt at pibe, for i ti, nu i fem Minuter, til Gongongen klinger; saa kommer Politiet, og slæber af med de endnu Pibende. Men i fem Minuter kan, i største Ro og beskyttede af Politiet, to, tre Mennesker med stærkt klingende Piber sætte sig til Modværg mod hele Publicum, og da Pibernes Lyd er langt stærkere, end Hændernes Klap, saa kan det for Drets Sands lade, som om Striden næsten var lige. Dette kan gientages saa tidt Nogen finder for godt, og Pibningen gielder kun Digteren, aldrig Skuespillerne, thi da der først maa pibes efter at Tæppet er faldet, saa kan Mishaget aldrig ramme dem.

Saaledes blev der da ogsaa flere Aftener efter hverandre pebet af nogle Faa efter Forestillingen af Robinson i England, medens et stormende Bifald af hele Huset forgieves søgte at overdøve dem. Jeg var selv tilstede i andet Parquet (thi i Hofparquettet lykkedes det mig først flere Aar derefter at indtræde), og saae med Foragt paa de Pibende, indtil Collin engang bad mig at blive borte, for ikke at irritere dem. Det gjorde jeg da, og saaledes holdt de da ogsaa op at pibe tilsidst, og Stykket blev spillet i Ro.

Bemærkninger til Robinson i England:

- Side 253, Linie 2, til Side 254, Linie 19: *Primo*: Hvert Lem betaler to Skilling osv. indtil: Medlem af Klubben.] De ti her anførte Love for Toskillingsklubben ere, med Undtagelse af den næstsidste, laante af Addisons The Spectator, I, Nr. 9. Det Side 253, Linie 24, optagne Ord tredie (see Var.), som Oehl. umuligt kan have villet udelade, har efter al Sandsynlighed staaet i Manuscriptet til Robinson i England.
- 262, — 18-20: Skal vi bestandig slutte Concerten med en lille Second; med en Indledningstone til den Grundaccord, som aldrig klinger?] Digterens Kundskab om, at Toneartens Under-Halvtone staaer i Forhold af „en lille Second“ til Grundtonen og indleder til denne, har her fundet et mindre correct Udtryk.
- 270, — 4: Kristus.] B og C have: Romanus; men A's Læsemaade Kristus er neppe nogen Trykfeil, om end Digteren selv siden kan have anseet den derfor.

Nærværende Udgaves Afvigelser fra Originalen:

- Side 218, Linie 1: *Personerne.*] = B; mangler i A.
- 219, — 22, til Side 220, Linie 1: læse ikke meer; de virke for Staten. | *Will.*] = B; A: læser ikke meer; de virke for Staten: spinde, strikke, arbeide i Fabrikker. Jeg har min Tro ogsaa havt en varm Dag. Jeg stod sandfærdig ved min Dødt i sex Klokketimer, *qua* Høsekræmmer. Forstaa mig vel: en Høsekræmmer sælger ikke blot Høser, en Urtekræmmer ikke Urter, en Jseukræmmer ikke Jis; det er kun Talemaader. Du kan faae Alleslags i min Bod. | *Will.*
- 220, — 7: *dam*] = B; A: dem (angivet som Trykfeil)
- 223, — 30: det] = B; A: der
- 224, — 2: godt] = B; A: vel
- —, — 9: jeg slet ikke.] = B; A: jeg ei til.
- —, — 12: Der er] = B; A: Ja der er
- 225, — 26: *Will.*] = B; A: *Will* (med Taarer).
- —, — 31: for] = C; A: for
- 226, — 2: trælle] = B; A: tiene
- 227, — 10-12: *Bærterne* forstaaer | *Ei Spog*: naar Leien ei betales strax | *Til*] = B; A: *Bærterne* er haarde | *I* denne *Bj*: naar Leien ei betales | *Til*
- 228, — 30: nikked jo dog venligt til mig.] = B; A: nifte jo dog stundum venligt.
- 230, — 1: *saftigfredigt*] = B; A: *saftigfredige*
- —, — 22: *gule*] = B; A: *blege*
- —, — 27: *Kæmpekvinder*] = B; A: *Kæmpekoner*
- 231, — 22-23: stirrer hende stivt i Dødt, | *Da slaaer*] = B; A: stirrer stivt i hendes Dødt, | *Saa slaaer*
- —, — 24: *Gaae mere Purpur, men*] = B; A: *Forhoie Purpret; men*
- —, — 27: *Da seer*] = B; A: *Saa seer*
- 232, — 16: *Glinten*] = B; A: *Klippen*
- 233, — 11: *siig*] = C; A: *tael*
- —, — 12: *sa*, du ikke kunde] = B; A: *sa*, at ei Du kunde
- —, — 15: *til*] = B; A: *i*
- 234, — 8: *sa* tidt har giort] = B; A: *sa* ofte gjorde
- —, — 15: *hele*] = B; A: *gamle*
- 235, — 15: *no*; mig er de kun i] = B; A: *no*; og mig er de i
- —, — 29-30: *nogen Fare*dag. | *De gaae.*] = B, hvor dog *Fare*dag er forandret til *Ulyt*tedag; A: *nogen Fare*dag.

Will.

Din Elskerinde, Fader, var Din De:
 Den har Du mistet, derfor forger Du.
 Jeg haaber; thi jeg lever under Tag
 Med Betty!

Selfirk.

Dg naar nu Du maa forlade
Det fiære Tag?

Will.

Saa kommer jeg igien
Som lille Fugl. Du fiender jo den Vise
Som jeg har oversat? Den Folkesang,
Jeg bragte med mig fra mit Fædreland?

(singer).

Elfskov er en lille fiælen Fugl —

J — o!

Holder sig bag Lovet meest i Skiul.

Hio — milio!

Ei den har et Skiold som Padden paa,

J — o!

Men langt mere hurtig kan den gaae.

Hio — milio!

Ei den har som Ornen Næb og Klo,

J — o!

Men guldpurpurrode Vinger to,

Hio — milio!

Vistig hopper den paa Qvist og Bind —

J — o!

Kommer gierne frem i Maaneskin.

Hio — milio!

Glyver ind i Hytten, fiæk og varm,

J — o!

Skiuler sig i Elskerindens Barm.

Hio — milio!

(De gaae).

Hermed ender i A den første Act.

Side 236, Linie 1, til Side 250, Linie 11: Desøes Bærelse. osv. til Slutningen af Acten.] Disse Scener ere efter B flyttede hertil; i A udgjøre de Slutningen af anden Act, og følge efter de første Scener i Wappings Kaffehuus, saaledes som det vil sees nedenfor.

— 237, — 16: Sagen] = B; A: Knuden

— —, — 22: Plumbudding] A, B og C: Plumbudding

— 239, — 29: lurvet] = B; A: lugslidt

— 241, — 31: opmærksomt.] = C; B: opmærksom.

— 242, — 6: Det siger jeg just ei. Hvis J forstod] = B; A:

Nu det just ikke.

(nedladende).

Hvis J havde lært

- Side 242, Linie 9: og aldrig hørte før —] = B; A: og ganske underlige
- 243, — 18: ærligt tilstaae] = B; A: tilstaae ærligt
- 247, — 9: see sig magre paa] = B; A: see dem magre, i
- —, — 16-17: Ønst | Til at formilde Gubbens sidste] = C; A: Ønst til | At mildne Gubben sine sidste
- 248, — 20 og 23: Brev, Sir!] = B; A: Brev til Dem, Sir,
- 249, — 4-5: den naive, godhiertige Fremstillings Side] = B; A: den populære godhiertige Fremstillelses Side
- —, — 11: indbudet] = B; A: indbuden
- 253, — 2-3: Indtrædelsespenge] = C; A: Indtrædelsespenge .
- —, — 19: ham et Ørfigen] = C; A: ham Ørfigen
- —, — 24: betale han en Halvskilling for hver tredje Løgn] A, B og C: betale en Halvskilling for hver Løgn (The Spectator: he shall forfeit for every third lie an halfpenny)
- 254, — 7: Esprit de corps!] = C; A: Videre.
- —, — 12: Frihed og Liighed!] = C; A: Er der meer?
- 255, — 30-31: sig og trives] = B; A: sig; trives
- 257, — 22-23: Herr Andrews kommer. | Andrews høitrvende] A og B: Andrews (høitrvende; C: Herr Andrews kommer, høitrvende
- 258, — 4: Moder] = B; A: Mamma
- 259, — 2: indfinde sig om lidt.] = B; A: indfinde dem præcise Kl. 7, i Eftermiddag.
- —, — 30: dog ogsaa?] = B; A: dog i Eftermiddag?
- 260, — 5: vel sandt; men saa] = B; A: vel saa; men saa
- —, — 6: fornem Mand. Det] = B; A: fornem Mand. Han giælder for en retsaffen, fornuftig Mand. Det
- —, — 30-31: fornemmelig med Iyrisk] = B; A: fornemmelig Iyrisk
- —, — 31: fornemmelig med Oden] = B; A: fornemmelig Oden
- 261, — 7: Kloffen [hv!] = B; A: Kloffen otte.
- —, — 32, til Side 262, Linie 1: Bedste Mistress! vær De rolig, det bliver mellem os. | Aristus og Græphius komme ind i Klammeri, og begive sig hen i Forgrunden, uden at hilse eller agte de Andre. | Aristus] = B; A:

Bedste Mistress, det bliver imellem os. Men siig det ikke til nogen igien; thi De kunde komme i Banrygte derover.

Andrews.

En Ode til Gabestokken! Hvilket Bizarrerie. Men jeg maa giøre en Visit endnu. Adieu til i Eftermiddag Mistress!

Joseph.

Ligemaade. Apropos, Sir Robert har bedet om at maatte tage en reisende Medlem med.

Mrs. Crab.

Han skal være hiertelig velkommen!

(De gaae til forskjellige Sider).

Defoes Bærelse.

(En Mængde Balle Papis osv. see Side 236, Linie 1, til Side 250, Linie 11: (Han gaaer langsemt bort).

Tredie Akt.

Wappings Kaffehus.

Mrs. Crab sidder ved Theebordet og skænker. Herr Andrews, og Herr Joseph sidde hver ved sin Side af hende.

Mrs. Crab (byder dem Thee).

Nu slog Klokken syv.

Andrews.

Der komme Philosopherne Aristus og Gryphius. Jeg hører dem disputere paa Trappen.

Aristus og Gryphius komme ind i en ivrig Disput, uden at mærke de Andre, og begive sig hen i Forgrunden.

Aristus

Side 262, Linie 6-7: svinder, Tænkemaaden bliver [maalig, Geniet] = B; A: svinder, Forestillingen bliver [maalig; Styrken tabes, Geniet

— —, — 8: Brød? Kun et] = B; A: Brød? Hvor bliver Foragt for Døden af, naar man ikke værnes til Døden? Kun et

— —, — 9: Kiærlighed. Falder] = B; A: Kiærlighed. Vi maae vrage for at vælge, affste for at hige; dræbe for at lade leve. Falder

— —, — 14: Broer! Hvad skal] = B; A: Broer. Du har stor Uret. Hvad skal

— —, — 15: igien? Hvad hjælper] = B; A: igien? Skal enhver Overløbe skiules af en Knebelbart? Ethvert Blougjern smeddes til et Sværd? Skal vi have Amazoner igien med et umage Bryst? Hvad hjælper

— 265, — 2: Udsærd, især mod] = B; A: Udsærd mod

— —, — 4: Tolk, der] = B; A: Tolk eller Dolmetsker, der

— 269, — 8: *Qvamvis*] = B; A: *Qvamqvam*

— 270, — 5: *certant, et adhuc*] A, B og C: *certant; adhuc*

— 272, — 8-10: Gloe — | Sir Robert. | Nu, [smukke Mistress! mine gode Herrer!] = B; A:

Gloe —

Butterflie.

Hvad siger De om det til Maleren?

Defoe.

Det er charmant.

Butterflie.

Kun fire Linier.

(til Mrs. Crab.)

Tillader De, jeg reciterer det?

Mrs. Crab.

De gjør os lykkelige, Butterflie!

Butterflie.

Til Maleren, som malte Cloes Billede:

"Du har Din hele Kunst forseilet,

Thi ubevægelig hun staaer.

Men hun Apelles overgaaer,

Saa snart hun seer sig selv i Speilet."

Mrs. Crab.

Hvor fint! Det kalder jeg Galanterie.

Defoe.

Ja visseelig.

Sir Robert.

Nu Mistress, mine Herrer,

Side 272, Linie 19: Domme.] = B; A: Dom.

— 273, — 9-10: læser kun Hebraisk, Græsk, Latin. | Min] = B; A:

læser kun Latin og Græsk, og hjælper

Sig med et Tankesprog i Lapidarstil,

Hvor han er selv for fornem til at tænke.

Min

— —, — 16-17: Trivialiteter. | Aristus.] = B; A:

Trivialiteter.

Man takker Gud, naar ei man gaber meer

Med Helten hist paa Riedsomhedens De.

Og har man Bogen læst, og er som han

Lykkelig kommen atter til Europa,

Blandt Menneſker med Vid, med Smag, med Fiinhed;

Saa er man saare glad. — Det er min Mening!

Aristus.

— —, — 20: Bedrifterne, samt Verset] = B; A: De skionne

Takter, Verset

— —, — 21-22: ganske denne Robinson. | Jeg troer] = B; A:

ganske. Naar man først kan læse

Homer, saa tænker jeg, man kan undvære

Deſlige Robinsoner, Hvo vil sætte

Vel Bonden ovenpaa en Herremand?

Jeg troer

— —, — 23-24: smukke Vers. | Men Tænkemaaden] = B; A:

smukke Vers

Med nogen Lykke, ved en kyndig Haand;

Men Tænkemaaden

Side 273, Linie 24, til Side 274, Linie 4: for modern; osv. indtil:
Grnyphius.] = B; A:

for modern:

Epidsborger er Forfatteren, det seer man.
Jeg holder imod Fredag med de Bilde,
Beklager at han undslap, den Rujon,
Istedetfor paa Helteviis at siunge
Sin Seiersvise, mens de stegte ham.
Profaisk smægter Robinson i Prosa,
Dg skienner ikke paa sit Eventyr.
Han higer atter til sit snevre Stræde
I Londons Gader. — Dg jeg underskriver
Herr Butterflies meddeelte Mening;
(med et spodst Smil)
Skiondt

Vi ellers ikke harmonere meget:

Man takker Gud, naar Manden kommer hjem!

Grnyphius.

— 274, — 5-6: Prosa. | Philosophien] = B; A:
Prosa,

Men foretrækker langt den Poesie.

Philosophien

— —, — 6-7: Stil, | Mens Niim] = B; A:
Stil,

Dg taler til Fornuft og Overlæg.

Men Niim

— —, — 8-9: Riephest. | Hvis Robinson] = B; A:
Riephest.

Mig synes dog, vi er ei længer Dreng,

Men vorne Folk; og burde da engang

Vel holde op med flige Narrestræger,

Som Mænd, med Dannelsse, Humanitet.

Hvis Robinson

— —, — 15-19: ei grundigt | At styrke sine Tanker med Citater. |
Andrens fornem. | Lad Bølsen dog beholde sine Bøger! | Jeg
har en] = B; A:

ei fløgtig

At blande sine Tanker med Citater.

Min Mening er da, (skiondt jeg differerer

Udeles fra Arist og Butterflie)

Det var et daarligt Arbeid for en Lærd,

Men ganske vakkert for en Strømpebæver.

Sir Robert (smilende).

Hvad siger De om denne Dom, Herr Trifling?

Defoe.

At først Forfatteren var Haandværksmand
 For han blev Kunstner, skader ham vel neppe.

Sir Robert.

Jeg troer det mere let for Haandværksmanden
 At vorde Digter, end den blotte Lærde,
 Som kender kun paa denne hele Jord
 Studerestuen og de døde Sprog.
 Hvo meget tumler om blandt Menneſker,
 Og agter tro og daglig paa Naturen,
 Han ſkaffer ſig den vanſkeligſte Lærdom.
 Og den ſom over Haanden til et Værk,
 Han over ogſaa Biddet og Forſtanden,
 Iſald Naturen gav ham ſlige Gaver.
 De gamle Græſker kende deres Sprog,
 Og intet andet. Shakeſpeare var en Bæver,
 Og Paulus virked Telte ſom Apoſtel.

Defoe

(troſter Sir Roberts Haand).

De tager hædrende Forfatteren
 I Forſvar, Sir, jeg ønske [angivet ſom Trykfeil for
 ønske] ham tilſtæde.

Butterflie.

Han kunde trænge til det, ſtakkels Diævel,
 Thi, ſom man ſiger, har han eengang ſtaaet
 I Gabestoffen. Elige gamle Pletter
 Behøve megen Tvæt, og megen Sæbe,
 Naar ikke man ſkal kende Skolderne,

Defoe (hæftig).

Tael om hans Bog, Sir, hold Dem ei til ham!
 Ei var det Midingsværk, hvorfor han leed
 Den altfor haarde Straf. Han ſkrev ſom Ungling
 For driftig imod nogle Kirkeſikke.
 Heel mangen Herre, fra det gode Selſkab,
 Der kroer ſig ſom en Gentleman, begif
 Vel værre Daad, og aved Tungen mindre,
 Skiondt han ſlap fri.

Andrews (fornem).

Min Gud hvad er det alt?

Lad Poblen dog beholde ſine Bøger!
 Hvad kommer det den Udelſkaarne ved?
 Lad os dog ei med en ſpagfærdig Sar
 Selv ſtække Driftighedens Drævinge.
 Jeg har en

Side 274, Linie 22-23: Idealet! | De blotte] = B; A:
 Idealet,

Det [angivet som Trykfeil for Det] Høie, Prægtige,
det Imposante.

De blotte

Side 274, Linie 26: J vilde sikkert giøre] = B; A: Hvor vilde J
ei giøre

— 275, — 14-15: Følelse. | Men siig] = B; A:
Følelse.

Ja det forstaaer sig selv, mod slige Tanter
Maa Robinson smukt stifte Svøftet ind. —
Men siig

— —. — 26-27: er flet; | Kun er] = B; A:
er flet,

En reent forfeilet, en elendig Bog;
Kun er

— 276, — 26: paa] = B; A: i

— 277, — 4-5: Gensidighed. | Hvormed] = B; A:
Gensidighed —

Den sær godlidende Fordreielse,
Hvormed

— —, — 8: disse] = B; A: de alt

— —, — 14-15: fra alle Sider. | Med ironist] = B (som dog
har: fra hver en Side. | Med ironist); A:

fra alle Sider,
En Fæstning liig, som Viisdom har forskandset
Med Vold og Grav til fire Verdenshjørner. —
(Med ironist)

— —, — 17-18: Latin; | Det er] = B; A:
Latin,

At Bøblen dommer den snart ret, snart vrangt.
Det er

— —, — 20-21: Epigrammer. | Aristus] = B; A:
Epigrammer.

Dg det var ogsaa Skade, hvis den var det!
Aristus

— —, — 22-23: Iliade; | Dog agter] = B; A:
Iliade,

For intet stærkt Produkt af Heroismen,
Dog agter

— —, — 24-25: de Wilde. | Herr Gryphius] = B; A:
de Wilde,

Adskiller Robinson fra dem, og tilstaaer
Ham altsaa dog Kultur, Humanitet.
Herr Gryphius

— —, — 28: Reflexion] = C; A: Grublerie

— —, — 32, til Side 278, Linie 1: Citater. | Herr Andrews]
= B; A:

Citater

Dg andre flige Snurrepiberier,
Der viser kun et lærdt Coqvetterie.
Herr Andrews

Side 278, Linie 3: Han yttre] = B; A: Fremstiller

— —, — 6-7: Mythologie. | Herr Joseph] = B; A:

Mythologie,
Der kroer sig fornem i sin Opblæsthed,
Fordi den nævner Jupiter, Neptun,
Olymp, Pygmæ, Titan og Menelaus. —
Herr Joseph

— —, — 11-13: Maaneskinsfortælling. | Med alt mere Alvor. | Jeg
takker] = B; A:

Maaneskinsfortælling,
Hvori Barnagtigheden kaldes Elskov,
Dg Taarefistlens sygelige Risen
Et sølsomt, godt og ufordærvet Hierte.
(Med alt mere Alvor og Værdighed).

Jeg takker

— —, — 14-15: Betragtninger. | Forfatteren er Dem vist høist
forbunden] = B; A:

Betragtninger.

Alt være viis og tænksom, ædel, billig,
Gleersidig i sin Smag med Falkeblik —
Det sommer sig Geniet og den Lærde.
Thi maa ei Folket danne sig ved disse?
Dg hvad blev hiint, naar selv den stældne Deel
Af de Udvalgte, kævled med hinanden
Paa daarlig Bøbelviis. — Forfatteren
Maa være dem uendelig forbunden

— —, — 22-23: Forfatter. | Hans Bog] = B; A:

Forfatter:

Den Mand der skrev en findrig Bog for Folket,
Om Mennesket, adskilt fra hele Verden,
Kun overladt Naturen og sig selv.

Hans Bog

— 279, — 28 og 31: denne] = C; A: den

— 280, — 13: Læseren ei kunde sige ham] = B; A: Læseren
kan ikke lære ham

— 281, — 11-14: Foraarsmng | Forstyrre mangen deilig Aften-
stund. | Desoe. | De ligte] = C; A:

Foraarsmng!

Forstyrre hver en deilig Aftenrøde!
O hvis dog ei en saadan Hob Insekter
Fordærved Knupperne, hvor mange Frugter
Da kunde Jorden nyde!

Defoe.

Altfor mange

Sir! Altfor mange!

Sir Robert.

Lunefuldt Naturen

Uddeler sine Gaver; hvad vi alle

Skil lige godt, var Villien til at vælge:

Hvi vil ei hver det Gode, som det Bedre?

Defoe.

J ligte

Side 281, Linie 15-16: Bingerne. | Selskirk] = B; A:

Bingerne.

Sir Robert.

Mig følger et uhykkeligt Instinkt,

Mænd har Fornuft.

Defoe.

Nun liden, undertiden,

Naar Villien ei er parret med Forstand.

Forfængelighed og Misundelsen

Er derimod tit kæmpestærke. Hvad

Der stærkest er, det vinder altid Seir.

Selskirk

— 282, — 7: her] = B; A: end

— —, — 12: læser] A, B og C: læse

— —, — 22: Klippen] = B; A: Klipper

— 283, — 1: Og tag i Morgen] = B; A: Tag ud imorgen

— —, — 4: Tak, gode] = B; A: Tak vakkre

— —, — 19-22: Misundere, | Mens — jeg misunder selv,
berover listigt | En ærlig Mand sin Roes, og dolger Sandhed. |
Og den] = B; A:

Misundere,

Ustvinger ved sin Hoimod mig Sententser

Om Pligt og Billighed, om Ret og Sandhed:

Og — jeg misunder selv! Betager selv

En ærlig Mand sin Glands, og dolger Sandhed

Dybt i mit Bryst, imens jeg hylder den

Med et Mundsveir paa mine falske Læber!

Og den

— —, — 23: Som] = B; A: Sig

— —, — 28-29: Redningsø. | Jeg giver] = B; A:

Redningsøe.

Bed Gud, at dæmpe Synden i sit Bryst

Er ogsaa Heltemod, der vel kan lignes

Bed Kamp og Storm paa Havets vilde Bølger;

Og der skal stærke, stærke Arme til

Alt stride vel mod Strømmen. — Det er afgjort!

Jeg giver

- Side 284, Linie 10: en Klippevæg] = B; A: en lille Klippe
 — —, — 11: med indhegnet] = B; A: med en hegnet
 — —, — 14: Unlæg; men i Fald jeg] = B; A: Unlæg der;
 og hvis jeg
 — —, — 16: Saa faaer den gamle Mand en] = B; A: Saa
 veed jeg at han faaer en
 — —, — 19: dog] = B; A: kun
 — —, — 28: heller ikke] = C; A: ikke heller
 — —, — 29: blot] = B; A: kun
 — 285, — 22-23: Vel, min Ven! | Gaaer.] = B; A:
 Vel min Ven!

Farvel til den Tid.

De foe (trykker hans Haand).

Gud velsigne dem!

Sir Robert (affides).

Poeter er dog ret et eget Folk!

Hvad har han for? — Nu, — det vil vise sig.

(gaaer).

- 286, — 10: med] = B; A: her
 — —, — 12: lægges] = B; A: hænge
 — —, — 13: som Fanen over Helten.] = B; A: som Banneret
 for Drosten.
 — 288, — 1: Tredie Act.] = B; A: Fjerde Akt.
 — —, — 11: her] = B; A: just
 — —, — 13: Farvel] = B; A: Levvel
 — 289, — 21: Desuden aarlig ham halvhundred] = B; A:
 Ham endnu aarlig et halvhundred
 — 290, — 9: Alt faae Besog af sine] = B; A: Alt see
 imellem sine
 — —, — 23: Bindve] = A, B og C: Bindue
 — 291, — 14: Bindveskierme] A, B og C: Bindueskierme
 — —, — 28: For Orde, blier] = B; A: for Ord, og blier
 — 292, — 2: Vi! ogsaa jeg maa skienke] = B; A: Vi! Jeg
 maa ogsaa skienke
 — —, — 21-22: af en øvet Mesterhaand, | Et flittigt Værk kun
 af en god Begynder] = B; A: af en liflig Fantasio; | Ikkun
 et stift Portræt af en Begynder
 — 293, — 3-4: Messing; | Min Farfar] = B; A:
 Messing,
 Mig mere fiær end Guld: Min Moder har den,
 Min Farfar
 — —, — 6: Den] = B; A: Der (angivet som Trykfeil)
 — 294, — 3: sig. Betty] = B; A: sig paa en Stol. Betty
 — —, — 17: maatte] = B; A: maa

- Side 294, Linie 17-18: ellers var det bleven en Pind til vore Liig-
fister.] = B; A: ellers bliver det en Pind til vor Liigfiste.
— 297, — 12: mig være i Fred] = B; A: mig beholde Fred
— —, — 16: være i Fred] = B; A: have Fred
— —, — 32: gode] = B; A: godt
— 299, — 13: maatte udryddes: der maatte sættes] = B; A:
maa udryddes: Der maa sættes
— —, — 14: kunde slaa; der maatte] = B; A: kan slaa;
der maa
— —, — 15: at den ikke kunde] = B; A: at hun ikke kan
— —, — 16: maatte] = B; A: maae
— —, — 17: maatte] = B; A: maa
— —, — 20-27: min Pige! For at røre hende. Tager du ikke
ham, saa tager vor Herre mig. | Betty bevæget. | Nei, han
gør ikke. | Twistle lader, som han græd. Jo, Guden ta'e mig.
gør han saa! | Han gaaer med Grab. | Betty] = B; A: min Pige.
Der hjælper hverken Pulver eller Draaber. | (Han gaaer med Grab,
som tykker paa ham). | Betty
— 300, — 2: svarede] = B; A: svarde
— —, — 32, til Side 301, Linie 3: havde han undgaaet
Widtløstighed, saa havde han ikke havt nodig at give sig Gud
og Guden i Vold. | Betty.] = B; A: havde hun undgaaet
Widtløstighed. | Betty.
— 301, — 6: Dem] = B; A: den (angivet som Trykfeil)
— 303, — 5: end alle Stierne.] = B; A: end hine Gnister.
— —, — 7-8: saa ene. | Men] = B; A:
saa ene.

Her var jeg atter hjemme, skionne Betty,
Ifald jeg turde see Dig, boe hos Dig. —
Men

- —, — 17: Skumring = B; A: Dæmring
— —, — 21: sit] = B; A: sin
— 306, — 21-24: udlagt — Men da her Ingen er tilstede,
behøver jeg jo ikke at oversætte det. | Gaaer.] = B; A: udlagt:
Man maa hjælpe sig, som man kan. | (gaaer).
— 307, — 13: Kort op, og folder det ud] = C; A: Kort og breder ud
— —, — 27: Afviser, og leer.] = B; A: Afviser).
— 308, — 9: hjem] = B; A: om
— —, — 20-22: Knægt. | Truer ad Stierne. | Er du] = B; A:
Knægt. — | Er Du
— 309, — 22: Høit har jeg ogsaa læst] = B; A: Og høit
har jeg nu læst
— 310, — 5: Selfirsk.] = B; A: Selfirsk (smilende).
— —, — 21: Defoe.] = B; A: Defoe (phantastisk [angivet
som Trykfeil for phantastisk] godhiertig).
— 311. — 1: Fjerde Act.] = B; A: Femte Akt.

Side 311, Linie 14: deler gierne med Andre, hvad han har.] = B; A: deler altid med andre, hvad han har tilovers.

— —, — 19-20: siger han. | Joseph h.] = B; A: siger han; og hvad Soen er uden Skibe, Luften uden Fugle, og Skoven uden Hiorte, siger han, det er en Hauge uden Mennesker. | Joseph h.

— —, — 21: Sandt nok! Tusinde] = B; A: Sandt nok, Forstanden kræver sine Rettigheder, Hiertet har sit Krav. Hundrede Ideer opstaae, som man vil gjøre sig tydelig, og flere Hierner tænke meer end een. Tusinde

— —, — 22, til Side 312, Linie 1: Meddelelse. | Gartneren.] = B; A: Meddelelse; og mange Hierter føle mere end eet. | Gartneren.

— 312, — 2: Nei, føle] = B; A: Nei, tale, tænke og føle

— —, — 10-11: Munden op. | Joseph sagte.] = B; A: Munden op.

Joseph.

Ei ei, er han saa stolt?

Gartneren.

Hvis De kalder det Stoltthed, at han har Tillid til sig selv, i hvad der angaaer ham selv, at han er for magelig til at taale Tvang, for utaalmodig, til at lide Riedsommelighed, for ærlig til at forstille sig, saa er han stolt. Hovmod og Indbildskhed hader han. Han trænger sig aldrig frem; holder sig beskedet og med Værdighed tilbage; meddeler gierne hvad han har, lader sig hverken forbløffe af fornemme eller plumpe Fagter, og under Enhver hvad der tilkommer ham

Joseph (sagte).

— —, — 15: sig saa logisk.] = B; A: sig saa præcis, saa logisk.

— —, — 30-31: Epigrammer. Men denne] = B; A: Epigrammer. Denne

— 313, — 14-15: duer noget. | Joseph h.] = B; A: duer noget. Han hører ogsaa gierne Rattergalen flaae; men naar man gnider paa en Flaske med en Prop, og bilder ham ind, det er en Fuglesang, saa holder han for Drenge. | Joseph h.

— —, — 32, til Side 314, Linie 2: Bryllupet. | Joseph h. | Sir Robert har] = B; A: Bryllupet.

Joseph.

Ah det er charmant! Og nu kan han ikke glemme hende; har sat hende denne Steen, og kommer daglig, for at væde den med sine Taarer.

Gartneren.

Nei den Skam gjør han hende ikke i sin Grav. Johanna Blomfield elskede en Mand, min Herre!

Joseph.

Sir Robert har

- Side 314, Linie 3-5: suffer. | Ja, det kan ikke negtes. Hun lever endnu. | Joseph.] = B; A: suffer. | Ja ganske rigtig! | Joseph.
- —, — 20: Drengens] = B; A: Drengenes
- 315, — 6: med hans egen Mynt] = C; A: med samme Mynt
- 316, — 7-8: efter Skibbruddet] = B; A: fra Skibbrudet
- 319, — 21: her] = B; A: Nu
- 320, — 8: Er] = B; A: Og
- —, — 17: Dog] = B; A: Da
- 321, — 17: Var] = B; A: Er
- 323, — 5-6: Stødet ret | Af] = B; A: Stødet | Af
- —, — 15: ved] = B; A: med
- 324, — 10: Informator] = B; A: Imformator
- —, — 20: først] = B; A: her
- 329, — 14: lært. Jeg] = B; A: lært. (venlig) Jeg
- 330, — 26: Pralhans] = B; A: Pralhals
- 331, — 23: dog] = B; A: da
- 333, — 20: Twastle.] = B; A: Twastle (taber Næse og Mund).
- —, — 21: fit] = B; A: mit
- 334, — 6: Cap det gode Haab. Af, William] = B; A: Cap de bona Speranza. William
- 337, — 7: mørkblaa] = B; A: sorte
- —, — 14: her] = B; A: det
- —, — 29: stundom hende] = B; A: hende stundum
- 339, — 17-18: Fernandes, | Traf] = B; A:
Fernandes,
(Som Spanien tog i sin Besiddelse)
Traf
- 340, — 14: fuld'] = B; A: fuldt
- —, — 15-16: nok af. | Rom] = B; A: nok. | Rom
- —, — 17: Rlogt] = B; A: Rlid
- 345, — 7: bestyrtet] = B; A: bestyrstet
-

[illegible]

R e t t e l s e r.

Side 207, Linie 29: Bore læs: Bor

— 339, — 17, (og tilhørende Var.): Fernandes læs: Fernandez

1944

[illegible]

- III. **Dramatiske Digte:** Syngespil, Lystspil og Skuespil, samt Forspil, Prologer og Epiloger. 6 Bind. Bogladepriis 5 Rdl; **nedfat Priis 4 Kr.**
- IV. **Episke Digte:** Eventyr, Fortællinger, Noveller og Roman. 4 Bind. Bogladepriis 4 Rdl; **nedfat Priis 3 Kr.**
- V. **Dramatiske Digte:** Tragiske Dramaer. 10 Bind. Bogladepriis 8 Rdl 64 β; **nedfat Priis 10 Kr.**
- VI. **Dramatiske Digte:** Romantiske Dramaer (St. Hansaften-Spil, Aladdin, Fiskeren). 2 Bind. Bogladepriis 1 Rdl 64 β; **nedfat Priis 2 Kr.**
- VII. **Erindringer.** Bogladepriis 2 Rdl 24 β; **nedfat Priis 3 Kr.**

Alle 7 Afdelinger (33 Bind), der tidligere kostede 29 Rdl 24 β, ere saaledes nedsatte til omtrent det halve, nemlig **30 Kr.**, hvilken er den ualmindelig billige Priis af **4 Ore** pr. Ark.

For yderligere at lette Anskaffelsen af dette Værk vil der samtidig blive aabnet en ny Subskription, hvorved der bydes Publikum en nem Leilighed til efterhaanden at anskaffe denne fortrinlige og prisbillige Udgave. Hver 3die Uge udkommer en Levering (indeholdende et Bind) til Priis **1 Kr.**; de sidste 3 Leveringer leveres Subskribenterne

gratis.

Subskription modtages i de fleste Boglader i Danmark, Norge og Sverrig, samt hos Selskabets Hovedkommissionær Rudolph Klein, Lille Rjøbmagergade Nr. 56 (efter Juli 1875: Pilestræde Nr. 40).

Kjøbenhavn, i Januar 1875.

Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

1875.

Drukt hos J. H. Schulp.

